kulak-tr.ir

Yeni İstanbul

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI

NEW ISTANBUL TURKISH FOR INTERNATIONAL STUDENTS COURSE BOOK

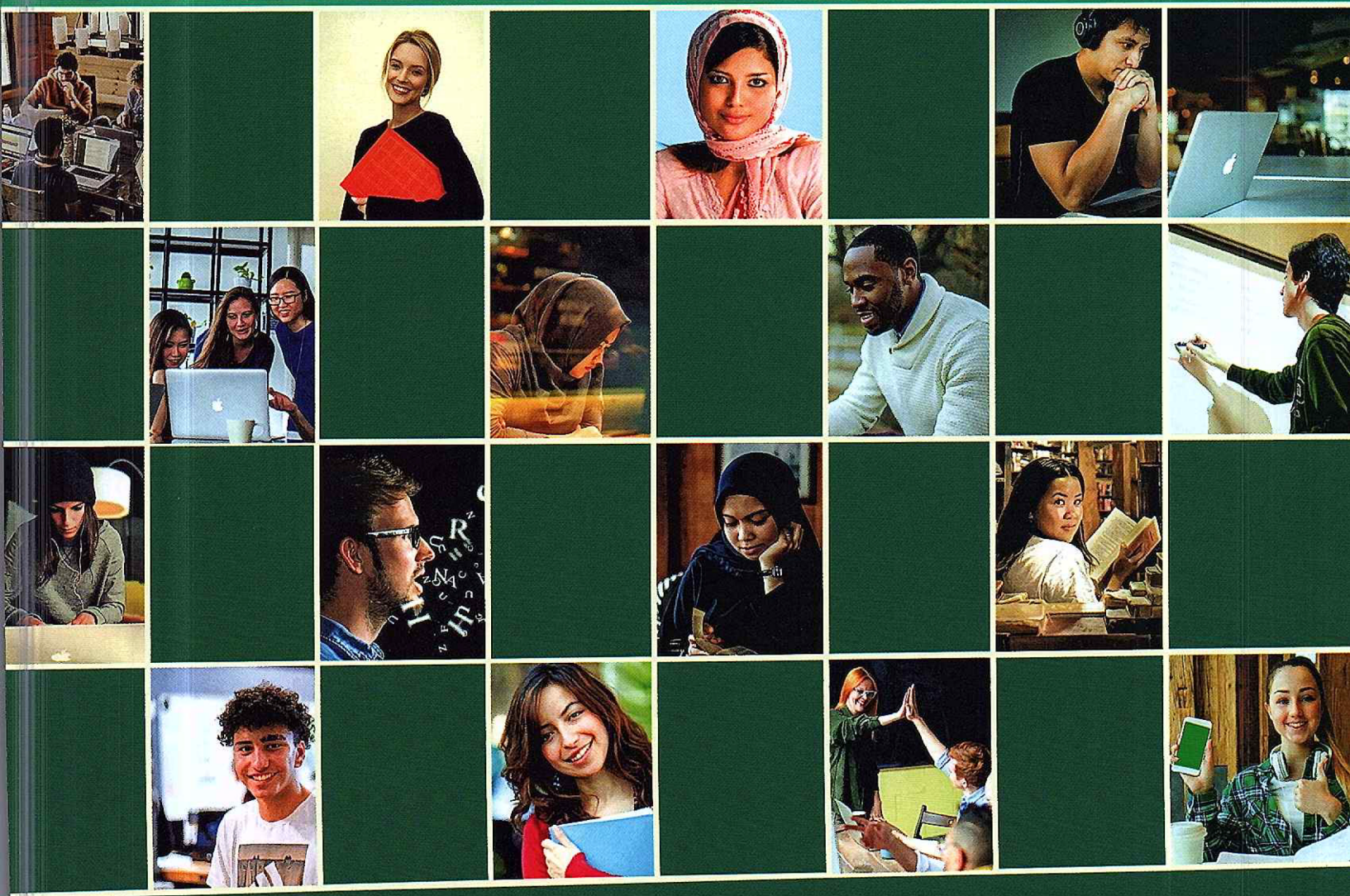

ZEKİKİTAP
KS KÜLTÜR SANAT YAYINEVİ
Press Glocal

B1

YENİ İSTANBUL ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI B1

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Doç. Dr. Mehmet Yalçın YILMAZ

EDİTÖRLER
Doç. Dr. Fatma BÖLÜKBAŞ
Doç. Dr. Mehmet Yalçın YILMAZ
Funda KESKİN

HAZIRLAYANLAR
Doç. Dr. Fatma BÖLÜKBAŞ KAYA
Enver GEDİK
Funda KESKİN
Hande TOKGÖZ UTKU
Gizem ÜNSAL REY
Fazilet ÖZENÇ
Gül GÖNÜLTAŞ
Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL
Serra YAVUZ
İrem Damla ŞİMŞEK
Seçil ALACA SARI
Sevda YUSUFOĞLU

REDAKSİYON – TASHİH
Nida KIRÖMEROĞLU
İrem Damla ŞİMŞEK
Seçil ALACA SARI
Sevda YUSUFOĞLU

ÇEVİRİ
Yusuf ÖZMENEKŞE

Online sipariş için
KS Kültür Sanat Yayınevi
www.kultursanatyayinevi.com
www.pressglocal.com

Tel: 0212 522 2218

1. Baskı 2021

FSEK M.71 uyarınca, bu eseri hak sahibi kişilerin yazılı izni olmaksızın çoğaltan, değiştiren, dağıtan, yayımlayan ve hukuka aykırı olarak çoğaltılan eserleri satışa arz eden, satan, ticarî amaçla satın alan kişi hakkında bir yıldan beş yıla kadar hapis veya adlî para cezasına hükmolunur.

According to FSEK M.71, the person who copies, changes, distributes, publishes, sells illegally produced copies, buys with a commercial purpose without the permission of the beneficiaries will be sentenced to imprisonment of one to five years or will be imposed with punitive fine.

وفقا لFSEKالمادة ٧١
سيتم الحكم عل كل من قام بطباعة وتغيير ونشر وبيع ومن عرض هذا الأثر للبيع بهدف تجاري دون أخذ الأذن من الأشخاص أصحاب هذا الأثر سيتم الحكم عليه بالحبس لمدة تتراوح بين سنة وخمس سنوات

ÖN SÖZ

Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti, dünyada en çok konuşulan diller arasında ilk sıralarda yer alan Türkçeyi hızlı ve etkili bir biçimde öğrenmek isteyen yetişkinler için Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde belirlenen dil düzeyleri esas alınarak hazırlanmış bir öğretim setidir. Bu setin hazırlanmasında iletişimsel ve öğrenen odaklı yaklaşım esas alınmış, bu yolla öğrencilerin Türkçeyi dilin dört temel beceri alanında da etkin bir biçimde kullanmaları hedeflenmiştir.

Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti hazirlanırken dil öğreniminde kültürlerarası etkileşimin ve kültürel farkındalığın önemi göz önünde bulundurulmuştur. Öğrencilerin farklı kültürlerden gelen bireylerle bir arada yaşama konusunda olumlu tutum geliştirmelerine destek olacak metinler, etkinlikler ve uygulamalar öğretim setinin genelinde etkili bir biçimde sunulmuştur. Bu yolla öğrencilerin dilsel yetkinlikleriyle beraber kültürlerarası iletişim yetkinliklerini de geliştirme amacı güdülmüştür.

Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti A1, A2, B1, B2 ve C1 olmak üzere beş dil düzeyi için hazırlanmış kur paketlerinden oluşmaktadır. Her bir kur paketinde ders kitabı, çalışma kitabı, dinleme ve video kayıtlarına ait karekodlar yer almaktadır. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti'nde bulunan her kitap, Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde yer alan kazanımlara uygun olarak seçilen konu alanlarına göre düzenlenmiş 6 üniteden oluşmaktadır. Her bir ünite, üç farklı alt konuya ayrılmış ve ünite başlarında öğretilmesi hedeflenen beceriler, dil bilgisi konuları ve kelime grupları sunulmuştur. Ünitelerde yer alan bölümler ve bu bölümlerin içerikleri genel olarak şu şekilde oluşturulmuştur:

Hazırlık Çalışmaları bölümünde, öğrencileri o öğrenme ünitesindeki konuya hazırlayacak etkinlikler bulunmaktadır.

Okuma bölümünde öğrencinin düzeyine uygun, ünitenin konu alanıyla ilgili ve o ünitede öğretilecek dil bilgisi yapılarının yer aldığı metinler yer almaktadır.

Ya Siz bölümü ile öğrencinin kendine ve kendi kültürüne yönelmesi amaçlanmaktadır. Bu bölümde öğrencileri konuşmaya ya da yazmaya sevk edecek, bir önceki metinle ilgili öznel sorular yer almaktadır.

Dil Bilgisi bölümünde ünitelerdeki konu alanlarına uygun olarak belirlenmiş dil bilgisi yapıları sunulmaktadır. Kursa gitmeden kendi kendine Türkçe öğrenen öğrencilerin de olabileceği düşünülerek dil bilgisi açıklamaları Türkçe-İngilizce iki dilli olarak verilmiştir.

Dinleme bölümünde ünitenin konu alanıyla ilgili ve o ünitede öğretilecek dil bilgisi yapılarının yer aldığı metinler ve bu metinlerle ilgili etkinlikler bulunmaktadır.

Yazma bölümünde ünitedeki konu alanlarına uygun yazma etkinlikleri yer almaktadır. Bu etkinlikler bütünleşik beceri öğretimine uygun olarak okuma-yazma, dinleme-yazma, konuşma-yazma biçiminde yapılandırılmıştır.

Konuşma bölümünde konuşma becerisinin geliştirilmesi ve konuşma kaygısının azaltılmasına yönelik öğrenci merkezli etkinlikler yer almaktadır.

İzle Öğren bölümünde ünitenin kazanımlarının pekiştirilmesi ve öğrencinin gerçek ortamdaki dil kullanımını görmesi amacıyla hazırlanmış video çekimleri ve etkinlikler bulunmaktadır.

Günlük İfadeler bölümünde öğrencinin günlük hayatta sıklıkla duyacağı ancak ders kitaplarında hepsinin yer almasının mümkün olmadığı ifadeler konu alanlarına göre listelenerek sunulmuştur.

Mikrofon Sende bölümü öğrencilerin grup halinde çalışmalarına ve karşılıklı konuşmalarına olanak sağlayacak eğlenceli etkinliklerden oluşmaktadır.

Kendini Çek bölümünde öğrencilerden ünitedeki konu alanına uygun video çekmelerini ve bu videoları sınıfta paylaşmalarını isteyen etkinlikler bulunmaktadır.

Kültürden Kültüre bölümünde ünitenin temasına uygun olarak bir konu seçilmekte; bu konunun Türkiye'deki ve farklı ülkelerdeki durumu karşılaştırmalı olarak verilmektedir.

Bir Adım Ötesi bölümünde derslerde sıklıkla kullanılan ve öğrencilerin bilmeleri gereken bazı kalıplar ve cümleler öğretilmektedir.

Eğlenelim Öğrenelim bölümünde her bir öğrenme ünitesindeki konuların pekişmesini sağlayacak eğitici oyunlar bulunmaktadır.

Neler Öğrendik bölümünde ünitede yer alan konuların ne kadar öğrenildiğini, öğrencilerin nerelerde eksikliklerinin bulunduğunu saptamak amacıyla oluşturulmuş kısa sınavlar bulunmaktadır.

Öz Değerlendirme bölümü, Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde yer alan kazanımlara öğrencilerin ne kadar ulaştıklarını kendilerinin değerlendirecekleri bölümdür.

Kelime Listesi bölümünde, o öğrenme ünitesinde yer alan yeni kelimeler, isimler, fiiller ve kalıp ifadeler biçiminde gruplanmış olarak sunulmaktadır.

İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti, Türkiye'de 70'ten fazla üniversite ile çok sayıda resmî ve özel kurs tarafından tercih edilmektedir. Yurt dışında ise Harvard, Michigan gibi pek çok saygın üniversitede ders kitabı olarak seçilmiştir. Bu set ayrıca ABD, Almanya, Arnavutluk, Avustralya, Avusturya, Azerbaycan, Belçika, Bosna Hersek, Fransa, Hollanda, İngiltere, Özbekistan, Rusya, Slovakya, Yunanistan gibi birçok ülkede üniversitelerde ve dil kurslarında Türkçe öğretim materyali olarak kullanılmaktadır. İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti'nin bu kadar geniş kitlelere ulaşması, bu setin hem öğretenler hem de öğrenenler tarafından başarılı bulunmasının bir sonucudur. Bu başarının sebebi ise yaşayan Türkçenin dilin doğal seyri içinde öğretilmesi; dil ile beraber kültürün de abartı öğelerine yer verilmeden olduğu haliyle yansıtılmasıdır.

Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti, uluslararası öğrencilere Türkçe öğretimi konusunda deneyimli öğretim elemanlarının gayretli çalışmaları sonucunda oluşturulmuştur. Bu setin Türkçe sevdalılarına bir kapı açacağını umar, bu setle Türkçemizi öğrenen uluslararası öğrencilere başarılar dileriz.

EDİTÖRLER

KONU	OKUMA	DİL BİLGİSİ
1 YENİ BİR HAYAT Sayfa 7-26		
A Taşınma	Nasıl Bir Ev Arıyorsunuz?	Zarf-fiiller (-(y)Arak, -(y)A -(y)A)
B Hava Bedava Su Bedava	Nereye Gideceğiz?	Şimdiki zamanın hikâyesi
C Yeni Bir Şehirde Hayat	İkinci Vatanım Türkiye	Zarf-fiil (-(y)ken)
İZLE - ÖĞREN: Evdeki İlk Günümüz GÜNLÜK İFADELER: Uyarma KENDİNİ ÇEK: Yüzyıl öncesi ile bugünü karşılaştırma	MİKROFON SENDE: Emlak ilan sayfası tasarlama KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE: Dünyadan Evler BİR ADIM ÖTESİ: "-ken" Zarf Fiili	
2 İŞ DÜNYASI Sayfa 27-46		
A İş Hayatı	İş Hayatındaki Roller	İsim-Fiil Ekleri (-mAk, -mA)
B Başarı Öyküleri	Yoğurdun Steve Jobs'u	İsim-Fiil Eki (-mA + iyelik) / Emir Kipinde Dolaylı Anlatım
C Meslekler	Meslek Seçimi	İsim-Fiil Ekleri (-(y)Iş)
İZLE - ÖĞREN: İş Görüşmesi GÜNLÜK İFADELER: Haber verme KENDİNİ ÇEK: Meslekler	MİKROFON SENDE: Kendimiz için en uygun mesleği bulma KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE: İlginç Meslekler BİR ADIM ÖTESİ: Fiil+ mAk ile	
3 HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK Sayfa 46-68		
A Can Boğazdan Gelir	Sağlıklı Yaşam Tavsiyeleri	Gereklilik Kipi
B Şifa Olsun	Bulaşıcı Hastalıklar ve Korunma Yolları	Gereklilik Kipinin Kullanımları
C Ruh Sağlığı	Obsesif Kompulsif Bozukluk Nedir?	Gereklilik Kipinin Olumsuz Kullanımları
İZLE - ÖĞREN: Doktorda GÜNLÜK İFADELER: Rahatlatma KENDİNİ ÇEK: Sağlıklı yaşam	MİKROFON SENDE: Sağlık tavsiyeleri KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE: Alternatif Tıp BİR ADIM ÖTESİ: Fiil + mAk zorunda / mecburiyetinde kalmak	
4 EĞİTİM HAYATI Sayfa 69-88		
A Üniversite Hayatı	Okumanın Yaşı Yoktur	Gereklilik Kipinin Hikâyesi
B Öğrenme Tarzları	Herkes Aynı Şekilde mi Öğrenir?	Zarf-fiiler (-mAk için, -ma + iyelikiçin, -mAk üzere
C Eğitim Haberleri	Dünyadan Eğitim Haberleri	Zarf-fiiller (-mAktAnsA,-A rağmen, -ma + iyelik + (n)A rağmen)
İZLE - ÖĞREN: Yabancı Dil Kursu GÜNLÜK İFADELER: Söz verme KENDİNİ ÇEK: Yabancı diller	MİKROFON SENDE: Oyun KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE: Çıraklık BİR ADIM ÖTESİ: "Olmak üzere"	
5 HAYALLERİMİZ Sayfa 89-108		
A İnsan Hayalleri İle Yaşar	Dilekler	Dilek kipi
B Son Pişmanlık Fayda Etmez	Pişmanlıklarınızdan Kurtulun	Dilek kipinin hikâyesi
C Şikayetlerimiz	Şikayetim Var	Zarf-fiiller (-IncA, -(I/A)r -mAz)
İZLE - ÖĞREN: Yurt mu, Ev mi? GÜNLÜK İFADELER: Özür dileme KENDİNİ ÇEK: Pişmanlıklarımız	MİKROFON SENDE: Dilek Ağacı KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE: Dilekler BİR ADIM ÖTESİ: İse / Bırak ... bile	
6 BİR DÜNYA KÜLTÜR Sayfa 109-128		
A Kültürel Farklılıklar	Farklı Kültürlerde Beden Dilleri	Şart kipi
B Hayat Tarzları	Göçebe Yaşam: Yörükler	Şart kipinin hikâyesi
C Festivaller	Bir Dünya Festival	Zarf-fiiller (-DIğIndAn beri, -(y)AII, -DI -(y)AII)
İZLE - ÖĞREN: Bir Gezginle Söyleşi GÜNLÜK İFADELER: Ruh halini anlatma KENDİNİ ÇEK: Şehirler	MİKROFON SENDE: Oyun KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE: Misafir Kültürü BİR ADIM ÖTESİ: Yoksa	

DİNLEME	YAZMA	KONUŞMA
Taşınma Telaşı	Evimizin özelliklerini anlatma	Emlakçı müşteri diyaloğu oluşturma
Ulaşım	İş bölümü diyaloğu yazma	Evde çıkabilecek sorunlar hakkında konuşma
Meryem'den Lisa'ya Tavsiyeler	Ülkesindeki ve şimdiki yaşamını karşılaştırma	Verilen durumlara uygun konuşma
Çalışma Koşulları	İş ilanına başvurmak için e-posta yazma	İş başvurusu diyaloğu oluşturma
Sıfırdan Başlamak	Başarı hikâyesi yazma	Hayatımızdaki başarıları anlatma
İşten Çok Sıkıldım	Hayalimizdeki mesleği anlatma	Geleceğin meslekleri hakkında konuşma
Sağlıklı Yaşam İçin Spor	Sağlıklı beslenme	Zayıf olmanın sağlık ile ilgisi
Çok Hastayım	Sayısal veriler ile metin yazma	İlk yardım
Radyo Sağlık	Korkularımız	Tavsiye isteme
Alaylı mısın? Mektepli mi?	Üniversite okumanın avantajları	Eğitim hayatı
Yabancı Dil Öğrenmenin Beş Kolay Yolu	Bilgi almak için e-posta yazma	Kısa bir konuşma yapma
Finlandiya Eğitim Sistemi	Eğitimde okul, aile ve çevrenin önemi	Eğitimde ödev konusu hakkında tartışma
Keşke	Hayallerimizi anlatma	Plan yapma
Keşkeler	Pişmanlıklarımızı anlatma	Hayatımızdaki önemli olaylar
Her Şerde Bir Hayır Vardır	Şikayet e-postası yazma	Verilen durumlar hakkında konuşma
Batıl İnançlar	Kültürel farklılıklar	Duygularımız
Şehirden Köye, Köyden Şehre	Köy ve şehir hayatı	Hayatımıza yön veren olaylar
Festivale Gitmek İstiyorum	Davet mektubu yazma	Kültür günü etkinliği

ÜNİTE 1

BECERİLER

- Deneyimleri anlatma
- Günlük konuşmaları takip etme

DİL BİLGİSİ

- Zarf-fiiler (-(y)ArAk, -(y)A -(y)A)
- Şimdiki zamanın hikâyesi
- Zarf-fiil (-(y)ken)

KELİMELER

- Taşınma
- Ev
- Ulaşım
- Faturalar

YENİ BİR HAYAT

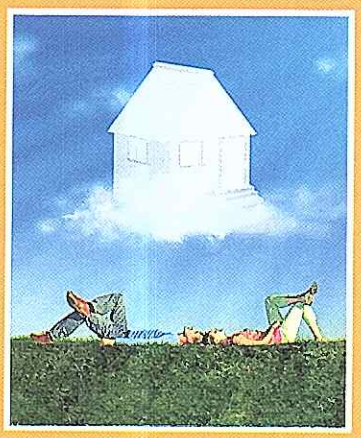

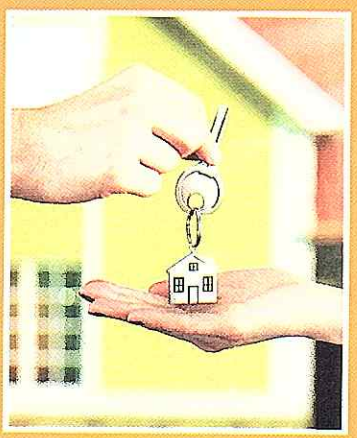

ÜNİTE 1 YENİ BİR HAYAT

A. TAŞINMA

yürüyerek, konuşa konuşa, yapmaya yapmaya, yemeyerek	-Buradan yürüyerek evine gidebilirsin. -Arkadaşımla yolda konuşa konuşa okula geldik. -Spor yapmaya yapmaya kilo aldım. -18.00'dan sonra yemek yemeyerek zayıfladı. -İnsanlar konuşa konuşa anlaşır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Daha önce hiç taşındınız mı? Aşağıdaki nedenlerin taşınmak için bir etkisi oldu mu?

İş Evlilik Aile Eğitim

2 Taşınırken hangi problemler ile karşılaşabilirsiniz?

3 Aşağıdaki ilanlara bakalım. Hangi ev sizin için uygun? Konuşalım.

SAHİBİNDEN KİRALIK	ACİL SATILIK	EMİNÖNÜ'NE YAKIN	ÜNİVERSİTEYE YAKIN
Fatih'te ulaşım araçlarına 10 dakika. Kira 2.500 TL	Kadıköy'de acil satılık, sıfır daire. Fiyatta anlaşabiliriz.	3 oda 1 salon deniz manzaralı ev. Öğrenciye, bekâra uygun. Kira 2.250 TL	Öğrenciye elektrik, su, doğalgaz dâhil eşyalı kiralık odalar. Fiyat 1.500 TL

KİRALIK DAİRE	İKİ AY PEŞİN ÖDEMELİ	2+1 KİRALIK	EV ARKADAŞI
Üsküdar'da sahibinden 3.000 TL. Pazarlık yok.	Beylikdüzü'nde 4.500 TL kira ile masrafsız lüks daireler.	Taksim'de aileye uygun, temiz daire. Kira 2.750 TL	2+1 eşyalı eve, düzenli bir ev arkadaşı arıyorum. Kira 1.400 TL

4 Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını öğrenelim ve kelimeleri cümlelerdeki boşluklara yerleştirelim.

kira taşınmak nezih merkezî sistem kira sözleşmesi
depozito metrekarelik muhit deniz kombi

1. Maaşımın çoğunu her ay ..... için ayırıyorum.
2. Ailem çok ..... bir semtte oturuyor.
3. Ev sahibi fazla ..... istiyor.
4. Sence ısınmak için ..... mi yoksa ..... mi tercih etmeliyim?
5. Taşınmak için güzel bir ..... arıyorum.
6. Kaç ..... bir ev arıyorsunuz?
7. İş yerimin ..... manzarası var.
8. Yarın ..... için emlakçı ile buluşacağız.
9. Bir an önce ..... için acele ediyoruz.

OKUMA

NASIL BİR EV ARIYORSUNUZ?

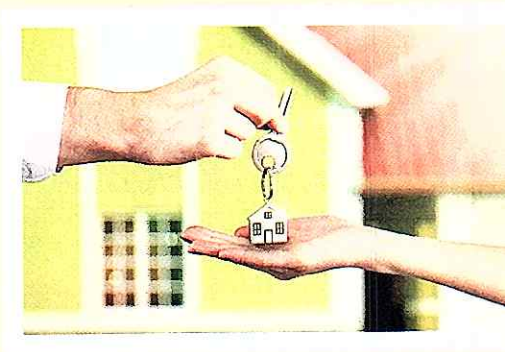

Gamze: Merhaba, ben Gamze. Ev ilanlarınızı görüp geldim.

Mehmet Ali: Merhaba Gamze Hanım, "Yeni Bir Hayat" emlak ofisine hoş geldiniz.

Gamze: İstanbul'da çalışmaya başladım ve acil olarak iş yerime yakın bir ev arıyorum.

Mehmet Ali: Nasıl bir ev arıyorsunuz, kiralık mı, satılık mı?

Gamze: Kiralık.

Mehmet Ali: Hangi semtlerde ev arıyorsunuz?

Gamze: Levent'te çalışıyorum. Bu nedenle bu çevrede oturmak istiyorum.

Mehmet Ali: Peki, kaç odalı bir ev düşünüyorsunuz?

Gamze: Bir oda bir salon ya da iki oda bir salon benim için uygun olabilir.

Mehmet Ali: Gamze Hanım, yalnız mı yoksa ailenizle ya da bir arkadaşınızla mı yaşayacaksınız? Bu soruyu soruyorum çünkü bazı ev sahipleri bekâra ev vermek istemiyorlar.

Gamze: Yalnız yaşayacağım.

Mehmet Ali: Öyleyse sizin için Levent ve çevresinde, yalnız yaşamaya uygun, güvenlikli, 1+1 ya da 2+1, doğalgazlı evlere bakabiliriz. Peki, ev için ne kadar kira düşünüyorsunuz?

Gamze: Hımm, iş yerime ve şehir merkezine yakın bir ev için 2000-2500 TL civarında bir kira ödeyebilirim.

Mehmet Ali: Evet. Şu anda elimde size uygun iki ev var. Önce bilgisayardan bunları size göstereyim. Sonra evlere bakarız. Bu evlerden birinin kirası 2000 lira, diğerinin kirası 2250 lira. 2000 liralık evin metrekaresi daha büyük. 2250 liralık ev ise deniz manzaralı ve metro, tramvay, otobüs gibi ulaşım araçlarına daha yakın. Bu evden yürüyerek ulaşım araçlarına gidebilirsiniz.

Gamze: Evin ulaşım araçlarına yakınlığı benim için çok önemli. Bu yüzden bu ev benim için daha uygun.

Mehmet Ali: İsterseniz ben size daireyi gezdireyim böylece daha kolay karar verebilirsiniz.

Gamze: Peki, hemen gidelim.

5 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Gamze Hanım nasıl bir ev arıyor?
2. Emlakçı hangi evleri öneriyor? Evler arasındaki farklar neler?
3. Gamze Hanım hangi evi görmek istiyor? Neden?
4. Sizce Gamze Hanım evi beğenecek mi?

YA SİZ?

1. Nasıl bir evde oturuyorsunuz?

2. Yeni bir eve taşınırken nelere dikkat ediyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

Fiil+(y) ArAk

Bu zarf-fiil, durum zarf fiilidir ve fiilin nasıl yapıldığını anlatır.

"-ArAk" is used for describing the way an action is done. "By doing something" might be regarded as the closest English equivalent of this form. (e. g. Türk filmleri izleyerek Türkçenizi geliştirebilirsiniz. ⟶ You can improve your Turkish by watching Turkish movies.)

> **NOT:** Olmak ve gitmek kelimelerinden sonra "-(y)ArAk" zarf-fiili geldiğinde, bu kelimeler başka bir anlam ifade eder.
> "When "-ArAk" follows the verbs "olmak" and "gitmek", it functions in an entirely different way and changes the meaning as follows:
> **Örnek:**
> Babam mühendis olarak çalışıyor. (*My father works as an engineer.*)
> Hasta giderek iyileşiyor. (*The patient is getting better day by day.*)

Örnek:

Annesinin yanına koşarak gitti.

Her sabah okula yürüyerek gidiyorum.

Müzik dinleyerek ders çalışıyorum.

Türkçeyi, Türk dizilerini seyrederek öğrendim.

Ekmek yemeyerek kilo verdim.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Annem, yemeği ve temizliği şarkı söyle..... yapıyor.
2. Doğum günüme gel..... beni çok üzdün.
3. Beni bu şirkete müdür ol..... gönderdiler.
4. Boş zamanlarımı kitap oku..... değerlendiriyorum.
5. Ülkemiz git..... zenginleşiyor.

Fiil+(y)A fiil+(y)A

Bu zarf-fiil, fiilin nasıl yapıldığını anlatır. Bu zarf fiilde yapılan işin tekrarı söz konusudur. "-ArAk" zarf fiiliyle bu zarf fiilin cümleye kattığı anlam, birbirine çok yakındır. Bu nedenle çoğu zaman birbirlerinin yerine kullanılabilirler.

This form also describes the way an action is done and is quite similar to "-ArAk" suffix in terms of meaning, which makes these two forms almost completely interchangeable. This form also implies that the action mentioned is done repeatedly. (e. g. Turistlerle konuşa konuşa İngilizce öğrendim. I have learnt English by talking to tourists again and again.)

Örnek:

Bilgisayarın karşısında çalışa çalışa gözlerim ağrıdı.

Türkçe konuşa konuşa Türkçemi ilerlettim.

Birbirimizi görmeye görmeye unuttuk.

Piknikte güle oynaya eğlendik.

7 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Spor yap..... yap..... sağlıklı bir insan oldum.
2. Göz gör..... gör..... yalan söylüyor.
3. Adem utan..... sıkıl..... patronundan zam istedi.
4. Ayşe doğum gününü anlat..... anlat..... bitiremedi.
5. O adam her zaman düşün..... düşün..... konuşur.

8 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Müzik dinleyerek	a. yemek yaparım.
2. Şarkı söyleyerek	b. ders çalışırım.
3. Patlamış mısır yiyerek	c. okula gideriz.
4. İstemeyerek	ç. film seyrettik.
5. Yürüyerek	d. seni üzdüm.

9 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. ..... bir ayda üç kilo verdim.
2. ..... sınavdan geçtim.
3. ..... Türkçe öğrendim.
4. ..... eve gittim.
5. ..... yeni bir ev kiraladım.
6. ..... dinlendim.
7. ..... yemek yaptım.
8. ..... rezervasyon yaptırdım.
9. ..... televizyon izledim.
10. ..... internete girdim.

10 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Nasıl güzel gitar çalabiliriz?
..... .
2. Nasıl doktor olabiliriz?
..... .
3. Nasıl kültürlü olabiliriz?
..... .
4. Nasıl yabancı bir ülkeye gidebiliriz?
..... .
5. Nasıl yemek yapabiliriz?
..... .
6. Nasıl Taksim'e gidebiliriz?
..... .
7. Nasıl sağlığımızı koruyabiliriz?
..... .
8. Boş zamanlarımızı nasıl geçirebiliriz?
..... .
9. Nasıl yabancı bir dil öğrenebiliriz?
..... .
10. Yeni kelimeleri nasıl ezberleyebiliriz?
..... .

DİNLEME

11 Aşağıdaki görsellerle kelimeleri eşleştirelim.

1. eşya ( ) 2. çekmece ( ) 3. çöp ( ) 4. ortaya toplamak / yığmak ( ) 5. dolap ( ) 6. atmak ( )

TAŞINMA TELAŞI

12 **1** **Metni dinleyelim. Aşağıdaki tavsiyeleri sıraya koyalım.**

1. Eşyalarınızı toplayın ve rahatça taşının. ( )
2. Gereksiz eşyalarınızı odadan çıkarın. ( )
3. Kendinize iki saat zaman verin. ( )
4. Eşyalarınızı üç gruba ayırın. ( )
5. Eşyalarınızı odanın ortasına toplayın. ( )

13 **Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.**

1. Bütün evi toplamak için iki saat zaman ayırın. ( )
2. Dolaplardaki eşyaların hepsini saklayın. ( )
3. Bazı eşyalarınızı başka kişilere verebilirsiniz. ( )
4. Yeni evinize benzer eşyalardan almayın. ( )
5. Eski ve yeni eşyaları beraber kullanın. ( )

YAZMA

14 **Nerede oturuyorsunuz ya da aileniz nerede oturuyor? Aşağıdaki konulardan yararlanarak bir metin yazalım.**

Konum ve büyüklük (yer, metrekare)
İç /dış özellikler (ısıtma, döşeme, güvenlik, bahçe, park, spor salonu vb.)
Ulaşım (metroya, otobüs duraklarına, iskeleye yakınlık)
Ev tipi (daire, müstakil ev, yurt vb.)
Merkeze yakınlık (çarşı, alışveriş merkezi, hastane vb.)
Evin yaşı ve durumu (eski, yeni, sıfır ev, tadilat durumu vb.)
Ev ile ilgili diğer detaylar (aidat, kaç kişi yaşıyor vb.)

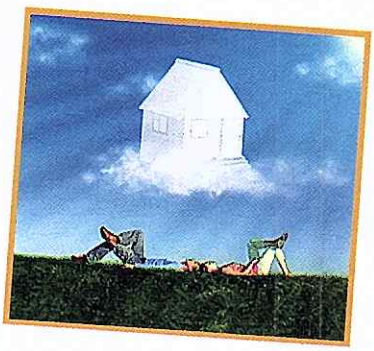

KONUŞMA

15 **Aşağıda verilen rollere uygun olarak arkadaşımız ile konuşalım.**

1. kişi: Emlakçı
Kiracı ile konuşup, taleplerini öğrenin. Nasıl bir ev istiyorlar? Nerede istiyorlar?
Mevcut kiralık evlerden bahsedin.
Evlerin fotoğraflarını gösterin ve evlerle ilgili detaylı bilgi verin.
Ücretler hakkında bilgi verin.
Ev sahibi ile görüşün ve kiracı ile bir buluşma ayarlayın.

2. kişi: Kiracı
Siz kimsiniz? Nereden taşınacaksınız? Nasıl bir ev istiyorsunuz?
Kaç kişi kalacaksınız? Emlakçıya kendinizle ilgili bilgileri verin.
Emlakçının elindeki mevcut evleri inceleyin ve evler hakkında yorum yapın.
Ücretleri sorun.
Ev sahibi ile buluşun.

yaşıyordum, kullanmıyordum
ödüyor muydun, bilmiyor muydun

-Eskiden ailemle yaşıyordum ama şimdi yalnız yaşıyorum.
-Önceden işe gitmek için ulaşım aracı kullanmıyordum, yürüyordum.
-Öğrenciyken faturaları ödüyor muydun?
-Sen ders çalışmıyor muydun?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki cümleler sizce hangi faturalarda bulunmaktadır? İşaretleyelim.

	Elektrik Faturası	Su Faturası	Doğalgaz Faturası	Telefon Faturası
1. Su Bedeli: 70.60 TL				
2. Gazınız kesilecektir.				
3. KDV				
4. Sayın abonemiz, 1 adet ödenmemiş fatura borcunuz bulunmaktadır.				
5. Elektrik Tüketim Vergisi				
6. Aylık Tarife Ücreti: 55 TL				
7. Son Ödeme Tarihi: 19 Mart				
8. Suyunu boşa harcama.				
9. Hattınız aramalara kapatılacaktır.				
10. Kullanmıyorsan söndür.				

OKUMA

NEREYE GİDECEĞİZ?

Demet: Kendini nasıl hissediyorsun Nadia? Yorgun musun?
Nadia: Yorgunum. Fakat bu tatlı bir yorgunluk. Nihayet güzel bir ev bulduk. Ev arkadaşı oluyoruz. Ne güzel değil mi?
Demet: Evet ama çok işimiz var. Önce elektriğe, suya, doğalgaza, telefona ve internete abone olacağız.
Nadia: Haklısın ancak bunların hepsi bir günde olmaz. Bence iş bölümü yapalım.
Demet: Bence de. O zaman ben elektrik ve suya abone olayım. Sen doğalgaz, telefon ve internete abone ol.
Nadia: Olur. Peki, elektrik ve suya nasıl abone olacaksın? Sen hiç yeni bir ev için abonelik işlemleri yaptın mı?
Demet: Evet yaptım. Elektrik için TEDAŞ'a, su için İSKİ'ye gideceğim.
Nadia: Nasıl gideceksin? Biliyor musun?
Demet: Evet, önce otobüse sonra tramvaya bineceğim. Peki, sen bu işlemleri nasıl yapacaksın?
Nadia: Ben daha önce bilmiyordum ama arkadaşlarıma sorup öğrendim. Doğalgaz için İGDAŞ'a, internet aboneliği için Türk Telekom'a gideceğim.
Demet: Peki, nasıl gideceksin? Biliyor musun?
Nadia: Otobüse bineceğim ama daha önce burada hiç otobüse binmedim.
Demet: Otobüs için "İstanbul Kart" kullanabilirsin. İstanbul Kart tramvay, metro ve otobüs duraklarının yakınındaki satış yerlerinde var ve bütün ulaşım araçları için geçerli.
Nadia: Benim kartım var zaten. O zaman yarın ev için gerekli yerlere gidebilirim.
Demet: Ben de yarın gidebilirim ve sonra da taşınabiliriz. Peki, sonra faturaları nereye ödeyeceğiz? Biliyor musun?
Nadia: Hımm. Bilmiyorum. Ailemin yanında faturaları ben ödemiyordum. Sen daha önce faturaları ödüyor muydun?
Demet: Evet, ödüyordum. İstanbul'da faturaları Fatura Ödeme Merkezlerine ya da bankalara ödeyebiliyoruz.
Nadia: Ne güzel, sen her şeyi biliyorsun. Yarın buluşuyor muyuz?
Demet: Evet, buluşuyoruz. Yarın görüşmek üzere.
Nadia: Görüşmek üzere.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Bir eve taşınmak için önce neler gerekiyor?
2. Sizce Nadia neden her şeyi Demet'e soruyor?
3. Demet ve Nadia daha önce abonelik ve fatura ödeme işlemlerini yapıyorlar mıydı?
4. "İstanbul Kart" nerede kullanılır?
5. İstanbul'daki bir kişi faturalarını nereye ödeyebilir?

3 Metne göre hangi işi yapmak için nereye gitmek gerek? Eşleştirelim.

1. Elektrik aboneliği	a. İGDAŞ
2. Su aboneliği	b. Türk Telekom
3. Doğal gaz aboneliği	c. TEDAŞ
4. İnternet aboneliği	ç. İSKİ

YA SİZ?

Evinize hangi faturalar geliyor? En yüksek fiyatlı fatura hangisi?

DİL BİLGİSİ

Şimdiki Zamanın Hikâyesi

Şimdiki zamanın hikâyesi, geçmişte olan ve bir süre devam eden olayları anlatmak için kullanılır. Ayrıca geçmişte gerçekleşmesi çok yakın olup gerçekleşmeyen olayların anlatımında kullanılır.

"Şimdiki zamanın hikayesi" is used for describing actions which started happening in the past and continued for a while. In most cases, the action mentioned was either interrupted by a newer action or went on simultaneously with another continuous action. (e. g. Telefon çaldığında yemek yapıyordum. I was cooking when the phone rang. Eşim mutfağı temizlerken ben ütü yapıyordum. I was doing the ironing while my wife was cleaning the kitchen.)

This tense also functions as an equivalent of "was/were going to" and describes actions that did not actually happen but was very likely or about to happen in the past. (Dün tam seni arıyordum, telefonumun şarjı bitti . I was going to call you yesterday but my mobile battery went dead)

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	okuyordum	okumuyordum	okuyor muydum	okumuyor muydum
Sen	okuyordun	okumuyordun	okuyor muydun	okumuyor muydun
O	okuyordu	okumuyordu	okuyor muydu	okumuyor muydu
Biz	okuyorduk	okumuyorduk	okuyor muyduk	okumuyor muyduk
Siz	okuyordunuz	okumuyordunuz	okuyor muydunuz	okumuyor muydunuz
Onlar	okuyorlardı	okumuyorlardı	okuyorlar mıydı	okumuyorlar mıydı

Örnek:

Eskiden bayramlarda aile ziyaretlerine gidiyorduk. Şimdi tatile gidiyoruz.
Seni hiç hatırlamıyorum. Bu kursa geliyor muydun?
Onunla aynı şirkette çalışmıyor muydun?
Önüne bak! Az kalsın düşüyordun.
Sınıfa girdim, o zaman öğretmen ders anlatıyordu.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Çocukken evimizin bahçesinde oyna..... .
2. Ben önceden gök gürültüsünden çok kork..... .
3. Küçükken et ye..... ama şimdi eti çok seviyorum.
4. Onu ilk defa görüyorum. Sen daha önce onu tanı.....?
5. Öğrenciyken çok kitap oku..... ama şimdi zaman bulamıyorum.
6. Pınarlar buradan taşındı, bil.....?
7. Bir zamanlar annemi anla..... . Bugünlerde çok iyi anlıyorum.
8. Siz daha önce Ankara'da otur.....?
9. Gördün mü? Araba neredeyse adama çarp..... .
10. Eve girdim, annem mutfakta yemek yap..... .

5 Aşağıdaki boşlukları "-DI, -(I)yor ve -(I)yordu" ile dolduralım.

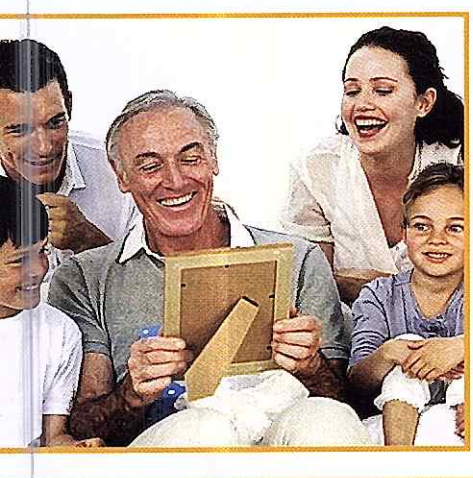

Bugün 65. doğum günümü kutla..... (1). Yanımda eşim, çocuklarım ve torunlarım var. Gençken 65. doğum günümü hiç hayal et..... (2). "Ben hep genç kalacağım." san..... (3). Doğum günümü, sadece arkadaşlarımla kutlamak iste..... (4) çünkü ailemden sıkıl..... (5).
Eskiden pastamın üzerinde yaşım kadar mum ol..... (6). Mumları sevinçle söndür..... (7). Mumlardan sonra pastanın yarısını ye..... (8). Daha sonra hediyelerimi kabul et..... (9). Arkadaşlarım bana hediye ver..... (10). Ama artık yaşlan..... (11). Şimdi yaşım kadar mum pastaya sığ..... (12) bu yüzden pastamda bir tane mum var. Doğum günlerimde sadece bir dilim pasta ye..... (13) çünkü hastayım. Artık daha az hediye al..... (14) ama üzül..... (15). Ailemin değerini bil..... (16) ve doğum günlerimi her zaman onlarla kutlamak iste..... (17).
Şimdi torunlarımla eğlen..... (18). Pastanın güzel tadını çocuklarımda bul..... (19). En güzel doğum günü hediyem eşim. Çok mutluyum.

DİNLEME

ULAŞIM

6 Aşağıdaki ulaşım araçlarından en çok hangisini kullanıyorsunuz?

7 2 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Dolmuşta İstanbul Kart kullanabiliriz. ( )
2. Nadia, Maslak'a sadece otobüsle gidebilir. ( )
3. Nadia, otobüsün numarasını başka birine sorarak öğrenecek. ( )
4. Otobüs durakları dolmuş duraklarının ilerisinde. ( )
5. İETT İstanbul'daki ulaşım araçlarının programını düzenliyor. ( )

8 Metni tekrar dinleyelim, soruları cevaplayalım.

1. Nadia neden dolmuşa binmek istemiyor?

.....

2. İETT'nin internet sitesinden ulaşım araçları hakkında hangi bilgiyi öğrenebiliriz? İşaretleyelim.

Saatler ( ) İndirimler ( ) Ücretler ( )

YAZMA

9 Aşağıdaki konularla ilgili bir arkadaşımızla iş bölümü diyaloğu yazalım.

	Temizlik	Yemek	Bulaşık	Fatura Ödeme
Durum	Ev arkadaşınızla haftalık düzenli temizlik yapmak istiyorsunuz. Evi süpürmek, toz almak, yerleri silmek vb. görevler için aranızda iş bölümü yapın.	Eşiniz de siz de çalışıyorsunuz. Evde yemek yapmak için ikinizin de az zamanı var. Yemeği hazırlamak, sofrayı toplamak vb. konularda iş bölümü yapın.	Evde üç arkadaş yaşıyorsunuz. Bulaşıklar sık sık mutfakta bekliyor ve bu durumdan rahatsızsınız. Ev arkadaşlarınızla bir toplantı yapıp bulaşıkları düzenli olarak yıkamak için iş bölümü yapın.	Ev arkadaşlarınızla elektrik, su, doğal gaz, internet vb. faturalarını hesaplayarak ödemek için bir plan yapın.

KONUŞMA

10 Fotoğraflara bakalım ve neler oluyor, anlatalım. Fotoğraflardaki sorunlara nasıl çözümler bulabiliriz? Sizce fotoğraflardaki kişiler bu sorunları nasıl çözecek?

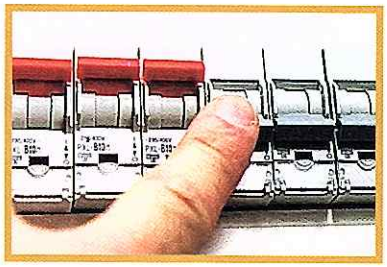
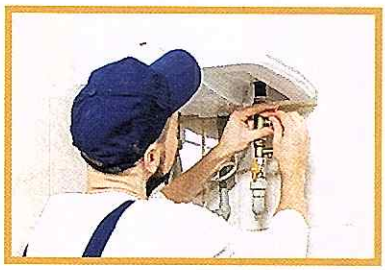

11 Aşağıdaki problemlerin hangisini evinizde yaşadınız?

- Musluk su akıtıyor.
- Banyoyu su bastı.
- Vana patladı.
- Elektrikler kesildi.
- Pencerenin kolu koptu.
- Gaz sızıntısı var.
- Kapı sıkıştı.
- Sigorta attı.
- Bulaşık makinesi bozuldu.
- Lavabo tıkandı.

12 Sizce bu problemlerden hangisi daha önemli?

13 Hangi problemleri kendi başınıza çözebilirsiniz?

14 Hangi durumlarda yardıma ihtiyaç duyarsınız? Kimi çağırırsınız?

- tesisatçı
- elektrikçi
- mühendis
- arkadaş
- herhangi biri

gelirken, evdeyken, gitmişken, konuşuyorken, çıkacakken, gençken, çocukken

-Okula gelirken arkadaşımı gördüm.
-Babam evdeyken müziğin sesini fazla açmıyorum.
-Kantine gitmişken bana bir çay al.
-Müdür Bey konuşuyorken sekreter içeri girdi.
-Tam evden çıkacakken telefonum çaldı.
-Ayla Hanım gençken çok güzelmiş.
-Biz çocukken her gün parkta oynuyorduk.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Türkiye'deki ilk günlerinizde size neler değişik geldi?

2 Aşağıdaki cümlelerden hangisi Türkiye'deki ilk gününüze ait düşüncelerinizi yansıtıyor? Örnekteki gibi nedenleriyle yazalım.

Heyecanlıydım. Çünkü ilk defa yeni bir ülkeye geliyordum.
Korkuyordum. Çünkü ..... .
Mutluydum. Çünkü ..... .
Sinirliydim. Çünkü ..... .
Endişeliydim. Çünkü ..... .
Rahattım. Çünkü ..... .

OKUMA

İKİNCİ VATANIM TÜRKİYE

Benim adım Sohaib. Beş saatlik bir uçuştan sonra Lahore'dan İzmir'e geldim. Yeni bir hayat, yeni bir şehir ve kültür beni bekliyordu. Hoş bulduk İzmir. Havalimanında herkes güler yüzlüydü. Dikkatimi ilk bu çekti. Yurdum Bornova'daydı. Havalimanından çıkıp doğruca oraya gittim. Yurdum çok güzeldi ve benim gibi farklı ülkelerden öğrenciler vardı. Orada diğer Pakistanlı öğrencilerle tanıştım. İlk gün yurtta dinlendik ve ertesi gün Pakistanlı arkadaşlarla İzmir'in en güzel yeri Konak'a gittik. Orada sahilde yürürken güzel bir kafe gördük ve kahvaltı yapmak için oraya oturduk. Kahvaltı bizi hem mutlu etti hem de şaşırttı. Kahvaltıda çeşit çeşit yiyecekler vardı. Türkler bu kadar büyük bir kahvaltıdan sonra gün boyunca başka bir şey yiyorlar mıydı? Bilmiyorduk. Kahvaltıda Türk çayı değil kahve istedim. Garsonun o bakışı hâlâ gözümün önünde. Çok sonra öğrendim ki Türkler çay olmadan kahvaltı yapmıyorlardı. Bizler Pakistan'da kahvaltıda sütlü çay içiyorduk ama Türkiye'de çaya süt koymak pek iyi bir fikir değildi. Türk arkadaşlarım bu fikre hiçbir zaman sıcak bakmadılar.

Gittikçe Türk kültürüne alışıyordum. Bir gün markete gittim ve kasiyer arkamdan "Hocam, hocam!" diye seslendi. Bana neden öyle seslendi? Anlamadım. Ben öğretmen değildim. "Hocam" kelimesi samimi bir hitapmış, sonradan anladım. Türkçeyi yavaş yavaş öğreniyordum ama sokak dili bazen derslerdeki Türkçeden farklı olabiliyordu. Örneğin İzmir'de simite "gevrek", çekirdeğe "çiğdem", domatese "domat" diyorlardı.

Ben ve Pakistanlı arkadaşlarım Türkiye'de kriket oynamak istiyorduk ama Türkler için futbol varken kriket bir spor değildi. Hatta Türklerin çoğu kriketi hiç bilmiyordu. Bizler Türk arkadaşlarımıza kriketi öğrettik ve şimdi haftada bir kere kriket maçı yapıyoruz. Tabii ki onlar da bize futbolu öğrettiler.

Bugün Türkiye'deki son günüm. Türkiye'de dört yılımı geçirdim. Yarın sabah ülkeme dönüyorum. Artık ikinci vatanım Türkiye, memleketim İzmir. Sizce Pakistan'a giderken yanımda ne götürüyorum? Tabii ki Türk çayı.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Sohaib hangi şehirde ve nerede kaldı?
2. Sohaib ve arkadaşları Türk kahvaltısına neden şaşırdılar?
3. Markette kasiyer Sohaib'e neden "Hocam" diye seslendi?
4. Türklerin kriket hakkındaki düşünceleri nelerdir?
5. Sizce Sohaib Türkiye için neden "ikinci vatanım" diyor?

YA SİZ?

Siz "ikinci vatanım" sözünden ne anlıyorsunuz? Sizin ikinci vatanınız var mı?
Sohaib ülkesine dönerken yanında ne götürüyor? Siz ülkenize dönerken yanınızda ne götüreceksiniz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiil (-ken)

Bu zarf-fiil, sonuna geldiği kelimeye durum ve zaman anlamı katar. Cümlenin anlamına göre geçmiş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman veya geniş zamanla kullanılır.

This gerund has the same meaning with 'when' and 'while'. It can be used in past, present continuous, future simple present tenses.

İsim / Sıfat+((y)ken

Bu zarf-fiili belirli bir zamanı ya da durumu işaret ederken kullanırız.
This adverbial is used to state a specific time or condition.

Örnek:

Ben hastayken annem hep başımda bekledi.
O zenginken son model bir arabası vardı.
Özge bekârken kendisine 1+1 ev aldı.
Küçükken çok sessizmişim.
Babam çocukken çok yaramazmış.

İsim + DA + (y)ken

Bu zarf-fiil bir yerde geçirilen zaman dilimini işaret ederken kullanılır.
This adverbial is used to describe a time period elapsed or spent at a specific place.

Örnek:

Sen dün sinemadayken ben evi temizliyordum.
Annem mutfaktayken babam da bahçede çiçekleri suluyordu.
Yusuf askerdeyken ailesini her zaman arıyordu.
Onlar evde yokken eve hırsız girmiş.
Ali ile beraber değilken daha mutluyuz.
Aklımdayken söyleyeyim, yarın ders olmayacak.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Öğrenciler teneffüs..... deprem oldu.
2. Babam iş..... annem de benimle beraber okula geldi.
3. Sen üniversite..... ben de lisedeymişim.
4. Karnım aç..... başka bir şey düşünemiyorum.
5. Genç..... sağlığımızın kıymetini bilmiyorduk.
6. Fakir..... çok eşyamız yoktu ama mutluyduk.
7. Telefonum yok..... zamanımı kitap okuyarak geçiriyordum.
8. Yine yanımda şemsiyem yok..... yağmur yağdı.
9. Evde yalnız..... ne yapıyorsunuz?
10. Aklım..... söyleyeyim, sınavımız haftaya ertelenmiş.

Fiil+zaman eki+ken

"-ken" zarf-fiil eki fiillerle birlikte kullanılabilir. "-ken" zarf-fiil eki -( )r, -(I)yor, -mIş ve -AcAk zaman eklerinden sonra kullanıldığında farklı anlamlara gelmektedir.

The adverbial "-ken" can be used with verbs. Whenever followed by the time suffixes -Ir, -(I)yor, -mIş and -AcAk, "-ken" corresponds to a different meaning.

Fiil + A/Ir+ken

Bu zarf-fiil, bir eylem gerçekleşirken başka bir fiil ile kesildiğini veya bir iş devam ederken başka bir eylemin de birlikte gerçekleştiğini anlatır.

This adverbial is used to describe an action being interrupted by another, or two actions happening simultaneously.

Örnek:

Ben ders çalışırken annem sürekli bana yiyecek bir şeyler getiriyordu.

Onlar futbol oynarken hakem maçı durdurdu.

Sen burada uyurken biz de aşağıda yeni mobilyaları yerleştiriyorduk.

Ödevlerimizi yaparken kimseden yardım almıyoruz.

Siz okula gelirken hangi ulaşım araçlarını kullanıyorsunuz?

Fiil + (I) yor+ken

Bu yapı "fiil+ I/Ar+ken" ile yakın anlamlıdır. Aralarında küçük bir fark vardır. Burada -ken ekinin geldiği fiilin sürmekte olduğuna daha çok vurgu yapılmaktadır.

This form is close to "verb + I/Ar+ken" in terms of meaning. The only difference between these two adverbials is that the suffix -ken puts an emphasis on the continuity of the verb to which it is added.

Örnek:

Öğretmen ders anlatıyorken Murat not alıyordu.

Tatlı tatlı sohbet ediyorken birdenbire tartışmaya başladılar.

Sen yemek yapıyorken ben de tatlıları yapayım.

Onlar sana yardım etmiyorken sen neden onlara yardım ediyorsun?

Fiil + mIş + ken

Bu zarf-fiil, yapılan veya yapılacak olan bir işe ikinci bir iş ekleme anlamında kullanılır.

This adverbial is used to state an action to follow another action which has happened or will happen in the future.

Örnek:

İstanbul'a gelmişken tarihi yerleri de gezdim.

Evde yumurta bitti. Yumurta almak için markete gitmişken süt de alayım.

Ayağa kalkmışken bana da su getirir misin?

Buraya kadar gelmişken seni de görmeden gitmek istemedim.

Fiil + AcAk + ken

Bu zarf-fiil, bir eylemin gerçekleşmeye yaklaştığını ama gerçekleşmediğini anlatır. Fiil tamamlanmadan önce başka bir olay birinci olayın gerçekleşmesini engellemektedir.

This adverbial is used to describe actions which were about to take place but actually did not. In such cases, the action concerned is withheld or impeded by another action which has taken place beforehand.

Örnek:

Tam evden çıkacakken üst komşular kahveye geldiler.

Tam seni arayacakken sen beni aradın.

Otobüse binecekken düştüm.

Duşa girecekken sular kesildi.

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Ders çalış..... müzik dinlemekten hoşlanmıyorum.
2. Film izle..... bir şeyler atıştırmak hoşuma gidiyor.
3. Eskiden işe git..... otobüse biniyordum, artık işe metroyla gidiyorum.
4. Türkiye..... çok güzel yemekler yedim, hepsinin tadı damağımda.
5. Alışveriş yap..... pazarlık ediyor musun?
6. Geçen gün salata yap..... parmağımı kestim.
7. Ben evde yok..... postacı gelmiş.
8. Hasta..... yemek yiyemiyor musun?
9. Annem çocuk..... çok yaramazmış.
10. Tophane'den geç..... İÜ Dil Merkezine uğrayıp beni de alır mısın?
11. Tam evden çık..... telefon çaldı.
12. Dışarı çık..... bana da bir gazete alır mısın?
13. İstanbul..... her hafta sonu Taksim'e gidiyordum.
14. Televizyon izle..... elektrikler kesildi.
15. Dışarıya çık..... alışveriş de yaptım.

6 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Tam ders çalış..... arkadaşımdan telefon geldi ve ders çalışamadım.

a. -acakken b. -mışken

2. Pasta için gerekli malzemelerin hepsini aldık. Bütün malzemeleri al..... neden pasta yapmaktan vazgeçtin?

a. -ıyorken b. -mışken

3. Öğretmen ders anlat..... öğrenciler de onu dinliyorlardı.

a. -mışken b. -ırken

4. Tam annemi akşam sinemaya gitmek için ikna et..... babam eve geldi. İkna edemedim.

a. -ecekken b. -mişken

5. Bu konu hakkında konuş..... dikkat et. İnsanlar yanlış anlayabilir.

a. -muşken b. -urken

6. Daha geçenki yalanlarını unut..... hâlâ bana yalan söylüyorsun. Seni affedemem.

a. -mayacakken b. -mamışken

7. Siz İngilizce öğren..... biz de Fransızca kursuna gidiyorduk.

a. -mişken b. -irken

8. Aklıma gel ..... söyleyeyim, yarın yağmur yağacak, yanına şemsiyeni al.

a. -ecekken b. -mişken

9. Merve akşam için salata yap..... parmağını kesti.

a. -ıyorken b. -mışken

10. Babam gazete oku..... erkek kardeşim de ödevlerini yapıyordu.

a. -muşken b. -rken

11. Araba kullan..... telefonla konuşma. Aynı anda iki işi yapmak tehlikelidir.

a. -ıyorken b. -acakken

DİNLEME

MERYEM'DEN LISA'YA TAVSİYELER

7 **3** **Meryem ile Lisa hangi konular hakkında konuşuyorlar? İşaretleyelim.**

	VAR	YOK
1. Trafik yoğunluğu	( )	( )
2. Hastalıklar	( )	( )
3. Güvenlik tedbirleri	( )	( )
4. Hava durumu	( )	( )
5. Yiyecekler	( )	( )
6. Tanışma	( )	( )
7. Misafirperverlik	( )	( )
8. Ekonomik düzey	( )	( )
9. Üniversiteler	( )	( )

YAZMA

8 **Aşağıdaki tabloyu dolduralım. Daha sonra ikili gruplar oluşturalım ve arkadaşlarımızla birbirimize sorular soralım.**

Ne zaman / nerede / kiminle / nasıl ?	Kendi ülkendeyken neler yapıyordun?	Şimdi neler yapıyorsun?
Okul / iş / kurs	**Örnek:** Kendi ülkemdeyken liseye gidiyordum.	**Örnek:** Şimdi İstanbul'da Türkçe kursuna gidiyorum.
Boş zamanlarda		
Hafta içi evde / okulda / işte		
Hafta sonu ailenle / arkadaşlarınla / çocuklarınla		
Sosyal Medya		

KONUŞMA

9 **Sınıfta üçerli gruplar oluşturalım. Aşağıdaki sorulara tek tek cevap verelim, arkadaşlarımıza anlatalım.**

1. İstanbul'a ilk geldiğiniz gün nasıldı?
2. Türklerle yemek yerken nelere dikkat ediyorsunuz?
3. Türk arkadaşlarınızla futbol ve politika hakkında konuşurken nelere dikkat ediyorsunuz?
4. Otobüse binecekken cüzdanınızın yanınızda olmadığını fark ettiniz, ne yaparsınız?
5. Bir arkadaşınız konuşurken onun sözünü kibar bir şekilde nasıl kesersiniz?
6. Daha önce hiç yanlış bir kelime kullandınız mı? Bir kelimeyi yanlış telaffuz ettiniz mi? O durumda neler yaptınız?
7. Yeni bir dil öğrenirken neler yapıyorsunuz?

İZLE - ÖĞREN

EVDEKİ İLK GÜNÜMÜZ

1 **1** **Büşra ve Ece evlerindeki ilk günlerinde hangi problemi yaşadılar? İşaretleyelim.**

a. Sular kesik. ( ) b. Evde elektrik yok. ( ) c. Evin kapısı kilitlenmiyor. ( )

2 **Metinde aşağıdaki sorulardan hangilerinin cevapları vardır? İşaretleyelim.**

	Var	Yok
1. Büşra ve Ece evde hangi işleri yapacaklar?	( )	( )
2. Eve internet ne zaman bağlanacak?	( )	( )
3. Su aboneliği için hangi kuruma başvuru yapacaklar?	( )	( )
4. Apartman aidatı için ne kadar ödeyecekler?	( )	( )
5. Elektrik aboneliği için ne zaman başvuracaklar?	( )	( )

3 **Videoya göre aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.**

1. Ece ilk defa ailesinden ayrı yaşayacak. ( )
2. Ece ve Büşra abonelik işlemleri için iş bölümü yapmış. ( )
3. Elektriği apartman görevlisi açacak. ( )
4. Ece ve Büşra bu akşam başka bir yerde kalacak. ( )
5. Ece ve Büşra evi bu akşam temizleyecekler. ( )

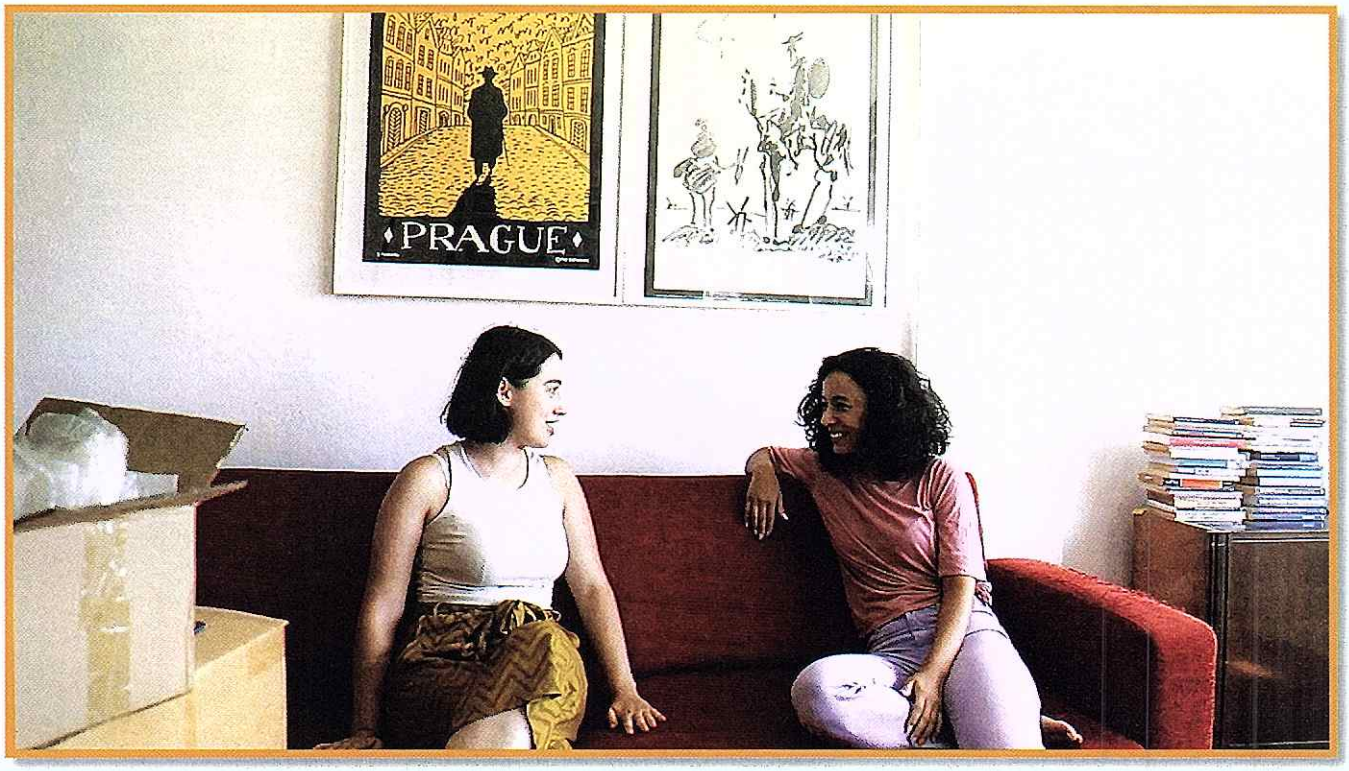

GÜNLÜK İFADELER

İPTAL ETME / REDDETME

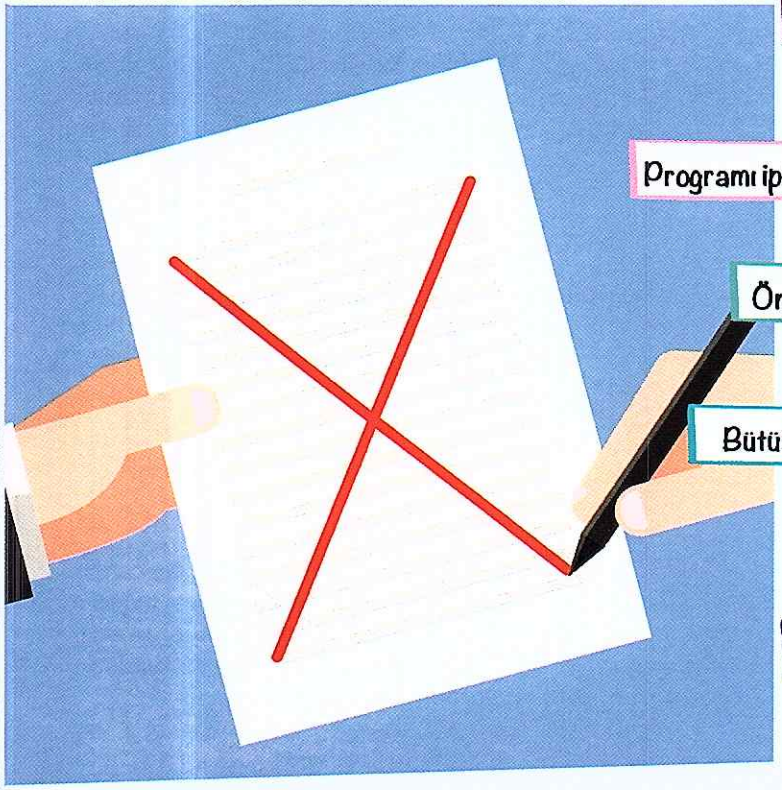

Programı iptal etmek durumunda kaldık.

İleri bir zamana atalım.

Programı iptal ettik. Özür dileriz.

Önemli bir işim çıktı.

Başka bir gün görüşelim mi?

O iş yattı.

Bütün planlarım suya düştü.

Bu projeyi rafa kaldırdık.

Bu işi sonraya bırakalım.

KENDİNİ ÇEK

Aşağıdaki konuları düşünüp ülkenizin yüz yıl öncesini günümüzle karşılaştırarak anlatınız.

Yiyecekler
Düğünler
Giyim
Eğitim
İş hayatı
Boş zaman etkinlikleri
İletişim

MİKROFON SENDE

Üçer kişilik gruplar oluşturalım ve bir emlak ilan sayfası tasarlayalım. İlan sayfasındaki evlerin aşağıdaki özelliklerinden söz edelim.

Satılık / kiralık
Fiyat
Ev türü (Daire / Müstakil ev...)
Evin özellikleri
Kiracının özellikleri

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

DÜNYADAN EVLER

Torf Evler, İzlanda

İzlanda soğuk bir ülke olduğundan burada insanlar 9. yüzyıldan beri Torf evlerde yaşıyorlar. Bu evler onları soğuktan koruyor. Torf evlerin çatıları ve hatta duvarları çimle kaplıdır. İzlandalılar bu evleri özel bir toprak kullanarak inşa ediyor. Bu özel toprak sayesinde evlerin içi kışın sıcak oluyor. Torf evler UNESCO Dünya Mirası listesinde bulunuyor.

Taş Evler, Mardin

Taş evler, Mardin şehrinin geleneksel evleridir. Eski Mardinliler bu evleri bölgedeki özel sarı bir taş ile inşa etmişlerdir. Mardin'in taş evleri genelde bir veya iki katlıdır. Evlerin çatısı düzdür. Yazın ve ilkbaharda insanlar bu düz çatılarda uyur. Taş evlerin büyük balkonları ve terasları vardır. Birden fazla ev aynı terası kullanır. Bu sebeple sosyal hayatta da insanlar genelde iç içedir.

Minkalar, Japonya

Minkalar, geleneksel Japon evleridir. Bu evlerin dik ve büyük çatıları vardır. Bu çatılar evleri yağmurdan korur. Çatılar büyüktür ama evlerin içi genelde küçük ve sadedir. Bu yüzden evlerin içinde az eşya vardır. Geleneksel Japon evlerinin bir diğer özelliği de kapılarıdır. Japon evlerindeki kapıları yana doğru iterek açabilirsiniz. Bu kapıların üzerinde Japon kültürüne ait geleneksel çizimler vardır.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bir kâğıda aşağıdaki gibi bir tablo çizelim. Bir arkadaşımız, aklından alfabeyi saysın ve biz bir süre sonra ona "Dur" diyelim. O bize hangi harfte kaldığını söylesin ve hepimiz o harf ile başlayan isim, şehir, ülke, hayvan, bitki ve eşya isimleri yazalım. Puan bölümüne birbirinden farklı her kelime için 10 puan, aynı kelimeler için 5 puan yazalım. Oyun sonunda en çok puanı toplayan arkadaşımız kazansın.

İSİM	ŞEHİR	ÜLKE	HAYVAN	BİTKİ	EŞYA	PUAN

BİR ADIM ÖTESİ

"-ken" eki cümleye karşılaştırma anlamı da verebilir.

Ben kışın tatil yaparken arkadaşım yazın tatil yapıyor.
Kız kardeşimin el yazısı çok güzelken benimki çok çirkin.
O romantik filmleri severken ben tarih filmlerini severim.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki fiilleri kullanarak boşlukları "-(y)ArAk" ve "-(y)A -(y)A" ile dolduralım.

yenmek etmek görmek vermek konuşmak bakmak özür dilemek etmek dinlemek almak silmek

1. Öğretmen eski konuyu tekrar ..... derse başladı.
2. Yemek kitabına ..... lezzetli yemekler yapıyorum.
3. Güzel günleri hayal ..... uyudu.
4. Arkadaşlarını ..... unuttu.
5. Arkadaşlarına borç ..... parasız kaldı.
6. Müzik ..... spor yaptı.
7. Adam bir hata yaptı ve ..... oradan ayrıldı.
8. ..... Türkçeyi unuttu.
9. Toz ..... ve camları ..... yeni evini pırıl pırıl yaptı.
10. Fenerbahçe, karşı takımı ..... şampiyon oldu.

2. Aşağıdaki cümleleri "-(y)ken" zarf-fiilini kullanarak yeniden yazalım.

1. Burcu'nun saçı kahverengiydi ve o zamanlar Burcu daha güzeldi.
.....
2. Ahmet zayıftı ve daha sağlıklıydı, kilo aldıktan sonra pek çok sağlık problemi yaşadı.
.....
3. Ben duştaydım, o zaman telefon çaldı.
.....
4. Ben tatildeydim, o zaman eve hırsız girmiş.
.....
5. Torunlarımla birlikteyim ve gözüm hiçbir şey görmüyor.
.....

3. Aşağıdaki boşlukları "-DI ve -(I)yordu" ile tamamlayalım.

Dün gece uyu..... (1). Bir su sesi ile uyan..... (2). Yataktan kalkıp sesi takip et..... (3). Ses banyodan gel..... (4). Banyonun kapısını aç..... (5). "Ne var?" diye adımımı at..... (6), ayağım sırılsıklam oldu. Eyvah, banyoyu su basmış! Şofbenin vanası patlamış, vanadan su fışkır..... (7). Tuvalet kâğıtları, deterjanlar, kirli çamaşırlar, bütün eşyalar ıslaktı. Hemen dışarı çık..... (8). Evin vanasını kapatıp evdeki suyu kes..... (9). Bütün gece banyodaki suyu boşalt..... (10) ve banyoyu temizle..... (11). Sabah işe gidemedim. Hemen bir tesisatçı ara..... (12) ve tesisatçı vanayı tamir etti. İyi ki o akşam evdeydim.

4. Uygun seçeneği işaretleyiniz.

1. Mehmet işe *giderken / gitmişken* otobüse biner.
2. Ali tam evden *çıkmışken / çıkacakken* misafir geldi, evden çıkamadı.
3. Onlar yemek *yerken / yemişken* ben film izledim.
4. Aklıma *gelmişken / geliyorken* söyleyeyim yarınki toplantı ertelendi.
5. Siz ders *çalışırken / çalışmışken* müzik dinler misiniz?
6. İşten *dönerken / dönmüşken* markete uğramadın mı?
7. Biz çay *içerken / içmişken* kurabiye yeriz.
8. Babam yemek *yapacakken / yapıyorken* ben de pasta yapıyordum.
9. Daha evden *çıkmamışken / çıkmıyorken* yağmur yağmaya başladı. Çıkmaktan vazgeçtim.
10. Tam duşa *girmişken / girecekken* sular kesildi. Duşa giremedim.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Günlük konuşmaları takip edebilirim.	1	2	3	4	5
2. Deneyimlerim hakkında bilgi verebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

abone
acil
bedel
borç
boru
civar
çöp
deneyim
depozito
doğal gaz
döşeme
durum
emlak
etki
fatura
halat
ısıtma
ihtiyaç
imdat
iş bölümü
işlem
jandarma
kiralık
kombi
konum
masrafsız
mevki
muhit
müstakil
nezih
ödeme
ömür
pazarlık
sahip
satış
sızıntı
sigorta
şofben
tarife
tesisatçı
tüketim
uyum
vana
vergi

FİİLLER

akıtmak
atıştırmak
ayırmak
benzemek
boşaltmak
bozulmak
değerlendirmek
doldurmak
fışkırmak
ısınmak
ilerletmek
kopmak
kurtulmak
sığmak
sıkışmak
sızdırmak
söndürmek
telaşlanmak
tıkanmak
yansıtmak
yığmak
zenginleşmek

ÜNİTE 2

BECERİLER

- Gazeteler ve dergilerdeki metinleri anlama
- Fikir alışverişinde bulunma

DİL BİLGİSİ

- İsim-fiil ekleri (-mAK, -mA, -(y)Iş)
- Emir kipinde dolaylı anlatım

KELİMELER

- İş Hayatı
- Başarı
- Meslekler

İŞ DÜNYASI

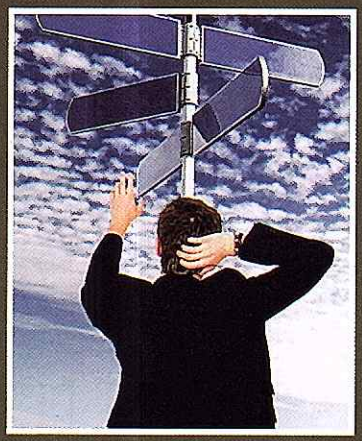

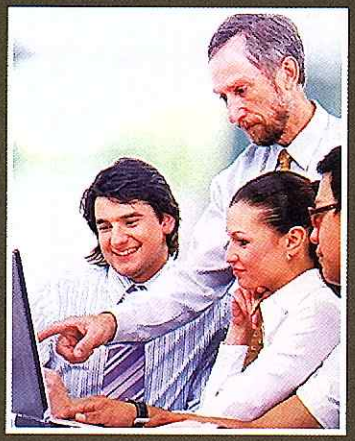

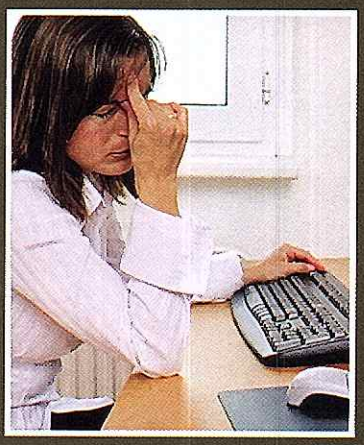

çalışma, öğrenmekten, okumak, yemek

-İş yerimdeki çalışma şartlarından oldukça memnunum.
-Her gün yeni bir şeyler öğrenmekten çok hoşlanırım.
-Kitap okumak güzel bir alışkanlıktır.
-Yemek sipariş edelim mi?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Hangi meslekleri biliyorsunuz? Aşağıdaki boşluklara yazalım. Arkadaşımızla karşılaştıralım. Hangimiz daha çok meslek biliyor?

....
....
....

2 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

zahmetli dolgun ücretli asgari ücret düşük ücretli geçici
tam zamanlı yarı zamanlı stresli ikramiye cazip

1. ..... bir işiniz varsa sadece belli bir yerde, belli bir süre çalışırsınız.
2. ..... bir iş sağlığınızı bozabilir.
3. ..... bir işte çok para kazanamazsınız.
4. Bu iş hem çalışma koşulları, hem de ücret bakımından oldukça ..... .
5. Patronun ..... vermesi işçileri çok motive eder.
6. ..... bir işte çalışmak size çok para kazandırır.
7. ..... bir işte günün sabah, öğle, akşam gibi sadece bir bölümünde çalışırsınız.
8. ..... bir işte tatil günleriniz sadece bir veya iki gündür.
9. ..... her ülkede farklıdır.
10. ..... bir iş her zaman çok zaman ve enerji gerektirir.

3 Meslekleri kendimize göre yukarıdaki kelimeler ile tanımlayalım.

Örnek: Bence garsonluk tam ya da yarı zamanlı, düşük ücretli bir iştir. İkramiye almazsın ama bahşiş alabilirsin. Belki biraz cazip ama stresli bir meslektir.

OKUMA

4 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

öğretmek / görevlerini / mesai saatlerinin / karşılaşmamız / maaşından

İŞ HAYATINDAKİ ROLLER

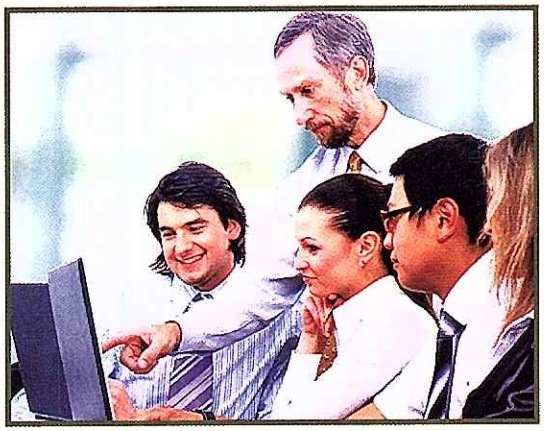

Herkes iyi bir işte, iyi bir maaşla çalışmak ister. İş yerinin yakın olmasını, ... (1) uygun olmasını ve nazik patronlarının olmasını herkes ister. Ama bunları isterken "Benim bu işyerine nasıl bir faydam olacak?" sorusunu aklımızdan bile geçirmeyiz. Sadece maaşımızı zamanında ödemelerini, izin günlerimizin sayısını ve ofisteki rahatımızı düşünürüz.

Beş yıllık iş hayatındaki çalışmalarım bana şunu öğretti. Hiçbir iş korkunç değildir. Kendinize güveniyor musunuz? O zaman her yerde başarılı olabilirsiniz. İş yerimde farklı kişilikteki insanlar ile karşılaştım ve mesai arkadaşlarımı sürekli inceledim. Şimdi kısaca bu kişilik özelliklerinden bahsetmek istiyorum.

Etkisiz eleman: Etkisiz eleman matematikteki "0" rakamıdır. Bu rakamın matematik işlemlerinde herhangi bir etkisi yoktur. Ofiste de aynı "0" rakamı gibi etkisiz kişiler olabilir. Bu kişiler sadece ..... (2) yapar, başka hiçbir işe karışmaz. Aslında bir ofis için çok uygun biridir, zararı yoktur fakat çok yararı da yoktur.

İngiliz anahtarı: İngiliz anahtarını tamir işlerinde birden fazla iş için kullanabilirsiniz. Ofiste de aynı İngiliz anahtarı gibi her iş için faydalı birileri vardır. Bu kişiler kendi işlerini yapar, diğer işlere de yardım eder. İngiliz anahtarı gibidir. Onsuz her şey eksik olur.

Memnuniyetsiz: İş yerinden, patronundan, ...(3), çok çalışmaktan sürekli şikâyet eder. Hiçbir işten memnun değildir. Ama işi bırakmaya da cesaret edemez. Yıllarca orada çalışır. Mutsuzdur, etrafını da mutsuz eder.

Kurnaz: Kendi işlerini başkasına yaptırır, sonra da "Ben yaptım." der.

Korkak: Bir işten sadece o sorumludur. Her zaman işteki yerini yani statüsünü kaybetmekten korkar. İşinin püf noktalarını kimse ile paylaşmaz. Herhangi bir sebeple iş yerinden uzaklaşınca insanların onu aramasını ister. İşini kimseye ..... (4) istemez çünkü koltuğunu başkasına vermek istemez.

İdeal: Mesai saatleri onun için önemli değildir. Her işten anlar, başarılıdır. İnsanlar onun her işinden memnundur. Bir iş yeri için en uygun kişidir.

İş hayatında sürekli bu kişilik özellikleri ile ..... (5) mümkün. Bu tanımlar bazı insanları memnun, bazı insanları rahatsız edebilir. Fakat asıl önemlisi bizim performansımızdır.

5 Aşağıdaki cümleleri kim söyleyebilir? Metne göre yazalım.

1. Off ! Yine mi iş! Sıkıldım artık! (.....)
2. Bütün işi ben yaptım. Herkes yemekteyken bile çalıştım. (.....)
3. Bu işin bitmesi için sabaha kadar çalışacağım. (.....)
4. Ben sadece kendi işimi yaparım. Başkasının işini yapmam. (.....)
5. Benim işim bitti. Sana da yardım edeyim mi? (.....)
6. Bu işi başkasının yapmasına izin veremem. Yoksa işimi kaybederim. (.....)

YA SİZ?

Siz kendinizi nasıl bir çalışan olarak tanımlarsınız ya da nasıl bir çalışan olmak istersiniz?

DİL BİLGİSİ

İsim-Fiil Ekleri (-mAk, -mA)

fiil + mAk

Fiile -mAk eki getirildiğinde artık o fiil adlaşır. Yeni elde edilen kelime o fiilin adı olur. -mAk ekinin geldiği fiil adlaşarak cümlede özne olarak görev alır.
Adding -mAk to a verb transforms it into a noun. The newly-formed noun serves as the name of that verb. The verb combined with -mAk becomes a noun and functions as the subject of a sentence.

Örnek:

Tatil yapmak, dinlenmek her insanın ihtiyacıdır.
Sigara içmek sağlığa zararlıdır.
Onu görmek beni çok mutlu etti.

-mAk ekinin bir işlevi de kalıcı adlar yapmaktır.
The suffix -mAk is also used to form nouns out of verbs.

Örnek:

Sabah marketten taze ekmek aldım.
Mangalı yakmak için çakmak var mı?
Çok yağlı yemekleri sevmiyorum.

fiil + mA

Bu ek fiillerden isim yapar. -mAk ekinden en önemli farkı hareket ifade etmemesidir. Bu ekle isim olan fiil belirtisiz tamlamanın tamlayanı olarak kullanılabilir.
This suffix is used to form nouns out of verbs. The main difference of it from the suffix -mAk is that it does not refer to movement or motion. The verb transformed into a noun by this suffix can be used as the determinant of an indefinite noun phrase.

Örnek:

Evime yeni bir çalışma masası aldım.
Yüzme havuzu bugün kapalıymış.
Yarın okuma ve yazma sınavına gireceğim.

-mA eki aynı zamanda kalıcı adlar da yapar.
The suffix -mAk is also used to form nouns out of verbs.

Örnek:

Yazlıkta sahilde yürüyüp dondurma yiyoruz.
Yarışmayı kim kazandı?
Danışma nerede?

İsim fiiller ad durum ekleri ile de kullanılabilir. Bu ekler temel cümledeki fiile ve (eğer varsa) özneye bağlı olarak değişir.
Verbal nouns can also be used with the case suffixes. These suffixes vary depending on the verb or the subject (if there is any) of the main clause.

Örnek:

Müzik dinlemekten çok hoşlanırım.
Hava yağmurlu. Niçin pikniğe gitmekte ısrar ediyorsun.
Kalabalıkta otobüse binmekten nefret ederim.
Sağlıklı bir hayat için sigara içmemekte fayda var.
Sen çamaşır makinesini kullanmayı biliyor musun?
İki yıl önce İstanbul'da Türkçe öğrenmeye başladım.
Bu akşam annemleri görmeye gideceğim.
Yarın okula gitmemeyi düşünüyorum.

6 Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Evde yalnız kal..... alıştım.
2. Ofise yeni bir çalış..... masası aldım.
3. Eşimin ehliyeti var ama araba kullan..... korkuyor.
4. Onunla konuş..... denedim ama beni dinlemedi.
5. Sen o iş teklifini kabul et..... düşünüyor musun?
6. Oku..... derslerinde gazetelerdeki haberleri inceliyoruz.
7. Siz neden İstanbul'dan ayrıl..... ısrar ediyorsunuz? Bütün arkadaşlarınız burada.
8. Hobilerim; kitap oku....., müzik dinle..... ve sinemaya git..... .
9. Yarınki derse git..... karar verdim. Çünkü hastayım, doktora gideceğim.
10. Onu ziyaret et..... Ankara'ya gideceğim.

7 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Daha iyi Türkçe konuşmak için güzel *konuşmaya / konuşma* kursuna gidiyorum.
2. Hâlâ hastasın. İşe *gitmekte / gitmeye* neden ısrar ediyorsun?
3. Çocuklar eve *girmemekte / girmemekten* ısrar ediyorlar.
4. Sana kahve *içmekte / içmeye* geldik. Ama sen evde yoktun.
5. Türkçe anlıyorum ama *konuşmaya / konuşmayı* utanıyorum.
6. Hiç kimse çok fazla *beklemeye / beklemeyi* sevmez.
7. İnsanları *eleştirmekte / eleştirmekten* hoşlanmam.
8. Her gün en az iki litre su *içmekten / içmekte* fayda vardır.
9. Yarın akşam bütün iş arkadaşlarımızı yemek *yemeye / yemeyi* davet ettik.
10. Hepimiz üniversiteden sonra iyi bir iş sahibi *olmak / olmaktan* istiyoruz.

8 Aşağıdaki boşluklar için uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Her yaşta insan için kitap ..... faydalıdır.
a. okumak b. okuma c. okumaktan
2. Piknikte mangal için ..... aradık ama bulamadık.
a. çakmaya b. çakmak c. çakmayı
3. Yarınki ..... ödevini yaptın mı?
a. yazmak b. yazmayı c. yazma
4. Kapalı alanlarda sigara ..... yasaktır.
a. içme b. içmek c. içmekten
5. Sizi tekrar ..... çok güzel.
a. görmek b. görmekten c. görmeye
6. Seni ..... çok zor.
a. unutma b. unutmak c. unutmayı
7. İstanbul'da ..... alışıyorum.
a. yaşamaktan b. yaşamaya c. yaşamayı
8. Annem her sabah Türk kahvesi ..... sever.
a. içmek b. içmeye c. içmeyi
9. Daha güzel Türkçe konuşmak için pratik ..... fayda var.
a. yapmakta b. yapmaktan c. yapmaya
10. Evde tek başına ..... korkuyor musun?
a. kalmayı b. kalmaktan c. kalmakta
11. Yarınki toplantı için evrakları ..... unutma.
a. hazırlamaya b. hazırlamayı c. hazırlamaktan
12. Henüz sınav için ..... başlamadık.
a. çalışmaya b. çalışmakta c. çalışmayı
13. Hasta çocuk ilacını ..... ısrar etti.
a. içmemekten b. içmemekte c. içmemeye
14. Bütün gün yürüye yürüye ev ..... yoruldum.
a. aramakta b. aramaya c. aramaktan
15. Dersten sonra arkadaşlarımla kahve ..... gideceğiz.
a. içmeye b. içmekten c. içmeyi

9 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. ..... seviyorum.
2. Her gün ..... nefret ediyorum.
3. Ders çalışırken ..... hoşlanmam.
4. Hafta sonu ..... düşünüyorum.
5. Öğrenciler ..... ısrar ediyorlar.
6. ..... fayda var.
7. ..... tehlikelidir.
8. ..... kitabındaki ödevleri yaptın mı?
9. ..... başladım.
10. ..... korkuyorum.

DİNLEME

ÇALIŞMA KOŞULLARI

10 Sizce bir şirkette hangi imkânlar olmalıdır? Aşağıdaki listeye bakalım ve bu imkânlar hakkında konuşalım.

Öğle yemeği	Kreş	Özel sağlık sigortası	Sabah kahvaltısı
Kuaför hizmeti	Tatil paketi	Diş sağlığı hizmeti	Servis imkânı

11 4 Metni dinleyelim. Hangi şirket, çalışanlarına hangi imkânları sunuyor? Eşleştirelim.

Yahoo ***Google*** ***Palmolive*** ***Alt kattaki şirket***

1. İşyerine köpek getirme .....
2. Kuaför ve dişçi hizmeti .....
3. Tatil armağan etme .....
4. Birlikte film izleme .....
5. Çalışma saatlerini azaltma .....
6. Ücretsiz öğle yemeği .....
7. Ücretsiz servis imkânı .....
8. Farklı mutfaklardan yemekler .....

YAZMA

12 Daha önce yaz tatilinde çalıştınız mı?

13 İnternetten iş ilanlarına başvuru yaptınız mı?

www.yazlıkisbul.com

Türkçeni ve İstanbul hakkındaki tarihi bilgilerini kullanarak para kazanmak ister misin?
Tatil döneminde güzel bir iş ister misin?

Başvuru Şartları:
- İyi derecede Türkçe ve İngilizce bilmek (en az B2 sertifikasına sahip olmak)
- İstanbul'un tarihi ve turistik yerleri hakkında bilgi sahibi olmak
- Üniversite mezunu olmak

Çocuklarla birlikte oyunlar oynayarak güzel bir tatil geçirmek ister misiniz? Uluslararası bir yaz kampında 10-15 yaş grubundaki çocuklarla ilgilenmek için, eleman aranmaktadır.

Başvuru Şartları:
- Aktivite ve geziler organize etmek
- İyi derecede İngilizce ve Türkçe bilmek
- Daha önce çocuklarla resim yapma ve kitap okuma gibi aktivitelere katılmak
- "Çocuk Gelişimi" ve "Oyunlarla Eğitim" gibi sertifikalara sahip olmak

Minipizza'da akşam çalışmaya ne dersiniz?

Başvuru Şartları:
- Motosiklet ehliyetine sahip olmak
- 18 yaşını tamamlamak
- Akşam ve hafta sonu çalışabilmek
- Ankara Emek bölgesini bilmek
- Güler yüzlü ve sosyal bir kişi olmak

İlanlara bakalım ve kendimiz için bir iş seçelim. Bu iş için aşağıdakileri de içeren bir e-posta yazalım.

- Kendinizi tanıtma (isim, yer vb.)
- E-posta yazma sebebiniz
- Eğitim geçmişiniz, deneyimleriniz
- Bu işi seçme sebebiniz
- İş hakkında daha detaylı bilgi sorma

KONUŞMA

14 İkişerli gruplar oluşturalım ve arkadaşımızla konuşalım.

Öğrenci A

Aşağıdaki tablodan bir iş seçiyorsunuz ve daha fazla bilgi almak için öğrenci B'yi arıyorsunuz. Daha fazla bilgi almak için sorular sor. (yer, iş, zaman, süre, ücret, iletişim, şartlar)

Öğrenci B

Aşağıdaki tabloya bakalım. İşverensiniz. Arkadaşlarınızı dinleyin ve onların sorularına cevap verin ve öğrenci A'ya sorular sorun. (Neden bu işi istiyorsunuz? Bu işi yapmak için zamanınız var mı? Daha önceki tecrübeleriniz nelerdir?)

Meslek / Yer	Başlama tarihi	Toplam çalışma süresi	Maaş	İletişim Numaraları
Mevsimlik işçi (Trabzon)	2 Ağustos	4 hafta	Haftalık 500 TL	Ali Koçer 0577-098-6754
Garson (İzmir)	3 Haziran	2 ay	Haftalık 350 TL	Ayşe Dizer 0567-675-9834
Hastanede çevirmenlik (İstanbul)	18 Mayıs	6 ay	Haftalık 600 TL	Erol Mert 0515-789-0080
Köpek gezdirici (Mersin)	21 Temmuz	Hafta sonları	Haftalık 150 TL	Nisan Güler 0508-987-4678
Gönüllü öğretmenlik (İstanbul)	1 Haziran	1 ay	Maaş yok Kalacak yer ve yeme içme karşılanacak	Çocuk Evi Vakfı 0212-313-0001

Örnek:
Öğrenci A: Alo, merhaba. Ben Mersin'deki köpek gezdiricisi iş ilanı için aradım.
Öğrenci B: Evet, tabiî ki buyrun.

çalışmasını, öğrenmenizde, gelmenizi, aramana

-Patron işçilerin çalışmasını istiyor.
-Günümüzde en az bir dil öğrenmenizde fayda var.
-Doğum günüme gelmenizi çok isterim.
-Beni aramana çok sevindim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki başlıkları haberler ile eşleştirelim.

FARKLI BİR BAŞARI ÖYKÜSÜ

HAYALLER "ENGEL" TANIMAZ

GÜÇ MÜ, BAŞARI MI?

ÇÖPTEKİ FIRSAT HAYATINI DEĞİŞTİRDİ

İŞÇİ AİLENİN ÇOCUĞU ÜLKESİNİN EN ZENGİNİ OLDU

1. .....

Fabrika işçisi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Annesinin "Oku, geleceğini kurtar." sözü hayatını değiştirdi. Üniversiteyi bitirdikten 10 yıl sonra ülkesinin en zengin adamı oldu. İşte Çin usulü bir başarı öyküsü...

2. .....

Bilkent Üniversitesi'ndeki kariyerini bıraktı. Çünkü farklı bir iş yapmak istiyordu. Yoksul insanlara yardım etmek için bir dernek kurdu ve sıra dışı bir başarı öyküsüne imza attı. İşte "değişik" bir başarının hikâyesi...

3. .....

Dünyanın en güçlü kadınları arasındaki Güler Sabancı, "güçlü" yerine "başarılı" olmayı tercih ediyor. Güler Sabancı günlük yaşamının ayrıntılarını ve hayat çizgisini anlattı, kariyer öyküsünü bizimle paylaştı...

4. .....

Engelli bir insan olarak doğdu. Ama bu durum hayallerine ulaşmasına engel olmadı. Almanya'ya tedavi için gitti ve orada tezgâhtarlık yaparak üniversite okudu. Zorlukları bir bir aşarak kendi şirketini kurdu. İşte bir "azmin zaferi" öyküsü...

5. .....

Türkiye'nin ücra bir köşesinde dünyaya geldi. Çiftçi bir ailenin çocuğuydu ve ailesine yardım ederek büyüdü. Dil öğrenmek için Amerika'ya gitti. Orada sadece dil öğrenmedi, aynı zamanda bir başarı öyküsüne de imza attı. Çöpteki bir kâğıt onun hayatını değiştirdi ve Hamdi Ulukaya, ABD'nin en başarılı 10 iş adamından biri oldu...

YOĞURDUN STEVE JOBS'U

Dergilerin ve gazetelerin ekonomi sayfalarındaki başarı *öykülerini* aklınıza getirin. Şık ofislerindeki büyük masalarının başındaki ya da fabrikalarının önündeki iş adamlarını ve iş kadınlarını mutlaka anımsayacaksınız. Hamdi Ulukaya (39) da onlardan biri. Üstelik başarı hikâyesi çok daha renkli. O, dedesi ve babası ile yaz aylarında yaylaya çıkıp koyun güdüyordu ve o zamanlar, hayat hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Amerika'yı merak edip gitti, şimdi Amerika'nın en başarılı 10 iş adamından biri ve 40 yaş altındaki iş adamları arasında en parlak girişimci olarak anılıyor.

*** Babanız mandıracılık yapıyormuş. Ona yardım ederek büyümüşsünüz. Nasıl bir çocukluk geçirdiniz?** Ben altı kardeşli bir ailede, Fırat Nehri'nin kenarında, Munzur Dağları'nın eteğinde küçük bir kasabada büyüdüm. Hayatım, dedemin dizinin dibinde onu izleyerek geçti. Söz tutmayı, insanlara güvenmeyi ve saygı duymayı ondan öğrendim. Babam mandıracılık yapardı. Ben de yazları yaylaya çıkar, ona yardım ederdim.

*** Amerika'ya gitme fikri nasıl ortaya çıktı?**

Dil öğrenmek istiyordum. Öylesine, bir gidip bakayım dedim ve Long Island'a gittim. İlk önce herkes gibi bocaladım, çok yalnız kaldım. Amerika'ya küçük bir sırt çantasıyla gittim, hiçbir şeyim yok sanıyordum ama meğer ailem bana birçok *deneyim* ve bilgi vermiş. Başarılı olmak için her şeye sahipmişim.

*** İlk fabrikanızı da babanızın desteğiyle kurmuşsunuz.**

Beni ziyarete geldi. "Burada hiç güzel peynir yok, bizimkileri getirip sat." dedi. Hemen bir-iki konteynır getirdik. Toptancılara verdik, iyi gitti. Para kazandık. Ardından da bir fabrika kurduk. İki yıl bocaladık ama sonra işler düzeldi.

*** Tam peynir işi düzene oturmuşken bu defa da Chobani'yi kurup bir daha risk almışsınız.**

Yaradılışım böyle. Çalışmam lazım illa ki. Chobani'nin kurulma hikâyesi de enteresandır. Masamı toplarken elime bir kâğıt geldi. Üzerinde "Makineleriyle satılık yoğurt fabrikası" yazıyordu. Attım çöpe. Yarım saat sonra çöpün içinde kâğıdı arıyordum.

*** Ne oldu o yarım saat içinde?**

Karşıma bir fırsat çıktı, ben de o fırsatı değerlendirdim. O çöp kutusu hayatımın dönüm noktasıdır bu yüzden.

*** Geçenlerde Forbes dergisi sizin için "Yoğurdun Steve Jobs'u" diye bir başlık attı.**

O enteresan bir başlıktı. Ben ilk toplantımızda arkadaşlarıma "Biz gıda firması olabiliriz ama stratejilerimizi teknoloji firması gibi geliştirmeliyiz. Basit ürün, yenilikçi ürün ve şaşırtıcı pazarlama yöntemlerimiz olmalı." dedim. Bu, Apple'ın yöntemiyle gayet paraleldi. Hâlâ da öyle. Yılda iki kez yeni ürünler çıkarırız, ambalajlarımızı yenileriz. Yeni ürünü son ana kadar açıklamaz ve tüketicide beklenti yaratırız. Ee, ne demişler: "Her yiğidin ayrı bir yoğurt yiyişi vardır."

*** Sadece kendi başarılarınızla yetinmediniz. Türkiye'deki gençler için bir burs programı oluşturdunuz.**

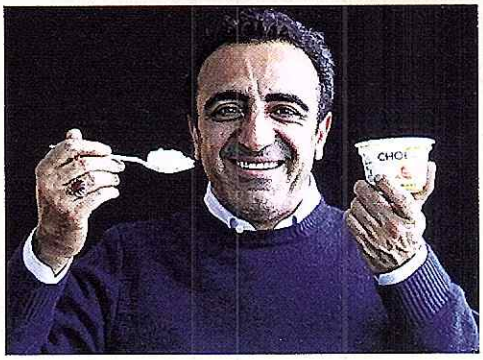

Bütün gençlerin benim hayat hikâyemden bir şeyler öğrenmesini isterim. Ben sıfırdan başladım. Ama yaratıcı ve zeki gençlerin daha iyi *koşullarla* başlamasını istiyorum. Bu sebeple Ulukaya Girişimi'ni kurduk. Türkiye'deki girişimci gençlere ve yeni firmalara Amerika'da *firma* kurma ya da fikirlerini geliştirme fırsatı veriyoruz. Her yıl internet sitemiz üzerinden başvuru alıyoruz. Bu şekilde yüzlerce gencimize bir yıl boyunca Amerika'da yaşama ve kendi firmalarını kurma şansı verdik. Hayat bana bir fırsat verdi. Ben de bu fırsatı başkalarıyla da paylaşmak istedim.

2 Aşağıdaki bilgilerin hangisi metinde bulunmaktadır? İşaretleyelim.

1. Hamdi Ulukaya'nın çocukluğu ( )
2. "Chobani" isminin anlamı ( )
3. Amerika'ya gidiş nedeni ( )
4. Apple şirketi ile benzerlikleri ( )
5. Şirketi yönetişi ( )

3 Metindeki kelimeleri yakın anlamlıları ile eşleştirelim.

1. öykü	a. şirket
2. deneyim	b. ilginç
3. enteresan	c. hikâye
4. koşul	ç. tecrübe
5. firma	d. şart

4 Metne göre aşağıdaki ifadeler sizce ne demektir? Yazalım.

Dizinin dibinde: .....

Karşısına fırsat çıkmak: .....

Sıfırdan başlamak: .....

YA SİZ?

Sizin ülkenizde de dünyaca ünlü başarılı iş adamları var mı? Tanıtalım.

DİL BİLGİSİ

İsim-Fiil Eki (-mA + iyelik)

Cümlenin yüklemindeki işi yapan özne ile isim-fiildeki işi gerçekleştiren kişi aynı olmadığında kullanılır. Adlaştırma eki alan eylemi gerçekleştiren kişi iyelik ekleri ile belirtilir. Cümlenin yüklemine göre üzerine ad durum ekleri alabilir.

This suffix is used when the subject of the main verb and the subject of the action stated by the verbal noun do not refer to the same person. The person doing the action described by the verbal noun is specified by the possessive suffixes. The case suffixes can also be added to the verbal noun, suffixes depending on the verb of the sentence.

fiil + mA + iyelik eki (+ ad durum eki)

Not: Bu yapının kullanıldığı isim-fiilerdeki işi gerçekleştiren kişi ya da nesneler tamlayan eki (-In , -nIn) alır ya da isim-fiilden önce işi gerçekleştiren bir iyelik zamiri (benim, senin, onun, vb.) bulunur. Bu iyelik zamiri gizli özne gibi bazen cümlede yer almayabilir.

The person(s) or thing(s) doing the action formed by this verbal noun either take determinant suffix at the end (-In , -nIn) or a possessive pronoun (benim, senin, onun etc.) before the verbal noun. Similar to a null subject, this possessive pronoun may sometimes not be present in the sentence.

Bilgisayarın kapanmasını bekliyorum. *(I am waiting for the computer to shut down.)*

(Sizin) bu toplantıya katılmanız çok önemli. *(It is highly important that you attend this meeting.)*

Örnek:

Sizin işten ayrılmanız bizi çok üzdü.
Derslere düzenli gelmeniz sizin için çok yararlı.
Senin evi temizlememene çok kızıyorum.
Doğum günüme onun gelmesini istemiyorum.
Komşular yüksek sesle müzik dinlememizden rahatsız oluyor.
Buraya gelmenizde hiçbir sakınca yok.

5 Aşağıdaki boşlukları -mA + iyelik eki (+ad durum ekleri) ile tamamlayalım.

1. Sizin bu dersi dikkatli dinle..... çok önemli.
2. Bizim bu soruların cevaplarını bil..... gerekiyor.
3. İnsanlar durakta otobüsün gel..... bekliyorlar.
4. Senin beni hiç ara..... çok üzüldüm.
5. Annem kardeşimin ve benim ona yardım et..... istiyor.
6. Onların düzenli spor yap..... fayda var.
7. Onun iyi bir iş bul..... çok sevindik.
8. Müdür hepimizin bu hafta evden çalış..... izin verdi.
9. Sizin sigara iç..... çok kızıyorum.
10. Onun sürekli şikayet et..... bıktım.

6 Aşağıdaki cümlelerdeki boşluklara uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Her gün makarna ..... bıktım.
a. yemekten b. yememden
2. Eve gelirken ekmek ..... unutma.
a. almamızı b. almayı
3. Sizin Türkçe ..... hiç zor değil.
a. öğrenmeniz b. öğrenmek
4. Ev temizliği için aramızda iş bölümü ..... karar verdik.
a. yapmasına b. yapmaya
5. Boş zamanlarınızda ne ..... hoşlanırsınız?
a. yapmanızdan b. yapmaktan
6. Bu telefonu daha yeni aldım, ... çok şaşırdım.
a. bozulmasına b. bozmaya
7. Annemi dışarı çıkmak için ikna ..... çalışıyoruz.
a. etmesine b. etmeye
8. Beni ..... çok sevindim.
a. aramaya b. aramana
9. Herkesi çok üzüyorsun. Böyle ..... devam edemezsin.
a. davranmaya b. davranmana
10. Ali'nin ben ders çalışırken gürültü ..... rahatsız oluyorum.
a. yapmasından b. yapmaktan

7 Aşağıdaki boşlukları –mA + iyelik eki (+ad durum ekleri) ve -mAk + ad durum ekleri ile tamamlayalım.

1. Babam bizim üniversite oku..... istiyor.
2. Turistler sırayla müzeye gir..... bekliyorlar.
3. Dün akşam seni ara..... unuttum.
4. Kardeşim evde yalnız kal..... korkuyordu.
5. Tatilde Antalya'ya git..... vazgeçtik.
6. Ailem benim akşamları eve geç dön..... izin vermez.
7. Bu maçı kazan..... kararlılar.
8. Arkadaşlarına yardım et..... çalışıyor.
9. Patron çalışanların işe zamanında gel..... çok kızdı.
10. Çocuklar bütün yaz evde otur..... sıkıldı.

8 Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları tamamlayalım.

1. Arkadaşımın ..... hiç hoşlanmıyorum.
2. İnsanların ..... beni rahatsız ediyor.
3. Ailemin ..... mutlu oluyorum.
4. Senin ..... bekliyorum.
5. Öğretmenimin ..... yardım ederim.
6. Eşimin ..... istiyorum.
7. Kardeşimin ..... çalışıyorum.
8. Sizin ..... fayda var.
9. Çocuklarımın ..... beni mutlu eder.
10. Bilgisayarımın ..... çok sinirlendim.

Emir Kipinde Dolaylı Anlatım

Dolaylı anlatım bir kişinin söylediği sözleri başkasına aktarmaktır. Emir kipi ile kurulan cümleler adlaştırma eki (-ma) kullanılarak dolaylı aktarıma çevrilir. Bu ek ile yapılan dolaylı anlatımlarda söyle-, iste-, rica et-, emret- fiilleri kullanılabilir. *"Dolaylı anlatım", which can be translated into English as "indirect speech" or "reported speech", is the action of quoting from someone and transferring their message to someone else. Imperative sentences in Turkish are reported in indirect speech by using the suffix -mA. The indirect statements using –mA can be used with verbs söyle-, iste-, rica et-, emret-. (e. g. Müdürümüz, projeyi bugün bitirmemi istedi. ⟶ Our manager asked me to finish the project today.)*

fiil + mA + iyelik eki + belirtme eki

NOT: Emir kipinde dolaylı anlatımda lütfen, sakın, haydi gibi kelimeler kullanılmaz.
"Dolaylı anlatım" statements cannot involve phrases such as "lütfen", "sakın" or "haydi".
Örnek:
Arkadaşım bana "Haydi çabuk ol!" dedi.
Arkadaşım bana çabuk olmamı söyledi.

Örnek:
Annem, bana "Odanı topla." dedi.
Annem, bana odamı toplamamı söyledi.
Öğretmen, öğrencilere "Derse erken gelin." dedi.
Öğretmen, öğrencilere derse erken gelmelerini söyledi.
Garson, müşterilere "Lütfen içeride sigara içmeyin." dedi.
Garson, müşterilerden içeride sigara içmemelerini rica etti.
Patron, sekreterine "Ahmet Bey odama gelsin." dedi.
Patron, sekreterinden Ahmet Bey'in odasına gelmesini istedi.

9 Aşağıdaki cümleleri dolaylı anlatıma çevirelim.

1. Uzmanlar, insanlara "Sağlıklı yaşamak için günde iki litre su için." diyor.
.....
2. Biz, size "Sakın oraya gitmeyin." demedik mi?
.....
3. Aslı, bana "Yarın benimle alışverişe gel." dedi.
.....
4. Doktor, bana "Bu ilaçları alın." dedi.
.....
5. Müdür, sekreterine "Dosyaları getirin." dedi.
.....
6. Demet, Serdar'a "Beni beklemeyin, gidin." dedi.
.....
7. Hostes, yolculara "Lütfen cep telefonlarınızı kapatın." dedi.
.....
8. Annem, bana "Ali odasını toplasın." dedi.
.....
9. Öğretmen, bize "Derslerinize çok çalışın." diyor.
.....
10. Banka memuru, müşteriye "Lütfen kimliğinizi verin." dedi.
.....

10 Aşağıdaki fiilleri boşluklara uygun biçimde yerleştirelim.

kapat- al- git- iç- dinlen- kullan- aç- söndür- yap- et- geç- kıs- bekle-

1. Komşum, benden çocuğumun çok gürültü ..... rica etti.
2. Öğretmen, bizden sınıftan çıkarken ışıkları ..... istedi.
3. Ben, sana çıkarken kapıyı ..... söylemedim mi?
4. Adam, bize arabamızı evinin önüne park..... söyledi.
5. Annem, bana eve gelirken ekmek ..... söyledi.
6. O, bize kendisini saat ikide okulun önünde ..... söyledi.
7. Trafik polisi, şoförlere hızlı ..... ve kırmızı ışıkta ..... söylüyor.
8. Doktor, Arzu Hanım'a oğlunun soğuk su ....., evde ..... ve ilaçlarını düzenli ..... söyledi.
9. Ben, arkadaşımdan müziğin sesini biraz ..... istedim.
10. Öğretmen, öğrencilerine kitaplarını ..... söyledi.

DİNLEME

SIFIRDAN BAŞLAMAK

11 5 Metni dinleyelim, aşağıdaki boşlukları dolduralım.

1. Bu isimler kendilerini sıfırdan var ..... başarıyor.
2. Çünkü sıfırdan başlamak elinde hiçbir şey ..... demektir.
3. Bu nedenle birçok insan sıfırdan ..... korkar, çekinir.
4. Yalnız ..... onu kitaplarla yakınlaştırdı.
5. Bunları Güney Afrika'da ..... kolay değildi.

12 Dinlediğiniz metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Sıfırdan başlamak pek çok kişi için korkutucudur. ( )
2. Elon Musk ilk parasını 10 yaşında kazandı. ( )
3. Elon Musk 17 yaşında Kanada'ya gitti. ( )
4. Musk ve kardeşi elektrikli arabalar üzerine bir şirket kurdu. ( )
5. Elon Musk az çalışarak çok başarılı olmuştur. ( )

YAZMA

13 Hayatınızdaki en başarılı insanın başarı hikâyesini aşağıdaki sorulardan yararlanarak anlatınız.

- Bu kişi kim? (Nereli, kaç yaşında, siz onu nasıl tanıdınız?)
- Hangi konuda başarılı oldu ve nasıl bu başarıya ulaştı?
- Hangi engelleri aştı ve nasıl zorluklar yaşadı?
- Kimlerden yardım aldı?
- Bu kişi ve onun başarıları sizin için neden önemli?

KONUŞMA

14 Aşağıdaki konular hakkında arkadaşımıza sorular sorup konuşalım.

Ne oldu?	Ne zaman oldu?	Nasıl oldu?	Başarmak için neler yaptın?	Başardıktan sonra ne hissettin?	Sonuçları ne oldu? Hayatını nasıl etkiledi?
Yarış kazanma					
Bir ödül kazanma					
Bir sınavı geçme					
İşe girme					
İlk paranı kazanma					

davranış, bakış, gülüş, yaşayış

-Her insanın farklı bir davranış biçimi vardır.
-Onun bakışlarından rahatsız oluyorum.
-Gülüşün çok etkileyici.
-Eski insanların yaşayış tarzı bugünden çok farklıydı.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki anketi cevaplayalım. Cevaplarımızı nedenleriyle açıklayalım.

Nasıl bir işte çalışmak istersiniz? Neleri tercih edersiniz?

1. a. büyük bir firmada çalışma	b. küçük bir firmada çalışma	c. kendi işyerinde çalışma
2. a. tam zamanlı iş	b. yarı zamanlı	c. esnek saatler
3. a. ofiste çalışma	b. dışarıda çalışma	c. evde çalışma
4. a. yalnız çalışma	b. aynı insanlarla çalışma	c. farklı insanlarla çalışma
5. a. dolgun ücret	b. ilginç bir iş	c. insanlara yardım etme fırsatı

OKUMA

2 Metni okuyalım. Aşağıdaki paragraflar ile başlıkları eşleştirelim.

a. Meslek Seçiminde Ailenin Etkisi
b. Meslek Seçiminde Bireysel Etkenler
c. Meslek Seçiminin Önemi
ç. Meslek Seçimindeki Çeşitli Etkenler

MESLEK SEÇİMİ

1. ( ) Meslek seçimi, bireyin yaşamında çok önemlidir. Meslek seçmek aynı zamanda bir yaşam biçimini seçmektir. Bireyin yetenek, ilgi ve isteklerine göre meslek seçmesi onu başarılı ve mutlu yapar. Bir insan kendi özelliklerini düşünmeden rastgele seçim yaptığı zaman başarısız, mutsuz olur. Bu nedenle kişilerin kendileriyle ve karakterleriyle ilgili görüşleri son derece önemlidir.

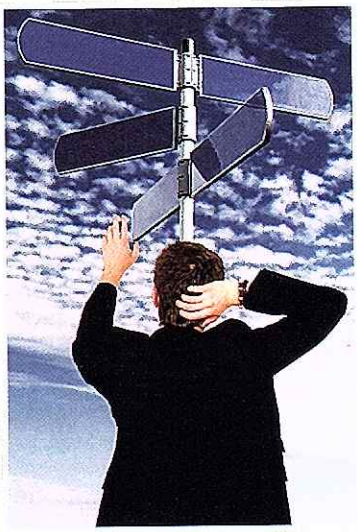

2. ( ) Araştırmalara göre, birçok insan mesleğinden şikâyet ederken, pek az insan işini severek yapmaktadır. Bazı meslek eğitimlerinin uzun ve masraflı olması, gençlerin özgürce meslek seçmelerini engellemektedir. Rastlantılar, aile yapısı, ekonomik durum, çevre koşulları, bireysel özellikler, puan durumu vb. gibi etkenler de gencin meslek seçimini belirlemektedir.

3. ( ) Bir gencin meslek seçiminde ailesinin çok büyük etkisi vardır. Aileler her zaman çocuklarının doktorluk, avukatlık gibi saygın bir meslek seçmelerini ister. Ailenin ekonomik düzeyi ile kültür düzeyi, gencin meslek seçimini olumlu veya olumsuz yönde etkiler. Genellikle ekonomik ve kültürel düzeyi yüksek ailelerde gençler, yetenek ve ilgilerine göre meslek seçmektedir. Ekonomik ve kültürel düzeyi düşük aileler çocuklarının bol kazançlı moda meslekler seçmelerini isterler. Bazı aileler ise çocuklarının baba mesleğini yapmalarını ister. Bu durumda anne ve babaların bakış açısı çocukların meslek seçimlerini etkilemektedir.

4. ( ) Özellikle ergenlik dönemi, meslek seçimini çok etkiler. Ergenlik döneminde özgüven eksikliği, kararsızlık, fizyolojik değişiklikler, macera yaşama isteği gibi özellikler, gençlerin meslek tercihlerini etkiler. Bu dönemde bilim adamı, astronot, pilot, hostes, artist, televizyoncu olma gibi istekler çok yaygındır. Bu nedenle uzmanlar, bu mesleklere "ergenlik meslekleri" adını vermektedirler. İnsanların büyük çoğunluğu için meslek seçimi bir sorundur. Uzmanlara göre, kişinin işini sevmesi ve işyerinde mutlu olması için kendi niteliklerine göre meslek seçmesi gerekir.

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Meslek seçerken yetenek ve ilgi alanları önemlidir. ( )
2. Ekonomik ve kültürel düzeyi yüksek kişiler bol kazançlı meslekleri seçer. ( )
3. Gençlerin meslek seçiminde ailenin etkisi büyüktür. ( )
4. Kişiler farklı yaşlarda farklı mesleklere ilgi duyarlar. ( )
5. Kişinin kendine güvenmesi meslek seçiminde etkili değildir. ( )

DİL BİLGİSİ

İsim-Fiil Ekleri (-(y)Iş)

Bu ek, fiil kök ve gövdelerine gelerek fiili isimleştirir. Bu ek daha çok fiilin yapılış biçimini, tarzını belirtir. Bu ek ayrıca kalıplaşmış isimler yapar.

By adding to the verb stem, this affix converts the verb into a name. It rather signifies how the verb is realized, the way is it actuated. This suffix also makes new nouns.

fiil + (y)Iş + (iyelik eki)

Örnek:

Onun bakışlarından hiç hoşlanmıyorum.
Programdaki değişiklikler için herkesin görüşünü almak lazım.
Ankara için gidiş dönüş uçak bileti aldım!
Annem gençliğinde dikiş kursuna gitmiş.
Herkesin farklı bir giyinişi vardır.
O, her sabah yürüyüş yapmayı çok sever.

Bu isim fiil ekinin en sık kullanıldığı fiiller aşağıda bulunmaktadır.

açılış-kapanış	çıkış	görünüş	uçuş
akış	davranış	görüş	varış
alışveriş	dikiş	gülüş	yapılış
anlayış	doğuş	iniş-kalkış	yaşayış
bakış	düşüş-yükseliş	kaçış	yatış
batış	gidiş-dönüş	kavrayış	yürüyüş
bitiş	giriş	oturuş	
buluş	giyiniş	satış	

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. İş çık..... bir kahve içelim mi?
2. Bu işi yarın sabaha kadar bitirmem mümkün değil. Sizden biraz anla..... bekliyorum.
3. Vapurun kalk..... saatini biliyor musun?
4. Serkan Bey'in giyin..... tarzını çok beğeniyorum.
5. Nazlı bu günlerde bana karşı bir garip. Onun sana karşı davran..... nasıl?
6. İstanbul'da alışveriş merkezlerinin kapan..... saatleri genellikle 22.30'dur.
7. Sınavınızın bit..... saati 12.30'dur. Herkese başarılar.
8. Onun gül..... annesine benziyor.
9. Yürü..... yapmak sağlık için çok faydalıdır.
10. Tatil dön..... anneannemlere uğradık.

5 Aşağıdaki sorularda uygun seçeneği işaretleyin.

1. Kız kardeşim her sabah *yürüme / yürüyüş* yapar.
2. *Çalışmak / Çalışma* odasında büyük bir kitaplığım var.
3. Hakem *bitiş / bitme* düdüğünü çaldı ve tüm taraftarlar sevindi.
4. Bu dükkanın *açılış / açma* saati kapısında yazıyor.
5. Apartmanın *çıkmasına / çıkışına* yeni bir merdiven yapıldı.
6. Otobüsün *kalkış / kalkmak* saati biletin üzerinde yazıyor.
7. O modacı küçükken terzi olmak istemiş ve *dikme / dikiş* kursuna gitmiş.
8. Arkadaşımın kolunda ağaç şeklinde bir *dövme / dövüş* var.
9. Öğrenciler yeni ders programıyla ilgili *görüşlerini / görmelerini* danışmana ilettiler.
10. Üniversitenin kütüphanesinde bir *okuma / okuyuş* salonu var. Öğrenciler genellikle burada ders çalışıyorlar.

6 Aşağıdaki sorularda uygun seçeneği işaretleyin.

1. Sizin sınıfınızda kim erken ..... seviyor?
a. kalkmaktan b. kalkmayı c. kalkmakta ç. kalkış
2. Yazlığımız sahile çok yakın. Biz de genellikle sabahları sahilde ..... yapıyoruz.
a. yürümekten b. yürümeyi c. yürümek ç. yürüyüş
3. Dün ailemle birlikte erkek kardeşimin üniversite sınavını ..... kutladık.
a. kazanmasından b. kazanmasını c. kazanmasına ç. kazanışı
4. Hafta sonları ve tatillerde ..... nefret ediyorum.
a. çalışmaktan b. çalışmayı c. çalışmak ç. çalışış
5. Üç yaşındaki oğlum televizyonda çizgi film ..... hoşlanıyor.
a. izlemekten b. izlemeyi c. izlemekte ç. izleyişi
6. Bence yeni bir dil ..... hem çok eğlenceli hem de zor.
a. öğrenmekten b. öğrenmeyi c. öğrenmek ç. öğreniş
7. Sınavlardan sonra ailemi ziyaret ..... istiyorum.
a. etmek b. etmemi c. etmekten ç. ediş
8. Öğretmenimiz ödevlerimizi iyi bir şekilde ..... takdir etti.
a. hazırlamamızdan b. hazırlamamızı c. hazırlamamamızdan ç. hazırlayış
9. Bina içinde sigara ..... yasak. Lütfen dışarı çıkın.
a. içmekten b. içmeyi c. içmek ç. içiş
10. Evden erken ..... çok doğru bir karardı. Şu trafiğe bak! İşe geç kalabilirdik.
a. çıkmamız b. çıkmamızı c. çıkmamıza ç. çıkmamızdan

7 Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

1. Can toplantıyı Cuma günü yap..... ısrar ediyor.
2. Eşimin bu konudaki gör..... çok katı. Onu ikna etmemiz çok zor.
3. Acaba uçak rötar mı yapacak? Gidip şu ekrandan uçağın kalk..... saatine bakacağım.
4. İş yerinde Meryem'in terfi al..... hepimiz çok sevindik.
5. Bazı Türk yemeklerini yap..... çok zor.
6. Teknolojideki pek çok bul..... hepimizin hayatını kolaylaştırdı.
7. Daha iyi maaşlı bir işte çalış..... düşünüyorum.
8. Arkadaşımın bensiz alışverişe git..... çok kızdım.
9. Ocağın altını kapat..... unuttum. Hemen eve gidiyorum.
10. Trafikte bekle..... çok sıkıldım. En kısa zamanda bir bisiklet alacağım.
11. Barınaktan bir köpek al..... karar verdim.
12. Öğretmenimize video ödevlerini gönder..... unutma. Son gün bu akşam.
13. Tiyatrodayken orta sırada otur..... tercih ediyorum çünkü oradan daha rahat izleyebiliyorum.
14. Babamın bir an önce iyileş..... umuyorum. O da hastanede kal..... çok sıkıldı.
15. Ben bazen sınıf arkadaşlarımın derste çok konuş..... sinir oluyorum.

DİNLEME

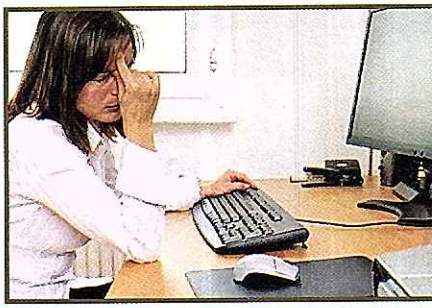

İŞTEN ÇOK SIKILDIM

8 6 **Metni dinleyelim. Özlem neden işten ayrılmak istiyor? İşaretleyelim.**

a. Patronu ona kötü davranıyor. ( )
b. Düşük maaşla çalışıyor. ( )
c. Yeni bir iş buldu. ( )

9 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Özlem'in patronu onun işlerini sürekli kontrol ediyor. ( )
2. Özlem iş yerinde mesai için ekstra ücret alıyor. ( )
3. Özlem ve iş arkadaşları çok iyi anlaşıyor. ( )
4. Özlem işyerindeki bazı konuşmalardan rahatsız oluyor. ( )
5. Aynur, Özlem'in işinden ayrılmasını istiyor. ( )

YAZMA

HAYALİNİZDEKİ MESLEK

10 Aşağıdaki sorulardan yararlanarak hayalimizdeki meslek hakkında bir metin yazalım.

Mesleğin adı ve çalışma yeri
Mesleği seçme sebebiniz
Maaş
Bu işin özellikleri (Bol kazançlı, eğlenceli, tehlikeli, esnek saatler, takım çalışması, seyahat etmek vb.)
İşin koşulları (Eğitim seviyesi, sertifika, dil bilmek vb.)

KONUŞMA

GELECEĞİN MESLEKLERİ

Cep telefonlarından önce hayatınız nasıldı? Hatırlıyor musunuz? Peki ya internetten önce?
Bir araştırmaya göre yirmi beş yıl içinde pek çok işi robotlar yapacak ve bazı meslekler yok olacak. Bunun yanında teknolojideki gelişmelerle birlikte insanlar için başka yeni iş alanları ortaya çıkacak. Bu işler için kişilerin yaratıcılık, inovasyon, problem çözme, bilgi analizi ve sosyal beceriler gibi farklı özellikleri olacak. Gelecekte şu meslekler ön plana çıkacak.

Alternatif enerji uzmanı
İçerik üretici (Sosyal medya uzmanı)
Yazılımcı / Yapay zeka mühendisi
Sağlık personeli
Arkeolog / Antropolog
Uzay turizm rehberi
Sanal satış danışmanı
Data uzmanı
Sanal terzi

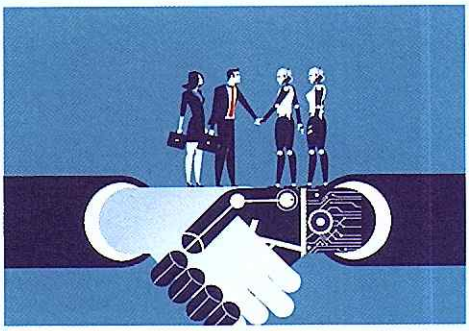

11 Sınıfımızda gruplar oluşturalım ve yukarıdaki haberi inceleyelim. Bu mesleklerle ilgili tahminlerimizi anlatalım. Sizce hangileri daha önemli olacak? Peki, gelecekte hangi meslekler halen devam edecek ve hangileri yok olacak? Sizce bunların dışında başka hangi meslekler olacak?

İZLE - ÖĞREN

İŞ GÖRÜŞMESİ

1 ▶ 2 **Videoyu izleyelim. Sevda Hanım nereye iş başvurusu yapıyor?**

2 Videoyu tekrar izleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Sevda Hanım'ın randevusu saat 16.00'da. ( )
2. Sevda Hanım mülakattan önce kendini motive ediyor. ( )
3. Sevda Hanım çalışma hayatına hiç ara vermemiş. ( )
4. Sevda Hanım Güven Bankasında ikinci yılında terfi almış. ( )
5. Sevda Hanım eski iş yerinde çalışma saatlerinden memnun değil. ( )
6. Sevda Hanım için maaşın miktarı önemli değil. ( )
7. Sevda Hanım'ın iki yabancı dili var. ( )
8. Sevda Hanım bu bankada haftanın altı günü çalışacak. ( )
9. Sevda Hanım işe hemen başlayacak. ( )
10. Sevda Hanım'ın bebeğine eşi bakacak. ( )

GÜNLÜK İFADELER

HABER VERME

Haberin var mı?

Sana harika bir haberim var.

Haberin olsun.

Nasıl söyleyeceğim, bilmiyorum.

Biliyor musun?

Haberin yok mu?

Gözünüz aydın!

Sıkı dur, sana bir şey söyleyeceğim!

KENDİNİ ÇEK

Bir video çekelim. Videoda aşağıdaki sorulara cevap verelim.

Sizce dünyadaki en kötü / iyi / heyecanlı / tehlikeli / sıkıcı meslek nedir?

Kaç yaşınıza kadar çalışmak istersiniz?

Patron olarak mı, çalışan olarak mı çalışmayı tercih edersiniz?

Sizi en mutlu edecek iş nedir?

Ülkenizde iş bulmak zor mudur?

MİKROFON SENDE

İkişerli gruplar halinde çalışalım. Arkadaşımıza anketteki soruları soralım. Arkadaşımızın cevaplarına bakalım. Sizce arkadaşımız için hangi meslek uygun olabilir? Düşünelim ve nedenleri ile sınıf arkadaşlarımıza açıklayalım.

Senin için en uygun meslek hangisi?	EVET	HAYIR
Bilgisayar kullanmayı sever misin?		
Seyahat etmeyi sever misin?		
Yeni insanlar ile tanışmayı sever misin?		
Uzun süre telefonda konuşmayı sever misin?		
Bir şeyler satabilir misin?		
Takım halinde çalışmayı sever misin?		
Eşyaları tamir etmeyi biliyor musun?		
Yeni şeyler üretmeyi sever misin?		
Toplantılara katılmayı sever misin?		
Yazmayı sever misin?		
İnsanlar ile iletişim kurmayı sever misin?		
İnsanlara yardım etmeyi sever misin?		
Sorumluluk alabilir misin?		
Kolay karar verebilir misin?		

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

İLGİNÇ MESLEKLER

Bisiklet Toplayıcısı

Hollanda'da pek çok su kanalı, bisiklet ve genç var. Peki, bu gençlerin bisikleti bir su kanalına düşebilir mi? O zaman ne yapmak lazım? Bisiklet toplayıcılar her ay tüm kanalları gezerek kanalın içindeki bu bisikletleri topluyorlar.

Şans Kurabiyesi Yazarı

Çin lokantalarında şans kurabiyelerindeki falları da birileri yazıyor; tıpkı sakızlardaki fallar ya da tebrik kartlarındaki mesajlar gibi. Ne kadar yaratıcı olursanız o kadar iyi!

Ramazan Davulcusu

Türkiye'de bu kişiler Ramazan ayında sahur vakti sokak aralarında gezip insanları davul çalarak uyandırırlar. Bu, aylık bir meslektir. Davulcu çoğu zaman erkektir. İlçenin belediyeleri her Ramazan ayında onlara para verir. Davulcular bununla birlikte ayın ortasında ve sonunda evleri gezerek mahalle sakinlerinden tekrar para toplarlar.

1. Sizce bu mesleklerden hangisi en ilginç? Kazanç, rahatlık, çalışma saatleri gibi özelliklerine göre karşılaştıralım.
2. Sizin ülkenizde bunlar gibi ilginç meslekler var mı?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bankacı

Bir genci, banka memuru olarak işe alırlar. Genç ilk gün masasında ne bir kalem ne bir kâğıt ne de bir bilgisayar görür ve çok sinirlenir. Hemen depoya telefon açar:

- Rezalet! Benim eşyalarım nerede? Derhal gönderin, yoksa orayı dağıtırım.

Telefondaki ses, sakin bir tonla cevap verir:

- Siz kiminle konuşuyorsunuz, biliyor musunuz acaba?
- Hayır, kiminle konuşuyormuşum bakalım?
- Ben bu bankanın müdürüyüm!
- Peki siz kiminle konuşuyorsunuz, biliyor musunuz?
- Hayır.
- Oh, çok şükür.

BİR ADIM ÖTESİ

Fiil + mAk + ile

Fiil + mA+ iyelik eki + ile

Her şeyi açık açık anlatmakla çok doğru yaptın.

Sınavdan önce konuları tekrar etmekle iyi yapmışız.

Eve girmesiyle çıkması bir oldu.

Paris çok fazla turiste ev sahipliği yapmasıyla ünlüdür.

Sezen Aksu şarkı sözleri yazmasıyla meşhurdur.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

mesai saatleri | dolgun ücretli | tecrübe | ikramiye | yarı zamanlı

1. Derslerim 12.00'a kadar devam ediyor. Bu nedenle ..... bir işte çalışmak istiyorum.
2. Patronlarım bu ayki yüksek performansımdan dolayı ..... verecekler.
3. Uzun ..... yüzünden her gece işten geç çıkıyorum.
4. Bu iş konusunda 10 senelik ..... sahibiyim.
5. Birçok sertifikam, deneyimim ve yabancı dilim var. Bence ..... bir işi hak ediyorum.

2. Aşağıdaki cümlelerdeki yanlışları bulalım, düzeltelim.

1. Sigara içme sağlığa zararlıdır.
2. Oturmak odasında televizyon izledik.
3. Bugün sinemaya gitmekten düşünüyorum.
4. Yarın evde oturup ders çalışmayı karar verdim.
5. Her hafta düzenli olarak yürümek yaparım.
6. Her gün aynı şeyleri yapmaya sıkıldım.
7. Herkesin ayrı bir giyinmek tarzı vardır.
8. İzmir'e gitmek için gitme dönme uçak bileti aldım.
9. Oğlumun düzenli ve çalışkan olmayı beni mutlu ediyor.
10. Ailem, benim doktor olmak istiyor.

3. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Bu hafta sonu bize bir otel ayarla..... unutmadın, değil mi?
2. Ben, eşime yatarken kapıyı kilitle..... söyledim.
3. Arkadaşım beş yaşındayken Türkçe konuş..... öğrenmiş.
4. Ahmet'in seninle böyle konuş..... izin verme.
5. Sağlıklı bir yaşam için sebze ve meyve ye..... çok önemli.
6. Kitap ve dergi oku..... Türkçeni geliştirir.
7. Ben derse erken gel..... çalıştım ama bu sabah vapur seferi iptal oldu.
8. Onun annesine karşı davran..... çok yanlış. En kısa zamanda konuşup uyaracağım.
9. Oğlumun bilgisayarı bozuldu bu nedenle benden yeni bir bilgisayar al..... istiyor.
10. Yarın eşyalarımı yurttan taşı..... yardım eder misin?
11. Yarın uçak biletimi alacağım. Sana git.....dön..... tarihlerimi bildiririm.
12. Yüz..... iyi bir zayıflama yöntemi ama ben sudan çok korkuyorum.
13. Erkek kardeşim işyerinde çok çalışıyor. Ben ona patronuyla konuş..... tavsiye ettim.
14. Arabamızı daha düşük bir fiyata sat..... kabul ettik.
15. Ankara'da restoranlarda yemek ye..... çok pahalı.
16. Bu ülke kış aylarında çok yağ..... alıyor.

4. Aşağıdaki cümleleri dolaylı anlatımla yeniden yazalım.

1. Öğretmen, öğrencilere "Burada sigara içmeyin!" dedi.
.....
2. Ben, sana "Çıkarken evi kontrol et!" dedim.
.....
3. Memur, bana "Lütfen pasaportunuzu verin." dedi.
.....
4. Müdür, bize "Akşama kadar raporları bitirin!" dedi.
.....
5. Doktor, anneme "İlaçlarınızı almayı unutmayın!" dedi.
.....

5. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirelim.

1. iş	a. ücret
2. tam	b. vermek
3. asgari	c. maaş
4. mesai	ç. bulmak
5. esnek	d. seçimi
6. yüksek	e. saati
7. meslek	f. çalışma saatleri
8. hizmet	g. zamanlı

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Gazete ve dergilerdeki haberleri ana hatlarıyla anlayabilirim.	1	2	3	4	5
2. Arkadaşlarımla bir tartışma yapabilir, karşılıklı fikir alışverişinde bulunabilirim.	1	2	3	4	5
3. Basit tanımlamalar yapabilirim.	1	2	3	4	5
4. Bir ilana yazılı olarak cevap verebilir, ayrıntılı bilgi isteyebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

amaç
ambalaj
asgari
ayrıntı
azim
başarı
başlık
beklenti
benzerlik
birey
cazip
çalışan
çevirmenlik
danışman
davranış
data
değişiklik
dikiş
dolgun
dönüm noktası
duruş
düşük
engel
engelli
esnek
etkileyici
fırsat
firma
fizyolojik
geçici
gıda
girişim
girişimci
görev
görünüş
güç
hizmet
içerik
ikramiye
kazanç
konteyner
korkunç
korkutucu
koşul
macera
memnuniyetsiz
mesai
öğe
özellik
özgü
parlak
performans
püf noktası
rastgele
rastlantı
risk
sağlık sigortası
satış
saygın
sorumlu
şart
su kanalı
tanım
tarz
tehlike
toplayıcı
usul
ücra
yapay zeka
yaradılış
yaşayış
yazılımcı
yenilikçi
yetenek
zafer
zahmetli
zorluk

FİİLLER

aksamak
aşmak
bahsetmek
belirlemek
bocalamak
cesaret etmek
değerlendirmek
eleştirmek
geliştirmek
gerektirmek
gütmek
güvenmek
ilgi çekmek
imza atmak
incelemek
kurmak
kurtarmak
motive etmek
paylaşmak
söz tutmak
şans vermek
şikayet etmek
tanımlamak
tüketmek
ulaşmak
uzaklaşmak
yaratmak
yenilemek
yetinmek
yönetmek

KALIP İFADELER

sıfırdan başlamak
sıfırdan var etmek

ÜNİTE 3

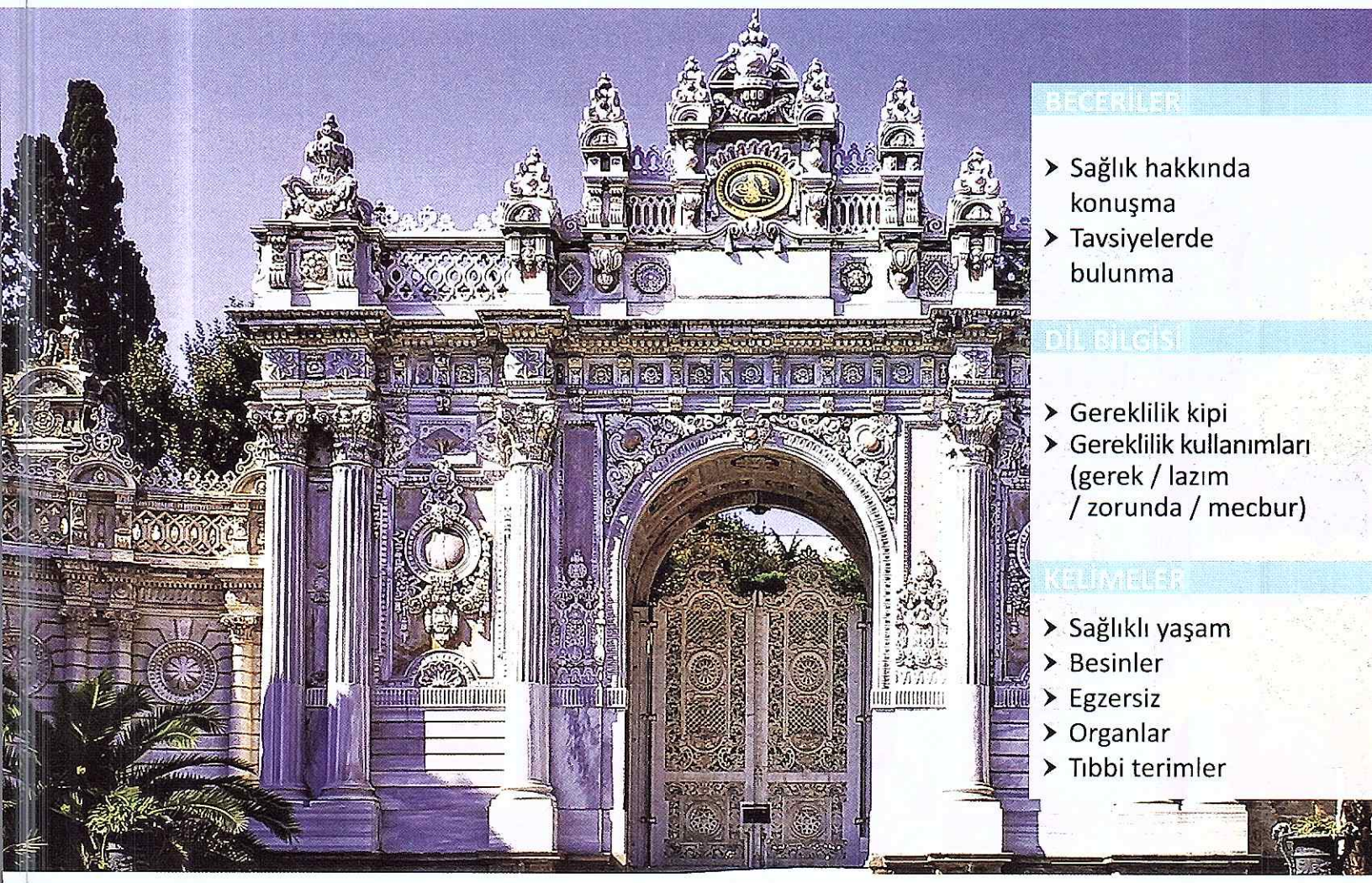

BECERİLER

- Sağlık hakkında konuşma
- Tavsiyelerde bulunma

DİL BİLGİSİ

- Gereklilik kipi
- Gereklilik kullanımları (gerek / lazım / zorunda / mecbur)

KELİMELER

- Sağlıklı yaşam
- Besinler
- Egzersiz
- Organlar
- Tıbbi terimler

HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK

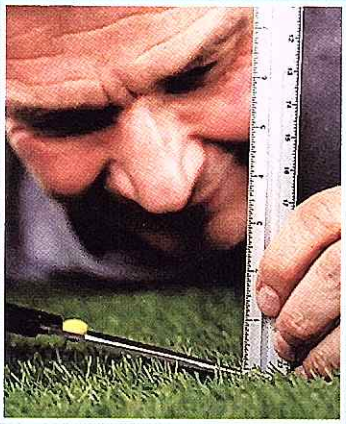

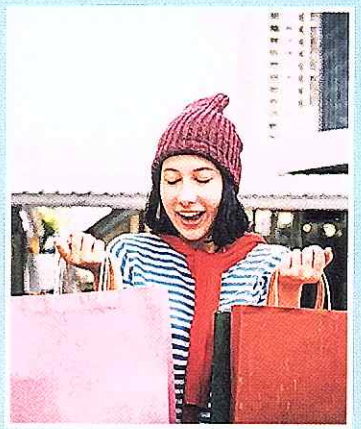

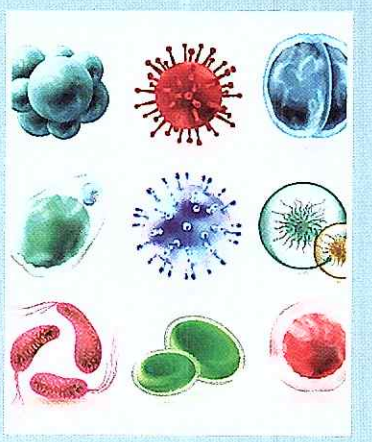

A. CAN BOĞAZDAN GELİR

dönmeliyim, gitmeliyiz, bırakmamalısın

-Derslerim biter bitmez eve dönmeliyim.
-Herkesten önce biz gitmeliyiz.
-Odanı dağınık bırakmamalısın.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 "İnsan kendinin doktorudur." derler. Sağlıklı mısınız? Kendinize iyi bakıyor musunuz? Aşağıdaki tabloya bakalım. Siz bunlardan hangilerini yapıyorsunuz, işaretleyelim.

Bunları yapıyorsanız;

- ☐ Her gün mutlaka kahvaltı yaparım.
- ☐ Sık sık meyve yerim.
- ☐ Düzenli olarak spor yaparım.
- ☐ Sigara ve alkol kullanmam.
- ☐ Yemeklerdeki protein, karbonhidrat, yağ dengesine dikkat ederim.
- ☐ Günde en az iki litre su tüketirim.
- ☐ Ailem ve arkadaşlarımla sık sık görüşürüm.

Sağlığınıza dikkat ediyorsunuz.

Bunları yapıyorsanız;

- ☐ Öğünlerim düzenli değildir.
- ☐ Çok fazla kahve veya çay içerim.
- ☐ Nadiren meyve, sebze yerim.
- ☐ Yemeklerimi genelde dışarıda yerim, evde yemek yapmam.
- ☐ Çok az hareket ederim.
- ☐ Günüm bilgisayar karşısında geçer.
- ☐ Genelde yalnız olmayı severim, başkalarıyla çok az görüşür ve konuşurum.

Sağlığınıza dikkat etmiyorsunuz.

OKUMA

2 Metne 3-4 dakika göz atalım ve aşağıdaki bilgileri dolduralım.

Metnin başlığı:

.....

Metindeki anahtar sözcükler:

.....

Metnin konusu:

.....

Sağlıklı Yaşam Tavsiyeleri

Hepimiz uzun bir hayata sahip olmak isteriz. Fakat sağlıklı bir hayat, uzun bir hayattan daha önemlidir. Çünkü sağlıksız bir hayat mutsuz bir hayattır. Uzmanlara göre birkaç basit yöntemle uzun yıllar sağlıklı yaşayabiliriz. Bunun için uzmanlar bize şunları tavsiye ediyorlar:

Sigara ve alkolden uzak durun.
Sağlıklı olmak için sigara ve alkolü mutlaka bırakmalısınız. Çünkü bunlar ruh ve beden sağlınızı bozar. Sigara ve alkol bağımlıları, bundan kurtulmak için mutlaka bir doktora gitmeliler.

Bol temiz hava alın.
Çoğumuz şehirlerde yaşıyoruz. Özellikle araba egzozları ve fabrikalar şehirlerde hava kirliliğine sebep oluyor. Bu nedenle temiz hava almak için haftada en az bir defa şehirden uzaklaşıp bol oksijenli ormanlık alanlara gitmelisiniz. Temiz hava ciğerlerinizi temizleyip size enerji verecektir.

Yiyecek ve içeceklerinize dikkat edin.
Sağlıklı olmanın en önemli şartı iyi beslenmektir. Sağlıklı olmak için az yağlı, karbonhidrat ve protein oranı dengeli gıdalar ile beslenmelisiniz. Hazır gıdaları tüketmemelisiniz. Az ve sık aralıklarla yemek yemelisiniz.

Suyu yanınızdan ayırmayın.
Günde en az 2 litre su içmelisiniz. Bol su içmek metabolizmanızı düzenler ve cildinizin kurumasını önler. Ayrıca su, böbreklerinizi için de oldukça önemlidir.

Düzenli spor yapın.
Spor yapmadan sağlıklı yaşamak imkânsızdır. Çünkü spor birçok hastalığı önler. Bu nedenle kendinize uygun bir spor bulmalı, düzenli olarak bu sporu yapmalısınız. Gün içinde kısa mesafelere yürüyerek gitmek ve asansör yerine merdiven kullanmak da spor için güzel bir başlangıçtır.

Temizliğinize dikkat edin.
Biz göremiyoruz ama etrafımızda milyonlarca mikrop var. Mikroplar evde, işte, otobüste, kısacası her yerdeler. Bu mikroplardan kendinizi korumak için vücudunuzu temiz tutmalısınız. Sık sık ellerinizi yıkamalı ve günde en az bir kere duş almalısınız.

Sosyal ilişkiler kurun.
Günümüzde hastalıkların birçok nedeni vardır. Bunlardan biri de psikolojik sorunlardır. Araştırmalara göre özellikle yalnız insanların bir süre sonra beyin sağlığı bozuluyor ve bu durum birçok hastalığa neden oluyor. Bu yüzden sağlıklı olmak için sık sık ailenizle, dostlarınızla buluşmalı, onlar ile vakit geçirmelisiniz.

3 Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Sağlıklı yaşamak, uzun yaşamaktan daha önemlidir. ( )
2. Yalnız kalmak sağlık için faydalıdır. ( )
3. Sağlıklı olmak için her tür sporu yapabiliriz. ( )
4. Sağlıklı olmak için günde en fazla üç öğün yemek yemeliyiz. ( )
5. Şehirlerdeki hava temiz değildir. ( )

4 Metindeki işaretli kelimelere bakalım. Kelimelerin anlamlarını tahmin edelim.

sağlıklı: ..... beslenmek: .....

bozmak: ..... korumak: .....

bağımlı: ..... hastalık: .....

YA SİZ?

Sizce metindeki en önemli tavsiye nedir? Aşağıdaki tavsiyelere bakın ve en önemli cümleye 1, en önemsiz cümleye 7 puan verin. Daha sonra kendi listenizi arkadaşınızın listesiyle karşılaştırın, nedenlerinizi tartışın.

☐ Sigara ve alkolden uzak durun.
☐ Bol temiz hava alın.
☐ Düzenli spor yapın.
☐ Suyu yanınızdan ayırmayın.
☐ Temizliğinize dikkat edin.
☐ Yiyecek ve içeceklerinize dikkat edin.
☐ Sosyal ilişkiler kurun.

Gereklilik Kipi (Necessity Modal)

Gereklilik kipi, yapılması gerekli olan bir işi anlatmak için kullanılır.

The suffix "–mAlI" in Turkish covers the functions of "must" and "should" in English with respect to describing necessity, obligation, advice or prohibition depending on the context. (Gözlerin için doktora gitmelisin. ⟶ You should see a doctor for your eyes. Yarınki sınavı mutlaka geçmeliyim. ⟶ I must pass the exam tomorrow.)

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitmeliyim	gitmemeliyim	gitmeli miyim	gitmemeli miyim
Sen	gitmelisin	gitmemelisin	gitmeli misin	gitmemeli misin
O	gitmeli	gitmemeli	gitmeli mi	gitmemeli mi
Biz	gitmeliyiz	gitmemeliyiz	gitmeli miyiz	gitmemeli miyiz
Siz	gitmelisiniz	gitmemelisiniz	gitmeli misiniz	gitmemeli misiniz
Onlar	gitmeli(ler)	gitmemeli(ler)	gitmeli(ler) mi	gitmemeli(ler) mi

Gereklilik kipi en çok şu durumlarda kullanılır:

1. Yapılması zorunlu olan bir işi anlatmak için kullanılır. *(To describe an obligatory or mandatory action.)*

Örnekler:

Ödevini yapmalısın.

Hastaneye gitmeden önce randevu almalısınız.

2. Cümleye öneri anlamı vermek için kullanılır. *(To make a suggestion or to offer advice)*

Örnekler:

Her gün süt içmelisin.

Zayıflamak için spor yapmalısın.

3. "Ol-" yardımcı fiili ile birlikte cümleye tahmin anlamı vermek için kullanılır. *(When combined with the auxiliary verb "Ol-", to express a prediction or a guess)*

Örnekler:

Ali okula gelmedi. Hasta olmalı.

Saat 13.00. Babam ofisinde çalışıyor olmalı.

5 Aşağıdaki cümlelerin hangi anlamda olduğunu bulalım. Cümlelerin karşısına "zorunluluk", "tavsiye" ya da "tahmin" yazalım.

1. Üniversiteye başlamak için Türkçe öğrenmelisiniz. (Zorunluluk)
2. Her gün meyve yemelisin. (Tavsiye)
3. Çok güzel bir çanta. Bu Ayşe'nin çantası olmalı. (Tahmin)
4. Arabaya binince emniyet kemerinizi takmalısınız. (.....)
5. İngiltere'ye gitmek için vize almalısın. (.....)
6. Arzu'nun yarın sınavı var. Şimdi evde ders çalışıyor olmalı. (.....)
7. Bu film çok güzel, mutlaka izlemelisiniz. (.....)
8. Uçağa yetişmek için acele etmeliyiz. (.....)
9. Merve telefona cevap vermiyor. Uyuyor olmalı. (.....)
10. Bu projeyi yarın teslim etmelisiniz. (.....)
11. Bu sınavı kazanmalıyım. (.....)
12. İnternetten alışveriş yaparken çok dikkatli olmalısın. (.....)
13. Büyüklerine karşı saygılı davranmalısın. (.....)
14. Araba kullanırken kırmızı ışıkta durmalısın. (.....)
15. Sağlıklı olmak için günde iki litre su içmelisin. (.....)

6 Aşağıdaki cümleleri gereklilik kipi (-mAlI) ile tamamlayalım.

1. İlaçlarını her gün iç..... .
2. Yemekten önce ellerini yıka..... .
3. Öğretmenim! Sınav için yarın kaçta gel..... ?
4. Dişlerin çürüyecek. Bu kadar çok tatlı ye..... .
5. O lokanta çok kalabalık, rezervasyon yaptır..... .
6. Burası kaldırım. Arabanı kaldırıma park et..... .
7. Biraz acele et..... , yoksa geç kalacağız.
8. Anne! Bu kitabı yarına kadar bitir..... ?
9. Herkes trafik kurallarına uy..... .
10. Bu toplantıya ben de katıl..... ?
11. Sence alışverişe kiminle git..... ?
12. Biz bu sırrı hiç kimseye söyle..... .

7 Aşağıdaki durumlara uygun tavsiyeler yazalım.

Örnek:
Annemle tartıştım. Ne yapmalıyım?
Hemen özür dilemelisin. Ona çiçek almalısın.

1. Cüzdanımı kaybettim. Ne yapmalıyım?
..... .
2. Dün gece eve hırsız girmiş. Ne yapmalıyım?
..... .
3. Dişim ağrıyor. Ne yapmalıyım?
..... .
4. Yarın arkadaşımın doğum günü. Ne yapmalıyım?
..... .
5. Babam iki hafta önce para gönderdi ama ben hepsini harcadım. Ne yapmalıyım?
..... .
6. Annem çok kilo aldı. Ne yapmalı?
..... .
7. Mehmet yarın iş görüşmesine gidecek. Ne giymeli?
..... .
8. Misafir gelecek ama evde hiç yemek yok. Ne yapmalıyım?
..... .
9. Bir ayakkabı beğendim ama çok pahalı. Ne yapmalıyım?
..... .
10. Arkadaşımla buluşmaya karar verdik ama ben unuttum ve gitmedim. Şimdi bana çok kızgın. Ne yapmalıyım?
..... .

DİNLEME

SAĞLIKLI YAŞAM İÇİN SPOR

8 Aşağıdaki resme bakalım organların ismini yazalım.

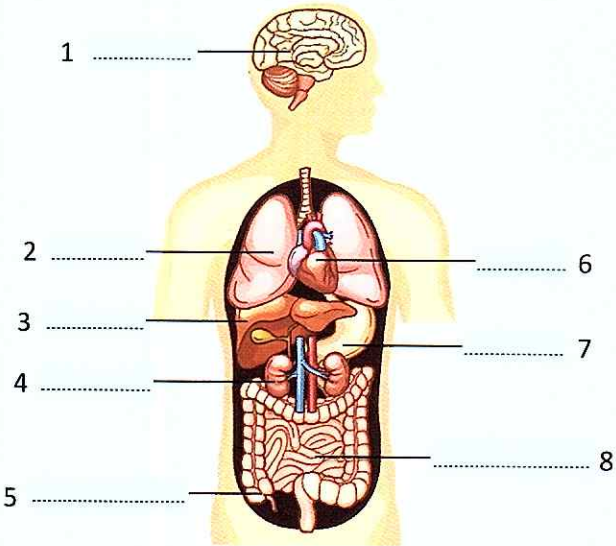

9 7 Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Sağlıklı olmak için spor yapmak yeterlidir. ( )
2. Spor yapmak kan akışımızı hızlandırır. ( )
3. Düzenli spor yapmanın iç organlar üzerinde etkisi vardır. ( )
4. Spor yapmak sadece kas sistemimizi geliştirir. ( )
5. Başarılı olmak için spor yapmalıyız. ( )
6. Spor yapmanın zararı yoktur. ( )
7. Spor yaparken hareketlerimize dikkat etmeliyiz. ( )
8. Herkes için en uygun spor pilatestir. ( )
9. Haftada bir kere yürümek de sağlıklı olmak için yeterlidir. ( )
10. Sağlıklı olmak için sporu düzenli yapmalısınız. ( )

YAZMA

10 Sağlıklı olmak için nasıl beslenmeliyiz? Neler yapmalıyız? Nasıl yaşamalıyız? Sizin tavsiyeleriniz nelerdir? Aşağıdaki yönlendirmelere bakınız ve bu konular ile ilgili bir metin yazınız.

Giriş Paragrafı:
Sağlık neden önemlidir?

Gelişme Paragrafı 1:
Öncelikle... / İlk olarak... / Örneğin...
Sağlıklı olmak için nasıl beslenmeliyiz? (Neler yemeli/içmeliyiz? / Öğünlerimiz nasıl olmalı? / Hangi besinler sağlıklıdır? Örnekler veriniz.)

Gelişme Paragrafı 2:
Ayrıca... / Bunun yanı sıra... / Örneğin...
Sağlıklı olmak için nelerden uzak durmalıyız? (Stresli bir hayat / bağımlılıklar sağlığımızı nasıl etkiler? Örnekler veriniz.)

Gelişme Paragrafı 3
Buna ek olarak... / Örneğin...
Başka hangi yöntemler sağlıklı bir hayat yaşamamıza yardım eder? (Uyku düzeni, spor, sosyal ilişkiler konusunda neler yapmamız gerekir? Örnekler veriniz.)

Sonuç Paragrafı:
Sonuç olarak ... / Sonuçta ... / Son olarak ...
Size göre genel olarak sağlıklı bir hayat nasıl olmalıdır? Siz bu tavsiyelere ne kadar uyuyorsunuz? Uzun ve sağlıklı bir yaşam sizin için neden önemli?

KONUŞMA

11 Sizce zayıf olmak, sağlıklı olmak mıdır? Bu konuda arkadaşınızla tartışın. Aşağıdaki fikirlerden birini seçin, o fikrin altında yazan konular hakkında konuşun ve arkadaşınızı ikna edin.

Öğrenci A:
Zayıf olmak, sağlıklı olmak demektir.
-Obezitenin zararları
-Kilolu insanların tansiyon, diyabet gibi hastalıklara daha yakın olması ile ilgili araştırmalar
- İnsanlar zayıf kalmak için spor yapar.
- Zayıf insanlar sağlıklı beslenir.

Öğrenci B:
Zayıf olmak, sağlıklı olmak demek değildir.
- İnsanlar zayıflamak için sağlıksız diyetler yapıyor.
- Bütün zayıf insanlar sağlıklı değildir.
- Her insanın vücut yapısı farklıdır.
- Sürekli zayıf kalmayı istemek insanların ruhsal sağlığını bozabilir, kişide stres yaratabilir.

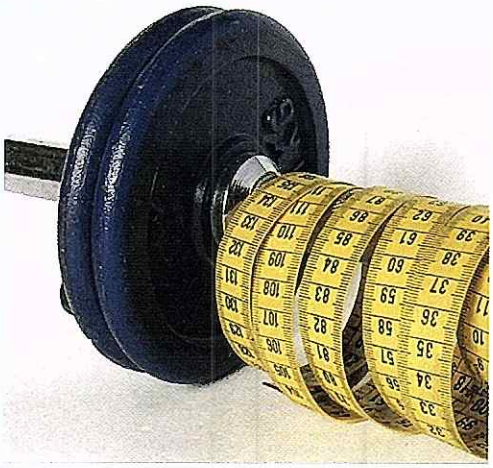

B. ŞİFA OLSUN

kalkmam gerek, ödemeye mecbursun, rapor almak zorundayım

-Yarın sabah erken kalkmam gerek.
-Trafik cezasını ödemeye mecbursun.
-Hastaneye gidip rapor almak zorundayım.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki hastalık belirtilerine bakalım. Doğru fiilleri boşluğa yazalım. Fiillere uygun ekleri getirmeyi unutmayalım.

ağrımak acımak şişmek çıkmak bulanmak kızarmak akmak dönmek

1. Dişim ..... .
2. Boğazım ..... .
3. Ateşim ..... .
4. Midem ..... .
5. Gözlerim ..... .
6. Burnum ..... .
7. Başım ..... .
8. Canım ..... .

OKUMA

BULAŞICI HASTALIKLAR VE KORUNMA YOLLARI

Bulaşıcı hastalıklar son derece önemlidir çünkü bu hastalıklar ölümlere, başka hastalıklara ya da sakatlıklara yol açar. Ayrıca maddi kayıplara da sebep olur. Bu nedenle bu konu hakkında herkesin bilgi sahibi olması gerek.

Öncelikle hastalık nedir?
Hastalık bir kişinin bedensel ya da ruhsal yönden iyi olmamasıdır. Bulaşıcı hastalıkların ise diğer hastalıklardan bir farkı var: **1(...)** Yani hastalık bir kişiden başka bir kişiye geçebilmektedir. Bazen bulaşıcı hastalıklar belirli bir zamanda çok sayıda kişide olabilir. Bu durumu uzmanlar "salgın" diye açıklamaktadırlar.

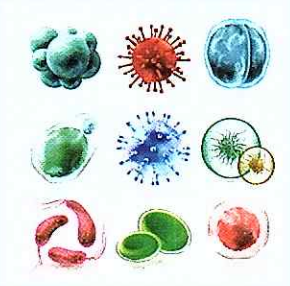

Farklı bulaşıcı hastalıkların farklı belirtileri bulunmaktadır ancak genel semptomlar şunlardır: Ateş, hâlsizlik, yorgunluk, iştahsızlık, deri döküntüsü, vücutta ağrı, bulantı, kusma, ishal, baş ağrısı, öksürük, burun akıntısı, üşüme, titreme, boğazda kızarıklık-iltihap, ağrı vb. Bu belirtilerden özellikle ateş çok tehlikelidir çünkü çocuklarda havaleye sebep olmaktadır. **2(...)**

Bulaşıcı hastalıkların sebepleri bakteriler, virüsler ve parazitlerdir. Bakterileri yalnızca mikroskop ile görmek mümkündür ancak onlar virüslerden daha büyüktür. Bakterilerin tedavisinde doktorlar hastaları antibiyotik ile tedavi ederler çünkü antibiyotikler genellikle bakterileri öldürür. Virüsleri ise normal mikroskoplarla görmek mümkün değildir ve antibiyotik virüsleri öldürmez. Virüsler yalnızca canlı ortamlarda çoğalabilirler ve diğer mikroplardan daha küçük canlılardır. **3(...)** Parazitler mikroplar gibi küçük olabilir ya da biraz daha büyük olabilir. Hatta bağırsak solucanı gibi parazitleri göz ile görmek mümkündür. Parazitlerin tedavisinde belirtilere dikkat etmek gereklidir çünkü parazitler aile içinde hızla yayılmaktadır. Bu durumda tüm aile bireyleri aynı tedaviyi uygulamaya mecburdur çünkü ancak bu sayede parazitlerden kurtulmak mümkündür.

Peki bulaşıcı hastalıklardan kendimizi nasıl koruyabiliriz?
Nezle, grip, verem, kızamık ve menenjit gibi bulaşıcı hastalıklar solunum yoluyla bulaşmaktadır. Bu nedenle ellerimizi 15-20 saniye yıkayarak ve kapalı ortamlardan uzak durarak kendimizi koruyabiliriz. Ayrıca bedenimizin ve evimizin temizliğine dikkat etmemiz gerek. Bununla birlikte bulaşıcı hastalık dönemlerinde insanlarla yakın temas kurmaktan kaçınmalıyız.

Kolera, bağırsak parazitleri ve gıda zehirlenmeleri ise sağlıksız yiyeceklerden ve içeceklerden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle iyi beslenmek ve temiz yiyecekler yemek bizi bu hastalıklardan korumaktadır. **4 (...)** Ayrıca pastörize sütler tüketmeli ve konserve gıdaların kullanma sürelerine dikkat etmeliyiz.

2 Aşağıdaki cümleleri metinde uygun yerlere yerleştirelim.

a. Örneğin çiğ sebze ve meyveleri temiz su ile yıkadıktan sonra yememiz gerek.
b. Parazitler bulaşıcı hastalıkların diğer bir sebebidir.
c. Bu durumda anne ve babanın hızlı bir şekilde çocuğun ateşini düşürmesi gerekir.
ç. Bu hastalıklar insandan insana ya da hayvandan insana hava yoluyla ya da ağız yoluyla bulaşabilmektedir.

3 Aşağıdaki kelimeleri anlamları ile eşleştirelim.

1. Belirti	a. Süt gibi bazı sıvıları hızla ısıtıp soğutarak içindeki mikropları öldürmek.
2. Hastalık	b. Hasta kişileri iyileştirmek.
3. Solunum	c. Bakteri ve virüs nedeniyle vücudun zarar görmesi.
4. Parazit	ç. Uzak durmak.
5. Salgın	d. Nefes alıp verme.
6. Tedavi etmek	e. Sayının artması.
7. Kaçınmak	f. Hastalık yapan çok küçük canlılar.
8. Halsizlik	g. Yorgunluk/ Bir kişinin enerjisinin olmaması.
9. Pastörize etmek	ğ. Bir hastalığın bir bölgede çok sayıda kişide olması.
10. Çoğalmak	h. Semptom/ bir hastalık nedeniyle vücuttaki değişiklikler.

4 Metinde bulaşıcı hastalıkların hangi belirtilerinden vardır?

1. Ateş	( )	6. Üşüme	( )
2. Yorgunluk	( )	7. Boğazda ağrı	( )
3. Hapşırma	( )	8. Kaşıntı	( )
4. Baş dönmesi	( )	9. Gözlerde sulanma	( )
5. Terleme	( )	10. Kusma	( )

5 Bakteriler, virüsler ve parazitler arasındaki farklar nelerdir?

YA SİZ?

Hangi bulaşıcı hastalıkları biliyorsunuz? Dünyada şimdiye kadar hangi bulaşıcı hastalıklar ortaya çıkmıştır?

DİL BİLGİSİ

Gereklilik Kullanımları

fiil + mAk gerek / lazım
fiil+ mA + (iyelik) gerek / lazım / gerek + zaman eki

Bu yapı, yapılması gerekli olan bir işi anlatmak için kullanılır. "Gerek" sözcüğünden sonra zaman ekleri de kullanılabilir.
It is used to talk about an event that is obliged to be done.

Örnek:
Yüksek lisans yapmak için en az bir yabancı dil bilmek gerek.
Başarılı bir öğrenci olmak için çok çalışmak lazım.
Doktor Hanım, hemen aşağıya gelmeniz gerek; acil bir hasta var.
Bu raporları cuma günkü toplantıya yetiştirmemiz gerekiyor.
Saat beşten önce okuldan çıkmaları lazım.
Doktor bey bu ilaçları almam gerekiyor mu?
Çok kilo aldın. Bu kadar çok tatlı yememen gerekiyor.

6 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Uzun yaşamak için beslenmemize dikkat et..... .
2. Yaşlıların sıcak havalarda sokağa çık..... .
3. Her insanın günde iki litre su iç..... .
4. Başkanın toplantı raporlarını imzala..... .
5. Sıranız henüz gelmedi, biraz daha bekle..... .

fiil+mAk zorunda / mecburiyetinde
fiil+mAyA mecbur

Bu yapı, yapılması zorunlu olan bir işi anlatmak için kullanılır. Bu yapı kullanıldığında, işin yapılma zorunluluğu diğerlerinden daha baskındır. Bu yapı, mutlak bir zorunluluğu ifade eder.
It is used to state the necessity.

Örnek:
Tüm öğrenciler Türkçe sınavına girmek zorunda.
Ödevi salı günü bitirmek mecburiyetindeyiz.
Bu haberleri ona anlatmaya mecburum.
Bir memur istifa etti, onun işlerini de biz yapmak zorundayız.
Bu akşam mesaiye kalmak zorunda mıyız?

7 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Ofiste pek çok kişi izne çıktı, bu sıralar daha çok çalış..... .
2. Ben de istemiyorum ama o toplantıya katıl..... .
3. Şeker hastaları beslenmelerine çok dikkat et..... .
4. Çocuk çok ağlıyor ama iyileşmek için bu ilacı iç..... .
5. Hiçbir şeyi saklayamazsın! Polise her şeyi anlat..... .

8 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Çok iyi bir haber aldım,
2. İngiltere'ye gitmek istiyor,
3. İyileşmek için,
4. Türkiye'de her çocuk
5. Yarın arkadaşımın doğum günü var,
6. Yarın sabah erkenden sınavım var,
7. Sana yardım edemem,
8. Film gerçekten çok sürükleyici,
9. Bugün faturaların son ödeme tarihi,
10. Arkadaşımın düğünü için yeni bir elbise almak istedim,

a. şimdi televizyon izlememem gerek.
b. hemen ailemi aramam lazım.
c. ama çok pahalıymış, vazgeçmem gerekti.
ç. hemen bankaya gidip ödeme yapmaya mecburum.
d. ilaçlarımı düzenli kullanmam gerekiyor.
e. bu nedenle vize başvurusu yapması gerekecek.
f. yedi yaşında okula gitmeye mecbur.
g. mutlaka izlemen gerek.
ğ. önce kendi işlerimi bitirmem lazım.
h. ona bir hediye almam lazım.

9 Aşağıdaki durumlara uygun cümleler yazalım.

1. A: Çok üşüyorum.
   B: ..... . (lazım)
2. A: Erkek kardeşim işinden hiç memnun değil.
   B: ..... . (gerek)
3. A: Uçağımız beş dakika içinde kalkıyor.
   B: ..... . (mecburiyetinde)
4. A: Dişimde çürük var.
   B: ..... . (mecbur)
5. A: Komşularımız çok gürültü yapıyor.
   B: ..... . (gerek)
6. A: Can ve Ahmet zengin olmak istiyor.
   B: ..... . (gerek)
7. A: Sanırım kaybolduk.
   B: ..... . (zorunda)
8. A: Daha iyi Türkçe konuşmak istiyorum.
   B: ..... . (gerek)
9. A: Yeni bir telefon almak istiyorum.
   B: ..... . (lazım)
10. A: Bu ay sonunda kur bitirme sınavımız var.
    B: ..... . (mecbur)

10 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Her sabah erken kalkmaya mecburum çünkü..... .
2. Bugün dersten sonra ödev yapmam lazım bu nedenle ..... .
3. Akşama yemek pişirmem lazım ama ..... .
4. ..... bu nedenle herkes toplu taşıma kullanmak mecburiyetinde.
5. ..... bu nedenle bulaşıkları elde yıkamamız gerek.
6. Yarın okullar tatil. ..... ?
7. Uzun ve sağlıklı bir hayat yaşamak istiyorum. Sence ..... ?
8. Senin ailende kaç kişi..... zorunda?
9. Bence iyi bir öğretmen ..... zorunda.
10. Tatile gitmeden önce ..... mecburiyetindeyiz.

11 **Aşağıdaki durumları inceleyelim. Bu durumlarda ne yapmaya mecbursunuz? Ne yapmanız lazım? Ne yapmamanız gerek? Söyleyelim.**

Sınava girmeden önce	Akşam yemeği yemeden önce	Evinizi satmadan önce	İş görüşmesine gitmeden önce	Yeni bir işe girmeden önce
Ehliyet almadan önce	Mağazaya ürün iade etmeden önce	Karşıdan karşıya geçmeden önce	Yurt dışına çıkmadan önce	Evlenmeden önce

12 **Aşağıdaki boşluklar için uygun seçeneği işaretleyelim.**

1. Oğlum dikkat et! Karşıdan karşıya geçerken her iki yöne ..... zorundasın.
   a. bakmaya b. bakmak c. bakmana
2. Çok kilo aldım. Spor salonuna gitmem ..... .
   a. zorundayım b. zorunda c. gerek
3. Biz okulda üniforma giymeye ..... .
   a. mecburiyetindeyiz b. mecburuz c. mecbur
4. Gözlerim çok ağrıyor. Uzun süre bilgisayar ..... lazım.
   a. kullanmamam b. kullanmamaya c. kullanmamama
5. Arkadaşım dün ayağını kırdı. Bir süre koltuk değneği ..... gerekecek.
   a. kullanması b. kullanmak c. kullanmaya
6. Markete ..... gerek çünkü dolapta yiyecek bir şey kalmamış.
   a. gitmem b. gitmeme c. gitmeye
7. Bu bilgiyi saklamaman ..... hemen avukata anlatmalısın.
   a. gerekiyor b. mecbursun c zorundasın
8. Bilgisayarı bozuldu bu nedenle ödevini yeniden hazırlaması ..... .
   a. gerekti b. mecburdu c. zorundaydı
9. Bu makaleyi mutlaka okuman ..... . Çok ilginç bir araştırmadan bahsediyor.
   a. lazım b. mecbursun c. zorunda
10. Ülkemde deprem olmuş. Ailemi hemen ..... lazım.
    a. aramam b. aramaya c. aramak

DİNLEME

ÇOK HASTAYIM

13 8 **Serkan ve Emre telefonda konuşuyor. Emre bugün çok hasta. Onların konuşmasını dinleyelim. Emre'nin şikâyetleri nedir? İşaretleyelim.**

1. Başı ağrıyor.	( )	5. Ateşi var.	( )
2. Midesi bulanıyor.	( )	6. Burnu akıyor.	( )
3. Boğazı ağrıyor.	( )	7. Öksürüyor.	( )
4. Titriyor.	( )	8. Hâlsiz.	( )

Emre

14 **Metni tekrar dinleyelim. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.**

muayene rahatsızlık ölçmek salgın

1. Az önce eşim ateşimi ..... .
2. Şu sıralar etrafta bir ..... var.
3. Mutlaka doktora gidip ..... olmalısın.
4. Umarım, önemli bir ..... yoktur.

Serkan

KONUŞMA

İLK YARDIM

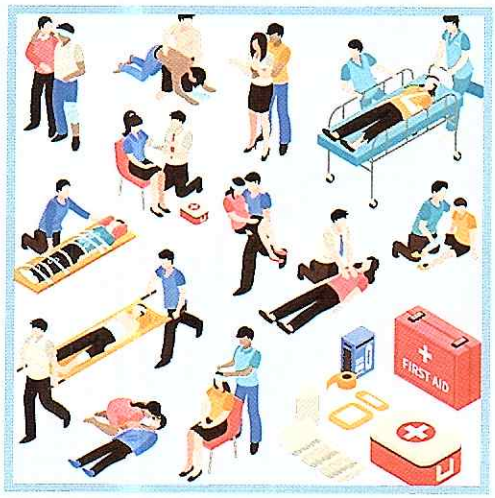

15 İlk yardım hakkında konuşalım.

- İlk yardım neden önemli?

- Daha önce bir kişiye ilk yardım yaptınız mı?

- İlk yardım ile ilgili neler biliyorsunuz? Bu konuda bir eğitim aldınız mı?

16 Aşağıdaki durumlarda ne yaparsınız?

- Arkadaşınızı arı soktu.
- Arkadaşınızın boğazına bir şey kaçtı, nefes alamıyor.
- Arkadaşınızın üzerine sıcak çay döküldü.
- Arkadaşınız bayıldı, size cevap veremiyor.
- Tatilde güneşte fazla kaldınız, deriniz kıpkırmızı oldu.
- Sınıfınızda bir öğrencinin burnu kanıyor.
- Merdivenlerden inerken bileğinizi burktunuz.

YAZMA

DÜNYADA HANGİ HASTALIKLAR SEBEBİYLE İNSANLAR ÖLÜYOR?

Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) göre her yıl dünyada yaklaşık 60 milyon kişi ölmektedir. Bu ölümlerin neredeyse yarısına beş hastalık sebep oluyor. Kalp damar hastalıkları ve kalp krizi bu sebeplerin başında gelmektedir. Yandaki tabloda insanların ölüm sebepleri verilmiştir.

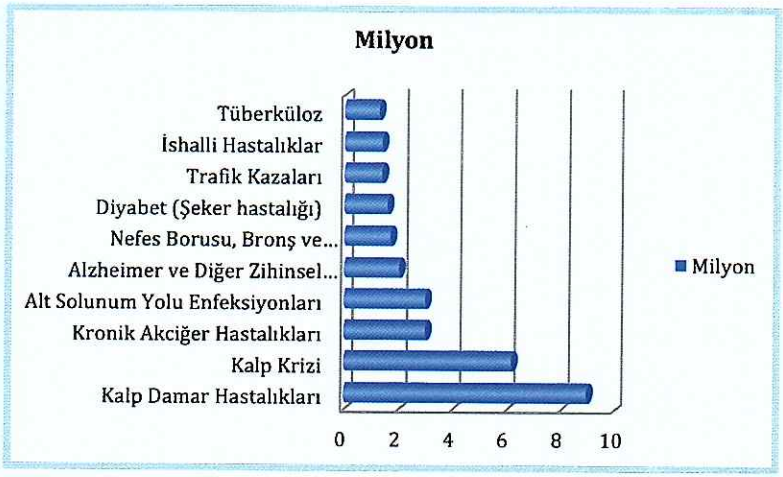

17 Tabloyu inceleyelim ve bir metin yazalım.

Metinde şu taslağı kullanabilirsiniz:

Giriş Paragrafı:
Hastalıklarla ilgili genel bilgiler. Hangi hastalıklar ölümlere sebep olmaktadır? Size göre bu hastalıkların sebepleri neler olabilir? (Bulaşıcı hastalıklar, genetik, beslenme alışkanlıkları, yaralanmalar vb.)

Gelişme Paragrafları:
Bu hastalıklara karşı önlemler, insanların görevleri, yetkililerin (devlet, sağlık kuruluşları, uluslararası kuruluşlar vb.) görevleri. Araştırmalardan örneklere yer verin. Kendi hayatınızdaki tecrübelerinizi paylaşın.

Sonuç:
Kısaca özetleyin, son düşüncelerinizi ve çözüm önerilerinizi yazın.

almana gerek yok, endişelenmenize gerek yok, söylemek zorunda değilim

-Evde süt var, marketten süt almana gerek yok.
-Sınav çok kolay olacak, endişelenmenize gerek yok.
-Sana her şeyi söylemek zorunda değilim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Psikolojik hastalıklar hakkında neler biliyorsunuz? Aşağıdaki belirtiler sizde var mı? Kutucukları işaretleyelim.

2 Ne kadar obsesifsiniz? Aşağıdaki soruları cevaplayalım. Sonuçlarımızı kontrol edelim.

1. Çok sık ellerinizi yıkar mısınız?
   ☐ Evet ☐ Hayır
2. Bir hareketi ya da durumu devamlı tekrar eder misiniz?
   ☐ Evet ☐ Hayır
3. Yürürken adımlarınızı sayıyor musunuz?
   ☐ Evet ☐ Hayır
4. Mikroplardan korkup sürekli temizlik yapar mısınız?
   ☐ Evet ☐ Hayır
5. Etrafınızdaki nesneleri sürekli olarak düzenler misiniz?
   ☐ Evet ☐ Hayır
6. Bir kelimeyi içinizden sürekli tekrar eder misiniz?
   ☐ Evet ☐ Hayır
7. El sıkışmak ya da kapı koluna dokunmak sizi tedirgin eder mi?
   ☐ Evet ☐ Hayır
8. Kilit, ocak, ütü gibi elektrikli aletleri sürekli kontrol eder misiniz?
   ☐ Evet ☐ Hayır
9. Yemeklerinizi belirli bir sıraya göre mi yiyorsunuz?
   ☐ Evet ☐ Hayır
10. Gereksiz eşyaları toplayıp biriktirir misiniz?
    ☐ Evet ☐ Hayır

Cevaplarımızı kontrol edelim. Kaç tane "evet" cevabınız var?

0 - 3 "Evet": Obsesiflikten uzaksınız, rahat olun.

4 - 6 "Evet": Obsesiflik yolundasınız, çok yakınsınız. Hemen bazı alışkanlıklarınızdan kurtulmalısınız.

7 -10 "Evet": Siz tam bir obsesifsiniz. Hemen uzman bir doktora gitmelisiniz.

OKUMA

OBSESİF KOMPULSİF BOZUKLUK NEDİR?

Obsesif kompulsif bozukluk psikolojik bir hastalık çeşididir. Bir duruma, düşünceye ya da nesneye takıntılı olmaktır. Zihinde takıntılı durumların oluşması obsesyonu meydana getirir. Obsesyon, kişinin zihnindeki bazı düşüncelerden ya da dürtülerden uzak duramaması ve bu dürtülerin kişiyi rahatsız etmesidir. Örneğin bazı kişiler evinin sürekli temiz olmasını ister ve bu durumu saplantı haline getirirler. Bu saplantı onları sürekli tekrar tekrar temizlik yapmaya zorlar. Bu durum hem kendilerini hem de çevrelerindekileri oldukça rahatsız eder. Bu düşünceler zamanla kaygıya, gerginliğe, strese sebep olur. Bu hastalığa sahip kişilere *"obsesif"* denir. Peki, siz obsesif misiniz, değil misiniz?

- **Ellerinizi yıkamaktan kendinizi alıkoyamıyor musunuz?**

Gün içinde sık sık el yıkamak, defalarca dezenfektan kullanmak obsesifliğin en belirgin özelliklerinden biridir. Kişinin kendisine ya da başkalarına mikrop bulaştırmaktan korkması bunun en büyük sebebidir. Bu problem kişinin zihninde zamanla büyür ve kişi sürekli el yıkamaktan kurtulamaz. Bunun sonucu elde yaralar ve kanamalar oluşmaya başlar.

- **Temizlik yapmak için mi yaşıyorsunuz?**

Bu hastalığın en yaygın özelliklerinden biri de kişilerin takıntılı bir şekilde temizlik yapmalarıdır. Yine bu takıntının sebebi de kişinin mikroplardan uzak durma isteğidir. Kişiler temizlik yaparak kısa bir süreliğine stresi, gerginliği kendilerinden uzak tutarlar ve kendilerini rahatlatırlar. Ama bu rahatlama çok uzun sürmez. Ev temizdir ama kişi yeniden temizlik yapmaya ihtiyaç duyar.

- **Bir şeyleri sürekli kontrol etmekten her yere geç mi kalıyorsunuz?**

Ocağı, pencereyi, ütüyü devamlı kontrol ediyor musunuz? Aynı kontrolleri 20 defa yapmadan rahat edemiyor musunuz? Araştırmalara göre obsesif hastaların % 30'u en az bir şeyi sürekli tekrarlayarak yapar. Bu durumun sebebi kişinin kendisine ya da başkalarına zarar verme korkusudur.

- **Zihninde sürekli doğru sayıyı mı arıyorsun?**

Bu hastalığın belirtilerinden biri de kişilerin gün içerisinde eylemlerini belirli bir sayı kadar yapmalarıdır. Örneğin; bir kişi "4" rakamını uğurlu kabul ediyor. Bu kişi merdivenleri dörder dörder çıkmak, kapıyı dört kere kilitlemek, bir şeyi dört kere kontrol etmek gibi davranışlar gösterebiliyor.

- **Etrafınızdaki eşyaların simetrik bir şekilde düzenli olması için çaba harcıyor musunuz?**

Obsesif kişiler çevrelerindeki eşyaların simetrik olması, düzgün olması ve eşit sayıda olması için enerji harcarlar. Bu durumların aksi onları strese sokar. Bu nedenle gün içinde eşyaların yerini düzenlemek, yerlerini değiştirmek gibi takıntılı davranışları vardır.

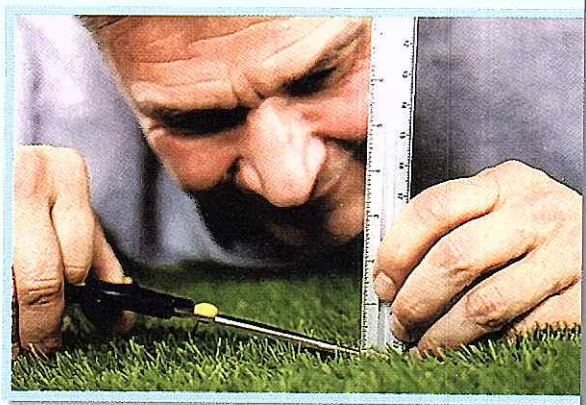

Obsesif kompulsif bozukluk hastaları gün içinde çok yorulurlar ve olumsuz düşünceler zihinlerini aşırı derecede yorar. Bu sebeple tedavi olmaları gerekmektedir. İlaç tedavisi ya da psikoterapi seansları ile iyileşip normal hayatlarına devam edebilirler.

3 Aşağıdaki kelimeleri eş anlamları ile eşleştirelim.

1. ruhsal gerilim	a. stres
2. takıntılı	b. endişe
3. belirti	c. bulgu, semptom
4. kaygı	ç. bilinç, şuur
5. zihin	d. obsesif

4 Metinde hangi soruların cevabı var işaretleyelim.

	Var	Yok
1. Obsesif kompulsif bozukluk nedir?	( )	( )
2. Kadınlarda obsesif kompulsif bozukluğun oranı nedir?	( )	( )
3. Obsesif kompulsif bozukluğun belirtileri nelerdir?	( )	( )
4. Takıntılı olmak kişinin hayatını nasıl etkiler?	( )	( )
5. Obsesif kişilerin ellerini nasıl yıkaması gerekiyor?	( )	( )
6. Obsesif kişiler çevrelerine mikrop bulaştırmaktan korkuyor mu?	( )	( )
7. Obsesif kişilerin aileleri ile ilişkisi nasıldır?	( )	( )
8. Obsesif kişilerin bazı sayılara takıntıları var mıdır?	( )	( )
9. Obsesif kişilerin bazı renklere takıntıları var mıdır?	( )	( )
10. Obsesif kompulsif bozukluğun tedavi süreci nasıldır?	( )	( )

YA SİZ?

1. **Daha önce çevrenizde temizlik hastası insanlar gördünüz mü?**
2. **Hangi psikolojik hastalıkları biliyorsunuz?**

DİL BİLGİSİ

Gereklilik Kipi (Olumsuz)

fiil + mA + iyelik eki gerek + olumsuzluk eki + zaman eki
fiil + mA + iyelik eki -(n)A + gerek yok
fiil + mA + iyelik eki lazım değil
fiil + mAk zorunda değil + kişi eki
fiil + mAyA mecbur değil + kişi eki

Bu yapı bir işin yapılmasının gerekli olmadığını anlatmak için kullanılır.
These forms are used when describing actions that are not needed or required to be done. (e. g. Yarın günlerden pazar. Erken kalkmama gerek yok. ⟶ It's Sunday tomorrow. I don't need to wake up early.)

Örnek:
Bağırmana gerek yok, seni duyabiliyorum.
Yarın ders yok, okula gitmeme gerek yok.
Evde süt var. Şu an markete gitmen gerekmiyor.
Ödevi yetiştirmek için bu kadar acele etmemize gerek yok. Ödev teslim tarihini ertelediler.
Artık tatil! Erken kalkmak zorunda değilim.
Neden ısrar ediyorsun? Seninle gelmeye mecbur değilim.
Bize bu olayı bütün detaylarıyla anlatmak zorunda değilsiniz.

Bu dilbilgisi yapısıyla gereklilik kipinin olumsuzluk formu karıştırılmamalıdır. Gereklilik kipinin olumsuz biçimi bir işin yapılmaması gerektiğini, bu yapı ise bir işi yapmaya gerek olmadığını anlatır. (Gelmemelisin. ≠ Gelmene gerek yok.)
This grammar form shouldn't be confused with the negative form of necessity modality. While this grammar form suggest not being obligated, negative form of necessity suggest advice.

Örnek:
Artık bu ilacı içmene gerek yok. İyileştin.
Bu ilacı senin içmemen gerek çünkü bu ilaç çocuklara uygun değil.
Sınavda telefon kullanmamak zorundasınız.
Sınav için kalem getirmek zorunda değilsiniz. Okul size kalem ve silgi verecek.

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Ne kadar çok soru soruyorsun? Sana her şeyi söylemek ..... .
2. Her tatilde Antalya'ya gitmek ..... . Başka yerlere de gidebiliriz.
3. Sinirlenmene ..... . Bu önemsiz bir problem.
4. Benimle gelmeye ..... . Yalnız da gidebilirim.
5. Daha zamanımız var. Acele etmek ..... .
6. Uçağa yetişmek için taksiye binmemize ..... . Daha zamanımız var.
7. Formu mavi kalemle imzalamak ..... . Siyah kalemle de imzalayabilirsin.
8. Yarın hava yağmurlu olmayacak. Yanıma şemsiyemi almama..... .
9. Sigaranın kokusunu sevmiyorum. Sen sigara içerken yanında kalmaya ..... .
10. Bu makineyi kullanmayı biliyorum. Kullanma talimatlarını okumak ..... .
11. Bu saatte dışarı çıkmak için ailenden izin almak ..... ?
12. Ofisimiz çok yakın. Arabaya binmemize ..... .
13. Seni duyabiliyorum. Bağırarak konuşmana ..... .
14. Siz her gün spor yapmak ..... . Haftada üç gün yeterli olacaktır.
15. Randevuya erken gitmek ..... . Çünkü henüz doktor gelmemiş.
16. Yarın tatil. Sabah erken kalkmaya ..... .
17. Sağlıklı olmak için sürekli diyet yapmak..... .
18. Yemek hazır, ben masayı hazırlarım. Senin bir şey yapmana ..... .
19. Yarın sen işe gitmek ..... ? Nasıl benimle alışverişe geleceksin?
20. Otobüs kartıma aylık para yüklüyorum. Bu sebeple her defasında para yüklemem ..... .

6 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Ailem çok zengin. Çalışmak ..... .
   a. zorunda değilim b. lazım değil
2. Bu ilacı içmemen ..... . Çünkü sen çocuksun.
   a. mecbursun b. gerekiyor
3. Bu tiyatro için senin bilet almana ..... . Bende fazla bilet var.
   a. lazım değil b. gerek yok
4. Bu projeyi bugün yetiştirmek ..... . Daha zamanımız var.
   a. zorunda değiliz b. gerek yok
5. Politika hakkında onunla konuşmaman ..... . Çünkü seni anlamaz.
   a. gerek b. gerek yok
6. Beni evime bırakmaya ..... . Yalnız da gidebilirim.
   a. zorunda değilsin b. mecbur değilsin
7. Yarınki sınav için stres yapmaman ..... .
   a. lazım b. lazım değil
8. Sigarayı balkonda içmene ..... . Evde içebilirsin.
   a. mecbur değilsin b. gerek yok
9. Evim iş yerime çok yakın. Eve otobüsle gitmek ..... .
   a. gerek yok b. zorunda değilim
10. Yanlış bir şey yapmadım. Senden özür dilemeye ..... .
    a. mecbur değilim b. zorunda değilim
11. Beni beklemenize ..... . Ben bugün okula geç geleceğim.
    a. mecbur değilsiniz b. gerek yok
12. Diyet yapıyorum. Bu süreçte şeker tüketmemeye ..... .
    a. mecburum b. mecbur değilim
13. Eminönü'ne kadar yürümemiz ..... . Taksi çağırabiliriz.
    a. zorunda değiliz b. gerekmiyor
14. Sınavda kalem verecekler. Yanıma kalem almama ..... .
    a. lazım değil b. gerek yok
15. Dolapta yemek var. Bugün yemek yapmamız ..... .
    a. gerekmiyor b. gerek yok
16. Telefonla konuşurken yüksek sesle konuşmak ..... .
    a. lazım değil b. zorunda değilsin
17. Yarın çok önemli bir toplantı var. Geç kalmamam ..... .
    a. lazım b. gerek yok
18. Balık yerken süt ve süt ürünleri tüketmemek ..... .
    a. gerek yok b. lazım
19. Benim kahveme süt koymana ..... . Sütsüz içebiliyorum.
    a. gerek yok b. lazım değil
20. Cüzdanımı bulamıyorum. Hemen polisi aramam ..... .
    a. gerek b. gerek yok

DİNLEME

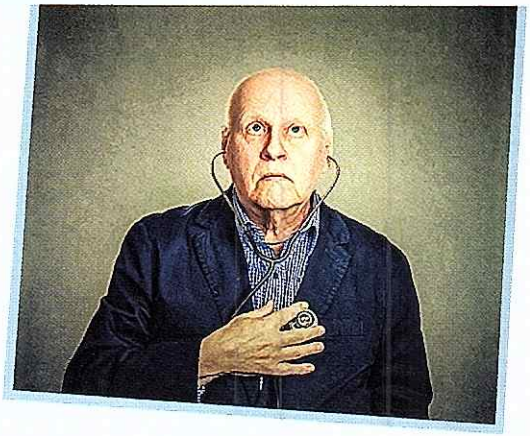

RADYO SAĞLIK

7 Sizce hastalık hastası ne demektir?

8 9 Metindeki kişileri ve durumları eşleştirelim.

1. Bülent — a. internetten hastalıklar hakkında bilgi araştırıyor.
2. Mehmet — b. düzenli olarak sağlık kontrolü yaptırıyor.
3. Seçil — c. hastane personeli onu tanıyor.

9 Metni dinleyelim ve Psikolog Aycan Demir'in tavsiyelerini tamamlayalım.

1. Mehmet Bey, küçük hâlsizlik ya da baş ağrılarında hemen doktora ..... .
2. Mehmet Bey, her zaman hastaneye ..... .
3. Seçil Hanım, sizin bu durumlarda doktora ..... .
4. Seçil Hanım, bu kadar çok endişelenmenize ..... .
5. Bülent Bey, internette çok fazla bilgi var ama sizin bu bilgilere ..... hatta ..... lazım.

KONUŞMA

10 Korkularınız var mı? / Korkularımız hakkında konuşalım.

11 Aşağıdaki fobilere bakalım. Bu fobiler hakkında neler biliyoruz, konuşalım.

Glossofobi - Topluluk önünde konuşma korkusu
Klostrofobi - Kapalı alan korkusu
Aviofobi - Uçuş korkusu
Akrofobi - Yükseklik korkusu
Dentofobi - Diş hekimi korkusu
Hemofobi - Kan korkusu
Niktofobi - Karanlık korkusu
Kinofobi - Köpek korkusu

12 İkili gruplar oluşturalım ve arkadaşımızla korkularımız hakkında konuşalım.

Öğrenci A
1. İnsanlar en çok neden korkarlar? (Hayvan, hayalet, kabus, sessizlik...)
2. Çocukken / küçükken karanlıktan korkuyor muydun?
3. İnsanların fobilerinin nedenleri sence nedir?
4. Daha önce diş doktoruna gittin mi? Diş doktorundan ya da doktordan korkar mısın?
5. Arkadaşların neden / kimlerden / nerelerden korkuyor? Biliyor musun? Sence bu korkudan kurtulmak için ne yapmak / yapmamak gerek?

Öğrenci B
1. Çocukken neden / kimden korkuyordun?
2. Hasta olmaktan korkuyor musun? Hangi hastalıklardan daha çok korkarsın?
3. Bazı insanlar toplum önünde konuşmaktan korkarlar, sence bunun sebebi nedir?
4. Daha önce seni hiç köpek kovaladı mı? Köpek ya da kediden korkar mısın?
5. Sudan korkuyor musun? Arkadaşlarından ya da ailenden kimler sudan korkuyor?

ANLAT DERDİNİ BANA

derdinianlat.com.tr

Melek Abla, uzun zamandır üniversite sınavına çalışıyorum. İki ay sonra sınav var. Ben bu sınava çok çalıştım ama çok stresli ve gerginim. Stresten uyuyamıyorum. Ne yapmam gerek? (Yavuz, 19)

Sevgili Yavuz,
Sınav stresi yaşıyorsun, bu çok normal. Ama stresten uzak durman gerek. Bu, sınavını olumsuz etkileyebilir. Kendine güvenmelisin. Çalışmayı bırakmaman gerek. Başarılar dilerim.
Melek Ablan

Ben genellikle çok mutlu ve neşeli biriyim. Son zamanlarda hayatımda hep olumsuz olaylar yaşıyorum. Kendimi mutlu hissetmek için abur cubur yiyorum. Geçen gece çikolata kavanozunu kaşıklayarak bitirdim. Ne yapmam lazım? (Esra, 32)

Melek Abla, iki gün önce sevgilimden ayrıldım. Ama şu an onu çok özledim. Onunla tekrar konuşmak istiyorum. Ne yapmam gerek? (Özge, 23)

Melek Abla, ben her gün alışveriş yapıyorum. Ya alışveriş merkezinden ya da internet üzerinden bir şeyler satın alıyorum. Aslında benim hiçbir şeye ihtiyacım yok ama ben yine de alışveriş yapmak istiyorum. Ne yapmam lazım? (Damla, 35)

12 Yukarıdaki blogda Esra, Özge ve Damla sorunlarını anlatmış. Onlar için ayrı ayrı tavsiye yazısı yazalım.

İZLE - ÖĞREN

DOKTORDA

1 **3** **Videoyu izleyelim. Soruları cevaplayalım.**

1. Aşağıdaki belirtilerden hangileri Hasan'ın şikayetleri arasında vardır? İşaretleyelim.

☐ Öksürük ☐ Boğaz ağrısı
☐ Karın ağrısı ☐ Mide bulantısı
☐ Baş ağrısı ☐ Zor nefes alma

2. Doktor, Hasan'a hangi teşhisi koyuyor?
   a. alerji b. grip
3. Doktor emin olmak için ne istiyor?
   a. alerji testi b. akciğer filmi
4. Hasan öksürüğü geçmezse tekrar ne zaman doktora gidecek?
   a. 1 hafta sonra b. 1 ay sonra
5. Hasan akciğer filmi için randevuyu nereden alacak?
   a. internetten b. danışmadan
6. Hasan ilaçları nasıl kullanacak?
   Öksürük şurubu: Günde .....kez. Aç / Tok karna Antibiyotik: ..... saatte bir.

GÜNLÜK İFADELER

RAHATLATMA

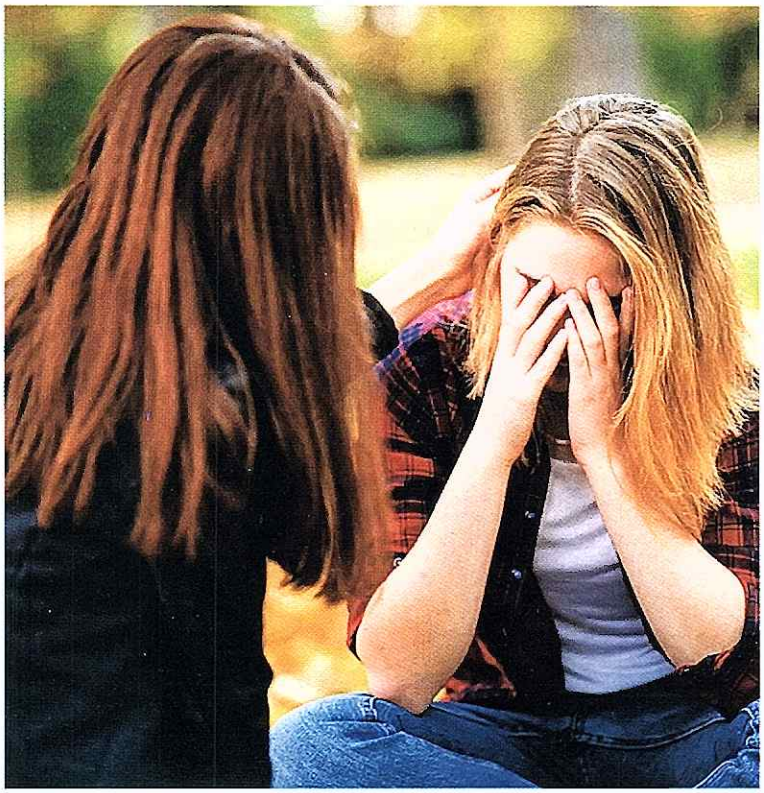

Rahatla biraz.

Kafana takma.

Sıkma canını.

Dünyanın sonu gelmedi ya!

Canın sağ olsun!

Ne var bunda?

Haline şükret.

En büyük derdin bu olsun!

Telaşlanma!

Beterin beteri var.

KENDİNİ ÇEK

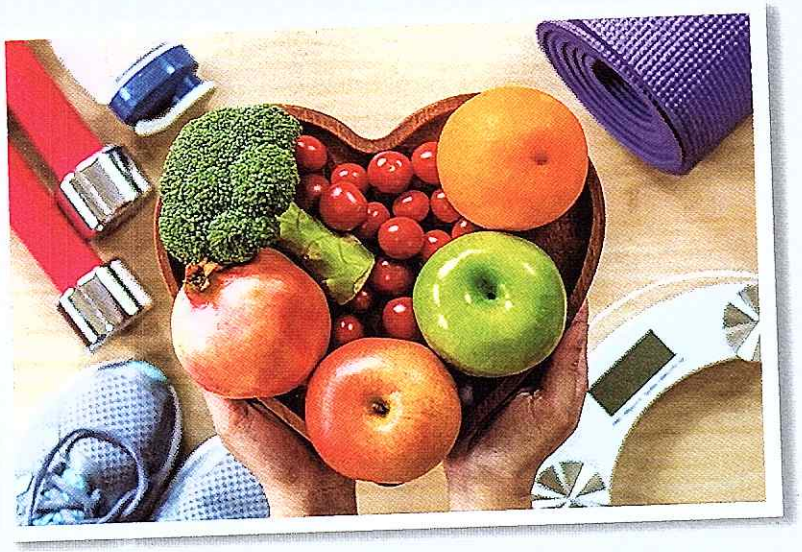

Bir video çekelim. Videoda aşağıdaki sorulara cevap verelim.

Sağlıklı kalmak için neler yapmalıyız?
Sağlıklı olduğunuzu düşünüyor musunuz?
Ne sıklıkta spor yapıyorsunuz?
Nasıl besleniyorsunuz?
Daha uzun yaşayabilmek için neler yapmak gerekir?

MİKROFON SENDE

Sağlıklı olmak için en iyi yol nedir? Aşağıdaki tabloda sağlıklı olmak için on tavsiye bulunuyor. İkili gruplar halinde çalışalım. Aşağıdaki tavsiyeleri kendimize ve arkadaşımıza göre birden ona kadar numara vererek sıralayalım. Kendimizin ve arkadaşımızın sıralamasını karşılaştıralım ve arkadaşımız ile tartışarak ortak bir sıralama yapalım.

	Benim sıralamam	Arkadaşımın sıralaması	Ortak kararımız
Bir günde en az yedi saat uyumalısınız.			
Bol su içmelisiniz.			
Her gün sebze ve meyve yemelisiniz.			
Düzenli olarak spor yapmalısınız.			
Stresten uzak durmalısınız.			
Sağlık için zararlı yiyecek ve içecekler tüketmemelisiniz.			
Sosyal bir hayat tarzı oluşturmalısınız.			
Düzenli sağlık kontrolü yaptırmalısınız.			
Sigara içmemelisiniz.			
Her gün kahvaltı yapmalısınız.			

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

ALTERNATİF TIP

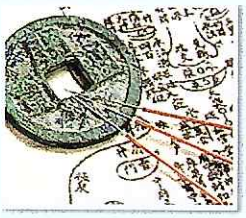

Akupunktur

Akupunktur, Çin tıbbında vücuttaki belirli noktalara iğne batırarak çeşitli hastalıkları tedavi etme yöntemidir. İnsanlar yüzyıllardır akupunkturu birçok hastalığın tedavisinde kullanmaktadır. Akupunktur özellikle eklem, kas ağrıları ve migren ağrılarında etkilidir. Ayrıca insanlar zayıflamak ve sigarayı bırakmak için de akupunktur yöntemini kullanmaktadır.

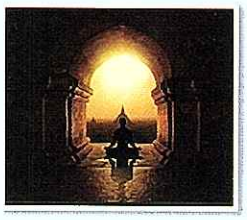

Yoga

Yoga, Hindistan'da doğmuştur. İnsanlar yogayı fiziksel ve ruhsal hastalıkların tedavisinde kullanmaktadır. Yoga fiziksel ve zihinsel etkinliklerden oluşur. İnsanlar eski zamanlardan beri kendilerini zinde ve iyi hissetmek için yoga yapmaktadır. Yoga beden, zihin ve ruh temizliğini sağlar. Vücuttaki zararlı toksinleri atmaya yardımcı olur, kan dolaşımını hızlandırır. İnsanlar kilo vermek için de yoga yapmaktadır.

Müzik ile tedavi

Geçmişten günümüze kadar insanlar hastaları tedavi etmek için müzikten faydalanmışlardır. Ancak son 20-30 yıldır tıp dünyası bu konuyla daha fazla ilgilenmektedir. Türkiye'de birçok kurum, kronik hastalıkların tedavisinde Türk müziğinin makamlarını kullanmaktadır. Uzmanlara göre Türk müziğindeki nihavent ve rast makamları akıl hastalarına ve felçli insanlara; hüseyni makamı ise otistik hastalara iyi gelmektedir.

Sizin ülkenizde hangi alternatif tıp yöntemleri var? Anlatınız.

BİR ADIM ÖTESİ

fiil+mAk zorunda kal-

fiil+mAyA mecbur kal-

fiil+mAk mecburiyetinde kal-

Ofiste projeyi yetiştiremedik bu nedenle fazla mesai yapmak zorunda kaldık.
Dün sabah erken kalkamadım ve uçağı kaçırdım. Bu nedenle bir sonraki uçuşa bilet almak mecburiyetinde kaldım.
Bir memur istifa etti, onun işlerini de biz yapmak zorunda kaldık.
Arkadaşımın düğünü için yeni bir elbise almak istedim ama pahalıymış, vazgeçmek zorunda kaldım.
Çocuklar bahçede oynamaya karar verdiler ama birden yağmur bastırdı ve evde oturmak zorunda kaldılar.
Evi birlikte boyamaya karar verdik ama gelmedi. Ben de evi yalnız boyamak zorunda kaldım.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Bence bu konuda haksız değilim. Kimseden özür dilemek ..... .
2. Burs almak için notlarınızın yüksek ol..... .
3. Bilgisayardaki dosyalarımı yanlışlıkla silmişim. Şimdi her şeyi baştan yap..... .
4. Bir konuda uzman olmak için o konudaki bütün kitapları oku..... .
5. Bir yabancı dili çabuk öğrenmek için bol bol pratik yap..... .
6. Evim buraya çok yakın. Taksiye binmemize ..... . Yürüyerek gidebiliriz.
7. Yarın okul tatilmiş. Erken uyumamıza ..... .
8. Bugün eşimin doğum günü, onun en sevdiği yemekleri yap..... .
9. Çok az zamanımız kaldı, çok daha hızlı çalış..... .
10. Annene hemen haber ver..... . Seni çok merak etmiş.
11. Selim'in ailesi çok zengin. Çalışıp para kazanmak ..... .
12. Hastanızı yalnız bırak..... .
13. Teklifimize hemen cevap vermeniz ..... . Birkaç gün düşünebilirsiniz.
14. Bu akşam ders çalış..... . Yarın çok önemli bir sınavım var.
15. Ahmet çok dedikodu yapar. Ona hiçbir şey anlat..... .

2. Doğru seçeneği işaretleyelim.

1. İşimi hiç sevmiyorum ama burada çalışmaya ..... . Bugünlerde yeni bir iş bulmak çok zor.

a. zorundayım b. mecburum c. lazım

2. Sizinle yemeğe gelemem. Yarın sabaha kadar bu projeyi bitirmem ..... .

a. lazım b. mecburum c. zorundayım

3. Ben de bu kursa kayıt olmak istiyorum. Ne yapmam ..... ?

a. zorunda b. mecbur c. gerek

4. İyileşebilmen için sigarayı bırakmak ..... .

a. mecbursun b. zorundasın c. gerekiyor

5. Bütün ödevleri bu akşam bitirmene .... Birazını yarın da yapabilirisin.

a. gerek yok b. mecbur değilsin c. zorunda değilsin

6. Birbirimizi sevmek .... Ama birbirimize saygı duymaya ..... .

a. mecbur değiliz / zorundayız b. gerek yok / mecburuz c. zorunda değiliz / mecburuz

7. Hastalıklardan kendimizi korumak için vücut temizliğimize dikkat etmemiz ..... .

a. mecburuz b. zorundayız c. gerekiyor

8. Aslı Hanım'ın çocuğu hastaymış, işten erken çıkması ..... .
Bu sebeple şu an burada değil.

a. gerekir b. gerekti c. gerekiyor

9. Saat çok geç oldu. Artık eve dönmemiz ..... .

a. lazım b. zorundayız c. mecburuz

10. Dünkü toplantıya sizin de katılmanız ..... . Neden gelmediniz?

a. zorundaydınız b. mecburdunuz c. gerekiyordu

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Beslenme hakkında kısa konuşmalar yapabilirim.	1	2	3	4	5
2. Sağlıklı yaşam ile ilgili fikirlerimi savunabilirim.	1	2	3	4	5
3. Günlük hayatla ilgili konularda önerilerde bulunabilirim.	1	2	3	4	5
4. Görev ve sorumluluklarımdan bahsedebilirim.	1	2	3	4	5

İSİMLER

akciğer
akupunktur
alerji
antibiyotik
araştırma
bağımlı
bağırsak
bağırsak solucanı
bakteri
belirti
besin
beyin
bilinç
boyut
böbrek
bulantı
bulaşıcı
burun akıntısı
can
çürük
dalak
damar
dezenfektan
döküntü
dürtü
eklem
felç
gerginlik
gıda
havale (ateşli hastalık)
iç organ
iğne
iltihap
ishal
iştah
kan akışı
kan dolaşımı
karaciğer
karbonhidrat
kas sistemi
kaygı
kızamık
koltuk değneği
kronik hastalık
kusma
menenjit
metabolizma
mide
migren
mikrop
mikroskop
nezle
obezite
obsesif
otistik
öğün
parazit
pastörize
psikolojik
rahatsızlık
ruhsal
sakatlık
salgın
saplantı
semptom
sır
simetrik
solunum
sürükleyici
şuur
süreç
takıntılı
toksin
üniforma
virüs
yara
yaşam
yoga

FİİLLER

acımak
akmak
bahsetmek
beslenmek
biriktirmek
bozmak
bulaşmak
burkmak
çoğalmak
dönmek
kaçınmak
kızarmak
kurtulmak
kusmak
ölçmek
şişmek
temas kurmak
terlemek
titremek
tüketmek
uzaklaşmak
yaralanmak
yayılmak

KALIP İFADELER

hastalık hastası
katkı maddesi
şifayı kapmak
yaşam koçu

ÜNİTE 4

BECERİLER

- Becerilerini belirleyip anlatabilme
- Eğitim hayatını anlatabilme
- Düşünce belirtip savunabilme

DİL BİLGİSİ

- Gereklilik Kipinin Hikâyesi
- Zarf-fiiler (-mAk için, -mA+iyelik için, -mAk üzere)
- Zarf-fiiller (-mAktAnsA, -A rağmen, -mA+iyelik rağmen)

KELİMELER

- Eğitim
- Okul

EĞİTİM HAYATI

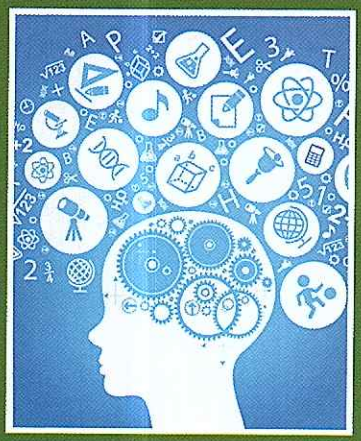

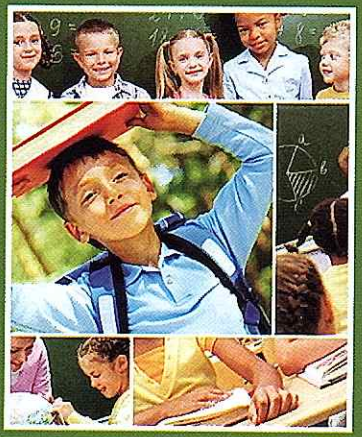

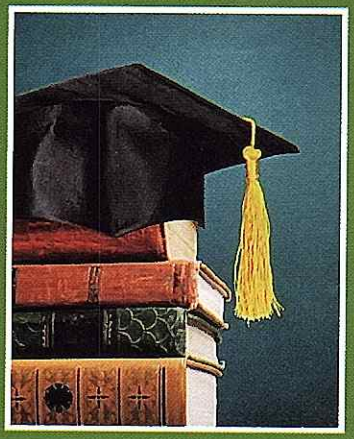

bırakmamalıydın, almalıydım, olmalıydın	-İşlerini son dakikaya bırakmamalıydın. Bak, şimdi sıkıştın. -Kırmızıyı değil, mavi gömleği almalıydım. Pişman oldum. -Dürüst olmalıydın, bana yalan söyledin.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki soruları cevaplayalım. Cevaplarımızın sebeplerini arkadaşlarımızla paylaşalım.

1. Bir dil öğrenmek için en uygun yaş aralığı sizce hangisidir?
   a. 4 – 6 yaş arası b. 18 – 20 yaş arası c. 30 – 40 yaş arası
2. Bir müzik aletini çalmayı öğrenmek için en uygun yaş aralığı sizce hangisidir?
   a. 7 – 8 yaş arası b. 18 – 25 yaş arası c. 40 – 45 yaş arası
3. Bir dans kursuna gidip dans etmeyi öğrenmek için en uygun yaş aralığı sizce hangisidir?
   a. 7 – 9 yaş arası b. 15 – 18 yaş arası c. 45 - 50 yaş arası
4. Bir spor dalında profesyonel olmak için en uygun yaş aralığı sizce hangisidir?
   a. 9 -15 yaş arası b. 20 – 30 yaş arası c. 35 – 40 yaş arası

2 Sizce öğrenmenin yaşı var mı? Nedenleriyle açıklayalım.

OKUMA

OKUMANIN YAŞI YOKTUR

40'lı yaşlardan sonra bazı kişiler hayatlarında yeni bir başlangıç yaparak ömürlerinin ikinci yarısında zamana meydan okuyorlar. Evlerinin bahçelerinde meyve sebze yetiştirmeyi değil, üniversite okumayı tercih ediyorlar. Milyonlarca genç ile beraber üniversite sınavlarına giriyorlar ve üniversitede okumaya başlıyorlar. Kırklı yaşların üstünde olmalarına rağmen gençler gibi gece yarılarına kadar sınavlara hazırlanıyor ve üniversiteden mezun olmaya çalışıyorlar. Haydi, onların hikâyelerini kendi ağızlarından dinleyelim.

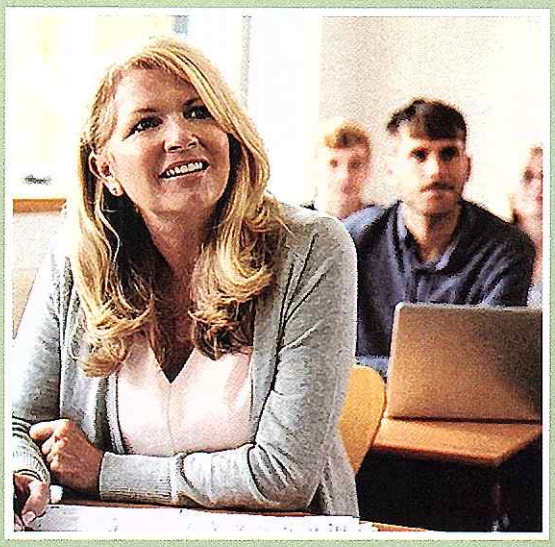

Işıl Çağlamaz (59) Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi / Grafik Tasarım Bölümü 1. Sınıf Öğrencisi

Uzun yıllar adliyede çalıştım ve oradan emekli oldum. 1988'de eşim vefat ettikten sonra hayatımda büyük bir boşluk oldu. Çocuğum da yok. Yurt dışında yaşamaya karar verdim. Rusya'ya gittim ve orada yaşadım. Ama sonra memleketimi çok özledim, Türkiye'ye döndüm. Çok boş vaktim vardı. Düşündüm ve üniversite okumaya karar verdim. Sınavlara girdim ve kazandım. Hayatım boyunca tek hayalim tasarımcı olmaktı. Yıllar önce bu bölümü okumalıydım ama okuyamadım. Çünkü eğitim konusunda bu kadar bilinçli değildim. Hiçbir şey için geç değil. Şimdi Grafik Tasarım Bölümünde 1. sınıf öğrencisiyim. Sınıf arkadaşlarım torunum yaşındalar ama onlarla iletişimim iyi. Ben onlara çok şey danışıyorum ve onlar da benden çok tavsiye alıyorlar. Benden yaşça küçük öğretmenlerimin sorularına yanlış cevap vermek beni korkutuyor. Bu sebeple derslere düzenli gidiyorum ve düzenli çalışıyorum. Sonuç olarak, yaşımın büyük olması benim öğrenme arzumu ve çalışma isteğimi durduramadı.

Mustafa Vatansever (63) Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Fakültesi / Biyoloji Bölümü 4. Sınıf

Yıllarca belediyede çalıştım ve sonra emekli oldum. Emeklilikten sonra boşluğa düştüm. O sırada üniversite öğrencileri için af çıktı ve ben yıllar sonra tekrar Biyoloji Bölümünde okumaya karar verdim. Üniversiteye başlamamı ailem ve arkadaşlarım ilk başta desteklemediler. "Bu yaştan sonra ne yapacaksın üniversitede?" diye sordular ama ben bütün sorulara kulak tıkadım.
Okulun ilk dönemleri sınıf arkadaşlarım beni öğretmen zannediyorlardı. Şu anda genç sınıf arkadaşlarımla aramız çok iyi ama yine de okul dışında görüşmüyoruz. Sadece ders aralarında görüşüyoruz. Son zamanlarda ders çalışmak için hep beraber kütüphaneye gidiyoruz ve birlikte yardımlaşarak ders çalışıyoruz. Herkes gibi benim de en büyük korkum öğretmenlerin sorularına cevap verememek. Dersler zevkli ama ben biraz zorlanıyorum. Bu bölümü gençken bitirmeliydim. Bu yaşta gece yarısına kadar ders çalışmak zor.

Gürol Gülpınar (50) İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi / Uluslararası İlişkiler Bölümü 1. Sınıf

Kocaeli'de yaşıyorum. 19, 15, 10 yaşlarında üç kızım var. Kocaeli'de çiftçilik yapıyorum. Benim babam da dedem de çiftçiydi. Bugüne kadar manavlık, emlakçılık ve hayvancılık işleriyle uğraştım. Üniversite okumak istiyordum. Daha önce üniversiteye gitmeliydim ama imkanlarımız yetersizdi. Ailemin ekonomik durumu yoktu. İki yıl önce üniversite sınavına girmeye karar verdim. Ailem ve özellikle 10 yaşındaki kızım en büyük destekçim oldu. Üniversitedeki ilk yılımda İngilizce hazırlık okudum. Sınıf arkadaşlarım bana çok yardımcı oldu ve ders notlarını benimle paylaştı. Ben de şimdi İngilizce derslerinde kızlarıma yardımcı oluyorum. Bu büyük bir gurur ve heyecan veriyor. Şimdi Uluslararası İlişkiler Bölümünde birinci sınıf öğrencisiyim. Bu bölümü okumaya karar verdim çünkü mezun olduktan sonra yurt dışına gitmek istiyorum. Siyaset alanında çalışmak en büyük arzum. Buradan yaşıtlarıma sesleniyorum. "Okumanın, eğitimin, bir şeyler öğrenmenin yaşı yoktur. İnsan her yaşta her şeyi yapabilir. Yeter ki kendine inansın ve güvensin."

3 Aşağıdaki cümlelerden hangisi yukarıdaki üç kişinin ortak özelliğidir? İşaretleyelim.

1. Ailelerinden destek görmeleri ( )
2. Üniversite hocalarının sorularından korkmaları ( )
3. Gençlik yıllarında yoksul bir hayat yaşamaları ( )
4. Sınıf arkadaşlarıyla iyi ilişkiler kurmaları ( )

4 Aşağıdaki bilgiler kim hakkındadır? Yazalım.

1. Eşinin vefatından sonra bir süre memleketten uzakta yaşadı. (.....)
2. Gençken maddi sebeplerden dolayı okuyamadı. (.....)
3. Yıllar sonra yeniden aynı bölümü okumaya karar verdi. (.....)
4. Mezun olduktan sonra yabancı ülkede çalışmak istiyor. (.....)
5. Derslerini aksatmadan takip ediyor ve ders çalışıyor. (.....)
6. Yakın çevresinden destek görmedi. (.....)
7. Hayalindeki mesleği yapmak için üniversiteye gidiyor. (.....)
8. Üniversiteye başlamadan önce pek çok sektörde çalışmış. (.....)
9. Daha sonraki dönemlerde politikaya atılmak istiyor. (.....)
10. İleri yaşından dolayı derslerde zorlanıyor. (.....)

YA SİZ?

1. Sizce herhangi bir konuda eğitim almak için yaş önemli mi?
2. Siz emekli olduktan sonra nasıl bir eğitim almak istersiniz?

DİL BİLGİSİ

Gereklilik Kipinin Hikâyesi

Gerekli olduğu hâlde yapmadığımız ve artık sonuçlarını değiştiremeyeceğimiz işleri anlatmak için kullanılır. Yerine getirilmemiş görevleri ve pişmanlıkları anlatır.

The past form of necessity form: It is used to talk about an event that one did not do and cannot change the results, although the event is required to be done. It is used to tell the unfulfilled tasks and regret.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitmeliydim	gitmemeliydim	gitmeli miydim	gitmemeli miydim
Sen	gitmeliydin	gitmemeliydin	gitmeli miydin	gitmemeli miydin
O	gitmeliydi	gitmemeliydi	gitmeli miydi	gitmemeli miydi
Biz	gitmeliydik	gitmemeliydik	gitmeli miydik	gitmemeli miydik
Siz	gitmeliydiniz	gitmemeliydiniz	gitmeli miydiniz	gitmemeli miydiniz
Onlar	gitmeliydi(ler) gitmelilerdi	gitmemeliydi(ler) gitmemelilerdi	gitmeli(ler) miydi gitmeli miydiler	gitmemeli(ler) miydi gitmemeli miydiler

Örnek:
Biraz geç olmadı mı? Tüm bunları bana daha önce anlatmalıydın.
Dünkü partiye sen de gelmeliydin, çok eğlenceliydi.
Çok şaşırdı. Yüzünü görmeliydin.
Dışarı çıkmadan önce izin almalı mıydım?
Annem bana çok kızdı. Sence geç saatte eve gelmemeli miydim?

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Sana söyledim, o kadar çok kola iç..... .
2. Artık çok geç. Bunu daha önce düşün..... .
3. Kendini çok yor..... . Şimdi yerinden kalkamıyorsun.
4. Fatura çok yüksek gelmiş, elektriği tasarruflu kullan..... ?
5. İşimiz var, gidemeyiz. Daha erken haber ver..... .
6. Faturaları zamanında öde..... . Şimdi cezalı ödemek zorundasınız.
7. Amcamı daha önce ziyaret et....., çok kızdı.
8. Ahmet ile Ayşe boşandı. Onlar çok acele karar ver..... .
9. Bilgisayar karşısında çok çalış..... . Gözlerim çok ağrıyor.
10. Bu elbiseyi çok beğenerek aldım. Ama bana dar geliyor. Sence al.....

6 Aşağıdaki cümleleri gereklilik kipinin hikâyesi ile tamamlayalım.

1. Günlerdir uyumadın. Biraz uyu..... .
2. Onu en iyi ben tanırım ama yalanını anlamadım. Anla..... .
3. Ne zamandan beri karın ağrın var? Hemen doktora git..... .
4. Ahmet'in başka çaresi yoktu. Bir an önce okulu bırakıp memlekete dön..... .
5. İki gün önce gel..... ve sana yardım et..... . Ama vaktim yoktu.
6. Gerçekleri öğrenmeden annesine bir şey söyle..... . Neden söyledin?
7. Dünkü maçın hakemi tarafsız ol..... .
8. Başka çaresi yoktu. İstanbul'dan ayrıl..... .
9. Asla onu affetmeyeceğim. Bana doğruları söyle..... .
10. Kahveyi koymadan önce makineyi aç..... . Neden açtın?
11. O benim en iyi arkadaşımdı. Ne olursa olsun ona yardım et..... .
12. Geç kaldık, bir saat önce evden çık..... .
13. Türkiye'ye gelmeden önce biraz araştırma yap.....?
14. Neden sinirleniyorsun? Sana gerçekleri anlat.....?
15. O bu kadar önemli bir sınava kalemsiz gel..... .
16. Ömer eve çok geç kaldı. Bu saate kadar eve gel..... .
17. Onlar sınava daha çok çalış..... . Sınav notları çok kötü.
18. Üniversiteden sonra hemen yüksek lisans eğitimine başla..... . Çok geç kaldım.
19. Annem dün ameliyat oldu ama çok işim vardı, yanına gidemedim. Onun yanında ol..... .
20. Biz bu yağmurlu havada hiç dışarı çık..... .

7 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Sizce ne yapmalıydı? Ne yapmamalıydı? Yazalım.

1. Bir ayda beş kilo aldım. .....
2. Yine matematik sınavından kaldım. .....
3. Annem bana kızacak. .....
4. Arkadaşım bana küstü. .....
5. Gözlerim ağrıyor. .....
6. Hasta oldu. .....
7. Derse geç kaldık. .....
8. Çocuk bütün gün ağladı. .....
9. Bilgisayarım bozuldu. .....
10. Karnım ağrıyor. .....
11. Diş ağrısından dün gece uyuyamadı. .....
12. Öğretmeni ona kızdı. .....
13. Yüzümde sivilceler çıktı. .....
14. Tedavi olmak için çok geç kalmış. .....
15. Dizleri çok ağrıyor, yürüyemiyor. .....

DİNLEME

ALAYLI MISIN? MEKTEPLİ MİSİN?

8 Aşağıdaki mesleklere bakalım. Bu meslekler için üniversite eğitimi almalı mıyız? Arkadaşlarımızla tartışalım.

Bir meslekte alaylı olmak: Bir mesleği öğrenmek için bir okulda eğitim almamak, o mesleği yerinde çalışarak öğrenmek.
Bir meslekte mektepli olmak: Bir meslek sahibi olmak için okulda eğitim almak.

9 Sizce aşağıdaki mesleklerden hangisi "alaylı meslek" grubunda yer alabilir? İşaretleyelim.

Mühendis	( )	Tasarımcı	( )	Mimar	( )	Kuaför	( )	Terzi	( )
Aşçı	( )	Marangoz	( )	Araba tamircisi	( )	Berber	( )	Diş doktoru	( )

10 10 Metni dinleyelim. Aşağıdakilerden hangileri hakkında bilgi vardır? İşaretleyelim.

1. Bir meslekte alaylı olmak ve mektepli olmanın tanımı ( )
2. Alaylı mesleklere örnekler ( )
3. Hangi meslekler için üniversiteden mezun olmalı? ( )
4. Gemicilik bölümünün üniversite puanı ( )
5. Günümüzdeki iş bulma kriterleri ( )

11 Dinlediğiniz metinde hangi alaylı mesleklerden bahsedilmiştir?

Terzilik	( )	Marangozluk	( )
Çiftçilik	( )	Tamircilik	( )
Aşçılık	( )	Takı tasarımcılığı	( )
Camcılık	( )	Kuaförlük	( )

YAZMA

12 Aşağıdaki bölümlere bakalım ve adımları takip ederek karşılaştırmalı yazma çalışması yapalım.

Konu:
- Üniversite okumanın avantajları ve dezavantajları nelerdir?
- Hangi meslek grubu için üniversite okumak avantajlıdır?
- Hangi meslek grubu için üniversite okumak dezavantajlıdır?

Giriş:
- Konuyu açıkla (öncelikle, ilk olarak, başta..)
- Avantaj ve dezavantajlar hakkında kısa bilgi

Gelişme: *Paragraf (1)*
- Avantajlar hakkında bilgi ver.
- Açıkla ve detay ver.
- Örnek ver. (örneğin, buna ek olarak, örnek vermek gerekirse, mesela)

Paragraf (2)
- Dezavantajlar hakkında bilgi ver.
- Açıkla ve detay ver.
- Örnek ver. (örneğin, buna ek olarak, örnek vermek gerekirse, mesela)

Sonuç:
- Ana konuyu özetle (sonuç olarak, özetle, son olarak)
- Avantaj ve dezavantajlar hakkında kendi düşüncelerini yaz.

KONUŞMA

13 Aşağıdaki konulardan birini seçelim ve kısa bir konuşma hazırlayalım. Sınıfta sunalım.

- Çocukken hangi okullara gittin?
- Çocukken nasıl bir eğitim aldın? (Karma okul, özel okul, devlet okulu, kolej...)
- Sizin ülkenizdeki eğitim sistemi nasıl? Çocuklar için uygulanan özel programlar var mı?

yapmak için, gelebilmesi için, yapmak üzere	-Lezzetli yemekler yapmak için yağı bol koymak lazım. -Aslı'nın gelebilmesi için çok çalıştık ama uçak bileti bulamadık. -Alışveriş yapmak üzere evden çıktı.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıda eğitim ile ilgili bazı kelime ve ifadeler verilmiştir. Sınıfımızda gruplar oluşturalım ve bu kelimeler hakkında konuşalım. Farklarını belirtelim, örnekler verelim.

1. Çocuk büyütmek / Eğitim vermek 2. Devlet okulu / Özel okul 3. Karma okullar / Kız ve erkek ayrı okullar
4. Yatılı okul / Normal okul 5. Burs almak / Öğrenim kredisi almak

OKUMA

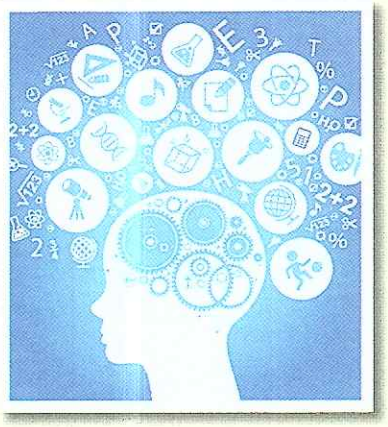

HERKES AYNI ŞEKİLDE Mİ ÖĞRENİR?

Günümüzde IQ, başarılı olmak için çok önemli bir ölçüt değil. Dünyanın en üretken kişileri IQ sınavlarından düşük puanlar almışlar. Düşük IQ puanları sebebiyle bu insanlara zeki diyemiyoruz. O zaman **onları (a)** kendi alanlarında ne bu kadar başarılı yapıyor? Bu başarılı insanların zekâsını, beceri alanlarına göre yeniden tanımlamak gerekir. Çünkü her insan farklı bir şekilde kendini ifade eder. Bir müzisyen beste yaparak, bir tiyatrocu rol yaparak, bir ressam resim yaparak kendini ifade eder.

O halde zekâ sadece tek çeşit değildir, farklı türleri vardır:

1. Sözel - Dilsel Zekâ

Dili ustalık ile kullanırlar. Çok sayıda kelime bilirler. Bu insanlar yabancı dilleri de kolaylıkla öğrenirler. İyi yazarlar. Uzun hikâyeler ve fıkralar anlatırlar. İsimler, yerler ve tarihleri hatırlayabilirler. Tekerlemeleri ve kelime oyunlarını severler; dinleyerek daha iyi öğrenirler.

2. Mantıksal - Matematiksel Zekâ

Mantık kurallarına, neden - sonuç ilişkilerine dikkat ederler. Yeni bilgileri gruplayarak ve genelleme yaparak öğrenirler. Olaylar hakkında çok soru sorarlar. Soyut düşünebilirler, bilgiler arasında bağlantılar kurarlar. Bulmaca çözmeyi; satranç, dama gibi strateji oyunları oynamayı severler.

3. Görsel – Mekânsal Zekâ

Renk, çizgi, şekil, uzay ve **bunlar (b)** arasındaki ilişkilerle ilgilenirler. Renklerle ve resimlerle çalışarak en iyi şekilde öğrenirler. Haritaları, çizelgeleri, tabloları; yazılı metinlerden daha kolay okurlar. Yaşıtlarına göre daha çok hayal kurarlar. Resim yapabilirler. Film, slayt gibi görsel malzemeyi tercih ederler. Resimli yayınlardan hoşlanırlar. Daha önce gittikleri yerleri kolay hatırlarlar.

4. Bedensel - Kinestetik Zekâ

Koordinasyon, denge, güç, esneklik ve hız gibi bazı fiziksel özellikleri gelişmiştir. Yaparak, yaşayarak, dokunarak ve hareket ederek daha iyi öğrenirler. Duygularını vücut diliyle ifade ederler. El becerileri iyidir. İnsanlara, canlı ve cansız varlıklara dokunmaktan hoşlanırlar. Bir yerde uzun süre kaldıkları zaman hareket etme ihtiyacı duyarlar.

5. Müziksel - Ritmik Zekâ

Müziğe ve sese özel ilgi duyarlar. Ritim, melodi ve müzikle daha iyi öğrenirler. Şarkıların melodilerini çok iyi hatırlar, güzel şarkı söyleyebilirler. Sık sık elleri ve ayakları ile ritim tutarlar. Müzikli bir ortamda daha verimli çalışırlar.

6. Kişisel - İçsel Zekâ

Kendilerini objektif olarak değerlendirebilirler. Güçlü ve zayıf yönlerinin farkındadırlar. Olaylara gerçekçi yaklaşırlar. Amaçları ve davranışları birbiriyle uyumludur. Özgürlüğü severler. Bireysel çalışırken daha başarılıdırlar. Kendilerine her zaman güvenirler.

7. Kişilerarası - Sosyal Zekâ

İnsanların seslerine, jest ve mimiklerine dikkat ederler. İnsanların farklı özelliklerini görerek **onları (c)** analiz edebilir, yorumlayabilirler. Problemli arkadaşlarına her zaman yardım ederler. İnsanlara selam verir, onların hatırını sorar, **onları (ç)** önemserler. Bir şeyi başkalarıyla işbirliği yaparak ve başkalarına öğreterek daha iyi öğrenirler.

2 Metinde geçen aşağıdaki kelimeleri yakın anlamlılarıyla eşleştirelim.

1. ilişkin	a. biçim
2. akran	b. açık
3. kavram	c. nesnel
4. örneğin	ç. yaşıt
5. yanı sıra	d. konsept
6. nitelik	e. birlikte
7. objektif	f. fikir
8. belirgin	g. mesela
9. şekil	ğ. kalite
10. düşünce	h. ait

3 Aşağıdaki mesleklerde başarılı olmak için sizce hangi zekâ alanlarında güçlü olmak gerekir? Yazalım.

Avukat : ..... .
Politikacı : ..... .
Şair : ..... .
Mühendis : ..... .
Doktor : ..... .
Pop yıldızı : ..... .

4 Metinde koyu yazılmış zamirlerin hangi isimlere işaret ettiğini yazalım.

a. onları: ..... .
b. bunlar: ..... .
c. onları: ..... .
ç. onları: ..... .

5 Aşağıdaki özellikler yedi zekâ alanından hangisine ait olabilir? İkili gruplar hâlinde çalışalım ve boşluklara zekâ alanlarının numarasını yazalım.

1. Makinelerin çalışma biçimine dair sorular sorarım. ( )
2. Çevredeki sesler çok dikkatimi çeker. ( )
3. Arkadaşlarım fikirlerime değer verir. ( )
4. Yeni kelimeler öğrenmeyi ve kullanmayı severim. ( )
5. Genellikle kimsenin fikrini sormam. ( )
6. Rüyalarımı çok net ve ayrıntılarıyla hatırlarım. ( )
7. Bir nesneyi elime alarak incelemek isterim. ( )
8. Bilgisayar oyunlarından çok hoşlanırım. ( )
9. Resimli kitapları daha çok severim. ( )
10. Boş vakitlerimi dışarıda geçirmek isterim. ( )
11. Bir ilgi alanım, hobim vardır. ( )
12. Bir yerde hareketsiz kalamam. ( )
13. Yapboz gibi oyunlardan hoşlanırım. ( )
14. Önceden gittiğim bir yeri tekrar bulabilirim. ( )

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + mAk için	**fiil + mA + iyelik eki için**

Bu zarf-fiil, yüklemin gerçekleşme amacını gösteren yan cümleler oluşturur.
This adverbial suffix is used in clauses describing the purpose of an action. (e. g. Yeni bir araba almak için bankadan kredi çekeceğim. ⟶ I am going to get a bank loan in order to buy a new car.)

Örnek:
Kadıköy'den Taksim'e gitmek için önce vapura sonra da fünikülere binmeniz lazım.
Yurt dışında sorun yaşamamanız için listedeki belgeleri hazırlamanız lazım.
Öğretmen konuyu iyi anlamamız için her gün ödevler veriyor.
Sana yardım etmek için ne yapabilirim?

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Sağlıklı ol..... düzenli egzersiz yapmalısın.
2. Erken kalk..... erken yatman lazımdı.
3. Sizinle gel..... önce işlerimi bitirmem lazım.
4. Herkesin toplan..... biraz daha bekleyelim.
5. Okulda ye..... sana bir sandviç hazırlayayım.
6. Hasta ol..... her gün meyve ve sebze yiyorum.
7. Senin üzül..... her şeyi yaparım.
8. Ailemi ziyaret et..... ülkeme gideceğim.
9. Annemin yetişebil..... erken çıkması gerek.
10. Sınava geç kal..... alarmımı kurmam lazım.

7 Aşağıdaki cümlelerde uygun seçeneği işaretleyim.

1. Ona Türkçe *öğretmek / öğretmem* için çok çalışacağım.
2. Ona Türkçe *öğretmek / öğretmem* için çok ısrar etti.
3. Erkek kardeşimin yarınki uçağa geç *kalmamak / kalmaması* için onu erken kaldıracağım.
4. Erkek kardeşim yarınki uçağa geç *kalmamak / kalmaması* için alarmını kurdu.
5. Türkçe *öğrenmem / öğrenmek* için Türkiye'ye gideceğim.
6. Türkçemi *ilerletmem / ilerletmek* için özel ders alıyorum.
7. *Çalışmak / çalışmaları* için kütüphanede buluştular.
8. Projeleri üzerinde *çalışmak / çalışmaları* için öğretmenleri onları gruplara ayırdı.
9. Bu oyunu *oynayabilmek / oynayabilmemiz* için babam bize iki tane tablet aldı.
10. Herkes bu oyunu *oynamak / oynamamız* için satın aldı.
11. Bu konuyu *anlamak / anlamam* için bol soru çözmeliyim.
12. Öğretmen bu konuyu *anlamak / anlamamız* için ödev verdi.

8 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. ..... Türkçe öğreniyorum.
2. ..... spor yapıyorum.
3. Erkek kardeşimin ..... ona iyi bir telefon aldım.
4. ..... aşçılık kursuna gidiyorum.
5. ..... sabahları kahve içiyorum.
6. Annem bizim ..... çalışıyor.
7. ..... sosyal medya kullanıyorum.
8. ..... kütüphanede çalışıyorlar.
9. ..... ablam evlenmek istemiyor.
10. Babası onun ..... bilgisayar satın aldı.
11. ..... sağlıklı besleniyor.
12. ..... müzik dinliyoruz.
13. ..... internet kullanıyorum.
14. Öğretmen öğrencilerin ..... ödev verecek.
15. Babam emekliliğinde hep birlikte bizim ..... yazlık bakıyor.

fiil + mAk üzere

Bu zarf-fiil, "-mAk için" gibi yüklemin gerçekleşme amacını gösterir. Ancak bu yapı, gerçekleşmesi kişinin kendisine bağlı olmayan fiiller için kullanılır.
This verbal adverb can show the aim of the main verb action like "to do". However, this structure is used when the realization of the action doesn't depend on the person.
Örnek:
Sağlıklı olmak için spor yapıyorum. (Doğru) Sağlıklı olmak üzere spor yapıyorum. (Yanlış, çünkü sağlıklı olmak bizim elimizde değil.)
İşe gitmek için evden çıktı. (Doğru) → İşe gitmek üzere evden çıktı. (Doğru)
Sigarayı bir daha içmemek üzere bırakıyorum. (Bir işin tekrar yapılmayacağını anlatır.)

fiil + mAk üzere + (kişi eki)

Bu zarf-fiil isim cümlesi yapar. Eklendiği fiilin gerçekleşmesine çok az kaldığını belirtir.
This verbal adverb produces noun clauses by being conjugated. This verbal adverb also means "be about to".
Örnek:
Çabuk ol, vapur kalkmak üzere!
İşlerimi bitirmek üzereyim. Birazdan gidebiliriz.

9 Aşağıdaki cümleleri "-mAk üzere" yapısı ile tamamlayalım.

1. Polisler suçluyu yakala..... .
2. Sen dün beni ararken ben de tam seni ara..... .
3. Acele et! Tören başla..... .
4. A: Pardon, bir dakikanız var mı?
   B: Üzgünüm, tam çık..... .
5. Bakan televizyonda halka bir açıklama yap..... .
6. Dün öğretmenim benimle çok sert konuştu. Neredeyse ağla..... .
7. Onlar düğün hazırlıklarını tamamladılar çünkü evlen..... .
8. Öğle yemeğine çık..... . Sen de gelmek ister misin?
9. Saat 14:00. Sınav başla..... .
10. A: Hadi kızım yat artık. Saat çok geç oldu.
    B: Tamam anne. Bilgisayarı kapat..... .

10 Aşağıdaki boşlukları "-mAk için" ve "-mAk üzere" yapıları ile dolduralım.

1. Randevuma zamanında yetiş..... ..... erkenden yola çıkacağım.
2. Bir daha ayrıl..... ..... bir araya geldiler.
3. İki gün sonra tekrar görüş..... ..... ayrıldık.
4. Koş! Film başla..... ..... . Işıklar sönmüş bile.
5. Hoşça kal canım, yarın görüş..... ..... .
6. Müdür konuşma yap..... ..... kürsüye çıktı.
7. Seni bir daha görmek istemiyorum. Dön..... ..... buradan gidiyorum.
8. Geç kalacağız. Ders başla..... ..... .
9. Rezervasyon yaptır..... ..... restoranı aradım ama kimse açmadı.
10. Ödeme yap..... ..... sıraya girmeniz gerekiyor.
11. Bebeği uyandır..... ..... sessizce odaya girdim.
12. İşime yakın bir yerde yaşa..... ..... başka bir yere taşınacağım.
13. Saat 20:00'da hazır ol..... ..... yemeği fırına şimdi koyuyorum.
14. Parkta üşü..... ..... ceketlerimizi yanımıza aldık.
15. Ödevini yapmaya başla..... ..... televizyonu kapattı.

DİNLEME

11 11 Aşağıdakilerden hangisi metindeki tavsiyelerdendir? İşaretleyelim.

1. Dil kursuna gitmek ( )
2. Online eğitim almak ( )
3. Kendi sesini kaydetmek ( )
4. Filmleri ve dizileri alt yazılı seyretmek ( )
5. Sosyal medyayı kullanmak ( )

12 Aşağıdaki ifadeleri metne göre eşleştirelim.

1. Yabancı dil öğrenmenin en verimli yolu
2. Aksanınızı duymak için
3. Sevdiğiniz şarkıları tercüme ederek
4. Seviyenize uygun kitaplar okumak
5. Kendi sesinizi dinlemek

a. yeni kelimeleri hatırlamanızı sağlar.
b. kendi sesinizi dinleyebilirsiniz.
c. farklı dillerdeki zor yapıları hızlıca öğrenebilirsiniz.
ç. o dili ülkesinde öğrenmektir.
d. dil öğrenmede klasik bir yöntemdir.

KONUŞMA

13 Aşağıdaki konulardan birini seçelim. Farklı kaynaklardan araştırma yapalım ve sınıfta arkadaşlarımıza üç dakikalık bir konuşma yapalım.

1. Farklı zekâ türlerine sahip insanların eğitimi nasıl olmalıdır?
2. Eğitim geçmişinizi anlatınız. Bundan sonra eğitim hayatınız için neler yapmak istiyorsunuz?
3. İyi bir öğretmenin özellikleri nelerdir? Farklı branşlardaki öğretmenlerin özellikleri nasıl olmalıdır?

YAZMA

14 Yeni bir dil öğrenmek istiyorsunuz. Sizinle aynı şehirdeki bir yabancı dil öğretmenine bir e-posta yazalım. Metnimizde tablodaki bilgilere yer verelim.

1. Bölüm-Giriş	Öğretmeninize hitap edin ve kendinizi tanıtın.	*Sayın / Sevgili / Değerli / Kıymetli*
2. Bölüm-Sebep	E-posta yazma sebebinizi açıklayın.	*(.... için bu e-postayı yazıyorum. Bu e-postayı yazma sebebim, bu e-postayı size.... için yazıyorum.)*
3. Bölüm-Detaylar	Daha fazla bilgi almak için sorular sorun. (Haftalık ders saati ve ders konuları, öğretmenin yöntemleri, kaynakları, öğretmenin tecrübesi vs.)	*Size bir de ..... (yl) danışmak istiyorum. / ..... hakkında bilgi almak istiyorum.*
4. Bölüm-Sonuç	Uygun ifadelerle e-postanızı bitirin.	*Saygılarımla / ilginize şimdiden teşekkür ederim. / Kolaylıklar dilerim / İyi çalışmalar dilerim*

bilmektense, zorluklara rağmen,
çalışmasına rağmen

-Otobüse binmektense yürürüm, trafik çok yoğun.
-Bütün zorluklara rağmen eğitimini tamamladı.
-Çok çalışmasına rağmen sınavı geçemedi.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Ülkenizdeki eğitim sistemi nasıl?

→ Her seviye kaç yıl sürüyor? (İlkokul, ortaokul, lise, üniversite)
→ Özel okullar var mı?
→ Eğitimde dünyadaki diğer ülkelerden farklı yöntemler var mı?

OKUMA

2 Haberlerle başlık önerilerini eşleştirelim.

a. Ders Dinlemek Hiç Bu Kadar Yorucu Olmamıştı
b. Ne Zaman Başladı? Ne Zaman Bitti?
c. Aramak ama Nerede?
ç. Dinleyici Köpekler
d. Hatırlamanın Kolay Yolu
e. Başarı ve Para İlişkisi

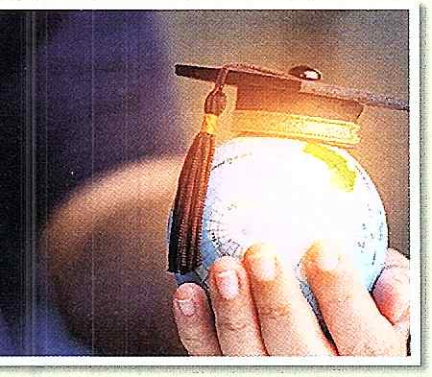

DÜNYADAN EĞİTİM HABERLERİ

1. .....

İngiltere'deki bir ortaokulda, ders sürelerini sekiz dakikaya indirdiler. Okul yöneticileri, "Beynin bilgileri hafızaya kaydetmesi için kısa süreli ve aralıklarla eğitim vermek gerekiyor. Öğrencilerimizin 40-50 dakika boyunca sınıfta kalmaması için kısa ve sık dersler planladık. Okulda günde 30 ders yapıyoruz." dedi.

2. .....

İngiliz bilim insanlarına göre hafızayı güçlendirmek için gözler çok önemli. Günde yarım dakika gözleri sağa sola hareket ettirmek beynin iki tarafını çalıştırıyor ve hafızayı %10 güçlendiriyor. Dr. Andrew Parker, "Sınavda önemli bir bilgiyi hatırlamak için bu hareketi deneyebilirsiniz." dedi.

3. .....

ABD'de bir lise, öğrencilerinin ders çalışmaları için ilginç bir yöntem uyguluyor: Dersten sonra kursa katılan öğrencilere saatte sekiz dolar ödüyor. Okul yönetimi, "Öğren ve Kazan" adlı okul sonrası eğitim programındaki başarılı öğrencilere ikramiye de veriyor. 15 haftalık programın amacı, öğrencilere para ödemenin öğrencilerin başarıları üzerindeki etkisini görmek. Okul müdürü "Öğrencilerimizin performansını artırmak için her yolu denememize rağmen sonuç alamadık. Bu yöntemden umutluyuz." dedi.

4. .....

Google faydalı mı? Bilim insanları şüpheli. İngiliz Brighton Üniversitesi'nden Tara Brabazon, "Bilgiye Google arama motoruyla ulaşmak tıpkı ayaküstü yemek yemek gibi." diyor. Medya uzmanı Brabazon'a göre, öğrenciler bilgiyi, kaynağını bilmeden ve üzerinde düşünmeden kullanıyorlar. Bu da onların beyin faaliyetlerini ve düşünme kapasitelerini zayıflatıyor. Brabazon, kendi öğrencilerine okuldaki ilk yıllarında Google ve Wikipedia'yı kullanmaktansa kitaplara, makalelere ulaşmalarını öneriyor.

5. .....

Almanya'nın Neumark şehrinde bir ilkokulun spor öğretmenine göre öğrenciler ayakta daha iyi öğreniyorlar. Öğretmenin bu araştırmasından sonra okulda ayakta eğitim yapılıyor. Sınıfta öğretmen de ayakta duruyor. Şu an sadece deneme aşamasında olmasına rağmen proje iyi sonuçlar veriyor. Bu projenin bütün eyaletlerde uygulanması planlanıyor.

6. .....

Finlandiya'daki eğitim kurumları son derece sıra dışı bir yöntem uyguluyor. Özel eğitimli köpekler, çocukların okuma alışkanlıklarının gelişmesine yardım ediyor. Çocuklar köpeklerle çalışarak okuma alışkanlıklarını arttırıyor. Köpeklerle okuma etkinlikleri fikrini eğitimci Maarit Haapasaari bulmuş. Haapasaari, "Bu egzersizler, çocuğun özgüvenini geliştiriyor ve okuma alışkanlığı kazandırıyor." diyor. Dinleyici köpekler, birden fazla okulu ziyaret ederek, çok sayıda öğrencinin okuma etkinliğine eşlik ediyorlar.

3 Aşağıdaki cümleler hangi paragrafa ait bilgilerdir? Paragraf numarasını yazınız.

1. Hayvanlarla etkinlikler çocukların özgüvenlerini geliştiriyor. .....
2. Bilgileri hafızaya kaydetmek için kısa süreli eğitim gerekiyor. .....
3. Ödül vermek öğrencilerin isteğini arttırır. .....
4. Hareket etmek daha iyi öğrenmeyi sağlayabilir. .....
5. Hafızayı güçlendirmek sınav başarısı için önemlidir. .....
6. Bilginin kaynağı bilginin kendisi kadar önemlidir. .....

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

Fiil+mAktAnsA

Bu zarf-fiil, ana cümledeki işin yan cümledeki işe tercih edildiğini anlatır.
This adverbial suffix is used when the action described by the main verb is preferred to the action described by the action described in a subordinate clause. "Would rather + bare infinitive ... than ..." in English may be considered as the equivalent of this adverbial suffix. (e. g. Bu sıcakta Antalya'ya gitmektense evde kalmayı tercih ederim. I would rather stay at home than go to Antalya in such a hot weather.)

Örnek:
Vapur iskelesine tramvayla gitmektense yürüyelim, mesafe kısa.
E-posta göndermektense gidip konuşacağız. Böylesi çok daha iyi.
Kilo vermek için hiçbir şey yememektense spor yaparım.
Onunla çalışmaktansa ölürüm daha iyi.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bütün günümü evi temizleyerek geçir..... arkadaşlarımla dışarıda buluşurum.
2. Kahvaltıda çay iç..... kahve içmeyi tercih ederim.
3. Doğum gününü büyük bir partiyle dışarıda kutla..... evde kutla bence.
4. Her gün bütün gazeteleri al..... haberleri internetten takip etmeli.
5. Bu akşam konsere git..... güzel bir restoranda sakin bir yemek yiyelim.

İsim+(iyelik eki)+(y/n)A rağmen

Bu zarf, bir şeyin olması gerekenin veya mantığın tersine olarak yapıldığını anlatır.
This adverbial form establishes a contradiction between the main clause and the subordinate clause in terms of meaning. Conjunctions such as "despite" and "in spite of" may be considered as the closest English equivalents of this adverbial form. (e. g. Tüm çabalarıma rağmen onu ikna edemedim. Despite all of my efforts, I wasn't able to convince him.)
Örnek:
Fırtınaya rağmen gemi yola çıktı.
Trafiğe rağmen zamanında havaalanına ulaştık.
Bütün hatalarına rağmen onu affedeceğim.
Kalabalığına rağmen İstanbul'u seviyorum.

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Arkadaşlarının bütün ısrarları..... Sedat, Ahmet'i affetmedi.
2. Sıkıntı ve zorluklar..... vazgeçmemeliyiz.
3. Hastayı bütün çabalar..... kurtaramadık.
4. Engel olmaya çalıştın ama sen..... hedefimize ulaştık.
5. Her şey..... seni hâlâ seviyorum.
6. Yoksulluk..... çocuklarımıza iyi bir hayat vermeye çalıştık.

fiil + mA + (iyelik eki)+ (n)A rağmen

Bu yapı, -A rağmen ile aynı anlamdadır. -A rağmen isimlerden sonra; -mA(iyelik eki)+(n) A rağmen ise fiillerden sonra kullanılır. *This adverbial form describes a contrast between the main clause and the subordinate clause. Conjunctions such as "although" may be regarded as the closest English equivalents of this form in Turkish. (e. g. Dün hasta olmama rağmen okula gittim. Although I was ill, I went to school yesterday.)*

Örnek:

Havanın kötü olmasına rağmen gezimiz iptal olmadı.
Spor yapmamasına rağmen oldukça sağlıklı görünüyor.

6 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bütün bildiklerimi anlat..... hâlâ bana inanmıyorlar.
2. Üç haftadır e-posta gönder ..... hâlâ bir cevap alamadık.
3. Bütün evi ara..... kayıp anahtarı bulamadılar.
4. Hiçbir şey iste..... bana bir kutu kitap göndermişler.
5. Defalarca hatırlat..... yine camı açık bırakmışsın!
6. Kadir çok çalış..... sınavı geçemedi.
7. Çok fazla ders çalış..... başarılı bir öğrenci.
8. Onu saatlerce bekle..... gelmedi.
9. İyi bir eğitim al..... çok zengin bir iş adamı oldu.
10. Gözlük tak..... iyi göremiyorum.

DİNLEME

FİNLANDİYA EĞİTİM SİSTEMİ

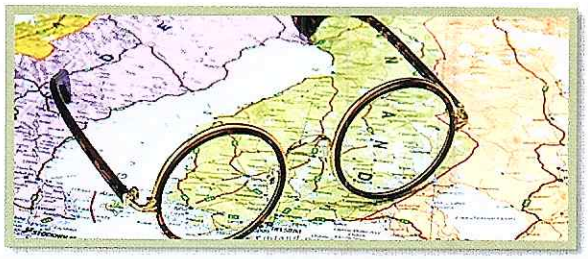

7 12 Metni dinleyelim, boşlukları dolduralım.

1. Geçmişte eğitimde çok başarılı .... günümüzde dünyadaki en başarılı ülkelerden birisiniz.
2. İkinci önemli nokta öğrencileri birey ..... görmek ve onlara saygı duymak.
3. Böylece öğrenciler sürekli sınav baskısı ..... öğreniyorlar.
4. Öğrencilerimize zorla öğretmeye ..... keşfetmelerine izin veriyoruz.
5. Son olarak bu kadar .... ödev yapıyorlar mı?
6. Siz işiniz bitip eve .... çalışmak ister misiniz?
7. Öğrencilerimize ödev ..... hayatın her anında öğrenmelerini istiyoruz.

8 Doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Finlandiya Eğitim Bakanına göre aşağıdakilerden hangisi "çocuklar için başarı" <u>değildir</u>?

a. ailesi ile iyi ilişkileri olması
b. topluma faydalı bir kişi olması
c. doğaya saygı duyması
ç. ders dinlemesi

2. Finlandiya Eğitim Bakanına göre aşağıdakilerden hangisi eğitimdeki başarının artmasında en çok etkilidir?

a. Öğrencilere ödev vermemek.
b. Öğrencilere ilk altı yıl sınav yapmamak.
c. İyi öğretmenlere sahip olmak.
ç. Öğrencileri hayata hazırlamak.

3. Eğitim sisteminde sınav olmaması Finlandiya Eğitim Bakanına göre neyi sağlıyor?

a. Öğrencilerin özgür düşünmelerini ve yaratıcı olmalarını.
b. Her öğrenciye özel ders programı geliştirmeyi.
c. Öğrencilerin öğrenme yöntemlerini keşfetmelerini.
ç. Öğrencilerin aileleri ile daha fazla vakit geçirmelerini.

YAZMA

9 Eğitimde başarı için okul mu, aile mi yoksa çevre mi daha önemlidir? Bu konuda bir metin yazalım.

Planlama:
Her bir resmin altına aklınızdaki fikirleri kelimeler halinde yazın. Bu ögeler neden önemli, neler ile ilişkili?
Örneğin, Aile için "ilk eğitim" gibi tanımlar yazabilirsiniz. Daha sonra bu fikirleri her bir öge için ayrı paragraflarda yazarak açıklayın.

Okul

.....
.....
.....
.....

Aile

.....
.....
.....
.....

Çevre

.....
.....
.....
.....

Metin için ipuçları:
- Metninizde okul, aile ve çevreden sadece birini en önemli öge olarak belirleyin.
- Her bir ögenin önemini ayrı paragraflarda anlatın.
- Sizin için o öge neden en önemli, anlatın. Örnekler verin.
- Sonuç paragrafınızda düşüncelerinizi özetleyin.
- Size göre en önemli öge nedir? Bir tanesini seçin. Okul, aile ya da çevre.
- Her bir ögenin önemini ayrı paragraflarda anlatın. Örnekler verin.
- Size göre en önemli öge için neler yapmak gerekiyor? Bilgi verin.

KONUŞMA

10 Eğitimde başarı için ödev olmalı mı? Tartışalım.

Tartışma Kuralları:

En az 3 jüri seçmelisiniz.

Sınıftaki öğrenciler *"Eğitimde başarı için ödev olmalı."* ve *"Eğitimde başarı için ödev olmamalı."* fikrine göre iki ayrı grup olmalı.

İyi fikirler sunmalısınız. Akıcı bir konuşma ile jüriyi ikna etmelisiniz.

Gruplardaki her bir öğrencinin üç dakika konuşma hakkı olmalı. Konuşmanızda sizden önceki öğrenciye cevap verebilir, diğer grubun konuşmalarına karşı fikirler sunabilir, kendi fikrinizi anlatabilir ve örnekler verebilirsiniz.

Konuyla ilgili araştırma yapmalısınız.

Bütün öğrenciler konuştuktan sonra jüri bir karar verir ve kazanan grubu açıklar.

Eğitimde başarı için ödev olmalı.
Öğrenciler ödevler sayesinde tekrar yapar.
Ödevler sınavlara hazırlar.
Ödev yapmak disiplin kazandırır.

Eğitimde başarı için ödev olmamalı.
Ödevler yorucudur, öğrencilerin çok vaktini alır.
Ödevler yaratıcılığı yok eder.
Öğrenciler okulda öğrenmeli.

İZLE - ÖĞREN

YABANCI DİL KURSU

1 4 **Videoyu izleyelim. Videodaki kişi hangi kursa kayıt olmak istiyor? Kursa kayıt oluyor mu?**

2 Videoyu tekrar izleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Mohsen biraz İngilizce biliyor. ( )
2. A1 kursu haftada beş gün, sabah 08.30-12.30 saatleri arasındadır. ( )
3. Kur aralarında hiç tatil yoktur. ( )
4. Kayıt yaptırmak için sadece dekont vermek gerekiyor. ( )
5. Mohsen bilgi aldıktan sonra aynı gün kursa kaydoldu. ( )

3 Videoda İngilizce kursu hakkındaki soruların hangilerinin cevabı vardır? İşaretleyelim.

	Var	Yok
1. Dil Merkezinde sınıflar kaç kişiliktir?	( )	( )
2. İngilizce kursunda kaç kur var?	( )	( )
3. Bir kur kaç saat?	( )	( )
4. Kur sonunda sınav var mı?	( )	( )
5. Kurs ücreti ne kadar?	( )	( )
6. Bir kur kaç haftada bitiyor?	( )	( )
7. Öğrenciler kurs ücretini nereye ödüyorlar?	( )	( )

GÜNLÜK İFADELER

SÖZ VERME

Söz veriyorum.

Bana güven!

Merak etme!

Hiç kuşkun olmasın!

Sana söz!

Sözüm söz!

Gözünüz arkada kalmasın!

Yemin ederim.

Vallahi.

KENDİNİ ÇEK

Bir video çekelim. Videoda aşağıdaki sorulara cevap verelim.

Sence öğrenmesi en zor dil hangisi?
Sence öğrenmesi en kolay dil hangisi?
Hangi dilleri konuşabiliyorsun?
Dil öğrenmenin önemi nedir?
Türkçe nasıl bir dil? En çok hangi konuda zorlanıyorsun?

MİKROFON SENDE

Arkadaşlarımızla aşağıdaki oyunu oynayalım. Zar atalım ve tabloda ilerleyelim. Tablodaki soruyu arkadaşımıza soralım. Tabloyu kim bitirirse o şampiyon olur.

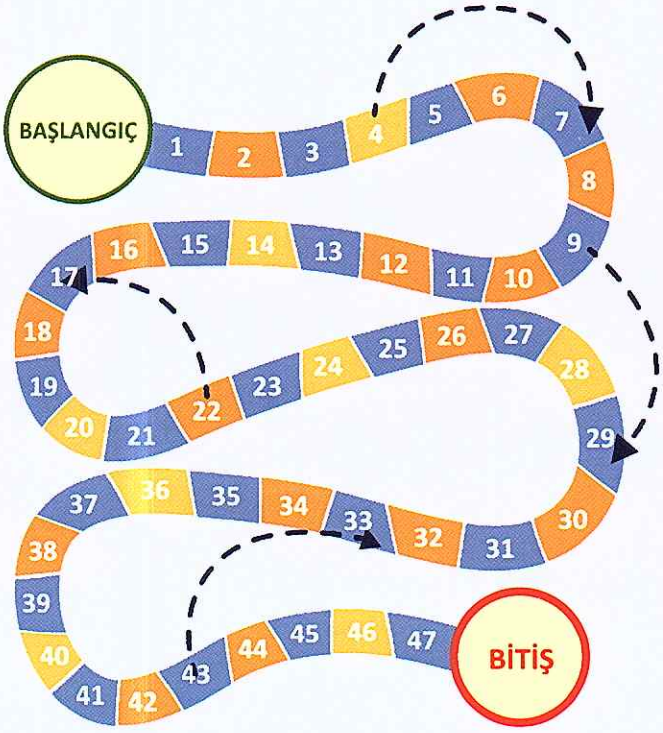

1. Hafta sonu neler yapmayı seversin?
2. İki adım ilerle.
3. Geçen sene neler yapıyordun?
4. Arkadaşına bir soru sor ve üç adım ilerle.
5. Başa dön.
6. Ne zaman müzik dinlersin?
7. Arkadaşına bir soru sor.
8. Tekrar zar at.
9. Ne yapmaktan nefret edersin? Ok yönünde ilerle.
10. Dil öğrenmek için neler yapmak gerek?
11. Arkadaşlarının ne yapmasını istemezsin?
12. Ailen ile nasıl görüşüyorsun?
13. En son ne zaman sinemaya gittin?
14. Niçin kursa geliyorsun?
15. Başa dön.
16. İki adım ilerle.
17. Evde ne yapmak lazım değildir?
18. Hareket etme.
19. Tatilde neler yapmayı tercih edersin?
20. Gelecek hafta ne yapmayı planlıyorsun?
21. Sınavda ne yapmak zorundasınız?
22. Bir adım geri git.
23. Hareket etme.
24. Arkadaşına bir soru sor.
25. On sene önce nerede yaşıyordun?
26. Okula nasıl geliyorsun?
27. Arkadaşına bir soru sor.
28. Hareket etme.
29. Arkadaşlarının neler yapmasına kızarsın?
30. Nasıl sağlıklı olabiliriz?
31. Tekrar zar at.
32. İki adım ilerle.
33. Arkadaşına bir soru sor.
34. Araba kullanabilmek için ne yapmak lazım?
35. Hareket etme.
36. Başa dön.
37. Arkadaşına bir soru sor.
38. Ne zaman müzik dinlersin?
39. Geleceğin için ne yapman gerekiyor?
40. Sınıfta neler yapmayı seversin?
41. Hareket etme.
42. Arkadaşına bir soru sor.
43. Ok yönünde geri git.
44. Nasıl iyi bir iş bulabiliriz?
45. Arkadaşına soru sor.
46. Üç adım geri git.
47. Hareket etme

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

ÇIRAKLIK

Türkiye

Türkiye'de çıraklık Selçuklu zamanından bugüne kadar yüzyıllar boyunca küçük işletme kültürünün bir parçası olmuştur. Çıraklık kültürü Türkiye'de şu mesleklerde devam etmektedir: Kuaförlük, ayakkabı yapımı, elektrik teknisyenliği, el sanatları, aşçılık, gemicilik, terzilik, inşaatçılık, demircilik, anahtarcılık / çilingircilik, fırıncılık vb. Çıraklar daha sonra "kalfa" yani "ön usta" olurlar. Çıraklık sisteminde en yüksek seviye ustalıktır. Türkiye'de bu gelenek değişerek artık mesleki ve teknik eğitim liselerinde devam etmektedir.

İngiltere

İngiltere'de çıraklık geleneği 12. yüzyıldan bugüne kadar devam etmektedir. Özellikle 14-21 yaşları arasındaki gençler farklı mesleklerden usta kişilerin yanında çıraklık eğitimi alıyorlardı. Bu meslekler arasında şunlar vardı: mühendislik, hukuk, muhasebecilik, mimarlık ve işletmecilik. Türk kültüründen bir farkı vardı: Aileler çocuklarının çıraklık eğitimi alması için ustalara bir miktar para ödemek zorundaydılar.

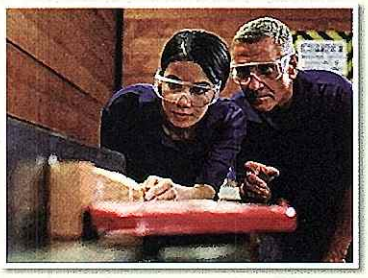

Almanya

Almanya, dünyadaki en gelişmiş mesleki eğitim sistemine sahip ülkelerin başında yer almaktadır. Türkiye'deki çıraklık geleneği burada farklı bir boyut kazanmıştır. Özellikle lise çağındaki öğrenciler eğitimlerinin bir parçası olarak çıraklığa benzer şekilde staj görürler. Almanya'daki öğrenciler 342 farklı alanda staj yapabilmektedirler. Bu alanlardan bazıları şunlardır: gıda sektörü, mühendislik, doktor asistanlığı, bankacılık, elektrik ve su tesisatçılığı, inşaatçılık vb.

BİR ADIM ÖTESİ

Olmak üzere

Ana sınıfı öğrencileri de dâhil olmak üzere okulumuzda 220 öğrenci var.

Madde'nin katı, sıvı ve gaz olmak üzere 3 hâli vardır.

Yarışmaya 14 kız, 12 erkek olmak üzere toplamda 26 öğrenci başvurdu.

Başta... olmak üzere

Başta Türkler olmak üzere dünyada pek çok millet günde en az iki bardak çay içiyor.

Başta ev kiraları olmak üzere şu dönemde pek çok şeye zam geldi.

Başta İstanbul olmak üzere Türkiye'deki bütün şehirleri çok seviyorum.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki tekerlemeleri önce yavaş sonra hızlı söylemeye çalışalım.

1. Bu yoğurdu mayalamalı da mı saklamalı, mayalamamalı da mı saklamalı?
2. Şemsi Paşa Pasajında sesi büzüşesiceler!
3. O pikap, bu pikap, şu pikap.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Uygun fiilleri seçelim. Aşağıdaki cümleleri "Fiil+ mAllydI" ile tamamlayalım.

dağıtmak	kaçırmak	yemek	sürmek	dinlemek	özür dilemek
	başlamak	çıkmak	gitmek	almak	

1. Düğüne çok az kişi geldi. Davetiyeleri daha çok kişiye ..... .
2. Yanımıza bir harita ..... . Kaybolduk! Şimdi ne yapacağız.
3. Cem bugünkü dersi ..... . Yeni bir konu işledik bugün.
4. Sağanak yağmurda araba ..... . Kaza yaptık.
5. Ali beni ..... . Beni dinlemedi ve o eve çok para ödemesi gerekti.
6. Öğretmenimden ..... . Hem derse gelmedim hem de ödevimi e-posta ile göndermedim.
7. Serpil ödevini zamanında tamamlayamadı. Ödeve daha erken ..... ve üzerinde her gün çalışmalıydı.
8. Toplantıya geç kaldık. Evden o kadar geç ..... .
9. Midem bulanıyor. Bu kadar çok kek ve börek ..... .
10. Seni defalarca kez uyardım. Şehir içinde bu kadar hızlı ..... . Ceza yedik işte.

2. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. İş hayatında başarılı olmak için ..... .
2. Sabahları erken kalkabilmek için ..... .
3. Hedeflerine ulaşabilmen için ..... .
4. Lezzetli yemekler yapabilmek için ..... .
5. Doğru mesleği seçebilmek için ..... .
6. ..... kararlı olmak gerekir.
7. ..... hemen televizyonu aç!
8. ..... doktor kontrollerini ihmal etmemen gerek.
9. ..... önceden plan yapalım.
10. ..... bazı formlar doldurmalısınız.

3. Aşağıdaki boşlukları -A rağmen ve -mA + (iyelik eki) A rağmen ile dolduralım.

1. Akşam trafiği..... konser salonuna zamanında ulaştım.
2. O çok inatçı. Günlerce ısrar et..... bana olayı anlatmadı.
3. Bütün isteklerini yap..... onu mutlu edemedim.
4. Bu kadar dil dök..... bizimle tatile gelmedi.
5. Tam saatinde gel..... seni göremedim.
6. Yağmur yağ..... pikniğe gideceğiz.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Haber özeti gibi metinlere bakarak kimin, neyi, nerede yapmış olduğuna ilişkin bilgileri bulabilirim.	1	2	3	4	5
2. Başkalarının fikirlerini yorumlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. İlgi alanıma giren konulara ilişkin kısa tartışmalara katılabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

akıcı
akran
aksan
alaylı
alt yazı
araştırma
arzu
avantaj
ayaküstü yemek
bağlantı
baskı
başlangıç
beceri alanları
belediye
berber
biçim
bilgi
bilinçli
boyut
camcılık
çare
çıraklık
çiftçilik
çizgi
dama
davranış
denge
destekçi
detay
dezavantaj
disiplin
diz
düşük
emlakçılık
esneklik
etki
eyalet
gelenek
gemicilik
görsel malzeme
grafik tasarım
gurur
hafıza
hakem
hazırlık
içsel
ikramiye
iletişim
ilişki
ilişkin
işlev
ipucu
jest
jüri
kalite
kavram
kaynak
kinestetik
konsept
koordinasyon
kriter
kurum
madde
makale
marangoz
mekanizma
mektepli
melodi
memleket
mimik
muhasebecilik
nesnel
nitelik
objektif
öge
ölçüt
ömür
özgür
proje
ritim
ritmik
sektör
sivilce
siyaset
slayt
soyut
spor dalı
suçlu
şekil
şüpheli
tablet
tasarruflu
tören
ustalık
uygun
uyumlu
uzay
üretken
yapboz
yaşıt
yatılı
yayın
yoksul
yoksulluk
yönetici
yöntem
yüksek lisans
zekâ
zihin

FİİLLER

af çıkmak
aksatmak
analiz etmek
beste yapmak
burs almak
çocuk büyütmek
danışmak
desteklemek
güçlendirmek
hafızaya kaydetmek
hedefe ulaşmak
kaydetmek
keşfetmek
ödül vermek
özetlemek
özgür düşünmek
ritim tutmak
sıkışmak
sonuç vermek
uygulamak
yorumlamak
zannetmek
zorlanmak

KALIP İFADELER

boşluğa düşmek
dil dökmek
eşlik etmek
hatır sormak
kulak tıkamak
meydan okumak
özgür düşünmek

ÜNİTE 5

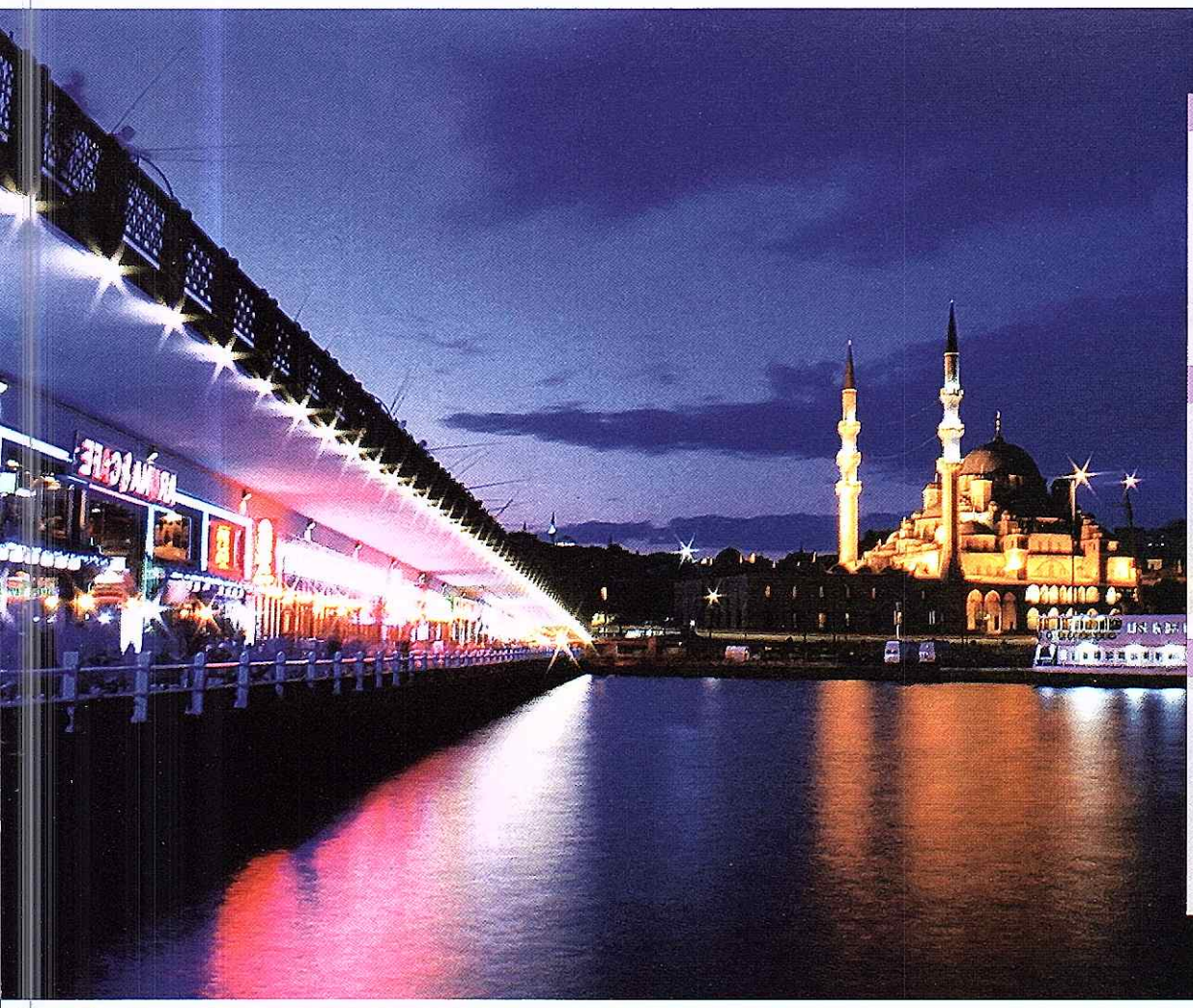

BECERİLER

- Hayalleri, deneyimleri anlatma
- Kişisel görüşleri belirtme

DİL BİLGİSİ

- Dilek kipi
- Dilek kipinin hikâyesi
- Zarf-fiiller (-IncA, -(I/A)r -mAz)

KELİMELER

- Hayaller
- Pişmanlıklar
- Şikâyetler

HAYALLERİMİZ

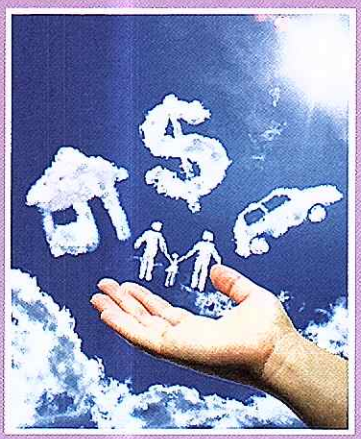

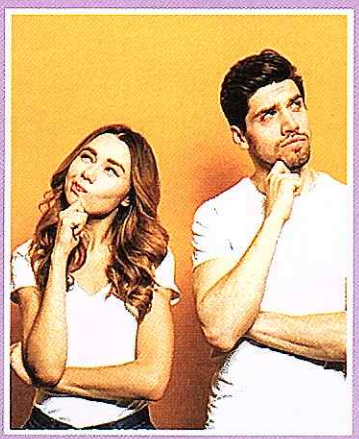

ÜNİTE 5 HAYALLERİMİZ

A. İNSAN HAYALLERİ İLE YAŞAR

gitsem, yağmasa, aramasam mı, yapsak mı

-Keşke tatile gitsem.
-Keşke hiç yağmur yağmasa.
-Bugün Ali'yi aramasam mı?
-Bugün piknik yapsak mı?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki fotoğrafları inceleyelim. Bu kişiler ne yapmak istiyor? Konuşalım. Siz şu anda nerede olmak ve ne yapmak istiyorsunuz?

1
2
3
4
5
6

OKUMA

2 Aşağıdaki sosyal medya paylaşımlarını inceleyelim. Hangilerine katılıyorsunuz? İşaretleyelim.

DİLEKLER

1 **#Keşke** arkadaşım buluşmalara geç kalmasa. Kendisi bir saat önce "Şimdi evden çıkıyorum." dedi ama hâlâ bekliyorum. Çok sinirliyim.

2 **#Keşke** bazı insanlar kitaplarımı ödünç aldıktan sonra zamanında geri verse. Arkadaşlar hediye etmiyorum, ödünç veriyorum.

3 Bence iyi bir doktor olacağım. Bunun hayalini kurmak bile heyecan verici. **#Keşke**

4 **#Keşke** dünyada açlık olmasa...

5 **#Keşke** insanlar engellilerin park yerine arabalarını bırakmasalar. Birazcık empati istiyorum.

6 **#Keşke** çocukluğumuza dönebilsek...

7 **#Keşke** eşim film izlerken uyumasa, söz vermesine rağmen bu akşam da filmi bitiremedik.

8 **#Keşke** öğrenciler derste telefonla oynamasalar, sonra "Hocam ben bir şey anlamadım." demeseler.

9 **#Keşke** annem dağınıklığımdan sürekli şikâyet etmese.

10 **#Keşke** bazı firmalar bana reklam mesajları göndermeyi bıraksa. Çok sinir bozucu.

11 Kendimi 20 yıl sonra nasıl mı görüyorum? Para sorunum yok ve bolca seyahat ediyorum. **#Keşke**

12 **#Keşke** internetten dizi indirip uzun bir uçak yolculuğu yapabilsem. Evde oturmaktan çok sıkıldım.

13 **#Keşke** akademik makaleler öğrenciler için ücretsiz olsa. Araştırma yaparken makalenin tamamını okuyamamak çok üzücü.

14 **#Keşke** kelimesi hayatımızda hiç olmasa.

15 **#Keşke** yemek kursuna kayıt olsam da yeni tarifler öğrensem.

16 **#Keşke** şimdi yazlıkta olsak, sahilde güneşlensek.

17 **#Keşke** borçlarımı hemen ödesem ve yeni bir bilgisayar alsam.

18 Bugün oğlumla sohbet ettik. Bana "Keşke pilot olsam, dünyayı gezsem." dedi. **#Keşke** oğlum

3 Metinde aşağıdaki konulardan hangileri hakkında istekler ya da şikâyetler vardır? İşaretleyelim.

	Var	Yok
1. Sorumsuz kişiler	( )	( )
2. Teknolojik aletlerle ilgili sorunlar	( )	( )
3. Seyahat isteği	( )	( )
4. Maddi sorunlar	( )	( )
5. Öğrencilerin okuldaki başarısı	( )	( )
6. Ebeveynlerle ilgili istekler	( )	( )
7. Alışveriş siteleriyle ilgili istekler	( )	( )
8. Gelecekteki meslekle ilgili hayaller	( )	( )
9. Sağlıkla ilgili sorunlar	( )	( )
10. Bankalarla ilgili sorunlar	( )	( )

4 Sizce metindeki cümleleri kim söylemiştir? Her cümle için tahminlerimizi yazalım.

Örnek:
1. cümleyi bir üniversite öğrencisi söylemiştir.

YA SİZ?

Hayatınızda en çok neler için "Keşke" diyorsunuz? Üç tane yazalım.

DİL BİLGİSİ

Dilek Kipi (Wish Clause)

Bu kip, bir işin olması ya da yapılması dileğini aktarır. Yaygın olarak "keşke" kelimesi ile beraber kullanılır. Bu formun soru şekli kişinin istediği veya istemediği bir şey hakkında karşısındakinin fikrini almak için kullanılır.

Subjunctive mood transfers the wish for an act to be realized / completed. Very commonly, it is used together with the word "keşke". Depending on the realization of the wish, then the subjunctive mood sentences in conjunction with other sentences establish a conditional mood. The question form of the mood is used to get an idea about the thing what the person wants or not.

Fiil + sA + kişi eki

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitsem	gitmesem	gitsem mi	gitmesem mi
Sen	gitsen	gitmesen	gitsen mi	gitmesen mi
O	gitse	gitmese	gitse mi	gitmese mi
Biz	gitsek	gitmesek	gitsek mi	gitmesek mi
Siz	gitseniz	gitmeseniz	gitseniz mi	gitmeseniz mi
Onlar	gitse(ler)	gitmese(ler)	gitse(ler) mi	gitmese(ler) mi

Örnek:
Keşke şimdi evde yatıp dinlensem.
Yarın hava güzel olsa da pikniğe gitsek.
Kendimi çok hâlsiz hissediyorum. Yarın işe gitmesem mi?

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Keşke iş yerim evime yakın ol..... .
2. Keşke patronumdan izin al..... da bir hafta tatil yap..... .
3. Keşke hep ye..... ama şişmanla..... .
4. Keşke çok zengin ol..... ve dünya turuna çık..... .
5. Bu akşam annemleri ziyaret et.....?
6. Bu etek çok güzel ama biraz pahalı. Sence al....., al.....?
7. Keşke hiç büyü..... hep çocuk kal..... .
8. Çok kararsızım. Acaba o iş teklifini kabul et.....?
9. Şimdi tatilde ol..... ve geç saatlere kadar uyu..... .
10. Keşke hayat daha kolay ol..... .

6 Aşağıdaki cümlelerdeki kişiler bazı konularda fikir almak istemektedirler. Cümleleri tamamlayalım.

Örnek:

Yeni bir dil öğrenmek istiyorum ama karar veremiyorum. Sence Arapça mı yoksa Çince mi öğrensem? Hangisi iş hayatında bana daha çok katkı sağlar?

1. Spor yaparak zayıflamak istiyorum ama karar veremiyorum. (yüzme / spor salonuna gitme)
Sence ..... ?

2. Yarın akşam arkadaşlarım bana yemeğe gelecekler ama karar veremiyorum. (yöresel bir yemek / dünya mutfağı)
Sence ..... ?

3. Öğrenciler derste sunum yapacaklar ama konuya karar veremiyorlar. (kendi ülkelerinden bir şehir / Türkiye'den bir şehir)
Sence ..... ?

4. Türkçe kelimeleri daha iyi akılda tutmak için ne yapmam lazım? (kelime defteri hazırlamak / Türkçe film izlemek)
Sence ..... ?

5. Öğrencimin ailesi ilk kez Türkiye'ye geliyor. (eve davet etmek / lokantaya davet etmek)
Sence ..... ?

6. Biraz para biriktirdim ama ne yapsam karar veremiyorum. (ev almak / araba almak)
Sence ..... ?

7. Hafta sonu sinemaya gideceğiz ama filme karar veremiyoruz. (Kızıl Şampiyon / Dinozorlar)
Sence ..... ?

8. Sınavlardan sonra ülkeme döneceğim ama kararsızım çünkü çok fazla eşyam var. (uçakla / otobüsle)
Sence ..... ?

9. Çok trafik var. Okula geç kalmak istemiyorum. (otobüse / metroya)
Sence ..... ?

10. Bu şehirden taşınmayı düşünüyoruz ama emin değiliz. (taşınmak / taşınmamak)
Sence ..... ?

7 Aşağıdaki boşlukları dilek kipi ile dolduralım.

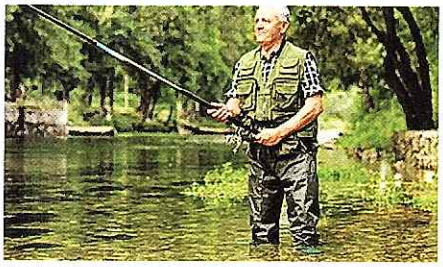

Keşke kısa zamanda emekli ol.....(1). Eşimle bir sahil kasabasına yerleş.....(2). Küçük bir tekne al.....(3). Her gün balığa çık..... (4). Emekliliğin tadını çıkar.....(5).

Keşke hemen büyü.....(6). Ehliyet al.....(7) ve araba kullanabil.....(8). Babam bana son model bir araba al.....(9). Arkadaşlarımı alıp arabayla sokaklara çık.....(10) ve dolaş.....(11).

Keşke çok param olsa da dünyayı gez.....(12). Ailemi de alıp tekneyle dünya turuna çık.....(13). Onlarla beraber farklı farklı ülkelere git.....(14). Yeni insanlarla tanış.....(15).

Keşke nişanlımla bir an önce evlen .....(16). Çok güzel bir düğünüm ol.....(17). Düğünümde bembeyaz bir gelinlik giy.....(18). Eşimle ömür boyu mutlu yaşa.....(19). Çok güzel ve sağlıklı çocuklarımız ol.....(20).

Bir miktar para biriktirdim ama nasıl bir tatil yap.....(21) acaba? Yurt dışına mı git.....(22)? Tatile yalnız mı çık.....(23)? Ya da arkadaşlarımla birlikte tura mı katıl.....(24)? Kamp tatili mi yoksa otel tatili mi planla.....(25)?

Bakıcımız istifa etti çünkü o da şu anda hamile. Acaba biz şimdi ne yap..... (26)? Annemi mi çağır.....(27)? Ya da yeni bir bakıcı mı bul.....(28)? Yoksa kızımızı kreşe mi gönder.....(29)? İşten bir süre izin alıp kızımızla kendim mi ilgilen.....(30)?

8 Aşağıdaki konularla ilgili "Keşke" kullanarak cümleler yazalım.

1. Daha iyi bir bilgisayar sahibi olmak

Keşke daha iyi bir bilgisayarım olsa. O zaman ödevlerimi daha rahat ve hızlı bir şekilde yapabilirim.

2. Kendinizle ilgili istekler ve şikâyetler / (Daha zayıf/ şişman olmak, güzel / yakışıklı olmak vb.)

..... .

3. Eviniz / yurdunuz ile ilgili istekler ve şikâyetler

..... .

4. Eğitim/ Türkçe kursu/ Türkçe öğretmeniniz ile ilgili istekler ve şikâyetler

..... .

5. Mesleğiniz ile ilgili istekler ve şikâyetler

..... .

6. Sosyal hayatınız ile ilgili istekler ve şikâyetler

..... .

7. Aile hayatınız ile ilgili istekler ve şikâyetler

..... .

8. Arkadaşlarınızla ilgili istekler ve şikâyetler

..... .

DİNLEME

KEŞKE

9 13 Diyalogları dinleyelim. Aşağıdaki dilekler hangi diyaloglarda geçiyor? Diyalog numaralarını yazalım.

1. Alışveriş yapmak istiyorlar. ( )
2. Arkadaşının maça gelmesini istiyor. ( )
3. Eve bulaşık makinesi almak istiyor. ( )
4. Yemeğe çıkmak istiyor ama çok işi var. ( )
5. Evde dinlenip uyumak istiyor. ( )

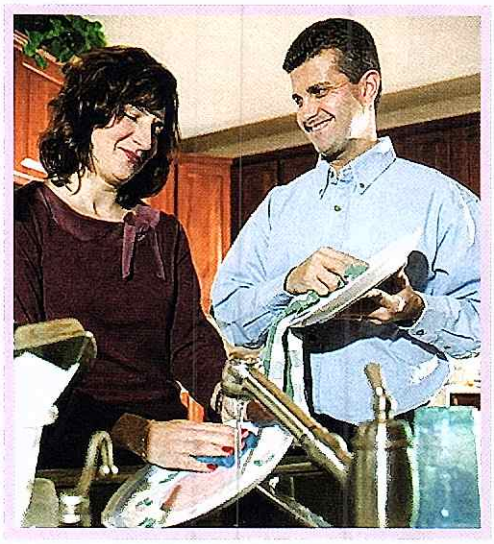

10 Metni dinleyelim, boşlukları dolduralım.

1. Keşke bir bulaşık makinemiz ..... .
2. Keşke o gün hemen ..... .
3. Keşke ..... ama çok işim var.
4. Maaşlarımızı ..... da güzel bir ..... .
5. Orada göl kenarında ..... çok rahatlarsın.
6. Keşke sen de bizimle maça ..... .

YAZMA

11 Hayatınızdan memnun musunuz? Ne tür hayalleriniz var? Aşağıdaki konulardan bahsederek bir kompozisyon yazalım.

- Aile (Evlilik, çocuk sahibi olmak, şehirde ev, köyde ev, kalabalık aile, küçük aile)
- İş hayatı (Meslek, maaş, çalışma yeri, çalışma ortamı)
- Eğitim hayatı (Bölüm, okul ortamı, arkadaşlar, ev / yurt)
- Yaşam tarzı (Seyahat etme sıklığı, zamanı değerlendirme şekli, arkadaş çevresi)

KONUŞMA

12 Dört kişilik bir aile tatile çıkmak istiyor ama tatil yeri ile ilgili karar veremiyorlar. Her biri farklı bir yere gitmek ve farklı etkinlikler yapmak istiyor. Sınıfta dörder kişilik gruplar oluşturalım ve aşağıdaki rolleri paylaşalım. Diğer aile bireylerini ikna etmeye çalışalım. Tatil isteklerimizi konuşalım. Hangi tatili istiyorsunuz? Neden bu tatili istiyorsunuz?

Roller: baba, anne, 18 yaşındaki erkek çocuk, 7 yaşındaki kız çocuk

Tatil seçenekleri:
Kampa gitmek
Deniz kenarında tatil yapmak
Kar tatili yapmak
Karavanda kalmak
Disneyland'e gitmek
Tarihi bir yeri gezmek
Safariye gitmek

Örnek: *Babacığım, keşke deniz kenarında tatil yapsak çünkü böylece her gün denize girebiliriz.*

Bir konu hakkındaki fikirlerimizi söylerken şu ifadeleri kullanabiliriz:

Bana göre ..... .
Bence ..... .
Açıkçası ..... .
Sana/ Size katılmıyorum.
Peki, şöyle bir şey yapsak..... Nasıl olur?

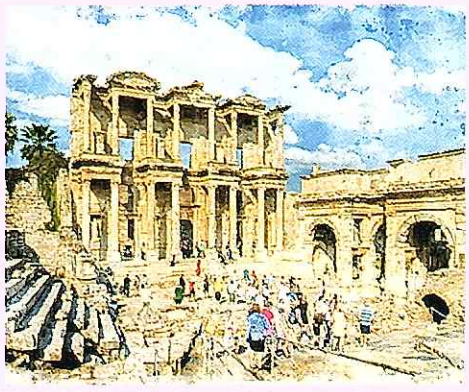

B. SON PİŞMANLIK FAYDA ETMEZ

	-Keşke dün seninle okula gelseydim.
gelseydim, geç kalmasaydın,	-Keşke bugün işe geç kalmasaydın. Patron çok kızdı.
katılsa mıydık, kabul etmese miydim	-Biz de dünkü toplantıya katılsa mıydık?
	-Çok erken karar verdim. Onun teklifini kabul etmese miydim?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Sizce aşağıdaki cümlelerdeki fikirler doğru mu? Hangilerine katılıyorsunuz? Söyleyelim.

- Hayatımızdaki herkes bir sebeple hayatımızdadır.
- Gereksiz pişmanlıklarla kendimizi üzmek anlamsızdır.
- Hayatımızdaki her şey doğru zamanda başlar.
- Hayatımızdaki her şey bir sebeple biter, geriye değil ileri bakmalıyız.

OKUMA

PİŞMANLIKLARINIZDAN KURTULUN

Hepimiz çok stresliyiz. Bu yüzden hiçbirimiz mutlu değiliz. Bu hafta, olaylara farklı bir açıdan bakalım ve geçmişimiz hakkında düşünelim. Yani bu haftayı vicdan muhasebesi yapmaya ayıralım. Bu hafta stresten kurtulmak için Hint felsefesinin dört altın kuralını deneyelim.

İşte o dört altın kural:

1. Kural: "Hayatımızdaki kişiler, doğru kişilerdir." Bunun anlamı şudur: Hayatımızdaki hiç kimse ile tesadüfen karşılaşmıyoruz. Etrafımızdaki herkesin hayatımızda bulunma nedeni vardır; ya bizi bir yere götürürler ya da bize bir şey öğretirler.

Etrafımızdaki kişileri düşünelim... Neden hayatımızdalar?

Hepimiz hayatımızda, mutlaka bazı insanları tanıyıp pişman olmuşuzdur. Onlar bizi üzer, öfkelendirir, yine de bazen onları özleriz...

Her şeye rağmen şükretmeliyiz. Niye mi? Çünkü hayatta birçok şeyi onlar sayesinde öğreniriz. Bazen de sayelerinde hedeflerimizi ve planlarımızı değiştiririz... Hani bir söz vardır: Kötü komşu, insanı mal sahibi yapar.

2. Kural: "Gereksiz pişmanlıklarla kendimizi üzmemeliyiz." Geçmişte pek çok şey yaşadık ama bu anlar artık bitti. Bundan sonra onu değiştirmemize imkân yok. "Keşke daha çok çalışsaydım.", "Keşke oraya gitmeseydim." gibi cümleler anlamsızdır. Çünkü o artık bitti ve biz geçmişi geri getiremeyiz. Gereksiz yere pişmanlıklarla, "keşke"lerle ve "acaba"larla kendimizi üzmemeliyiz. Geçmişteki kötü olayların içimizi kemirmesine izin vermemeliyiz. Yani dünümüz için bugünümüzü feda etmemeliyiz.

3. Kural: "Her şey doğru zamanda başlar." Her şey doğru anda başlar, ne erken ne de geç. Hayatınızda yeni bir şeyler olmasına hazır mısınız? O zaman, yenilikler de başlamaya hazırdır. Anahtar kelimelerimiz: Sabır, doğru zaman ve inanmak...

4. Kural: "Bir şey bittiyse bitmiştir." Bu kadar basittir. Hayatımızda bir şeyin sona ermesi, bizim yeni bir şeye başlamamızı sağlar. Bu yüzden serbest bırakmak, gitmesine izin vermek ve geleceğe doğru bakmak daha iyidir. Bu tam da bizdeki "Allah bir kapıyı kapatır, ötekini açar." durumudur.

Bazı durumları kabul etmek öyle kolay olmayabilir; ama yine de insan buna odaklanmalı, sürekli geçmişi düşünerek kendini üzmemelidir. Zor olsa da yapmalı bunu!

Her neyse, şimdi geçmişe "Hoşça kal!" yarınlara "Merhaba!" deme zamanı!

2 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Yazara göre insanlar stresten dolayı çok mutsuz. ( )
2. Yazara göre hayatımızdaki gereksiz kişileri hayatımızdan çıkarmalıyız. ( )
3. Yazara göre hayatımızda "keşke" sözünü kullanmamalıyız. ( )
4. Hayatımızdaki bitişler yeni şeylerin başlamasını sağlar. ( )
5. İnsanlar geçmişteki kötü olayları unutmamalıdır. ( )

3 Metinde geçen aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını yakın anlamlıları ile eşleştirelim.

1. içini kemirmek	a. gözden çıkarmak
2. vicdan muhasebesi	b. konsantre olmak
3. feda etmek	c. huzursuz etmek
4. odaklanmak	ç. iç hesaplaşma

YA SİZ?

Sizce Hint felsefesinin hangi kuralını hayatınızda uygulamanız gerek? Neden?

DİL BİLGİSİ

Dilek Kipinin Hikâyesi (The Past form of Subjunctive Mood)

Dilek kipinin hikâyesi, geçmişte kalan ve artık gerçekleşmesi mümkün olmayan bir durumdan duyulan pişmanlığı anlatır. *"Dilek Kipinin Hikayesi" usually describes the regret for something that has already happened in the past and cannot be reversed now. When used in the third conditional form, "I wish" phrase in English can be the closest equivalent of "Dilek Kipinin Hikayesi" in the sense that they both refer to actions that have been done or not done in the past but now wished to be reversed or done in the opposite way. (e. g. Keşke ona "yalancı" demeseydim. I wish I hadn't called her a liar. (I did it and it was not good)).*

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitseydim	gitmeseydim	gitse miydim	gitmese miydim
Sen	gitseydin	gitmeseydin	gitse miydin	gitmese miydin
O	gitseydi	gitmeseydi	gitse miydi	gitmese miydi
Biz	gitseydik	gitmeseydik	gitse miydik	gitmese miydik
Siz	gitseydiniz	gitmeseydiniz	gitse miydiniz	gitmese miydiniz
Onlar	gitseydi(ler)	gitmeseydi(ler)	gitse miydi(ler)	gitmese miydi(ler)

Örnek:
Keşke sınava daha çok çalışsaydım. Çok kötü bir puan aldım. (Çok çalışmadım ve pişmanım.)
Keşke o kadar çok yemek yemeseydim. Şimdi hastayım. (Fazla yemek yedim ve pişmanım.)
Keşke onu hiç tanımasaydım. (Onu tanıdım ve pişmanım.)
Keşke daha çok param olsaydı. (Çok param olmasını istiyorum ama çok param yok. Bu durumu değiştiremiyorum.)
Keşke yarın tatil olsaydı. (Yarın tatil olmasını istiyorum ama tatil değil.)
Keşke yağmur yağmasaydı da pikniğe gitseydik. (Yağmur yağdı ve bu durumdan rahatsızım.)

Dilek kipinin hikâyesindeki soru cümleleri, konuşanın yaptığı veya yapmadığı bir şeyin iyi olup olmadığını öğrenmek için karşısındakinin görüşünü almak amacıyla kullanılır.
Questions implementing "Dilek Kipinin Hikayesi" are used for asking for the opinion of someone about something that the speaker has done or not done in the past. (e. g. Sence onu aramasa mıydım? Do you think I shouldn't have called her?)
Örnek:
Bugün Demet'in doğum günü. Onu arasa mıydım? (Onu henüz aramadım. Sence iyi mi, kötü mü yaptım?)
Sence saçlarımı kestirmese miydim? (Saçlarımı kestirdim. Sence iyi mi, kötü mü yaptım?)
Dün çok hastaydım. Hastaneye gitse miydim? (Hastaneye gitmedim. Sence iyi mi, kötü mü yaptım?)

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Biz keşke daha iyi Türkçe konuş..... .
2. Dünkü tiyatro oyunu çok güzeldi. Keşke sen de gel..... .
3. Keşke onunla hiç tanış..... .
4. Keşke erken evlen..... de üniversite oku..... .
5. O eteği çok beğendim ama almadım. Sence al..... ?
6. Filmi hiç beğenmedim. Hiç git.....?
7. Keşke bayramda ailemi görmeye git..... .
8. Buraya kadar gelmişken keşke beni de ziyaret et..... .
9. Banu'yu çok üzdün. Keşke ona böyle davran..... .
10. Acaba dün ona uğra.....?

5 Aşağıdaki boşlukları uygun fiilerle ve eklerle (-sA /-sAydI) dolduralım.

1. Trafik çok sıkışık. Keşke ..... .
2. Yağmur yüzünden gezi iptal oldu. Keşke ..... .
3. Hiç param kalmadı. Keşke .....?
4. Çok kararsızım. Keşke iş teklifini .....?
5. Bu arabayı çok düşük bir fiyata aldım ama her zaman bozuluyor. Keşke ..... .
6. İşe gitmek için her gün iki saatim trafikte geçiyor. Keşke ..... .
7. Yabancı bir dil bilmiyorum bu sebeple yüksek maaşlı bir iş bulamıyorum. Keşke ..... .
8. Yarın çok önemli bir sınavım var ama hiç hazır değilim. Keşke ..... .
9. Çok iyi bir fikrim var ama iş kurmak için param yok. Keşke ..... .
10. Telefonumu bir hafta önce aldım ama şimdi indirime girmiş. Keşke .....?

6 Doğru seçeneği işaretleyelim.

1. Uçağı kaçırdık! Keşke evden daha erken ..... .
   a. çıksak b. çıksaydık
2. Bak, kar yağıyor. Keşke yarın okul tatil ..... da dışarı çıkıp karda ..... .
   a. olsa / oynasak b. olsaydı / oynasaydık
3. Bu pantolonu yeni aldım ama bana pek yakışmadı. Sence yarın mağazaya gidip..... ?
   a. değiştirse miydim b. değiştirsem mi
4. Dün akşam çok eğlendik. Keşke sen de ..... .
   a. gelseydin b. gelsen
5. Keşke üniversite ..... . Lise mezunuyum bu yüzden iş bulmak çok zor.
   a. okusam b. okusaydım
6. Evde yiyecek hiçbir şey yokmuş. Keşke dışarıda ..... .
   a. yesem b. yeseydim
7. Keşke önümüzdeki yaz tatilinde Bodrum'a ..... . Orayı çok merak ediyorum.
   a. gitsek b. gitseydik
8. A: Canım çok sıkılıyor. Ne ..... ?
   B: Haydi güzel bir film bulup izleyelim.
   a. yapsaydık b. yapsak
9. Ahmet artık sizinle görüşmek istemiyor. Keşke onunla kavga ..... .
   a. etmeseydiniz b. etmeseniz
10. Selin ve Murat evlendikten bir ay sonra ayrılmışlar. Keşke evlenmeye bu kadar hızlı karar ..... .
   a. vermeseler b. vermeselerdi

DİNLEME

7 14 Metni dinleyelim. Bu cümleleri kim söylüyor? Yazalım.

KEŞKELER

1. Keşke yeni bir dil öğrenmekten korkmasaydım. (.....)
2. Keşke aileme daha çok vakit ayırsaydım. (.....)
3. Keşke internetten bakarak araba almasaydım. (.....)
4. Keşke o trafik kazasını yapmasaydım. (.....)
5. Keşke derslerime daha çok çalışsaydım. (.....)
6. Keşke arkadaşımla konuşsaydım ve o otele gitmeseydim. (.....)

YAZMA

8 Hayatınızda herhangi bir şeyden dolayı hiç pişman oldunuz mu? Aşağıdaki kişi ve durumları düşünelim. Metni okuyalım ve tamamlayalım.

- Kim ile ilgili?
  - -bir arkadaş
  - -iş arkadaşı
  - -yabancı bir insan
  - -öğretmen
- Olay neydi?
  - -bir şey satın alma
  - -eğitim
  - -aile veya arkadaşlık ilişkileri
  - -iş
- Ne yaptınız veya ne yapmadınız?
- Neden pişman oldunuz?
- Ne yapmanız lazımdı?

Pişmanlık aslında insan hayatında hep vardır. Gün içinde küçük pişmanlıklar yaşarız. "Keşke evden daha erken çıksaydım.", "Keşke başka bir kıyafet giyseydim." gibi küçük pişmanlıklarımız olur. Hepimiz hata yaparız. Çünkü insanız.

Ama bazı pişmanlıklar vardır ki geceleri bunları düşünmekten uyuyamayız. Belki aile, belki iş, belki arkadaşlarla ilgili.

Benim de böyle bir pişmanlığım var. Geçmişe dönüp baktığımda "Keşke" diyorum.

(...)

KONUŞMA

9 Bir zaman çizelgesi hazırlayalım ve hayatımızdaki önemli olayları ve kararları bu çizelgeye yazıp anlatalım.

2006	2012	2013	2015	2017
Üniversiteye başladım.	Mezun oldum.	İşe başladım.	İşimi değiştirdim.	Evlendim.

Keşke işimi değiştirmeseydim. Eski işimde daha az maaş alıyordum ama daha mutluydum.

Keşke üniversitede ders çalışıp daha erken mezun olsaydım. Okulu iki yıl uzattım. Bütün arkadaşlarım benden önce mezun oldu ve çalışmaya başladı.

Keşke işe başlamadan önce yurt dışına gidip yabancı dil öğrenseydim.

Keşke daha erken evlenseydim. Evlenmeden önce para biriktirebilmek için iki yıl bekledik. Ama çok para biriktiremedik. Beklememize gerek yoktu.

10 Arkadaşımıza sorular soralım. Bu kararlarından pişman mı? Hangilerini değiştirmek ister?

inince, girer girmez	-Uçaktan inince beni ara. -Okula girer girmez arkadaşımın yanına gittim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki sorulara bakalım ve arkadaşlarımızla birlikte bu soruları cevaplayalım.

- İnternetten alışveriş yapar mısınız?
- İnsanlar internetten en çok hangi ürünleri almayı tercih ederler?
- İnternetten alışveriş yapmanın avantajları ve dezavantajları var mı?
- İnternetten bir ürün aldınız ama yanlış, kötü ya da hatalı bir ürün geldi. Ne yaparsınız?

OKUMA

Şikâyetim Var!

İnternetten alışveriş yapmak pek çok insanın bir numaralı tercihidir. Her yıl milyonlarca insan internet üzerinden alışveriş yapmaktadır. İnternetten alışveriş yapmanın birçok avantajı olmasına rağmen bazen sorunlar da yaşayabiliyoruz. Örneğin, internetten sipariş verdiniz fakat yanlış bir ürün gönderdiler. Bu ürünle ilgili ne yapmalısınız? Bu gibi durumlarda alışveriş sitesini şikâyet edebilir, ürünü iade edip paranızı geri isteyebilirsiniz. İşte sizler için "Şikâyetim Var" adlı sitedeki birkaç şikâyet yazısını paylaşacağız. Umarım sizlere de yardımcı olur.

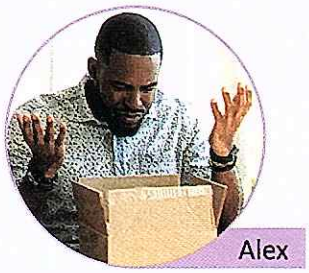
Alex

Telefonun ekranı kırık geldi. Para iadesi istiyorum.

Bundan dört ay önce "hemenalsende.com" adlı internet sitesinden çok para ödeyerek son model bir telefon satın aldım. Satın aldıktan kısa bir süre sonra ürünüm geldi. Ama bir problem vardı. Telefonumun ekranı kırıktı. Bu kırığı görür görmez o internet sitesine ulaşmaya çalıştım, defalarca şikâyet e-postası yazdım, para iadesi talep ettim ama bana geri dönüş yapmadılar. Bu site hakkında yasal işlem başlatmak istiyorum.

Nada

Ucuz kahve makinesi aldım. Pişman oldum.

Uzun zamandır kendime ucuz bir kahve makinesi almak istiyordum. İnternette fiyatı çok uygun bir kahve makinesi buldum. Hiç düşünmeden aldım. Kargo görevlisi kahve makinesini teslim eder etmez büyük bir heyecan ile kutuyu açtım ve hemen kahve yapmak istedim. Makine çalışınca büyük bir gürültü duydum. Makinem yandı. Sonra anladım ki ürünle ilgili çok fazla kötü yorum varmış. Defalarca şikâyet ettim ama hepsi cevapsız kaldı...

Caner

Ne değişim ne de para iadesi yapıyorlar.

Bir spor eğitmeniyim. Sık sık internetten alışveriş yaparım. Hiçbir zaman bir problem yaşamadım. Ama son alışverişimde büyük bir sorunla karşılaştım. Spor yaparken giymek için internette çok meşhur bir siteden şort ve tişört aldım. Kargom iki gün içinde geldi. Kargo gelince kutuyu açtım ve çok şaşırdım. Çünkü tişört ve şort erkek için değil, kadın içindi. Ben bu ürünleri alırken bir hata yapmışım. Ürünleri değiştirmek istedim. Ama kabul etmediler. Para iadesi istedim, onu da kabul etmediler. Lütfen alışveriş yaparken dikkatli olun.

2 Aşağıdaki cümleleri kim söylemiştir? Yazalım.

1. Bu kadar pahalı bir ürünü internetten almamalıydım. (.....)
2. Alışveriş yaparken bu kadar dikkatsiz olmamalıydım. (.....)
3. Ürünü almadan önce daha çok araştırma yapmalıydım. (.....)

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Alex internetten uygun fiyata son model bir telefon aldı. ( )
2. Nada kahve makinesini almadan önce makine hakkındaki yorumları okumadı. ( )
3. Alex ürününü değiştirmek istedi. ( )
4. Caner internet alışverişi hakkında diğer müşterileri uyardı. ( )
5. Nada sipariş verirken yanlış ürünü seçti. ( )
6. Caner önce ürünleri değiştirmek istedi. ( )

YA SİZ?

1. İnternetten alışveriş yapar mısınız?
2. İnternet alışverişleriniz ile ilgili problem yaşadınız mı? Bir tanesini anlatır mısınız?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller (Time Gerunds)

Fiil+(y) IncA

Temel cümlenin yüklemini zaman bakımından tamamlar. Kendisinden sonra gelen fiilin hemen yapıldığını / yapılacağını gösterir.
This gerund defines the verb in terms of time. It expresses that action will be done soon.

Örnek:
Uçaktan inince beni ara.
Ödevlerim bitince yatacağım.
Geçen yıl yağmur yağmayınca şehirde su kesintileri oldu.
Kardeşim seni görmeyince çok üzüldü.
Akşam ben eve erken gitmeyince annem çok merak etmiş.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Havaya göre ince giyinmişim, dışarı çık..... çok üşüdüm.
2. Karşı komşumuz elektrik faturasını ödemeyi unut..... elektrikleri kesildi.
3. Tramvay yolundan karşıya geçerken ayağı takıl..... düştü ve dizini incitti.
4. Çocukluk arkadaşını gör..... çok sevindi.
5. Telefonundaki cevapsız çağrıları gör..... çok endişelendi ve hemen annesini aradı.

5 -(y)Inca zarf-fiil ekini kullanalım. Aşağıdaki kelimelerle anlamlı cümleler yazalım.

1. bitmek / üniversite / dönmek / eğitim / Türkiye / ülke / ben
..... .
2. çok / okul / eski / arkadaş / birden / görmek / karşı / şaşırmak
..... .
3. ev / gelmek / kardeş / vaktinde / annem / meraklanmak / babam / aramak
..... .
4. trafik / İstanbul / yağmur / tıkanmak / yağmak
..... .
5. torun / görmek / şey / unutmak / ben / her
..... .

fiil+(I/A)r fiil+mAz

Bu zarf fiil cümleye "tezlik, çabukluk" anlamı verir. Temel cümledeki fiilin hemen gerçekleştiğini / gerçekleşeceğini anlatmak için kullanılır. İki fiil arasındaki süre çok kısadır.
This gerund means "quickness", and it is used to express main action will be done immediately. In "-Ir ...mAz" statements, time interval is much shorter between two actions.

Örnek:

Memleketine varır varmaz beni mutlaka ara!
Okuldan çıkar çıkmaz kütüphaneye gideceğim.
Mektubunu alır almaz sana cevap yazıyorum.
Eve gider gitmez yatıp uyumak istiyorum.
Uçaktan iner inmez hemen aileme haber verdim.
Okula girer girmez kantindeki arkadaşlarımın yanına gittim.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. O kadar yorulmuşum ki yat..... yat..... uyumuşum.
2. Dil Merkezine gitmek için tramvaydan in..... in..... yolun karşısına geçip birkaç metre yürümeniz gerekiyor.
3. Ailemi çok özledim, okul bit..... bit..... hemen memleketime gideceğim.
4. Türkçe öğren..... öğren..... kendime güzel bir iş bulacağım.
5. Emekli ol..... ol..... Antalya'dan bir ev almak istiyor.

7 Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Çocuklar yağmur diner dinmez	a. bavullarımızı yerleştirdik.
2. Sabahları bilgisayarı açar açmaz	b. kalktılar.
3. Senin de okuman için	c. koşup geldim.
4. Birbirlerini görür görmez	ç. e-postalarımı kontrol ederim.
5. Sevinçli haberi alır almaz	d. bu kitabı bitirir bitirmez sana vereceğim.
6. Misafirler kahvelerini bitirir bitirmez	e. âşık oldular.
7. Otele varır varmaz	f. parka koştular.
8. Onu görür görmez	g. hemen öğretmenime gönderdim.
9. Eve girince	ğ. evdeki hırsız ile göz göze geldim.
10. Ödevimi bitirir bitirmez	h. arkadaşımı arayıp mutluluğumu paylaştım.

DİNLEME

HER ŞERDE BİR HAYIR VARDIR!

8 15 Metni dinleyelim ve olayları sıralayalım.

a. Danışmaya gidip adımı soyadımı söyledim. ( )
b. Dinlenmek için yakınlardaki bir kafeye gittim. ( )
c. Vakit kaybetmemek için taksiden indim ve hemen başka bir taksi çağırdım. ( )
ç. Araba ani bir frenle durdu. Araba çalışmıyordu. ( )
d. Ayakkabılarımdan birinin topuğu kırıldı. ( )
e. Adana'dan uçağım kalktı ve bir saat sonra İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanına indi. ( )

9 Metni tekrar dinleyelim ve cümlelerdeki boşlukları tamamlayalım.

1. Büyük bir heyecan ile uçaktan ..... annemi aradım ve ona haber verdim.
2. Ben taksiye ..... yaşlı bir amca da benimle beraber bindi.
3. Tam gözlerimi ..... büyük bir gürültü duydum.
4. Biz arabadan ..... başka araçlar da durdu ve şoföre yardım ettiler.
5. Şişli'ye ..... hemen koşarak şirketin kapısından girdim.

YAZMA

Şikâyet E-postası Yazalım

10 Daha önce hiç şikâyet e-postası yazdınız mı? Aşağıdaki şikâyet e-postasına bakarak yan taraftaki e-posta taslağını doğru bir şekilde sıralayalım.

a. ( ) E-postayı nereye / kime yazıyorsun?
b. ( ) E-postanın eklerinden bahset.
c. ( ) Uygun ifadelerle e-postayı sonlandır. (Saygılarımla / Sevgilerimle)
ç. ( ) Kısa ve net bir şekilde isteğini açıkla.
d. ( ) Durumu anlat.

Sayın Murat Aydın, (1)

Ben sizin sitenizin yıllardır müşterisiyim. Bu siteden bir ayakkabı aldım ama ayakkabının numarası yanlış geldi. Bu sebeple ürünü geri gönderdim ve para iadesi talep ettim. (2) Para iadesi talebimi reddettiler. Mümkün olan en kısa zamanda para iadesi talep ediyorum. (3) Ürünün faturası ve dilekçelerim ektedir. (4)

Saygılarımla (5)
Sinan GÜVEN

11 Aşağıdaki durumlar için birer şikâyet e-postası yazalım. E-postayı yazarken yukarıdaki bilgilere dikkat edelim.

Bir internet sitesinden çocuğunuz için bebek maması aldınız. İndirimdeydi ve tam 15 adet aldınız. Ama mamaların hepsinin son kullanma tarihi geçmiş. Ürünleri geri iade etmek için bir şikâyet e-postası yazınız.

Anneler günü için annenize çok pahalı bir mutfak robotu aldınız. Robotun bıçakları kutudan çıkmadı. Eksik parçaları istemek için internet sitesine bir şikâyet e-postası yazınız.

KONUŞMA

12 Arkadaşımızla ikili gruplar oluşturalım. Aşağıdaki durumları okuyalım, bu durumlarda neler yaparsınız, birbirimize sorular soralım.

Öğrenci A
- Gece evde hırsız görünce ne yaparsın?
- İstanbul'a gelir gelmez ne yaptın?
- Bugün okulun kapısından girince ilk nereye gittin?
- Tatilde ülkene döner dönmez hangi yemekleri / yemeği yiyeceksin?
- Ne zaman birisine hediye alırsın?
- Ne zaman yalan söylersin?
- Akşam iş / okul dönüşü eve girer girmez ne yaparsın?
- Ne zaman heyecanlanırsın?
- ..... ne yaparsın?

Öğrenci B
- Banyodayken sular kesilince ne yaparsın?
- Evinin anahtarını bulamayınca ne yaparsın?
- İstanbul'a gelir gelmez ilk nereye gittin?
- Ne zaman polis çağırırsın?
- Ne zaman birisini / bir şeyi şikâyet edersin?
- Bir yerde / şehirde / ülkede gezerken kaybolunca ne yaparsın?
- Okula gelir gelmez ne yaparsın?
- Ne zaman sinirlenirsin?
- ..... ne yaparsın?

İZLE - ÖĞREN

YURT MU, EV Mİ?

1 5 Videoyu izleyelim. Ece nerede kalıyor ve burada hangi sorunları yaşıyor? Söyleyelim.

2. Videoyu tekrar izleyelim, doğru kelimeleri işaretleyelim.

1. Ece ve ağabeyi bir ***kafede / evde*** sohbet ediyorlar.
2. Ece odasında ***yalnız / arkadaşlarıyla birlikte*** kalmak istiyor.
3. Ece ve odasındaki kişiler ***aynı / farklı*** bölümde okuyorlar.
4. Ece'nin odasındaki kişiler ***isteyerek / istemeden*** gürültü yapıyor.
5. Ece'nin bazı akşamlar geç uyumasının sebebi ***ders çalışması / film izlemesi.***
6. Ece'nin odasındaki kişiler ***ışıktan / sesten*** rahatsız oluyorlar.
7. Ağabeyi, Ece'ye kendisine bir ***masa lambası / kulaklık*** almasını tavsiye ediyor.
8. Ağabeyine göre evde kalmak ***kolay / zor***.
9. Ağabeyi, Ece'ye ***odasını değiştirmesini / arkadaşlarıyla konuşmasını*** söylüyor.
10. Ece, ağabeyi ile konuştuktan sonra ***eve çıkmaktan vazgeçiyor / eve çıkmayı erteliyor.***

GÜNLÜK İFADELER

ÖZÜR DİLEME

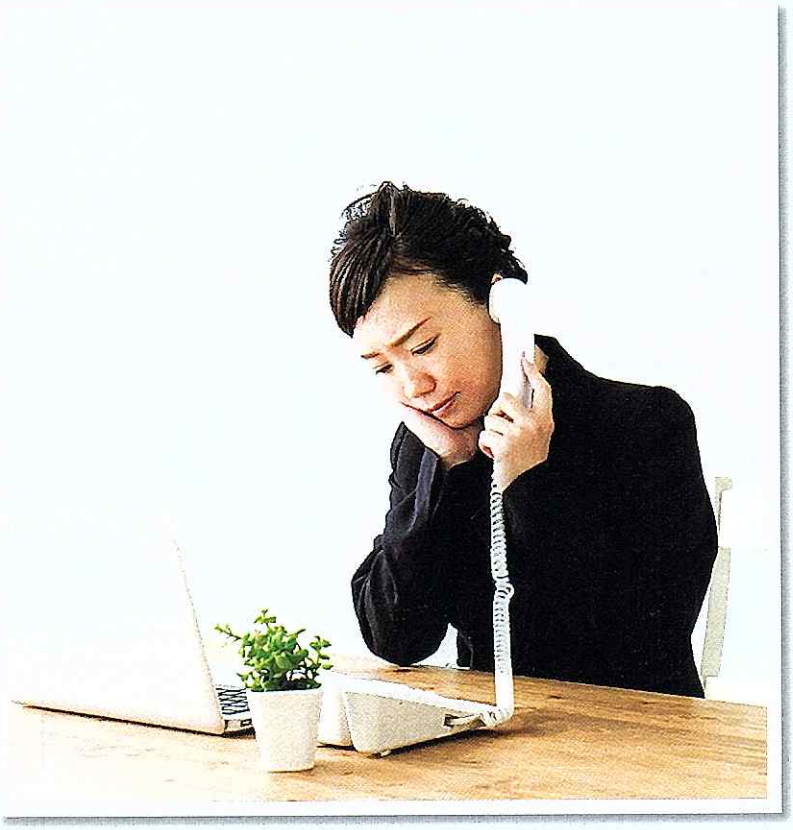

Özür dilerim.

Kusura bakma.

Üzgünüm.

Affedersin, istemeden oldu.

Bağışlayın.

KENDİNİ ÇEK

Bir video çekelim. Videoda aşağıdaki sorulardan biri hakkında konuşalım.

Gençken yaptığın bir şeyden pişman oldun mu?
Gençken yapmak istediğin ama yapamadığın bir şey var mı?
Birine söylemek istediğin ama söyleyemediğin bir şey var mı?
Birine söylediğin ama söyledikten sonra pişman olduğun bir şey var mı?

MİKROFON SENDE

Bir kartona dilek ağacı çizelim ve dileklerimizi küçük kâğıtlara yazarak ağaca yapıştıralım.

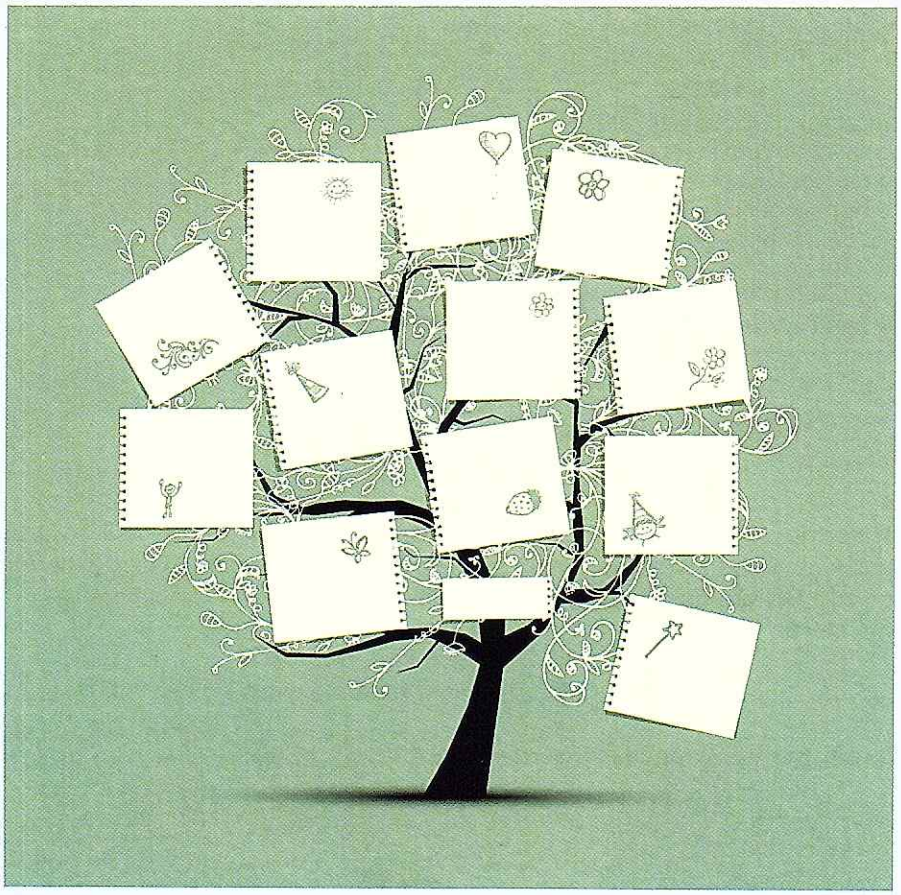

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

DİLEKLER

DİLEK AĞAÇLARI / Türkiye
Dilek ağaçları çok eski Türk geleneklerinden biridir. Ağaçların kutsal olması eski inanışlara dayanır. Türkiye'de hâlâ bazı yerlerde bu kültür devam etmektedir. Günümüzde insanlar ağaçlara çaput (küçük bez parçaları) ve eşarp bağlayarak dilek dilerler.

TREVİ ÇEŞMESİ (DİLEK ÇEŞMESİ) / İtalya
Turistler Roma'ya gidince ilk olarak Trevi Çeşmesi'ne uğramaktadırlar. Bu çeşme şahane heykellerle süslü bir havuzdur ve diğer bir adı da Aşk Çeşmesi'dir. Pek çok turist bu havuza para atarak bir dilek tutar.

ASMA KİLİT KÖPRÜSÜ / Fransa
Paris'teki Âşıklar Köprüsü'ne pek çok turist ve yerli halk asma kilitler takmakta ve dilek dilemektedir. Bu yalnızca Fransa'da değil, farklı Avrupa şehirlerinde de yaygın bir gelenek. Çiftler asma kilitlere isimlerini yazıyorlar ve kilidi köprüye takıp anahtarını nehre atıyorlar. Onların inanışına göre bu kilit sonsuza dek kapalı kalacak ve aşkları sonsuz olacak.

BİR ADIM ÖTESİ

İse
Ben ders çalışıyorum, oda arkadaşım ise film izliyor.
Ablam çok zayıftı, ben ise daha kiloluyum.
Herkes kararını verdi, biz ise hâlâ bekliyoruz.
Çorba çok güzeldi. Salata ise hiç lezzetli değildi.
A2 seviyesindeki dersler kolaydı, B1 seviyesindekilerse çok zordu.

Bırak.... bile
Bırak spor yapmayı, yürüyüş bile yapmıyorum.
Bırak telefonla aramayı, aylardır mesaj bile göndermedi.
Bırakın sınava girmeyi, derslere bile düzenli gelmedi.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

DİLE BENDEN NE DİLERSEN
Temel gemiyle okyanusu geçiyormuş. Bir fırtına çıkmış, gemi batmış. Temel, bir İngiliz, bir de Fransız bir tahta parçasına tutunmuşlar, yüze yüze küçücük bir adaya çıkmışlar. Günler geçmiş. Ot yiyerek günlerini geçiriyorlarmış. Bir gün dalgalar kıyıya ağzı kapalı bir şişe getirmiş. Hemen şişeyi açmışlar. Şişeden bir cin çıkmış:
- Sahipler! Dileyin benden ne dilerseniz, demiş.
İngiliz:
- Beni hemen evime götür, demiş. Cin parmaklarını şıklatmış, İngiliz bir anda evine gitmiş.
Fransız:
- Ben de evime gitmek istiyorum, demiş. Bir anda Fransız da evine gitmiş.
Cin, Temel'e dönmüş:
- Sahip, dile benden ne dilersen, demiş.
Temel etrafına bakmış:
- Ben burada yalnız kaldım. Yalnızlığı hiç sevmem. O İngiliz ve Fransız arkadaşımı geri istiyorum. Onları buraya getir, demiş.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları dilek kipi (-sA) ve dilek kipinin hikâyesi (-sAydI) ile cümleler kurarak dolduralım.

1. Keşke ....., evde otururuz.
2. Keşke ....., o zaman hemen alırım.
3. Keşke ....., daha kolay iş bulursun.
4. Keşke ....., şimdi çok üzüldüm.
5. Keşke ..... çünkü ben vejetaryenim.
6. Keşke ....., şimdi kaybolduk.
7. ....., işini kaybetti.
8. ....., ama çok acil bir işim çıktı.
9. Bu soğuk havaları hiç sevmiyorum. Keşke ..... .
10. Bütün zamanım trafikte geçiyor. Keşke ..... .

2. Aşağıdaki boşlukları dilek-kipi (-sA) ve dilek kipinin hikâyesi (-sAydI) ile dolduralım.

1. Keşke şu ödevler ol..... .
2. Başım çok ağrıyor. Ağrı kesici mi al..... acaba?
3. Keşke bana haber ver..... . Seni boşu boşuna bekledim.
4. Keşke ailemi ara....., beni çok merak etmişlerdir.
5. Akşama misafirlerimiz gelecekmiş keşke evi temizle..... .
6. Keşke ailem de burada yaşa..... .
7. Keşke adresi bir kağıda yaz..... . Gel, şuradaki terziye soralım.
8. Keşke o evi al..... . Hem bahçesi var hem de havuzu.
9. Keşke sis ol..... Uçak henüz kalkmadı.
10. Keşke akşamki partide Ali'yi de gör..... . Çok özledim.
11. Keşke en iyi arkadaşımla aynı evde beraber yaşa..... .
12. Keşke otobüs erken gel..... . Geç kaldık.
13. Keşke ben de müziğe yetenekli ol..... ve konservatuara gitsem.
14. Keşke dil sınavını geç..... , o zaman doktoraya başvuracağım.
15. Keşke İstanbul'a gelip de bende kal..... .
16. Keşke bana bir daha hiç yalan söyle..... .
17. Keşke ben de senin gibi sakin ol..... .
18. Keşke bu sınavı kazan..... o zaman diğer sınava girmene gerek yoktu.
19. Keşke fiyatı uygun ol..... ve ben de o evi al..... .
20. Keşke sen de gel..... çünkü konser güzeldi.

3. Aşağıdaki boşlukları uygun zarf-fiil ekleriyle (–(y)IncA / -( )r –mAz) dolduralım.

1. Karşımda onu gör..... kalbim hızla atmaya başladı.
2. Sokaktaki çocuk koşarken yere düş..... hemen ağlamaya başladı.
3. Polis, hırsızı kapıdan çıkarken gör..... kovaladı.
4. Kardeşim dünkü pastanın hepsini ye..... karnı ağrıdı.
5. Bugün öğretmenimiz derse gel..... hepimiz onu merak ettik.
6. Onlar kapıdan gir..... gir..... mağazanın güvenlik alarmı çalmaya başladı.
7. Öğretmen konuyu tekrar anlat..... daha iyi anladım.
8. Yağmur yağ..... piknik planımız iptal oldu.
9. Ahmet bize bu konuda yalan söyle..... hepimiz çok şaşırdık.
10. Sabah kahve iç..... uyanamıyorum.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Düşüncelerimi, planlarımı veya olayları kısaca ifade edebilirim.	1	2	3	4	5
2. Hayallerimi, pişmanlıklarımı anlatabilirim.	1	2	3	4	5
3. İlgi alanıma giren konularda kişisel görüşümü içeren sade, basit metin yazabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

açlık
akademik
alışveriş sitesi
asma kilit
ayakkabı topuğu
çeşme
çaput
dağınıklık
detoks
dilek ağacı
ebeveyn
eğitmen
empati
eşarp
hayır
kargo
keşke
kırık
makale
ömür
pişmanlık
reklam
sabır
sahil
sorumsuz
şer
tekne
toksin
umutsuz
ürün
yazlık
yorum

FİİLLER

araştırma yapmak
çağırmak
dilek tutmak
dinmek
iade etmek
katkı sağlamak
ödünç vermek
öfkelendirmek
pişman olmak
sona ermek
şikâyet etmek
şişmanlamak
talep etmek
yardımcı olmak

KALIP İFADELER

çocuk kalmak
dünya turuna çıkmak
iç çekmek
iç hesaplaşma
kalbi küt küt atmak
konsantre olmak
ömür boyu
son model
tadını çıkarmak
vicdan muhasebesi
yasal işlem başlatmak

ÜNİTE 6

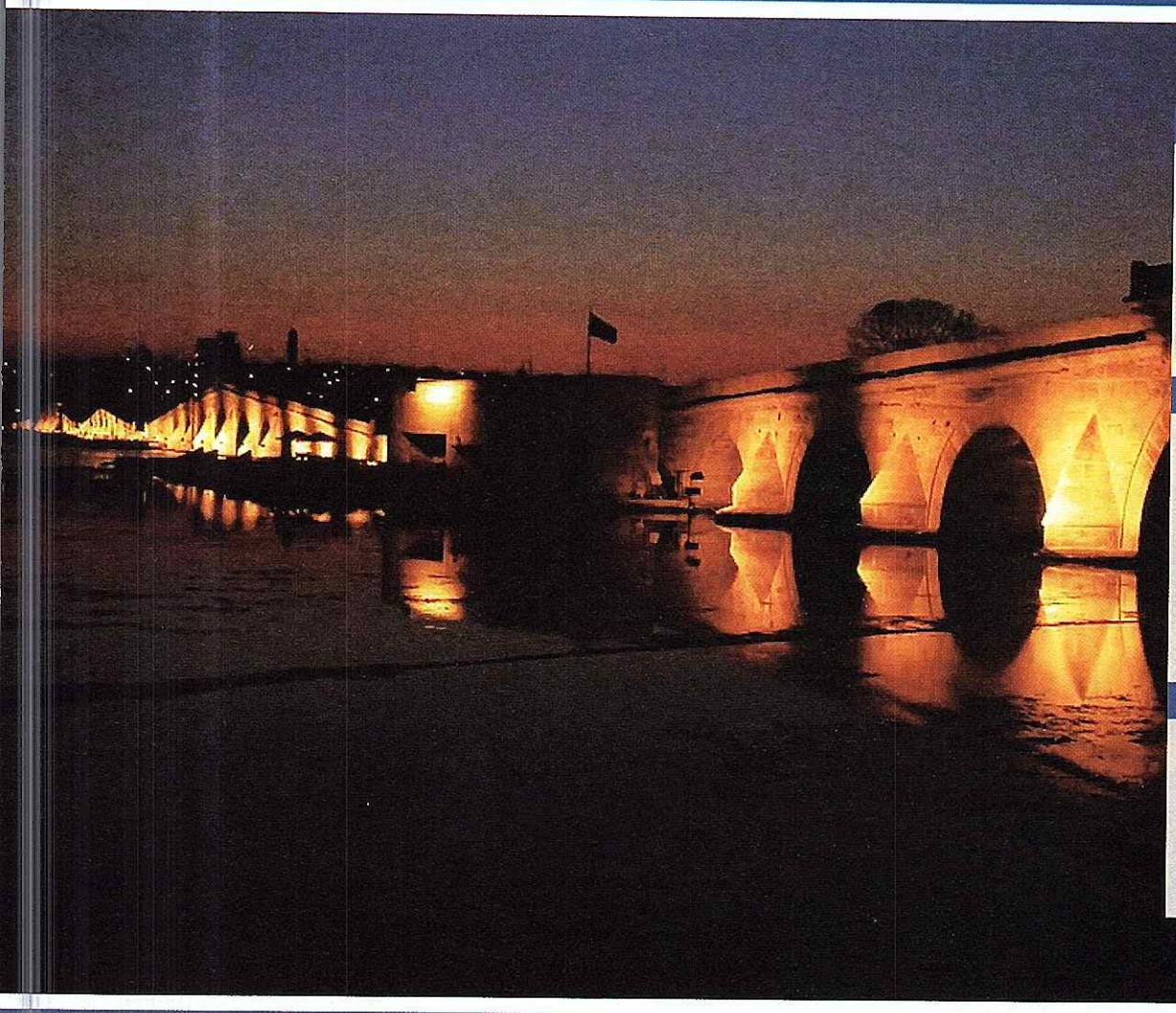

BECERİLER

- Bildiği konularda bilgi alışverişinde bulunabilme
- Çevreyi betimleyebilme

DİL BİLGİSİ

- Şart kipi
- Şart kipinin hikâyesi
- Zarf-fiiller
- (-DIğIndAn beri, -(y)AII, -DI -(y)AII)

KELİMELER

- Kültür
- Batıl inançlar
- Köy/Şehir hayatı
- Festivaller

BİR DÜNYA KÜLTÜR

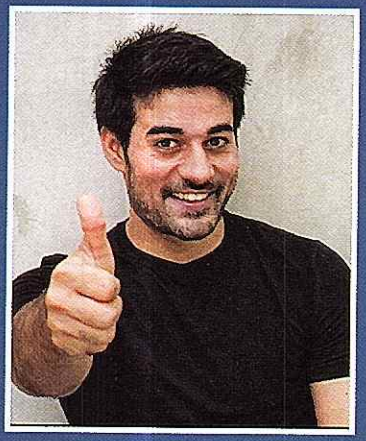

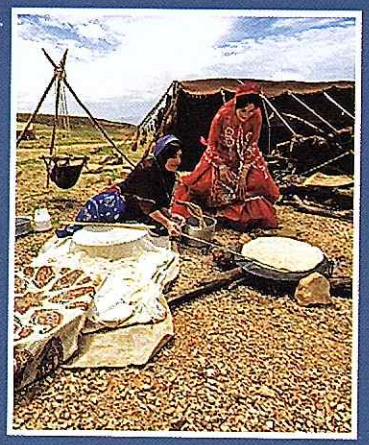

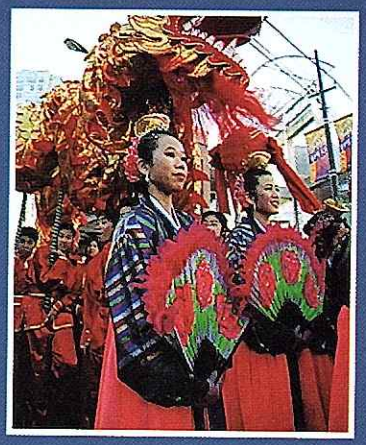

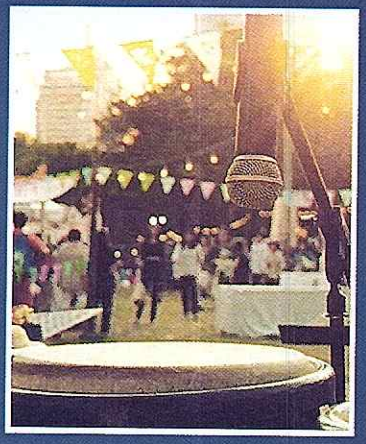

mutsuzsan, gelmeyeceksen, seviyorsan, gittiyse

-İşinde mutsuzsan, oradan ayrıl.
-Gelmeyeceksen bana haber ver.
-Türk yemeklerini seviyorsan bu restorana gitmelisin.
-İstanbul'a gittiyse onu arar.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki resimlerde farklı beden dili hareketleri vardır. Bu beden dili hareketleri ne demektir, biliyor musunuz?

OKUMA

FARKLI KÜLTÜRLERDE BEDEN DİLLERİ

Beden dili, günlük hayatta en az sözcükler kadar etkili el, kol ve vücut hareketleridir. Bazen tek bir beden diliyle pek çok şey anlatabiliriz. Beden dilleri ülkeden ülkeye, kültürden kültüre farklılık gösterebilir. Kendi ülkenizdeki beden dili hareketleri farklı bir ülkede farklı bir anlama gelebilir. Gelin şimdi hep beraber bazı beden dili hareketleri hangi kültürde hangi anlama geliyor, bir bakalım.

Göz teması kurmak en yaygın beden dili işaretidir. Kuzey Afrika ve Amerika'da göz teması kişinin kendine güvenini gösterirken Japonya, Kore ve Tayland gibi ülkelerde uzun bir göz teması saygısızlık ifadesidir.

İşaret parmağı ve orta parmağını kaldırıp "V" harfine benzer bir işaret yapmak çoğu kültürde zafer anlamına gelmektedir. Bu işaret İkinci Dünya Savaşı sırasında zafer işareti anlamındayken insanlar 1960'lı yıllardan beri bu işareti "barış" anlamında kullanıyorlar. Ama Avustralya'da bu işaret "git ve buradan uzaklaş" anlamına gelmektedir.

Başparmağı yukarı kaldırmak dünyanın büyük bir kısmında "her şey yolunda" anlamına gelmektedir. İtalya'da da bu hareket "harika" anlamındadır. Eğer bu hareketi Afganistan ve İran gibi bazı ülkelerde yaparsanız büyük saygısızlık göstergesidir.

El işaretleri gibi vücut dili de farklı kültürlerde farklı anlamlara gelmektedir. Örneğin; Türkler ve Yunanlılar kafalarını arkaya atarak "cık" derler. Bu hareket "hayır" demektir ve bunu pek az insan anlayabilir. Bir başka örnek ise Türkiye'de ve pek çok ülkede başı aşağı yukarı sallamak "evet", sağa sola sallamak "hayır" anlamına gelmektedir. Eğer bu baş hareketlerini Afrika'nın bazı bölgelerinde yaparsanız tam tersi bir anlama gelir. Bu bölgelerde başı aşağı yukarı sallamak "hayır", sağa sola sallamak ise "evet" demektir.

Kültürler arası selamlaşma ise en karmaşık kısımdır. Selamlaşırken beden dili kullanımı kültürden kültüre değişmektedir. Akdeniz ülkelerindeki insanlar selamlaşırken sarılmayı ve öpüşmeyi çok severler. Fransızlar'da selamlaşırken üç kere öpme alışkanlığı vardır. Filipinler'de hızla gözleri açıp kapamak selamlaşmak için yeterli olmaktadır. Japonya'da ise insanlar birbirlerine temas etmeden eğilerek selamlaşırlar. Bu sizi şaşırtmasın!

Siz siz olun farklı kültürden insanlar ile iletişime geçerken beden dili kullanımına dikkat edin. Eğer dikkat etmezseniz, yanlış anlaşılmalara hazırlıklı olun.

2 Metinde hangi beden dili hareketleri hakkında bilgi vardır? İşaretleyelim.

1. göz teması ( )
2. el sallama ( )
3. tokalaşma ( )
4. başı sağa sola sallama ( )
5. başparmağı yukarı kaldırma ( )
6. gözü hızlı açıp kapama ( )
7. işaret parmağı kaldırma ( )
8. kafayı arkaya atma ( )

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Beden dili insanlar arası iletişimde sözcükler kadar önemlidir. ( )
2. Göz teması kurmak bazı Asya ülkelerinde saygısızlık anlamına gelir. ( )
3. Zafer işaretinin hiçbir ülkede olumsuz bir anlamı yoktur. ( )
4. Başparmağı yukarı kaldırmanın iki farklı olumlu anlamı vardır. ( )
5. Kafayı arkaya atmak "evet" anlamı taşır. ( )
6. El işaretleri gibi vücut dili de pek çok anlama gelmektedir. ( )
7. Dünyanın her yerinde selamlaşırken insanlar birbirlerine sarılır. ( )
8. Filipinler ve Japonya'da çok farklı selamlaşma kültürleri vardır. ( )
9. Bazı beden dilleri tüm dünyada aynı anlama gelmektedir. ( )
10. Aynı beden dilleri farklı kültürlerde yanlış anlaşılmalara sebep olabilir. ( )

YA SİZ?

1. Türkiye'de hangi beden dili hareketlerini ilk defa gördünüz?
2. Kendi ülkeniz ve Türkiye'deki beden dili kullanımı arasındaki farklar nelerdir?

DİL BİLGİSİ

Şart Kipi (Conditionals)
Şart Kipi, işin yapılmasının bir koşula bağlı olduğunu anlatmak için kullanılır.
If clause is used to express essentiality for an action to be done.

fiil + zaman eki + (y)sA + kişi eki | **ad / sıfat + sA + kişi eki**

Örnek:

İşinde mutsuzsan, neden oradan ayrılmıyorsun?
Öğrenciysen sen de indirimli otobüs kartı kullanabilirsin.
Müsait değilsen sonra arayayım.
Eğer işimiz erken biterse sinemaya gideriz.
Gece erken yatarsan sabah erken kalkarsın ve derse zamanında gelirsin.
Biliyorsun Ahmet'le aram iyi değil. Eğer onunla buluşacaksan, ben gelmeyeyim.
Ders çalışacaksan televizyonu kapatayım.
Gelmeyeceksen bana haber ver.
Yemek pişirmediysen, bu akşam dışarıda yiyelim.
Bu konuyu anlamadıysanız tekrar anlatabilirim.
Dışarıda yağmur yağıyorsa, şemsiyeni almayı unutma.
Fas yemeklerini seviyorsan bu lokantada yiyebiliriz.
Eğer okula gelmişse kantinde arkadaşlarıyla oturuyordur.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. İşlerinizi bitir..... yemeğe çıkabiliriz.
2. Sıkıl..... dışarı çıkıp biraz hava alabiliriz.
3. Dergiyi oku..... alabilir miyim?
4. Senin hemen çıkman lazım..... beni bekleme. Benim işim bitmedi.
5. Bakırköy'e git..... sizi arabayla bırakabilirim.
6. Babam sınıfı geç..... bana bisiklet alacak.
7. Hava soğuk..... kalın bir şeyler giyin.
8. Zeynep okula gel..... bana haber ver.
9. Spor yap..... kendini daha sağlıklı hissedersin.
10. Yemek fazla tuzlu..... içine biraz su ekle.

5 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Eğer Türkçeyi iyi konuşursam ..... .
2. Eğer hastaysan ..... .
3. Eğer sağlıklı beslenirseniz ..... .
4. Eğer bu sınavdan iyi bir not alırsam ..... .
5. Eğer zamanında gelmezse ..... .
6. Eğer hâlâ işteyse ..... .
7. Eğer yorgunsanız ..... .
8. Eğer hava yağmurlu olmazsa ..... .
9. Eğer mutlu değilsen ..... .
10. Eğer yalan söylersen ..... .

6 Aşağıdaki cümleleri şart kipi ile tamamlayalım.

1. ..... başarılı olursun.
2. ..... üstünüzü kalın giyinin.
3. ..... akşam dışarı çıkalım.
4. ..... seninle konuşmam.
5. ..... daha çok çalışmalısınız.
6. ..... evde yemek yapıyordur.
7. ..... Ankara'ya uçakla gideceğim.
8. ..... tatile çıkarım.
9. ..... biraz acele et.
10. ..... şemsiyeni almana gerek yok.

7 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Kahve ..... neden çay sipariş ettin?
   a. seviyorsan b. seversen
2. Annem eve erken ..... akşam için pasta yapıyordur.
   a. dönecekse b. döndüyse
3. Bana böyle şakalar yapmaya ..... bir daha seninle konuşmak istemiyorum.
   a. devam edeceksen b. devam ediyorsan
4. Bu yemeği ..... sana dışarıdan sipariş edelim.
   a. sevmemişsen b. sevmiyorsan
5. Ahmet'in telefon numarasını ..... bana söyleyebilir misin?
   a. biliyorsan b. bilmişsen
6. Akşamki film için bilet bul..... ben de sizinle geleyim.
   a. bulursam b. bulacaksam
7. Eğer seni sev..... neden seninle sırlarını paylaşıyor?
   a. sevmezse b. sevmiyorsa
8. Sınavdaki bütün soruları ..... sana yemek ısmarlayacağım.
   a. bilirsen b. bileceksen
9. Her gün düzenli spor yap..... kendini daha dinç hissedersin.
   a. yaparsan b. yapmışsan
10. Melike Ankara'ya uçakla git..... şu an Ankara'da olmalı.
    a. gitmişse b. gidiyorsa
11. Bu dil bilgisi konusunu anla..... bana da anlatır mısın?
    a. anlamışsan b. anladıysan
12. Üşü..... hemen içeri gir. Hasta olacaksın.
    a. üşüdüysen b. üşümüşsen
13. Eğer bu konuda karar ver..... bu saatten sonra kararını değiştiremem.
    a. vermişse b. veriyorsa
14. Okulda Mine'yi gör..... bu kitabı ona verir misin?
    a. görmüşsen b. görürsen
15. Annemden izin al..... sizinle yarınki partiye gelemem.
    a. alamazsam b. alamıyorsam

DİNLEME

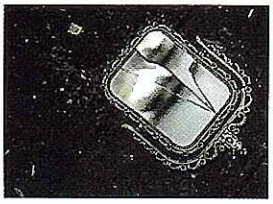

BATIL İNANÇLAR

8 **Aşağıda çeşitli ülkelere göre iyi veya kötü şans getiren bazı nesneler var. Sizin ülkenizde bunlar şans mı yoksa şanssızlık mı getirir? Tartışalım.**

kara kedi at nalı dört yapraklı yonca merdiven ayna fil dişi tahta

9 16 **Metni dinleyelim. Aşağıdakilerden hangisi iyi, hangisi kötüdür? İşaretleyelim.**

	İyi	Kötü		İyi	Kötü
1. Kedi	( )	( )	6. Paranın "tura" gelmesi	( )	( )
2. Karga	( )	( )	7. Sağ gözün seğirmesi	( )	( )
3. 4 Rakamı	( )	( )	8. Elden ele bıçak vermek	( )	( )
4. Arıya zarar vermek	( )	( )	9. Dört yapraklı yonca	( )	( )
5. Çekirge	( )	( )	10. Gece tırnak kesmek	( )	( )

YAZMA

10 **Aşağıdaki sorulara cevap vererek beden dili ve kültürel farklılıklar hakkında bir metin yazalım.**

- Türkiye ve kendi ülkeniz arasında beden dili farklılıkları var mı? Bu farklılıkları örneklendirerek açıklayınız.
- Türkiye'de kendi kültürünüze ait beden dilinizi kullanırken insanlar sizi yanlış anladılar mı? Ya da siz Türk kültürüne ait beden dili hareketlerini yanlış anladınız mı? Örnekler veriniz.
- Hangi beden dili hareketlerini Türkiye'de ilk defa gördünüz? Bunu insanlarla iletişim kurarken kullandınız mı?

KONUŞMA

11 **İkişerli gruplar oluşturalım ve aşağıdaki soruları cevaplayalım.**

Öğrenci A
Ne zaman birisine yalan söylersin?
Ne zaman birinden özür dilersin?
Ne zaman geç kalkarsın?
Ne zaman para biriktirirsin?
Ne zaman yalnız kalmak istersin?
Eğer en yakın arkadaşın sana yalan söylerse ne yaparsın?

Öğrenci B
Ne zaman birini şikâyet edersin?
Ne zaman birini affedersin?
Ne zaman özel bir yemek yaparsın?
Ne zaman çok fazla para harcarsın?
Ne zaman birine hediye alırsın?
Eğer biri sosyal medya hesabını çalarsa ne yaparsın?

Örnek:
Öğrenci A: Ne zaman birisine çiçek alırsın?
Öğrenci B: Eğer birinin kalbini kırarsam ona çiçek alırım.

Öğrenci A: Eğer cüzdanınızı bulamazsanız ne yaparsınız?
Öğrenci B: Eğer cüzdanımı bulamazsam polisi ararım.

kalksaydım, olmasaydın, yapsaydı	-Erken kalksaydım, dersi kaçırmazdım. -Mühendis olmasaydın ne iş yapardın? -Spor yapsaydı kilo almazdı.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Göçebe ve yörük kelimelerinin anlamı nedir? Biliyor musunuz?

Göçebe: Göçebe insanlar sürekli aynı bölgede yaşamaktansa yılın belirli zamanlarını farklı bölgelerde geçirirler ve hayvancılıkla uğraşırlar.

Yörük: Akdeniz Bölgesinde, Toros dağlarındaki göçebelerdir.

2 Bu tanıma göre fotoğraflardan hangisinde göçebe kişileri görüyorsunuz? Bu kişilerin hayatları hakkında neler biliyorsunuz?

1
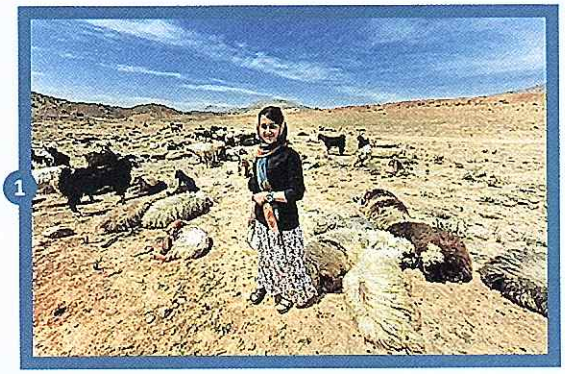

2
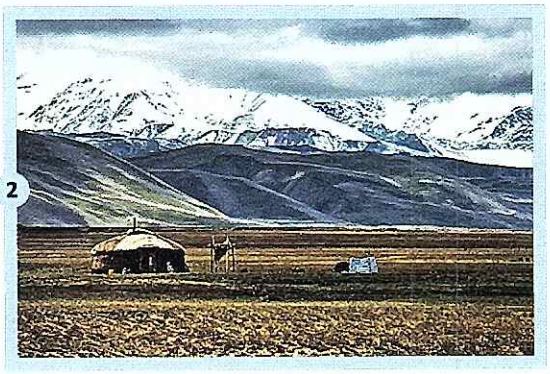

3

4
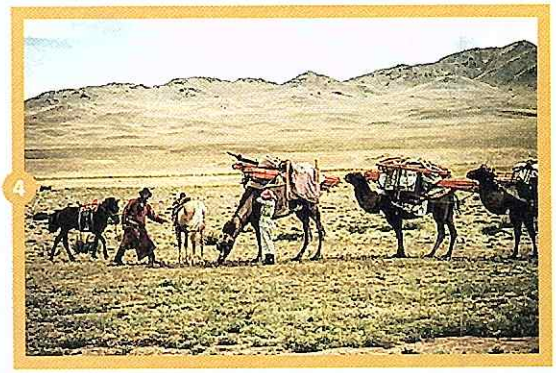

5

OKUMA

GÖÇEBE YAŞAM: YÖRÜKLER

Anadolu'daki göçebelerin son temsilcisi Sarıkeçili Yörükleri, kış aylarında Mersin'in Silifke ilçesindeki ormanlık bölgede yaşıyorlar. Sarıkeçili Yörükleri zor yaşam tarzlarına rağmen, geleneklerini sürdürüyor. Bugün bir yörük çadırına konuk oluyoruz ve Gökçe ailesi ile onların geleneklerini ve yaşamlarını konuşuyoruz.

- Yaman Bey, bu ailenin en büyüğü sizsiniz. İlk sorum size: Yörük ailesinin bir sabahı nasıl geçer?
Biz beş kişilik bir aileyiz ama bu bölgede beş Yörük ailesi daha var. Sabah, gün doğarken, çok erken kalkarız. Eşim ve gelinim odun ateşinde gözleme pişirir ve keçi peyniriyle kahvaltı yaparız. Kahvaltıdan sonra oğlum Ünal keçilerle ilgilenir ve onlara çobanlık yapar. Önce oğlaklarla yani yavru keçilerle ilgilenir.

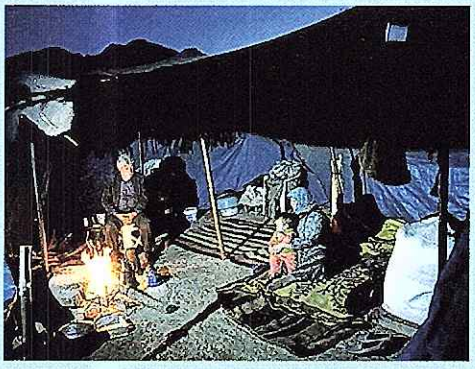

- Ünal Bey, sizi ve eşinizi tanıyalım.
Eşim Güneş de bir Yörük kızıydı, onun ailesi de Yörük'tü, yani aynı kültürün insanlarıyız. Bir de kızımız var, ismi Gül. Ben keçilerle ilgilenirken eşim kızımıza bakar, çadırın temizliği ve yemek yapmak gibi işlerle ilgilenir. Akşam olunca da odun ateşinde çay demler, sohbet ederiz. Babam bize hikâyeler anlatır. Ailemizde herkesin farklı bir işi var.

- Güneş Hanım, siz Yörük kültürü ve kendinizle ilgili ne söylemek istersiniz?
Keçilerle ilgilenmek hiç kolay değil ama biz geçimimizi keçilerden sağlıyoruz. Onların etini, sütünü ve yününü kullanıyoruz. Sütünden peynir yapıyoruz, yünündeh çadır ve başka kumaşlar dokuyoruz. Bu ürünleri yerel pazarlarda satıyoruz. Keçilerin sürekli gezmelerini ve otlamalarını sağlıyoruz. Akşamları biraz zor oluyor çünkü güneş batınca tüm keçileri bir araya getirmek uzun sürüyor. Tüm aile keçileri bir yerde toplamak için uğraşıyoruz: eşim, ben, kayınpederim, kayınvalidem. Gül bile yardım ediyor. "Anneciğim, daha büyük olsaydım, ben de keçileri otlatmaya götürürdüm" diyor. O da zorlukların farkında.

- Güneş Hanım, ailenizle birlikte çadırda kalıyorsunuz. Çadırdaki yaşamla ilgili ne söylemek istersiniz?
Az önce de bahsettim, çadırları keçi kılından yapıyoruz. Bu çadırlarımız yağmur geçirmiyor. Çadırların içi kışın sıcak yazın serin oluyor. Çadır bizim yuvamız. Aynı bir ev gibi. Çadırın içinden dışarıyı görebilirsiniz ama dışarıdan içeriyi kimse göremez.

- Yaman Bey, size bir şey daha sormak istiyorum. Yazın ve kışın farklı yerlerde yaşıyorsunuz. Bu iki mevsimde nasıl göç ediyorsunuz?
Biz Yörük aileleri nisan ayında daha serin yaylalara göçeriz çünkü hayvanlarımız sıcak havaya dayanamazlar. Üç ya da dört ay boyunca hayvanlarımızla birlikte yaylada kalırız. Daha sonra denize yakın yerlere göç ederiz. Kış mevsimini daha sıcak yerlerde geçiririz. Göç günü sabah 05:00'da eşyalarımızı toplayıp yola çıkarız. Her gün 7 saat hiç durmadan yürürüz. Bu göç yolculuğu iki ay sürer.

- Güneş Hanım, siz ne düşünüyorsunuz? Göçebe hayatı zor mu?
Ben Yörük kültüründe doğdum, büyüdüm ve evlendim. Kızımın da bu kültür içinde büyümesini isterim. Bazı aileler şehirlere taşınıyorlar çünkü hayat tarzımız gerçekten çok yorucu. Yağmur, çamur, kar, kış demeden çalışıyoruz. Buna rağmen bizim kültürümüz çok farklı. Doğanın içinde yaşarız. Suyumuz dağdan gelir, biz de bu suyu içer ve yalnızca doğal yiyeceklerle besleniriz. Sağlıklı, mutlu ve huzurluyuz. Kadın ve erkek arasında fark yoktur. Para ile çok fazla işimiz olmaz. Bunu görmek isterseniz, her zaman bekleriz.

3 Röportajı okuyalım, aşağıdaki konulardan hangileri hakkında bilgiler vardır? İşaretleyelim.

	Var	Yok
1. Ailenin geçim kaynağı	( )	( )
2. Ailedeki kişilerin yaşları	( )	( )
3. Kişilerin günlük görevleri	( )	( )
4. Eğitimle ilgili sorunlar	( )	( )
5. Çevre ile ilgili sorunlar	( )	( )

4 Röportajı detaylı bir şekilde tekrar okuyalım. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Gökçe ailesi Anadolu'daki göçebelerin son temsilcileri arasındadır. ( )
2. Gökçe ailesinde herkesin görevi aynıdır. ( )
3. Gökçe ailesi tarımla uğraşıyor. ( )
4. Gökçe ailesi şubat ayında göç ediyor. ( )
5. Yörüklerin çadırları farklı mevsimlerde yaşamak için uygun. ( )
6. Yörükler sağlıklı ve doğal yiyeceklere çok zor ulaşıyor. ( )
7. Gökçe ailesi hayatlarından memnun değil çünkü şartları çok zor. ( )

YA SİZ?

Köyde mi şehirde mi yaşıyorsunuz? Köy hayatı hakkında neler biliyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Şart Kipinin Hikâyesi

Şart kipi geçmişteki bir işin yapılmasının bir şarta bağlı olduğunu anlatmak için kullanılır.

Örnek:
Bugün okula gelirsen beni görebilirsin. (Şart Kipi)
Dün okula gelseydin beni görebilirdin. (Şart Kipinin Hikâyesi)

The past form of subjunctive form tells about not the wishes but the condition when it is used with the sentences in which there are situations referring to the cases cannot be changed or the results. In this respect, the other sentence, usually, ends with -rdI or -(y)AcAktI.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitseydim	gitmeseydim	gitse miydim	gitmese miydim
Sen	gitseydin	gitmeseydin	gitse miydin	gitmese miydin
O	gitseydi	gitmeseydi	gitse miydi	gitmese miydi
Biz	gitseydik	gitmeseydik	gitse miydik	gitmese miydik
Siz	gitseydiniz	gitmeseydiniz	gitse miydiniz	gitmese miydiniz
Onlar	gitseydi(ler)	gitmeseydi(ler)	gitse miydi(ler)	gitmese miydi(ler)

Örnek:
Eğer erken kalksaydım, otobüsü kaçırmayacaktım. (Erken kalkmadım ve otobüsü kaçırdım.)
Eğer öğretmen olmasaydın, hangi işi yapardın? (Öğretmen olmaman koşulunda hangi işi yapardın?)
Eğer dikkatli olsaydın, vazoyu kırmazdın. (Dikkatli olmadın ve vazoyu kırdın.)

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Eğer alışverişini internetten yap..... daha az para harcardın.
2. İyi bir bölümden mezun ol..... daha yüksek maaşlı bir iş bulabilirdim.
3. Eşim araba kullan..... onu her gün işe götürmek zorunda kalmazdım.
4. Daha erken kalk..... bugün derse geç kalmazdın.
5. Telefonum yanımda ol..... şimdi bir fotoğraf çekebilirdik.
6. Bu kadar çok çalış..... hayattan daha çok keyif alırdık.
7. Eğer adresi bul..... navigasyona bakardık. Ama kolayca bulduk.
8. Daha çok para kazan..... tatilde yurt dışına gidebilirdin.
9. Bu kadar çok para harca..... sürekli kredi kartı borcu ödemezdin.
10. Eğer ülkeme dön..... yazın burada staj yapabilirdim.

6 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Tatilim daha uzun olsaydı	a. arkadaşımdan borç istemek zorunda kalırdım.
2. Can daha çok spor yapsaydı	b. daha hızlı zayıflardı.
3. Eğer biz Çince bilseydik	c. bir kuş olup uçmak isterdim.
4. Eğer milyoner olsaydım	ç. insanlara yardım ederdim.
5. İşimden memnun olmasaydım	d. onunla her gün parka gider oynardım.
6. Eğer ben evlenseydim	e. düğünüme herkesi çağırırdım.
7. Eğer bir hayvan olsaydım	f. ödevlerimi her gün düzenli yapardım.
8. Tüm paramı harcasaydım	g. daha farklı şehirleri ziyaret ederdim.
9. Eğer köpeğim olsaydı	ğ. yeni bir iş arardım.
10. Eğer ben öğrenci olsaydım	h. bu turistle daha rahat anlaşabilirdik.

7 Aşağıdaki cümlelerdeki durumlarda ne yapardınız? Cevaplayalım. Bir olumlu, bir olumsuz cümle yazalım.

Örnek: *Zamanda yolculuk yapabilseydim, çocukluğuma dönmek isterdim.*
Zamanda yolculuk yapabilseydim geleceğe gitmek istemezdim.

1. Dünyadaki en zengin kişi siz olsaydınız neler yapardınız, neler yapmazdınız?

.....

2. Bir hayvan olsaydınız hangi hayvan olurdunuz? Hangisi olmak istemezdiniz?

.....

3. Ülkenizin başbakanı olsaydınız neler yapardınız? Neler yapmazdınız?

.....

4. Evinize hırsız girseydi ne yapardınız? Ne yapmazdınız?

.....

5. Bu sabah uyuyakalıp derse geç kalsaydınız ne yapardınız? Ne yapmazdınız?

.....

6. Şu anda bir yere gidebilseydiniz nereye gitmek isterdiniz? Nereye gitmek istemezdiniz?

.....

7. Eğer istediğiniz bir mesleği seçebilseydiniz ne olmak isterdiniz? Ne olmak istemezdiniz?

.....

8. Eğer ıssız bir adada kalsaydınız yanınıza hangi eşyaları alırdınız? Hangi eşyaları almazdınız?

.....

9. Eğer görünmez olsaydınız ne yapardınız? Ne yapmazdınız?

.....

10. Sonsuza kadar yaşasaydınız ne yapardınız? Ne yapmazdınız?

.....

DİNLEME

ŞEHİRDEN KÖYE, KÖYDEN ŞEHRE

8 17 **Metni dinleyelim. Tablodaki soruları cevaplayalım.**

	Deniz Hanım	Can Bey
1. Taşınma sebebi neydi?		
2. Köyde geçimini nasıl sağlamak istedi? Nelerle uğraştı?		
3. Şu anda ne yapıyor?		

9 **Metni tekrar dinleyelim. Aşağıdaki cümleler kime ait? Deniz (D) ve Can (C) yazalım. Her ikisine de ait ise (DC) yazalım.**

1. Kendi evimi yaptım. ( )
2. Köy hayatı zor. ( )
3. Hayvancılık yapıyorum. ( )
4. Sebze yetiştirip satmak istedim. ( )
5. Köydeyken hiç yalnız hissetmiyorum. ( )
6. Şimdi emlakçılık yapıyorum. ( )

KONUŞMA

10 Aşağıdaki durumları zaman çizelgesine yıllarıyla birlikte yazalım.

..... yılında Türkiye'ye/ yurt dışına taşındım.

..... yılında doğdum.

..... yılında Türkçe öğrenmeye başladım.

..... yılında evlendim.

..... yılında çocuğum oldu.

..... yılında üniversiteyi kazandım.

..... yılında büyük bir hastalık atlattım.

..... yılında işe girdim.

11 Hayal edelim. Eğer hayatımızdaki bu olaylar olmasaydı ya da başka bir zamanda olsaydı hayatımız nasıl olurdu? Neler farklı olurdu? Neler aynı kalırdı? Anlatalım.

Örnek:

2010 yılında evlendim. Evlenmeseydim şu anda bekâr olurdum ve çocuğum olmazdı.

2017 yılında Türkiye'ye geldim. Türkiye'ye gelmeseydim, burada iş bulamazdım ve başka bir yerde yaşardım.

YAZMA

12 Köyde yaşamak şehirde yaşamaktan daha mı iyidir? Aşağıdaki tabloyu inceleyelim ve konuya uygun bir metin yazalım.

Giriş	Uygun bir şekilde metne başlayın ve okuyucunun ilgisini çekin. Konu hakkındaki görüşlerinizi kısaca yazın. Diğer paragraflarda bu görüşünüzü destekleyeceksiniz.
Gelişme	Bilgi ve iddialarınızı verilerle destekleyin. Konu hakkında veriler, bilgiler, istatistikler, kısa açıklamalar, önemli kişilerin sözlerini yazabilirsiniz.
Gelişme	Konuyla ilgili karşıt görüşlerden bahsedin. Diğer görüşlerle ilgili bilgileri yazın. Bu görüşlere neden katılmıyorsunuz? Sebeplerini yazın.
Sonuç	Metninizin ana fikrinden kısaca bahsedin ve metni sonlandırın.

geldiğimden beri, evleneli, çıktık çıkalı	-Buraya geldiğimden beri ailemi görmedim. -Evleneli çok değişti. -Tatile çıktık çıkalı problem yaşıyoruz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki fotoğraflardaki festivalleri biliyor musunuz? Hangi fotoğraf hangi festivale ait, eşleştirelim. Sizce bu festivallerde nasıl etkinlikler var, tahmin edelim.

a. Çin Yeni Yılı
b. Rio Karnavalı
c. İspanya Domates Festivali

1. ..... 2. ..... 3. .....

2 Sizin ülkenizde/kültürünüzde festivaller var mı? Bu festivallerde nasıl etkinlikler var? Anlatalım.

OKUMA

Bir Dünya Festival

Günümüzde eğlenmek ve rahatlamak, en az çalışmak ve üretmek kadar önemlidir. Tarihte de durum aynıydı. İnsanlar bütün yıl çalıştıktan sonra dinlenmeye ve eğlenmeye ihtiyaç duyuyorlardı. Bu sebeple çok eski zamanlardan beri festivaller insanların hayatında yer almaktadır. Araştırmalara göre festivaller 12. yüzyıldan beri vardır. Geçmişte festivaller daha çok dinlerle ilgiliydi. Günümüzde festivaller ise daha çok eğlence içindir ve pek çok turisti ülkeye çekerek ülke ekonomisine katkıda bulunur. Çünkü festival eğlence, müzik, dans ve rahatlamak demektir. Gelin, dünyadaki ve Türkiye'deki bazı festivallere göz atalım.

Venedik Maske Festivali

İtalyanlar Venedik Maske Festivali'ni 1268 yılından beri düzenliyor. Maskeleriyle ünlü festivalin oldukça ilginç iki farklı hikâyesi var. Avrupa'da bir dönem veba salgını olmuş ve Venedik'in nüfusunun yarısı bu salgında ölmüş. Bazı insanlar hastalıklarını ve yüzlerindeki yaraları saklamak için maske takmaya başlamış. Hastalıklar bittikten sonra bu dönemi hatırlamak için her yıl maskelerle sokaklara çıkmaya başlamışlar. Festivalin diğer hikâyesi de şöyle, bu festival aslında baharı karşılamak için başlamış. İlk zamanlarda maskeler sosyal sınıf farklarını ortadan kaldırmak için varmış. Maskelerle kim zengin, kim fakir bilmeden insanlar beraber eğleniyorlarmış.

Günümüzde İtalya'nın romantik şehri Venedik'in sokakları festival zamanı maskeli ve kostümlü insanlarla doluyor. Bu görüntü ile kendinizi geçmişte gibi hissediyorsunuz. Siz de festival eğlencesine katılmak için maske satın alabilir ve kostüm kiralayabilirsiniz. Maske almak için yüzlerce dükkân ve bu dükkânlarda her bütçeye uygun çeşit çeşit maske var. Fakat kostüm kiralamak çok ucuz değil. Festivalde çeşitli yarışmalar da var. En meşhurları "En Güzel Maske" ve "En Güzel Kostüm" yarışmaları.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Araştırmalara göre festival kutlamaları ne zaman başlamıştır?

.....

2. İnsanlar neden festivaller düzenler?

.....

3. Venedik Maske Festivali ne zaman başlamıştır?

.....

4. Holi festivali niçin yapılmaktadır?

.....

5. Portakal Çiçeği Festivali ile Venedik Maske Festivali'nin ortak etkinliği nedir?

.....

4 Aşağıdaki renklerin altına Holi festivalindeki anlamlarını yazalım.

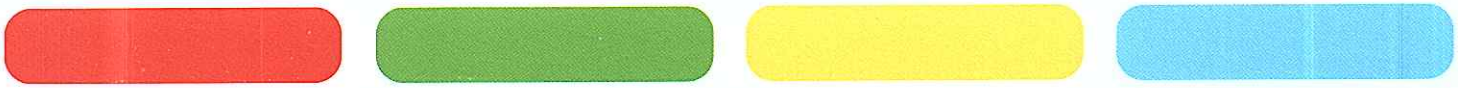

a. ..... b. ..... c. ..... d. .....

YA SİZ?

Hangi festivale katılmak istersiniz? Neden?

Holi Festivali

Bazı araştırmalara göre 4. yüzyıldan beri baharın gelişini kutlamak üzere, kışın son dolunayında insanlar bu festivali kutlar. Birçok Hindu Holi Festivali'ni yeni yılın başlangıcı olarak kabul eder. Holi eğlenceleri iki gün sürer. Festivalin en eğlenceli kısmında insanlar önce rengarenk boyaları yüzlerine sürerler, sonra da bu boyaları birbirlerine atarlar. Sokaklar üzerleri rengarenk boyalarla kaplı insanlarla dolar. Bu sebeple tüm dünyada bu festivali insanlar "Renklerin Festivali" olarak da tanır. Festivalde her rengin bir anlamı vardır. Kırmızı masumiyeti; yeşil canlılık ve enerjiyi; mavi sakinliği; sarı ise dindarlığı simgeler.

Portakal Çiçeği Festivali

Nisan ayında Adana sokaklarında portakal ağaçları çiçek açar ve bu çiçeklerin kokusu bütün sokakları kaplar. Adanalılar bu güzel kokuyu ve baharın gelişini kutlamak için bir festival düzenliyorlar. Portakal Çiçeği Festivali, 2013 yılından beri her yıl nisan ayında Adana'da gerçekleşiyor. Bu festival Türkiye'nin ilk sokak karnavalıdır. Adana, her yıl bu festival süresince sokak konserlerine, yarışmalara, kültürel ve sanatsal etkinliklere ev sahipliği yapar. Festivalin en eğlenceli bölümü kostümlü yürüyüş etkinliğidir. Kostümlü gruplar kent merkezinde ve Adana sokaklarında müzikler eşliğinde yürür. Festivalin bir diğer eğlenceli etkinliği en iyi kostüm yarışmasıdır.

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + DIğIndAn beri	fiil + (y)AII	fiil + DI fiil + (y)AII

Bu zarf fiiller, temel cümledeki eylemin başlama zamanını ve eylemin hâlâ devam ettiğini gösterir.
These adverbial suffixes refer to the starting point of an action and describes continuity. They function in the same way with "since" in English, in the sense that they all refer to a specific point in time in the past and imply that the action covers a significant duration. (e. g. İşimi değiştirdiğimden beri çok mutsuzum. I have been quite unhappy since I changed my job.)

> Cümlede zarf fiilden önce "son" sözcüğü varsa sadece -"-DIğIndAn beri" zarf fiili kullanılır.
> Samet'i *son* gördüğümden beri çok değişmiş.

Örnek:
Türkiye'ye geldiğimden beri suşi yemedim.
Türkiye'ye geleli suşi yemedim.
Türkiye'ye geldim geleli suşi yemedim.

5 Aşağıdaki cümleleri "-(y)AII", "-DI -(y)AII", "-DIğIndAn beri" zarf-fiilleriyle yeniden yazalım.

1. Okul tatil oldu. O zamandan beri beni aramıyor.
..... .
2. Evlendi. O zamandan beri onu görmedim.
..... .
3. Yola çıktık. O zamandan beri bir şey yemedik.
..... .
4. Ameliyat oldun. O zamandan beri çok kilo verdin.
..... .
5. Kaza haberini duydu. O zamandan beri çok üzgün.
..... .
6. Ben buraya geldim. O zamandan bu yana Arapça konuşmadım.
..... .
7. Ülkesine döndü. Arkadaşımı bir daha görmedim.
..... .
8. Oğlum o filmi seyretti. O zamandan beri her şeyden korkuyor.
..... .
9. Masaya oturdu. O zamandan beri gevezelik ediyor.
..... .
10. Demir, evlendi. O zamandan beri evine erken geliyor.
..... .

DİNLEME

FESTİVALE GİTMEK İSTİYORUM

6 18 Metni dinleyelim ve soruları cevaplayalım.

1. Selin Türkiye'deki kaç festivalden bahsediyor?
.....
2. Linda ve Selin hangi festivale gitmeye karar verdiler?
.....

7 Metni dinleyelim, aşağıdaki bilgiler metinde var mı, yok mu? İşaretleyim.

	Var	Yok
1. Festivallerin şehirleri	( )	( )
2. Festival kelimesinin anlamı	( )	( )
3. Festivallerdeki etkinlikler hakkında bilgiler	( )	( )
4. Konserlerin bilet fiyatları	( )	( )
5. Cappadox festivalinin bu yılki programı	( )	( )

KONUŞMA

8 Sınıfımızda bir "Kültür Günü" etkinliği düzenleyelim ve görevleri paylaşalım.

Üç kişilik gruplara ayrılalım.
"Kültür Günü" etkinliklerine karar verelim. (Yemekler, gösteriler, konserler, vb.)
Görev paylaşımı yapalım. (Kim hangi etkinliklerden sorumlu olacak?)
Etkinlik zamanı ve yerine karar verelim. (Nerede ve hangi tarihte olacak?)
Program hakkında konuşalım. (Etkinlik saatleri, sırası, katılım ücretleri vb.)
Davetlilere karar verelim. (Kimleri çağıracağız, kimlere haber vereceğiz?)

YAZMA

9 Aşağıdaki örnek festival programını ve davet mektubunu inceleyelim. Konuşma bölümündeki etkinliğinizden yola çıkarak bir festival programı ve davet mektubu hazırlayalım.

Sınıf arkadaşlarınızla 3 kişilik gruplar oluşturun.

"Kültür Günü" etkinliğiniz için bir festival programı hazırlayın.

"Kültür Günü" etkinliğiniz için bir davet mektubu yazın.

Festival programınızı ve davet mektubunuzu sınıf arkadaşlarınızla paylaşın.

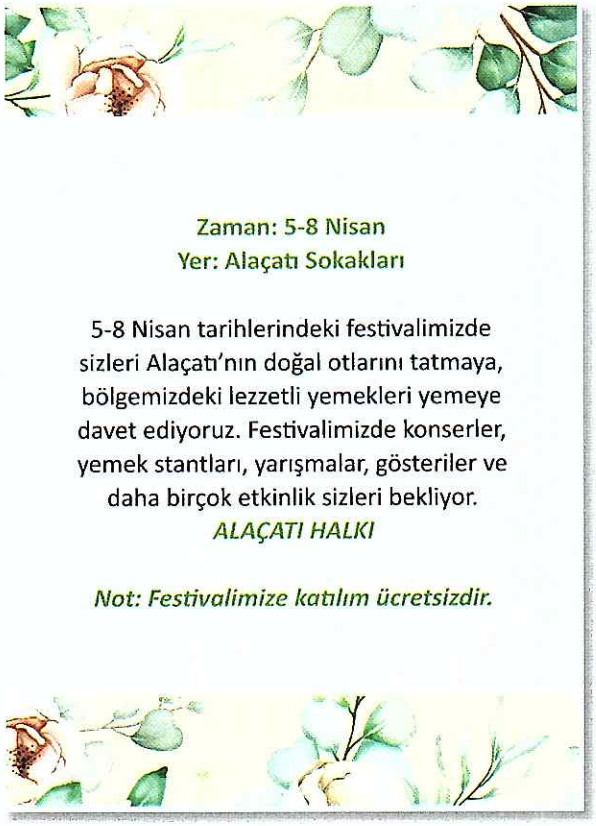

Zaman: 5-8 Nisan
Yer: Alaçatı Sokakları

5-8 Nisan tarihlerindeki festivalimizde sizleri Alaçatı'nın doğal otlarını tatmaya, bölgemizdeki lezzetli yemekleri yemeye davet ediyoruz. Festivalimizde konserler, yemek stantları, yarışmalar, gösteriler ve daha birçok etkinlik sizleri bekliyor.

ALAÇATI HALKI

Not: Festivalimize katılım ücretsizdir.

İZLE - ÖĞREN

BİR GEZGİNLE SÖYLEŞİ

1 ▶ 6 Videoyu izleyelim. Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Mehmet şu anda ne iş yapıyor?
   a. gezgin
   b. reklamcı
   c. youtuber
2. Mehmet gezilerinde özellikle hangi konuları inceliyor?
   a. Kültürlerin dillerini
   b. Kültürlerin tarihini
   c. Kültürlerin yemeklerini
3. Mehmet, "Hatay kocaman bir mutfak." diyerek neyi kastediyor?
   a. Hatay'ın yemekleri çok lezzetlidir.
   b. Hatay'daki evlerde mutfaklar büyüktür.
   c. Hatay mutfağında yemek çeşitliliği fazladır.
4. Mehmet'in gezileri genellikle nasıl?
   a. Sıradan
   b. Şaşırtıcı
   c. Tehlikeli
5. Aşağıdakilerden hangisi Mehmet'in gezilerindeki sorunlardan birisi <u>değildir</u>?
   a. Dil sorunu
   b. Konaklama sorunu
   c. Para sorunu
6. Mehmet, Afrika'daki kabile ile ilgili olarak hangi konudan <u>bahsetmiyor</u>?
   a. Kabilenin yemek kaynakları.
   b. Kabiledeki kadınların rolleri.
   c. Kabilenin dini ve inançları.
7. Mehmet'in en sevdiği ülke neresi?
   a. Makedonya
   b. Sırbistan
   c. Küba
8. Mehmet gezgin olmasaydı, ...
   a. sık sık seyahat etmezdi.
   b. reklamcı olurdu.
   c. gazeteci olurdu.
9. Mehmet, trenle seyahat etmeyi seviyor çünkü ..... .
   a. trenle yolculuk yapmak daha ucuz.
   b. trende farklı gezginlerle tanışma imkânı var.
   c. trenle seyahat daha hızlı.
10. Mehmet seyahatleri sayesinde ..... .
    a. hayatını daha anlamlı hâle getiriyor.
    b. çok para kazanıyor.
    c. insanlara ilham veriyor.

GÜNLÜK İFADELER

RUH HÂLİNİ ANLATMA

Moralim iyi / bozuk.

Keyfim yerinde.

Keyfime diyecek yok!

Ne sen sor, ne ben söyleyeyim.

Bir elim yağda, bir elim balda.

Yuvarlanıp gidiyoruz.

Daha ne olsun!

İç güveysinden hâllice.

KENDİNİ ÇEK

Bir video çekelim. Videoda aşağıdaki sorulardan biri hakkında konuşalım.

Ülkende yaşadığın şehirde değişiklik yapma imkânı verselerdi neler yapardın?
Dünyanın en ünlü şehirleri hangileridir? Bu şehirleri hangi özellikleri ünlü yapmıştır?
En çok görmek istediğin şehir hangisi? Bu şehrin özellikleri neler?

MİKROFON SENDE

Arkadaşlarımızla aşağıdaki oyunu oynayalım. Zar atalım ve tabloda ilerleyelim. Tablodaki boşlukları dolduralım. Tabloyu kim önce bitirirse o şampiyon olur.

BAŞLANGIÇ	1.Bugün okula gelmeseydim, ...	2. ..., zengin olurdum.	3. ..., o restorana gitmezdim.	4. Evin kapısını kilitleseydim, ...
				5. Doğum gününü hatırlasaydım, ...
10. Dün gece dışarı çıksaydım, ...	9. Bu hafta vaktim olsaydı, ...	8. Türkçe öğrenmeye başlamasaydım, ...	7. ..., uçağı kaçırmazdık.	6. Çiçekleri sulasaydın, ...
11. Ailemin sözlerini dinleseydim, ...				
12. Pencereyi açık bırakmasaydın, ...	13. ..., tatile giderdim.	14. ..., iyi uyurdum.	15. Daha iyi futbol oynasaydık, ...	16. ..., zamanında gelirdim.
				17. Not alsaydın, ...
22. ..., onu daha çok severdim.	21. ..., seni havaalanından alırdık.	20. ..., takım elbise giymezdim.	19. ..., çok gülerdik.	18. ..., fotoğraf çekerdim.
23. Tekrar sınav olsaydım, ...				
24. Seni on yıl önce tanısaydım, ...	25. Ben öğretmen olsaydım, ...	26. Bütün paramı harcamasaydım, ...	27. ..., hasta olmazdın.	BİTİŞ

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

MİSAFİR KÜLTÜRÜ

Türklerde misafir ağırlama geleneği çok eskilere dayanmaktadır ve önemini kaybetmeden günümüze kadar gelmiştir. Her evde bir misafir odası vardır. Misafir odası evin en büyük, en güzel odasıdır. Eğer misafir çaya gelecekse ve ev sahibi bunu önceden biliyorsa börek, kurabiye, kek gibi yiyecekler; yemeğe gelecekse çorba, zeytinyağlı, sıcak et yemekleri, salatalar hazırlar. Türkler misafirleri kapıda mutlaka güler yüzle karşılar. Misafir kapıdan içeri girdiğinde ayakkabılarını çıkarır, misafir terliklerini giyer. Misafir yeni bir eve gidiyorsa mutlaka bir ev hediyesi, çikolata, meyve, dondurma, şekerleme gibi hediyeler götürür. Sohbet sırasında evin çocuğu misafirlere kolonya, şeker ikram eder. Evin hanımı misafirlere yanında Türk lokumu yahut çikolatayla beraber Türk kahvesi ikram eder.

Bir Japon'un sizi evine davet etmesi çok büyük bir olaydır, genellikle Türklerdeki gibi misafir ağırlama yoktur, aileler dışarıda bir restoranda görüşür. Eğer bir Japon sizi evine davet ettiyse bu sizin için büyük bir onurdur ama sakın ayakkabılarınızla içeri girmeyin, bir çuval inciri berbat edersiniz. Japonya'da eve kimse ayakkabıyla girmez, evde ayakkabı çıkarma geleneği Türklerinkine çok benzer. Japonya'da ev sahibi size çay ikram ettiyse, bu artık gitme vakti demektir. Çayı içip hemen kalkmanız doğru olur.

İngiltere'de yemeğe davetliyseniz, eliniz boş gitmeniz doğru olmaz. Küçük bir hediye götürmelisiniz. Bu, çiçek veya çikolata olabilir. Çiçek seçimi konusunda biraz dikkatli olmalısınız. İngilizlere göre karanfiller kötü şans getirir. Krizantemler cenazeler, güller ise sevgililer içindir. Yapma çiçek buketlerini tercih edebilirsiniz. Eğer birkaç günlüğüne bir İngiliz'in evinde kalıyorsanız, ayrılırken teşekkür etmek için ona küçük bir hediye verebilirsiniz.

Arapların çoğunun yaşam biçimleri birbirine benzer. Evlerin başlıca eşyaları halılar, kilimler ve yastıklardır. Bir eve girmeden önce misafirler, halıları kirletmemek için ayakkabılarını çıkarır ve bir kenara oturur. Odanın ortasına oturmaları ya da sırtlarını birine dönmeleri uygun değildir. Evler genellikle "selamlık" ve "harem" olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Selamlıkta erkekler, haremde kadınlar misafir edilir. Yemekler haremde, çay ve kahve ise selamlıkta pişirilir.

Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Sizin ülkenizde misafirler nasıl ağırlanıyor?
2. Evinize misafir gelmeden önce ne gibi hazırlıklar yapıyorsunuz?
3. Evinize gelen misafirler nelere dikkat ediyor?

BİR ADIM ÖTESİ

Yoksa

Bu söylediklerimi not alsanız iyi olur. Yoksa unutabilirsiniz.
Dışarıda durma, hemen içeri gir. Yoksa yağmurda ıslanacaksın.
Acele etsen iyi olur. Yoksa otobüsü kaçıracaksın.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

KAZAN

Nasrettin Hoca, komşusundan bir gün bir kazan ödünç ister. İade ederken de hem teşekkür eder, hem içine minik bir tencere koyar. Komşusu merakla bu minik tencereyi sorunca da "Komşu, bizdeyken kazanın doğurdu." der. Komşusu bu işe pek sevinir. Aradan epey zaman geçer, Hoca yine komşusundan kazanını ödünç ister. Komşusu da sevinerek verir. Ama bu kez aradan günler, haftalar, hatta aylar geçer, kazandan ve Hoca'dan ses gelmez. Nihayet bir gün komşusu konuyu açmaya karar verir, "Hoca bizim kazana ne oldu?" diye sorar. Hoca da üzgün bir ifadeyle, "Komşu çok zaman geçti aradan, senin kazan öldü. Sana nasıl söyleyeceğim, diye düşünüp duruyordum." deyince komşusu sinirlenir. "Hocam ne diyorsunuz? Hiç kazan ölür mü? Kazan canlı mı ki ölsün?" der. Hoca, komşusuna "Doğurunca sevinmiştin, sesin çıkmamıştı; şimdi ölünce neden feryat ediyorsun?" der.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki cümleleri şart kipinin hikâyesini (-sAydı) kullanarak yeniden yazalım.

1. Bugün derse geç kaldık çünkü evden erken çıkmadık.
Evden erken çıksaydık, derse geç kalmazdık.

2. Motoru çok hızlı ve dikkatsiz kullandı. Kaza yaptı.
..... .

3. Haberi olmadan bozuk yemek yedi ve zehirlendi.
..... .

4. Ödevimizi erkenden bitiremedik ve sabaha kadar çalıştık.
..... .

5. Dün akşam evde kaldım ve akşam yemeğini yalnız başıma yedim.
..... .

6. Sınavlardan kaldım çünkü hiç çalışmadım.
..... .

7. Kötü hava şartları nedeniyle uçağımız iptal oldu bu nedenle geç kaldık.
..... .

8. Ambulans zamanında geldi ve yaralı kişiyi hastaneye götürdü.
..... .

9. Korku filmlerini sevmiyorum yoksa seninle izlerdim.
..... .

10. Yağmur yağdı bu nedenle düğünü bahçede değil salonda yaptılar.
..... .

2. Doğru cevabı işaretleyim.

1. İşiniz .... bize haber verin.
   a. bite bite b. biter bitmez c. bitti biteli
2. Bu kitabı .... hayata farklı bakıyorum.
   a. okuya okuya b. okur okumaz c. okuduğumdan beri
3. Yeni evimize .... duvarları boyamalıyız.
   a. taşınmadan önce b. taşına taşına c. taşınmasına rağmen
4. Evde .... sıkıldık. Dışarı çıkıp yürüyüş yapalım mı?
   a. oturdu oturalı b. otura otura c. oturur oturmaz
5. Sınavlarım ..... güzel bir tatil yapacağım.
   a. biterken b. biterek c. bitince
6. Bu şehre .... sadece işe gidip geliyorum. Başka hiçbir şey yapmıyorum.
   a. geldim geleli b. gelir gelmez c. gele gele
7. Yarın sabah .... evi temizlemeye başlayacağım çünkü akşam misafir gelecek.
   a. uyandım uyanalı b. uyana uyana c. uyanır uyanmaz
8. .... benimle konuşmuyor.
   a. Tartıştığımızdan beri b. Tartışa tartışa c. Tartışır tartışmaz
9. Projeyi zamanında teslim .... paramızı eksik verdiler.
   a. ettik edeli b. etmemize rağmen c. ede ede
10. Bir konuda bilgi sahibi ..... o konuda konuşmamalısınız.
   a. olarak b. olunca c. olmadan

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Görüş, tasarı ve davranışlar hakkında kısaca nedenler gösterebilir veya açıklamalar yapabilirim.	1	2	3	4	5
2. Bir konuşma veya tartışmayı sürdürebilirim.	1	2	3	4	5
3. Bir davet mektubu yazabilirim.	1	2	3	4	5
4. Mektup, broşür ve kısa resmî belgeler gibi metinleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

barış
beden dili
buket
canlılık
dindarlık
dolunay
etkinlik
festival
göçebe
göz teması
hayat tarzı
karanfil
karmaşık
karnaval
keçi
kolonya
krizantem
kumaş
maske
masumiyet
oğlak
onur
organik
ot
portakal çiçeği
reklamcılık
rengarenk
sakinlik
sosyal sınıf
şekerleme
tarım
temsilci
veba
yapma
yayla
yörük
yün
zafer işareti

FİİLLER

dolmak
göç etmek
kendine güvenmek
otlamak
otlatmak
sağlamak
sürdürmek
tazminat ödemek
temas etmek

KALIP İFADELER

bir araya getirmek
bir çuval inciri berbat etmek
gitmeye değer
geçimini sağlamak
göz atmak
hayatında yer almak
her bütçeye uygun
misafir ağırlama
siz siz olun
sokakları kaplamak

DİNLEME METİNLERİ

1 - (s. 12)

Yeni bir eve taşınıyorsunuz ve evinizdeki gereksiz eşyaları yeni evinize götürmek istemiyor musunuz? Öyleyse şu tavsiyelerimizi dikkatle dinleyin ve evinizdeki bütün gereksiz eşyalardan kurtularak yeni evinizde huzur dolu, rahat bir ortam yaratın. İşte tavsiyeler: Her odayı boşaltmak için kendinize en az 2 saat verin. Bütün dolaplardaki, çekmecelerdeki eşyalarınızı boşaltarak odanın ortasına toplayın. Bu eşyalardan hangilerini altı aydır kullanmıyorsunuz? Bunları başka insanlara vermek, çöpe atmak ya da saklamak mı istiyorsunuz? Bu eşyaları üç ayrı grupta toplayın. Birinci ve ikinci gruptaki eşyaları büyük kutulara koyarak odadan çıkarın. Sonra diğer eşyalarınızı paketleyin ve yeni evinize rahatça taşının. Yeni evinize taşındıktan sonra da evinizi tekrar gereksiz eşyalarla doldurmayın. Mesela yeni bir eşya almadan önce kendinize şunları sorun: Evde buna benzer bir eşyanız var mı? Bu eşya size lazım mı? Bu eşyayı nereye koyacaksınız? Ayrıca, evinize yeni bir eşya aldıktan sonra eskisini atın. Örneğin yeni bir palto aldıktan sonra eski paltonuzu ya atın ya da başka insanlara verin. Her ay dolaplarınıza ve çekmecelerinize bakın ve sizin için gereksiz eşyaları ayırın.

2 - (s. 15)

Nadia: Affedersiniz, Maslak'a nasıl gidebilirim?
Adam: Karşıya geçin, bu caddede 100-150 metre sonra dolmuş durakları var. Oradan Maslak dolmuşlarına binebilirsiniz.
Nadia: Dolmuşta İstanbul Kart kullanabilir miyim?
Adam: Hayır, dolmuşlarda sadece nakit para kullanabilirsiniz.
Nadia: Yanımda nakit para yok. Ama İstanbul Kartım var. İstanbul Kart kullanarak nasıl gidebilirim? Maslak'a gitmek için başka bir ulaşım aracı var mı?
Adam: Evet, otobüse de binebilirsiniz. Dolmuş duraklarının biraz ilerisinde otobüs durakları var. Otobüslerde İstanbul Kart kullanabilirsiniz.
Nadia: Çok teşekkür ederim. Peki, hangi otobüse bineceğim?
Adam: Otobüsün numarasını bilmiyorum. İETT'nin internet sitesine bakarak öğrenebilirsiniz.
Nadia: Pardon İETT ne?
Adam: İETT, İstanbul'daki ulaşım araçlarının ücretlerini, saatlerini ve programlarını kontrol ediyor ve düzenliyor.
Nadia: Hımm. Anladım.
Adam: Siz, bu siteden İstanbul'daki bütün ulaşım araçları, duraklar ve ulaşım araçlarının saatleri ile ilgili bilgi alabilirsiniz.
Nadia: Çok teşekkürler. Ben bu siteyi bilmiyordum ve her zaman başkalarına soruyordum. Bundan sonra bir yere gitmek için bu siteyi kullanayım.
Adam: Evet, sizin için kolaylık olur. İyi günler.
Nadia: İyi günler.

3 - (s. 21)

Meryem: Alo Lisa, merhaba. Haberleri duydum, çok sevindim. Yaz okulu için Türkiye'ye geleceksin değil mi?
Lisa: Teşekkür ederim Meryem. Evet, iki hafta sonra İstanbul'a gideceğim ve orada üç ay kalacağım. Türkiye'ye gitmişken İzmir, Muğla, Ankara'yı da gezeceğim.
Meryem: Muhakkak gez. Eminim, Türkiye'yi çok seveceksin. Sana kendi kültürümüz hakkında birkaç tavsiye vermek istiyorum.
Lisa: Çok sevinirim Meryem. Bu tavsiyelere ihtiyacım olacak.
Meryem: Türkiye'ye gelmeden önce futbol takımları hakkında bir şeyler öğren. Türkiye'de pek çok insan futbol konusunda çok fanatiktir. Futbolu çok severler.
Lisa: Türkiye'deki Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş gibi ünlü takımları biliyorum. Peki, İstanbul'da trafik çok yoğunmuş, doğru mu?
Meryem: Evet, evet.. Trafiğe hazırlıklı ol. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde uzun süre trafikte kalabilirsin. Trafikte sürücüler çok sinirli olabilir, dikkatli ol.
Lisa: Tamam dikkat ederim. Güvenlik tedbirleri fazlaymış, doğru mu?
Meryem: Alışveriş merkezine, bankaya ve bazı şirketlere girerken güvenlik kontrolleri çok fazla. Bu durumdan sıkılabilirsin.
Lisa: Evet, burada da güvenlik önlemleri aynı şekilde zaten. Ama ben en çok yemekleri merak ediyorum. Türk yemekleri hakkında ne gibi tavsiyeler verebilirsin?
Meryem: Kokoreç, hamsi veya döner gibi yiyecekleri dene. Ben baklavaya bayılıyorum. Çok meşhur bir tatlıdır, denemelisin.
Lisa: Mutlaka deneyeceğim.
Meryem: Bir de otobüste ya da bir bankta yanında yaşlı bir teyze otururken sana sorular sorabilir, şaşırma. Kısa cevaplar verebilirsin.
Lisa: Nasıl yani?
Meryem: Biz Türkler çok meraklıyızdır. Tanışırken sana "Adın ne, nerelisin, evli misin, bekar mısın, kaç yaşındasın, ne iş yapıyorsun, hatta maaşın ne kadar?" gibi sorular sorabilirler. (gülüşürler)
Lisa: Aa, ilginçmiş. Peki, nazikçe cevap vereceğim.
Meryem: Bizler çok misafirperver insanlarız. Türkiye'deki insanlar senin dilini bilmeyebilir ama sana yine de yardımcı olmak isterler. Türkler seni hemen evlerine davet edeceklerdir. Ama Türkiye'de bir eve girmeden önce ayakkabılarını çıkar, unutma. Evde giymek için sana bir misafir terliği vereceklerdir, onu giyebilirsin.
Lisa: Bu konuda biraz araştırma yaptım. Türkiye'de bir eve giderken hediye alacağım.
Meryem: Evet, hediyelerden çok hoşlanırız. Sen de birisi sana bir hediye verdikten sonra, paketi aç ve "Çok beğendim." de. Bunu görmek isteyecektir.
Lisa: Bu tavsiyelerin hepsini dikkate alacağım. Çok teşekkür ederim Meryem.
Meryem: Türkiye'de görüşürüz, iyi yolculuklar.
Lisa: Teşekkür ederim. Görüşmek üzere.

4 - (s. 31)

A: Gazetedeki haberi okudun mu? Gazeteye göre birçok şirket, çalışanlarını motive etmek için çeşitli yollara başvuruyormuş. Özellikle internet şirketleri. Mesela Yahoo şirketi çalışanlarına ücretsiz servis imkânı sunuyor. Ayrıca iş yerinde dişçi ve kuaför bulunuyor ve ayda bir birlikte film izliyorlar. Bunlar bence çalışanların motive olması için çok güzel imkânlar.
B: Google'ın da imkânları çok iyi. Öğle yemekleri ücretsiz ve restoranda 11 farklı mutfağa ait yemekler var. Ayrıca iş yerine köpeğini getirmek de serbest.
A: Evet, iş yerinde yemeklerin verilmesi çok iyi. Biliyorsun aç ayı oynamaz. Palmolive firması da işçiler emekli olmadan üç ay önce çalışma saatlerini azaltıyor. İnsanlar bu süreçte haftada sadece 3 gün çalışıyorlar.
B: Evet, güzel düşünce. Bu sistem insanları 3 ay öncesinden emekliliğe hazırlıyor. Alt kattaki ilaç şirketi de yılın en iyi elemanına tatil armağan ediyor. Geçen sene bir arkadaşım Kıbrıs'ta 5 yıldızlı bir otelde tatil yaptı.
A: Bizim şirkete de böyle şeyler lazım. Bence hep beraber iş çıkışı yemeğe çıkmamız ya da hafta sonu pikniğe gitmemiz, sohbet edip kaynaşmamız için iyi olur.
B: Bence de. Bu haberi müdürün masasına koyalım. Belki bir değişiklik görürüz.
A: Umarım.

5 - (s. 37)

Günümüzde sayısız başarı hikâyesi var. Sıfırdan başlayıp şimdi çok başarılı isimlerin birçoğunun ortak özellikleri bulunuyor. Bu özellikleri onların başarısının temeli aslında. Belirli davranışlar muhteşem bir zekâ ile birleşiyor ve ortaya eşsiz sonuçlar çıkıyor. Bu isimler kendilerini sıfırdan var etmeyi başarıyor ve aynı zamanda insanlığa da hizmet sunuyor.
Sıfırdan başlamak birçok kişiye korkutucu gelebilir. Çünkü sıfırdan başlamak elinde hiçbir şey olmaması demektir. Elinde hiçbir şey olmadan engellerle mücadele etmek de zordur. Bu nedenle birçok insan sıfırdan başlamaya korkar, çekinir. Ama Ellon Musk korkmadı ve sıfırdan başlayarak zirveye ulaşmayı başardı.
Güney Afrikalı iş adamı Ellon Musk'ın çocukluğu hiç kolay değildi. Henüz 9 yaşındayken annesi ve babası boşandı. Okulda sık sık şiddete uğruyor ve kendini savunamıyordu. Yalnız kalması onu kitaplarla yakınlaştırdı. Hemen her şeyi okuyordu. 10 yaşında bilgisayar ve yazılımla tanıştı ve hayatı değişti. 12 yaşındayken kendi kendine kodlamayı öğrenerek bir oyun yazdı ve ilk parasını kazandı. Küçük yaşlardan beri Ellon Musk'ın büyük hayalleri vardı ve bunları Güney Afrika'da gerçekleştirmesi kolay değildi. Bu sebeple 17 yaşında ülkeden ayrıldı, önce Kanada'ya daha sonra da ABD'ye üniversite okumaya gitti.
1995 yılında kardeşi ile bir yazılım şirketi kurdular. Bütün paralarını bu şirkete harcadılar bu yüzden ev kiralayamadılar. Ofiste uyuyorlar ve sürekli çalışıyorlardı. Yıllar sonra bu şirketi satarak büyük paralar kazandılar. Ellon Musk bu başarısından sonra durmadı ve başka şirketler kurup yeni fikirler üretmeye devam etti. Bugün dünyadaki en ünlü ve en zengin isimlerden biri ve TESLA elektrikli otomobillerinin üreticisi Tesla Motors'un yönetim kurulu başkanı ve baş tasarımcısıdır.

6 - (s. 41)

Aynur: Merhaba Özlem, nasılsın?
Özlem: Sorma, hiç iyi değilim. Sanırım işten ayrılacağım.
Aynur: Hayırdır, ne oldu?
Özlem: Ne olacak, patronumun davranışlarından çok şikâyetçiyim. Bana yeni bir işçi gibi davranmasından bıktım.
Aynur: Ne yapıyor?
Özlem: Ben üç senedir orada çalışıyorum ama her işimi kontrol ediyor. Bu da beni çok rahatsız ediyor. Ayrıca işe giriş ve çıkış saatlerimi soruyor.
Aynur: Biliyorsun kontrolcü patronlar her iş yerinde var. Ama sen işini çok seviyordun.
Özlem: Evet seviyordum ama artık gereksiz işler yapmaktan sıkıldım. Ben orada grafiker olarak çalışıyorum. Ama bana sekreteri gibi davranıyor. Bana bazen kendisine çay getirmemi, fotokopi çekmemi veya bankaya gidip faturaları yatırmamı söylüyor. Geçen gün de işleri bitirmemiz için bütün hafta gece 23.00'a kadar mesaiye kalmamızı söyledi.
Aynur: Ama mesai için ekstra ücret alıyorsunuz, değil mi?
Özlem: Maalesef, hayır. Zaten bu yüzden işten ayrılmaya karar verdim. Biliyorsun, evde çocuğum var. Bakıcıya o saate kadar kalmasını rica ettim. O da kabul etmedi.
Aynur: Peki bunu patronuna söyledin mi?
Özlem: Henüz söylemedim ama yarın konuşmaya karar verdim. Bu şartlarda çalışamam. Ayrıca bazı iş arkadaşlarımla farklı bakış açılarına sahibiz ve bu nedenle çok zor anlaşıyoruz. Örneğin iş yerinde bazı kişiler hakkında dedikodular oluyor. Yani kim ne kadar maaş alıyor gibi. Ben bu konudaki görüşlerimi söyledim ve buna karşı çıktım.
Aynur: Sonra ne oldu?
Özlem: Beni patronuma şikayet ettiler. Ben de bu durumu açıkladım. Bu konuşmalardan çok rahatsızım diye söyledim. Şimdi tekrar konuşacağım
Aynur: Tamam canım. Umarım anlaşırsınız da işten ayrılmazsın. Bu zamanda iş bulmak zor.

7 - (s. 51)

Sağlıklı bir bedene sahip olmak için ne yapmalıyız? Sağlıklı olmak için beslenmemize, uyku düzenimize dikkat etmeliyiz ve stresten uzak bir yaşam sürmeliyiz. Bütün bunların yanında spor yapmak sağlıklı bir bedenin en önemli anahtarlarından biridir. Çünkü spor yapmak sadece kaslarımızı geliştirmez; spor yapmak vücudumuzdaki kan akışını hızlandırır ve vücudumuzun kendini yenilemesini sağlar. Kan akışının hızlanması özellikle kalp-damar sağlığımıza iyi gelir. Düzenli spor yapmak akciğerlerimiz, bağırsaklarımız gibi iç organlarımıza da iyi gelir. Ayrıca duruşumuzu düzelterek iskelet sistemimizin de sağlıklı olmasını sağlar. Sağlıklı bir duruş yaşlılıkta bizleri kemik ve eklem ağrılarından koruyacaktır. Düzenli spor yapmak bizi mutlu eder ve stresten uzaklaştırır, zihnimizi sakinleştirir. Yani iş ya da okul hayatınızda başarılı olmak için de spor yapmalısınız.
Spor yapmanın çok yararı var, peki zararı var mı? Evet, spor yapmanın zararları olabilir. Öncelikle spor yaparken hareketlerinize dikkat etmelisiniz. Yanlış bir hareket kaslarımıza ve eklemlerimize zarar verebilir. Ayrıca, vücudunuza ve kişiliğinize uygun bir spor çeşidi bulmalısınız. Örneğin boks yapmak herkes için uygun olmayabilir. Başka biriyle rekabet etmek ya da bir takımda olmak istemiyor musunuz? O zaman bireysel sporları denemelisiniz. Son dönemde bireysel sporlarda pilates çok popüler. Pilates hem kas sistemizi hem de duruşumuzu düzelterek iskelet sistemimizi geliştiriyor. Hiçbir spor bana göre değil mi diyorsunuz? O zaman en azından yürüyüş yapmalısınız. Haftada birkaç kere en az 20 dakika hızlı bir yürüyüş yapmak da sağlığınıza yararlıdır. Unutmayın, sporu düzenli yapmalısınız. Çünkü bir süre spor yapıp bırakmak da sağlımıza zarar verebilir. Sağlıklı ve uzun bir yaşam için sporu hayatınıza düzenli ve sürekli olarak dâhil etmelisiniz.

8 - (s. 56)

Serkan: Emre, merhaba. Nurşen'den duydum, çok hastaymışsın. Merak ettim, "Bir arayayım" dedim.
Emre: Merhaba, Serkan. Evet, inan çok kötüyüm.
Serkan: Ne oldu? Neyin var? Üşüttün mü acaba?
Emre: Bilemiyorum ki... Başım çok ağrıyor. Kendimi çok yorgun ve hâlsiz hissediyorum.

Serkan: Ateşin var mı?
Emre: Evet, az önce eşim ateşimi ölçtü. Ateşim var ama çok üşüyorum, titriyorum.
Serkan: Hemen ılık bir duş al. Ateşin düşsün.
Emre: Evet, birazdan duşa gireceğim. Sabah yüksekti ama öğleye doğru biraz düştü. Nasıl hasta oldum? Bilmiyorum. İki gündür bu hâldeyim.
Serkan: Sanırım şu sıralar etrafta bir salgın var. Birçok arkadaşım senin gibi rahatsız. Evden çıkamıyorlar.
Emre: Galiba öyle. Bir de burnum akıyor ve boğazım ağrıyor. Çok kötüyüm. Yataktan çıkmak istemiyorum.
Serkan: Bence sen grip olmuşsun. Mutlaka doktora gidip muayene olmalısın.
Emre: Bugün artık geç oldu. Acil servise de gitmek istemiyorum. Yarın için dahiliye bölümünden randevu alıp, gideceğim.
Serkan: Tamam, çok iyi olur. Umarım önemli bir rahatsızlığın yoktur. Lütfen beni çekinmeden ara. Bir de bol bol sıvı tüket. Ayrıca boğazın için sıcak bitki çayları içebilirsin.
Emre: Tamam Serkan, çok sağ ol. Haydi, görüşürüz.

9 - (s. 62)
Merhaba sayın dinleyiciler,
Sevda ile Sağlık Radyosu'nda yeni bilgiler öğrenmeye hoş geldiniz. Bugünkü konuğum ünlü Psikolog Aycan Demir olacak. Siz de canlı yayınımızda doktorumuza soru sormak için bizleri arayabilirsiniz.
Sevda: Aycan Hanım öncelikle yayınımıza katıldığınız için teşekkür ederim. Bugün bizlere hastalık hastalığı yani insanların hasta değilken kendilerini hasta hissetmeleri hakkında bilgiler vereceksiniz. Dinleyicilerimiz de size soru sorabilecekler.
Aycan: Hoş bulduk Sevda Hanım. Bugün siz ve Sağlık Radyosu dinleyicilerine "hastalık hastası olma" durumundan bahsedeceğim. Bu durum toplumumuzda psikolojik bir hastalıktır. Bir örnek vereyim. Normalde insanlar birbirlerine 'Nasılsınız?' diye sorar. Ve karşınızdaki "İyiyim." diyerek cevap verir. Ama hastalık hastası kişiler size bütün detaylarıyla kötü ruh hâlini anlatır. 'Aslında sabahtan beri hâlsizim, biraz başım ağrıyor. Galiba hasta olacağım." gibi. Çünkü bu kişiler psikolojik olarak kendilerini hasta hissediyorlar. İşte bu durum hastalık hastası olma durumudur.
Sevda: Radyomuza bir dinleyicimiz katılmak istiyor, Mehmet Bey'in size bir sorusu olacak.
Aycan: Tabii ki, dinliyorum.
Mehmet: Merhaba Aycan Hanım. Sık sık kendimi iyi hissetmiyorum. Hemen bir doktora gidip, muayene olmak istiyorum. Sizce bu doğru mu? Bu gibi durumlarda doktora gitmem gerekiyor mu? Çünkü ben her durumda doktora gidiyorum. Artık hastaneler ve doktorlar beni tanıyor. Bazen bir günde iki kere hastaneye gidiyorum. Ben hastalık hastası mıyım?
Aycan: Mehmet Bey, küçük hâlsizlik ya da baş ağrılarında hemen doktora gitmenize gerek yok. Bu gibi durumlarda evde ağrı kesici ilaçlar kullanabilirsiniz. Her zaman hastaneye gitmek zorunda değilsiniz.
Sevda: Aycan Hanım, Seçil Hanım da size bir soru sormak istiyor.
Seçil: Aycan Hanım ben rutin olarak sağlık kontrollerimi yaptırıyorum. Ama yine de her zaman kendimi hasta hissediyorum. Bazen nefes alamıyorum, kalp doktoruna gidiyorum. Bazen gözlerim kararıyor, hemen uzman bir doktora gidiyorum. Geceleri uyuyamıyorum. Kötü bir hastalığım varmış gibi korkuyorum. Benim bu durumda ne yapmam gerekiyor?
Aycan: Seçil Hanım sizin bu durumlarda doktora gitmemeniz gerek. Evde kendinizi sakinleştirip başka şeylerle meşgul olmalısınız. Bu kadar çok endişelenmenize gerek yok. Rutin kontrollerinizi yaptırıyorsunuz, içiniz rahat olsun.
Sevda: Son olarak Bülent Bey'in de bir sorusu olacak, o da hatta bekliyor.
Bülent: Aycan Hanım ben 30 yaşındayım. Şu an hiçbir hastalığım yok. Ama bazen hâlsiz ve yorgun hissediyorum. Ellerim, ayaklarım, tüm vücudum bazen kaşınıyor. Vücudumda kızarıklıklar oluyor. Ben doktora gitmedim ve internetten bu durum hakkında yazılar okudum. İnternete göre bu akciğer kanserinin belirtisiymiş. Bu bilgileri okumamamız mı gerek? Doğru mu, yanlış mı?
Aycan: Bülent Bey İnternette çok fazla bilgi var ama sizin bu bilgilere bakmamanız hatta inanmamanız lazım. Hemen bir doktora gitmeniz gerek. Muhtemelen alerjiniz vardır. Hastalık hastası olmayalım, lütfen gerekli durumlarda doktora gidelim.
Sevda: Aycan Hanım bugün radyomuza konuk oldunuz, çok teşekkür ederiz. Sevgili dinleyiciler, haftaya aynı saatte programımız devam edecektir. Haftaya "obsesif kompulsif bozukluk" radyo konumuz olacaktır. Kendinize iyi bakın. Sağlıcakla kalın.

10 - (s. 73)
Günümüzdeki tartışmalardan biri de "alaylı mı?" "mektepli mi" tartışmasıdır. Peki, bu tartışma nedir? Bir meslekte tecrübe sahibi olmak için ya da o meslekte çalışmak için okula gitmek şart mıdır? Eğitim almak, kurslardan sertifikalar almak gerekiyor mu? Alaylı mı yoksa mektepli mi olmak gerekiyor? İşte bu sorunun cevabı günümüzde hâlâ bir tartışma konusudur.
Bir meslekte alaylı olmak; o mesleği öğrenmek için bir okulda eğitim almamak, o mesleği yerinde çalışarak öğrenmektir. Mektepli olmak da bir meslek sahibi olmak için okulda eğitim almaktır. Bazı mesleklerde alaylı olmak avantajlıyken bazı mesleklerde alaylı olmak dezavantajlıdır.
Alaylı olmak bir mesleği çalıştığı iş yerinde öğrenmektir. Örneğin; bir kişi küçük yaşlarda bir terzinin yanında çırak olarak işe başlar. Belli bir zaman sonra işi öğrenir ve bir terzi hatta tasarımcı olarak çalışabilir. Alaylı bir kişi daha küçük yaşlarda mesleğe başlar. Terzilik, aşçılık, kuaförlük, takı tasarımcılığı, ticaret, tamircilik gibi pek çok işte alaylı olmak avantajlıdır.
Meslek sahibi olmak için okul okumak şart mıdır? Tabii ki değildir. Her mesleği okulda öğrenemezsiniz. Bugün "Gemicilik Bölümü" mezunu kişi ile alaylı bir gemici arasında büyük fark vardır. Gemicilik bölümündeki birçok öğrenci üniversitede pek çok bilgiyi uygulamadan mezun oluyor. Mezun olduktan sonra mesleği öğrenmeye başlıyorlar. Alaylı bir kişi de çocukluktan beri gemilerde çalışıyor. Üniversite mezunu bir kişiden daha tecrübeli ve bilgili oluyor. Ama maalesef günümüzde iş bulmak için kriterler oldukça fazla. En önemlisi bir diploma sahibi olmak. Bir üniversiteden mezun olmak, farklı eğitim sertifikalarına sahip olmak ve birkaç dil bilmek gerekiyor. Alaylı bir kişi için iş bulmak genellikle zor oluyor. Alaylı kişilerden şu sözleri duyabilirsiniz: "Üniversite okumalıydım. Bir yabancı dil öğrenmeliydim ya da farklı eğitim sertifikaları almalıydım."

11 - (s. 78)
Merhaba, bu haftaki konumuzda herkesin ortak bir sorunundan bahsedeceğiz. Üniversite okurken ya da iş başvurusu yaparken en büyük dertlerimizden biri: Yabancı dil öğrenmek. Merak etmeyin biz yabancı dil öğrenmenin beş kolay yolunu keşfettik. Siz de yabancı dilleri, bu beş maddeden biri ile kolayca öğrenebileceksiniz. Bakalım yabancı dil öğrenmenin en kolay yolu sizin için hangisi olacak?
1. O ülkede dil eğitimi alın.
Hangi ülkenin dilini öğrenmek istiyorsunuz? Dil eğitimini o ülkede alın. Yabancı dil öğrenmenin en kolay ve en verimli yolu, o dili yerinde öğrenmektir. Siz bunu bilerek, bilinçli olarak dil okuluna gidin. Göreceksiniz ki, kolayca yeni bir dil öğrenebiliyorsunuz ya da mevcut yabancı dilinizi çok daha hızlı geliştirebiliyorsunuz. Bir dili çok sık duyarak, o dili hızlıca öğrenebilirsiniz. Kendinize şans verin ve yepyeni bir kültür ile tanışın. Yabancı dili kolay öğrenmek için o ülkede dil eğitimi alın!
2. Yabancı dizileri/filmleri altyazılı izleyin.
Yabancı dil öğrenirken dizi veya filmleri alt yazılı izlemeniz sizin dili hızlı öğrenmenize yardımcı olur. Alt yazılı film izlemek dinlemenizi geliştirir ve yeni kelimeler öğrenmenizi sağlar. Ayrıca o dilin hem deyim ve atasözlerini hem de kültürünü öğrenirsiniz.
3. Sevdiğiniz şarkıları tercüme edin.
Belki de dil öğrenmenin en eğlenceli yolu sevdiğiniz şarkıları tercüme etmektir. Şarkıları tercüme ederek fark edeceksiniz ki farklı dillerdeki zor yapıları hızlıca öğrenebiliyorsunuz. Şarkı seçerken kolay ve anlaşılır şarkılara odaklanmanızı tavsiye ederiz. O dildeki popüler şarkıları çevirmeye başlayabilirsiniz.
4. Seviyenize uygun kitaplar okuyun.
Evet, klasik bir yöntem ama kesinlikle çok faydalı. Okuması kolay bir kitabı tercih edin ve hem yeni kelimeleri hem de zaman kullanımlarını hızlıca öğrenin. Kitaplar size zengin bir içerik sunmaktadır.
5. Kendi kendinize konuşun.
Yabancı dil öğrenmenin en kolay, en uygulanabilir yollarından biri hedef dilde kendi kendinize konuşmaktır. Bu, oldukça verimli bir egzersizdir. Öğrendiklerinizi ayna karşısında kendinize söylemek size şu iki şeyi gösterir: Birincisi, siz o dili ne kadar iyi biliyorsunuz? İkincisi ise aksanınız nasıl? Kendinizle konuşurken mutlaka ses kaydı yapın ve daha sonra kendinizi dinleyin. Kendi sesinizi dinlemek yeni kelimeleri kolayca hatırlamanızı sağlayacaktır.
Oldukça eğlenceli ve öğretici bu süreci yaşadıktan sonra yabancı dil öğrenmenin ne kadar kolay olduğunu fark edeceksiniz.
Bu haftalık bizi dinlediğiniz için teşekkürler. Gelecek hafta görüşmek üzere.

12 - (s. 82)
Gazeteci: Finlandiya 1960'lı yıllarda eğitimde diğer ülkelere göre geride olmasına rağmen günümüzde en iyi eğitime sahip ülkelerden biri. Günümüzde Finlandiya'da eğitim en önemli şeylerden biri ve bu konuda çok başarılılar. Peki Finlandiya'nın eğitim sırrı ne? Finlandiya eğitim bakanı bize eğitimde başarının sırrını anlattı.
Geçmişte eğitimde çok başarılı olmamanıza rağmen günümüzde dünyadaki en başarılı ülkelerden birisiniz. Bu nasıl oldu?
Eğitim Bakanı: En önemlisi öncelikle öğretmenlerimizin iyi bir eğitim almasını sağladık. İyi öğretmenler iyi bir eğitim demektir. Ülkemizdeki tüm öğretmenler yüksek lisans derecesine sahip olmak zorunda. İkinci önemli nokta öğrencileri birey olarak görmek ve onlara saygı duymak. Ülkemizde mimarlar okulları tasarlamak için öğrencilerin fikrini alıyor. Öğrenciler haftada beş gün bu binalarda vakit geçiriyor. Bu sebeple bu binaların şekline onlarla beraber karar vermeliyiz.
Gazeteci: Yani ülkenizde okulları öğrencilerle beraber tasarlıyorsunuz öyle mi?! Bu binalarda nasıl bir eğitim sistemi var?
Eğitim Bakanı: Bizim için öğrencilerin hayata hazırlanması daha önemli. Her öğrenci farklı bir birey. Bu yüzden her öğrenciye özel ders programımız var. Ayrıca eğitimde ilk altı yıl hiç sınav yok. Böylece öğrenciler sürekli sınav baskısı hissetmeden öğreniyorlar. Sınav olmaması yaratıcılıklarını ve özgür düşünmelerini geliştiriyor.
Gazeteci: Sınav yok ve herkesin kendi ders programı var. Bu diğer ülkelerden oldukça farklı bir eğitim sistemi. Sınav olmadan başarıyı nasıl ölçüyorsunuz?
Eğitim Bakanı: Çocuklar için başarı nedir? Örneğin, ailesi ile iyi ilişkileri olması, topluma yardım etmesi, doğaya saygı duyması bizim için başarıdır. Bunu sınavlarla ölçemezsiniz. Okullarımızda öğrenciler yeni şeyleri keşfetmeyi öğreniyorlar. Öğrenme yöntemlerini kendileri buluyorlar. Öğrencilerimize zorla öğretmeye çalışmaktansa keşfetmelerine izin veriyoruz.
Gazeteci: İlginç. Bu özgürlük hiç sorun olmuyor mu? Örneğin bir öğrenci sınıfta ders dinlemektense dışarı çıkıp ağaca tırmanmak istiyor. O zaman ne yapıyorsunuz?
Eğitim Bakanı: O zaman öğrencimiz ağaca tırmanıyor. Ağaca tırmanmayı öğreniyor, ağaçların üzerindeki böcekleri, yaprakları inceliyor. Sonra gelip öğretmeniyle bu deneyimi konuşuyor.
Gazeteci: Gerçekten çok şaşırtıcı. Son olarak bu kadar özgürlüğe rağmen ödev yapıyorlar mı?
Eğitim Bakanı: Ödev mi? Öğrenme okulda olur. Siz işiniz bitip eve gittikten sonra çalışmak ister misiniz? Öğrenciler için de durum böyle. Daha fazla oyun oynamaya, aileleri ile vakit geçirmeye ihtiyaçları var. Öğrencilerimize ödev vermektense hayatın her anında öğrenmelerini istiyoruz. Örneğin tarih ödevi için "Büyüklerinizle konuşup 1950'lerdeki hayat hakkında bilgi alın." diyoruz.
Gazeteci: Ödevsiz, sınavsız, özgür bir eğitim sistemi! Başarınızın sırrı çok şaşırtıcı sayın bakan. Değerli açıklamalarınız için teşekkür ederim.
Eğitim Bakanı: Rica ederim. Bütün dünyaya tavsiyem, iyi bir eğitim sistemi için önce çocuklara "Nasıl bir hayat istiyorsunuz?" diye sormaları.

13 - (s. 94)
1. Nazan: İnanmıyorum yine ne kadar bulaşık birikmiş. Keşke bir bulaşık makinemiz olsa.
Faruk: Biliyorsun canım. Şu anda bulaşık makinesi almak için yeterli paramız yok.
Nazan: Biliyorum. Ama makinemiz olsa bütün zamanımı bulaşık yıkayarak geçirmem.
Faruk: Belki 3 ay sonra alabiliriz.
Naza: Keşke o gün hemen gelse.
2. Derya: İrem haydi, yemeğe çıkıyoruz gel!
İrem: Keşke gelsem ama çok işim var.
Derya: Sonra yapamaz mısın?
İrem: Maalesef saat üçe kadar bitmesi lazım.

Derya: Peki sonra görüşürüz.
İrem: Tamam
3. Zehra: Yaz geldi yeni kıyafetler almam lazım.
Deniz: Evet. Ama maaşlarımızı beklememiz lazım.
Zehra: Maaşlarımızı alsak da güzel bir alışveriş yapsak.
Deniz: Evet çok iyi olur.
4. Mert: Hafta sonu dışarı çıkmasak nasıl olur? Kendimi iyi hissetmiyorum.
Canan: Yapma! Hasanlar bizi bekliyor. Beraber Sapanca'ya gideceğiz. Orada göl kenarında dinlensen çok rahatlarsın.
Mert: Bence evde biraz uyusam, dinlensem benim için daha iyi olur.
Canan: Peki, sen bilirsin.
5. Murat: İşlerin bitti mi? Çıkıyor musun?
Can: Evet, birkaç dakikaya çıkarım.
Murat: Peki size iyi eğlenceler!
Can: Keşke sen de bizimle maça gelsen. Beraber çok eğleniriz.
Murat: Ben bir saat daha buradayım. Biliyorsun, futbola çok ilgim yok.
Can: Peki, ben çıkıyorum görüşürüz.

14 - (s. 98)
Ben Ahmet, taksi şoförüyüm
Birkaç yıl önce bir kaza yaptım. Arabadaki kadın yaralandı ve onu hastaneye götürdük. Daha sonra birkaç defa onu ziyaret ettim ve ilginç bir şekilde birbirimize âşık olduk. İki ay sonra da evlendik. Fakat bu romantizm hemen bitti ve sürekli kavga etmeye başladık. Çok mutsuz olduk ve bir yıl sonra ayrıldık. Keşke bu kadar hızlı karar vermeseydim.
Ben Jale,
Üniversitedeyken arkadaşlarımla çok güzel zaman geçirdim. Ama derslerime çok çalışmadım ve iyi bir dereceyle mezun olamadım. Şimdi iş arıyorum ama bulmam çok zor.
Ben Yavuz,
Yaklaşık on sene önce Fransa'daki bir şirketten iş teklifi aldım. Ama Fransızca bilmiyordum ve dil öğrenmekten çok korkuyordum. Bu yüzden teklifi kabul etmedim ve bir iş arkadaşımı onlara tavsiye ettim. Şimdi o arkadaşım 10 yıldır Paris'te yaşıyor ve çok mutlu. Keşke daha cesur davransaydım. Şimdi biraz pişmanım.
Ben Hülya,
Gençken hep arkadaşlarımla vakit geçirmek istiyordum. Ailemle bir yere gitmekten sıkılıyordum. Yaz tatillerinde, bayram tatillerinde hep arkadaşlarımla tatile gidiyor, aileme çok az vakit ayırıyordum. Ama ailem bana hep destek oldu. Çocuğum olduktan sonra aile ne kadar önemliymiş anladım. Şimdi annem de babam da yaşlı ve hastalar. Ama pişmanlığımdan ders aldım ve artık sık sık onları ziyaret ediyorum.
Ben Yılmaz,
Hayatımdaki en kötü tatili yaşadım. Otel çok kötüydü ve yemekler berbattı. Bunu bir iş arkadaşıma anlattım. O otele geçen sene o da gitmiş. Otel geçen sene de çok kötüymüş.
Ben Nesrin,
İnternetten bakarak ikinci el bir araba aldım. Araba hakkında çok şey bilmiyordum ama rengini, görünümünü çok beğendim. Arabayı aldıktan sonra dört defa bozuldu onun için çok para harcamak zorunda kaldım. Şimdi ne yapacağım? Hiç bilmiyorum.

15 - (s. 102)
Mayıs ayının beşinci günüydü. Adana'dan uçağım kalktı ve bir saat sonra İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanına indi. Büyük bir heyecan ile uçaktan iner inmez annemi aradım ve ona haber verdim. Çok heyecanlıydım. Çünkü o gün çok önemli bir iş görüşmem vardı. Mülakatım İstanbul'da Şişli'de çok meşhur bir pazarlama şirketindeydi. Çok fazla vakit kaybetmeden havalimanının çıkışında bir taksiye bindim. Ben taksiye biner binmez yaşlı bir amca da benimle beraber bindi. Çok şaşırdım. "Beyefendi önce ben bindim." diye kibarca uyardım ama yabancıydı beni anlamadı ve ben de onu anlamadım. Vakit kaybetmemek için taksiden indim ve hemen başka bir taksi çağırdım. Şanslıydım hemen bir tane buldum. Havalimanından çıktık. Yolumuz uzundu. Arabadayken bir an gözlerim kapandı çünkü uykusuzdum. Gözlerimi kapatır kapatmaz büyük bir gürültü duydum. Araba ani bir frenle durdu. Araba çalışmıyordu. Şoför de ben de arabadan indik. Biz arabadan inince başka araçlar da durdu ve şoföre yardım ettiler. Tam 45 dakika sonra arabayla yeniden yola çıktık. Mülakat için çok fazla zamanım yoktu. Şişli'ye gider gitmez hemen koşarak şirketin kapısından girdim. Danışmaya gidip adımı soyadımı söyledim ve "Mülakat için geldim." dedim. Önce anlamadılar sonra "Yanlış binadasın, mülakat yan binada." dediler. Yine koşarak yan binaya geçtim. Yan binanın kapısından girince ayakkabılarımdan birinin topuğu kırıldı ve düştüm. Oradaki görevliler bana yardım etti. Hemen ayağa kalktım, hiçbir şey olmamış gibi davrandım. Görevlilere "Mülakat nerede?" diye sordum. "Mülakat bitti hanımefendi, siz geç kaldınız." dediler. Hiçbir şey söylemeden binadan çıktım. O gün çok ağladım. "Ben şimdi ne yapacağım?" diye düşündüm. Adana'ya dönüş biletim ertesi gündü. Dinlenmek için yakınlardaki bir kafeye gittim. Hâlâ ağlıyordum. Yan masadan bir amca "Neden ağlıyorsun kızım?" diye sordu. Bu soruyu duyar duymaz tekrar ağlamaya devam ederek bütün olayları tek tek anlattım. Bugün o şirketin pazarlama müdürüyüm. O amca da şirketin sahibiydi. Hayatta başımıza gelen kötü olaylar iyi olayların sebebi olabilir. Bütün bu kötü olaylar beni hayatımda bugünkü konumuma getirdi. Her şerde bir hayır vardır.

16 - (s. 113)
Batıl inançlar yüzyıllardır hayatın her noktasında etkisini gösteriyor. Bilim adamlarına göre bu inançlar insanlar arasında kimi zaman korkudan, kimi zaman çaresizlikten, kimi zaman da rastlantılardan çıkıyor ve bunların çoğunun bilimsellikle, akılla, çağdaşlıkla bir ilgisi yok. Çoğu insan bunlara inanmasa bile her toplumun bir takım benzer ya da farklı batıl inançları var. Mesela Uzak Doğu ülkelerindeki insanlara göre doğadaki tüm canlılar iyi ya da kötü şans getirir. Japonya'da insanlar "Manekineko" adındaki kedinin şansına inanır. "Manekineko" şanslı kedi anlamına gelir. Onlara göre eğer insanlar bu kedinin biblolarını evlerine, işyerlerine koyarlarsa bu onlara şans getirir. Ayrıca Uzak Doğuda hayvanların ruhani yönünden korkulur. Bir karganın gözlerinin içine bakarsanız büyük bir kötülük ile karşılaşırsınız. 4 sayısı Japonya'da ölüm demektir, bu nedenle otellerde, asansörde dört numara bulunmaz. Batı ülkelerinde de buna benzer batıl inançlar bulunuyor. Örneğin eve arı girerse misafir gelecek demektir. O arıyı öldürürseniz kötü şans veya tatsız bir ziyaret olacak demektir. Ayrıca evinize bir çekirge girerse iyi şans getirir. Yerdeki para yazıysa iyi şans, turaysa kötü şans getirir. Türkiye'de ise benzer batıl inançlar mevcut. Mesela sağ gözünüz seğirirse iyi bir haber, sol gözünüz seğirirse kötü bir haber alacaksınız. Birisine elden ele makas veya bıçak verirseniz, onunla kavga edersiniz. Eğer dört yapraklı yonca bulursanız, mutlu olursunuz. Gece tırnak kesserseniz, hasta olursunuz.

17 - (s. 118)
Sunucu: Pek çok kişi kalabalık şehir hayatından ve stresli işlerinden kaçıp sakin bir köye yerleşmek istiyor. Hatta bazen şöyle haberler okuyoruz. Bir şarkıcı, oyuncu ya da politikacı köye yerleşmiş. Ancak bazen köye taşındıktan sonra kişiler pişman olabiliyorlar. Bugün iki kişinin hikâyesini dinleyeceğiz. Deniz Hanım'ın hikâyesini dinleyelim:
Deniz: Ben Deniz. 5 yıl önce erkek kardeşimi kaybettim ve çok büyük bir üzüntü yaşadım. Sonra şunu fark ettim: Hayat çok kısa ve ben bu kısa hayatı iyi bir şekilde yaşamak istiyorum. Stresli şehir hayatını bırakıp köye yerleştim ve hayatımı tamamen değiştirdim. Evimi bile kendim yaptım. Şimdi bahçemle ilgilenip hayvancılık yapıyorum. Bahçemde kendim için sebzeler yetiştiriyorum. Bir de tavuklarım var, tavukların yumurtalarını satıp para kazanıyorum. Ben zaten önceden kamplara gidip, doğa sporları yapıyordum. Köye yerleşme kararı vermek zor olmadı. Ama tabii doğada yaşamak zor. Devamlı çalışmak ve üretmek zorundasınız. Eğer şehirde çalışsaydım, en azından cumartesi ve pazar günleri tatil olurdu. Köy hayatında tatil yok. Kışın hayvanlarla ilgilenmek, onlara yem ve su vermek zorundayım. Ama olsun, şehirde yaşamaktansa köy hayatını tercih ederim. Her akşam kitap okuyorum. Bazen arkadaşlarım beni ziyarete köye geliyorlar. Hiç yalnızlık çekmiyorum. Siz de eğer gerçekten sakin bir hayat yaşamak istiyorsanız, başarabilirsiniz. Unutmayın, adım atmadan asla bilemezsiniz.
Sunucu: Deniz Hanım'dan sonra şimdi de Can Bey'in hikâyesini dinliyoruz.
Can: 6-7 sene önce eşimden ayrıldım ve İstanbul'daki işimden kovuldum. Şirket bana yüklü bir miktar tazminat ödedi. Ben de yeni bir hayata başlamak için bu parayla bir tarla alıp köye yerleştim. Kararım şuydu: Organik domates yetiştirip satacaktım. "Eğer biraz para kazanabilirsem, rahatça yaşayabilirim." diye düşünüyordum. Hiçbir şey yolunda gitmiyordu ve sürekli bir sorun çıkıyordu. Organik tarım nedeniyle tarlada ilaç kullanmadım ama domatesler ilaçsız bir şekilde hiç büyümediler. Ayrıca pek çok hayvan domateslere zarar verdi. Maddi olarak hiçbir şey kazanamadım. Ayrıca köy hayatı çok zor. Bir şey lazım olursa, almak için şehre gitmek mecburiyetindesiniz ama şehir iki saat uzaklıkta. Köyde sosyal hayatınız da yok. Şehirdeyken bir cumartesi akşamı çıkıp sinemaya gidebilir, arkadaşlarınızla buluşabilir ve farklı aktiviteler yapabilirsiniz. Köy yaşantısında yalnız kalmak bana hiç iyi gelmedi. Yalnızca üç yıl dayanabildim ve sonra şehre geri döndüm. Şimdi reklamcılık yapıyorum. İyi ki köyde yaşamışım. Eğer köyde yaşamasaydım, asla bu zorlukları bilemezdim ve köy hayatının hayalini kurardım.

18 - (s. 122)
Linda: Selin, Türkiye'ye geldim geleli sadece derslere gidip geliyorum. Biraz sıkıldım. Eğlenceli bir şeyler yapmak istiyorum. Ama ne yapsam, bilmiyorum.
Selin: Nasıl bir şey yapmak istiyorsun, Linda? Belki beraber bir yerlere gidebiliriz, ne dersin?
Linda: Evet, Türkiye'de başka şehirler görmek istiyorum. Ama sadece gezmek istemiyorum... Mesela yakında benim ülkemde çok güzel eğlenceler olacak, çünkü bahar geliyor.
Selin: Nasıl eğlenceler? Konserler gibi mi?
Linda: Evet, içinde konserler de var. Ama farklı etkinlikler de var. İnsanlar sokaklara çıkıyor, dans ediyor ve eğleniyor.
Selin: Festival gibi mi?
Linda: Ah, evet festival! Türkçede bu kelime var mı?
Selin: Tabii ki! Türkiye'de de festivaller var. Senin ülkendeki gibi genelde baharda oluyor.
Linda: Gerçekten mi? Bilmiyordum. Nerede bu festivaller? Gitmeyi çok isterim.
Selin: Pek çok yerde var. Mesela Alaçatı Ot festivali var, İstanbul'da Caz festivali var. Sonra Kapadokya'da Cappadox var. Ben en çok bu festivali seviyorum.
Linda: Hiçbirini duymadım. Neler var bu festivallerde? Nasıl gidebiliriz?
Selin: Alaçatı Ot Festivali Alaçatı'da, İzmir'in Çeşme ilçesinde. İzmir'e gidip oradan gidebiliriz. Her yıl nisanda oluyor. Bu yıl on birincisini düzenliyorlar. Festivalde konserler, sanat etkinlikleri var ama en önemlisi o bölgedeki bitkilerden yemekler var. Düşünsene çeşit çeşit lezzetli yemekler. Hepsi doğal bitkilerden.
Linda: Düşününce karnım acıktı. Peki diğer festivaller?
Selin: İstanbul Caz festivalinde caz konserleri oluyor. Çok ünlü caz müzisyenleri geliyor. 27 yıllık bir festival, çok eski. Ama konserler ücretli ve pek ucuz değil.
Linda: Sadece konser istemiyorum, başka etkinlikler de olsun.
Selin: O zaman kesinlikle Cappadox'a gitmeliyiz. Kapadokya'yı daha önce gördün mü? Nevşehir'de tarihi bir bölge.
Linda: Hayır, ama çok merak ediyorum.
Selin: Kapadokya çok güzel bir yer. Festivalde de gün boyunca geziler, yemek turları, yoga dersleri, yürüyüşler ve konserler oluyor. Üstelik konserler açık havada. Mesela, gün doğumu konserleri var. Güneş doğarken hem Kapadokya'nın muhteşem manzaralarını izliyorsun hem de konser dinliyorsun. Festival 2015'ten beri var. Ben de bu festival ilk başladığından beri her yıl gidiyorum.
Linda: İşte tam olarak böyle bir eğlence arıyordum. Çok heyecanlandım. Ama ne kadar para harcayacağız? Biletler pahalı mı?
Selin: Her etkinlik için ayrı bilet ve fiyatlar var. Bazı etkinlikler pahalı ama ucuz biletler de var. Hem oraya gidip sadece gezebilir ve ücretsiz etkinliklere katılabiliriz. Çok para harcamamıza gerek yok. Tabii otel ve ulaşım için para harcamamız gerekiyor.
Linda: Belli ki sen bu festivalde hep çok eğlenmişsin. Sanırım gitmeye değer. Ben varım. Gidelim!
Selin: Harika! Şimdiden heyecanlandım. Haydi festivalin internet sayfasına bakıp programımızı yapalım. Biletleri erken alırsak indirim oluyor. Sonra da otel ve uçak bileti fiyatlarına bakarız.
Linda: Ben de heyecanlandım. Haydi başlayalım. Bekle bizi Kapadokya!
Selin: (Güler) Evet, bekle bizi Kapadokya!

VİDEO METİNLERİ

1 - (s. 22)

Büşra: Oh be, sonunda bitti. Taşınmak çok yorucu bir işmiş.
Ece: Evet, çok yorulduk ama değdi. Evimiz ne kadar güzel oldu, baksana.
Büşra: Yarın internetimiz de bağlanınca her şey hazır olacak. Sadece biraz temizlik yapacağız ve mutfağı yerleştireceğiz.
Ece: Evet, yarın televizyon ve internetimiz de hazır olacak. Çok heyecanlıyım. İlk defa ailemden ayrı bir evde yaşayacağım.
Büşra: Elektriği ne zaman açacaklar, söylediler mi?
Ece: Bana bir şey söylemediler, sana söylediler mi?
Büşra: Sözleşmeyi sen yaptın ya, seni ararlar.
Ece: Hangi sözleşmeyi?
Büşra: Elektriği açtırmak için gittin ve bir sözleşme imzaladın ya... Ece, elektriği açmak için başvuru yaptın değil mi? Konuştuk ya! İş bölümü yaptık. Suyu ben, elektriği sen hâlledeceksin, dedim.
Ece: Apartmandaki görevliye söyleyip açmıyor muyuz? Ben bir yere başvurmadım. Taşındıktan sonra yapmıyor muyuz?
Büşra: Ciddi misin? Elektriğimiz olmayacak mı yani!? Taşınmadan önce başvuru yapıyorsun ve depozito ödüyorsun. Bir sözleşme imzalıyorsun. Sonra genelde birkaç gün içinde görevliler gelip elektriğini bağlıyorlar.
Ece: Ben bunların hiçbirini bilmiyordum. Şimdi ne yapacağız? Birazdan hava kararacak ve ışığımız da olmayacak.
Büşra: Bu akşam mum ışığında oturacağız. Yarın sabah ilk iş gidip başvuru yapacağız ve sözleşmeyi imzalayacağız. Tamam mı? Zaten elektriksiz evi de temizleyemeyiz. İnşallah yarın açarlar da akşam temizlik yaparız.
Ece: Tamam tamam. Çok özür dilerim. Hepsi benim hatam.
Büşra: Tamam üzülme. Bilmiyordun, önemli değil. Ben de sana anlatmadım. Bundan sonra her şeyi açıklayacağım.
Ece: Evet, çok sevinirim. Mumları yakalım mı?
Büşra: Yakalım. Ama hangi kutuda?
Ece: Offff, hepsini açacak mıyız?

2 - (s. 42)

Sevda: Merhaba iyi günler, bugün saat 15.00'da randevum vardı. İş başvurusu için geldim.
Sekreter: Evet, buyurun. Şöyle oturun, sizi biraz bekleteceğim. Müdürümüz birazdan müsait olacak.
Sevda'nın iç sesi: Heyecanlanma. Sakin ol. Sen yaparsın. Bunu başarabilirsin.
Sekreter: Sevda Hanım, Müdür Bey sizi bekliyor.
Müdür: Merhaba, hoş geldiniz. Lütfen, oturun. Adınız?
Sevda: Ben Sevda Özden.
Müdür: Hoş geldiniz, Sevda Hanım. Kaç yıldan beri bankacılık sektöründe çalışıyorsunuz?
Sevda: Sekiz yıl bankacılık sektöründe çalıştım ama son 2 yıldır çalışmıyorum.
Müdür: Neden çalışmıyorsunuz?
Sevda: Hamileydim. Bebeğim oldu, bir süre bebeğim ile ilgilenmek istedim.
Müdür: Güven Bankasında 5 yıl çalışmışsınız.
Sevda: Evet Müdür Bey, orada beş yıl çalıştım. Beşinci yılımda terfi aldım.
Müdür: Peki, neden oradan ayrıldınız? Çalışma şartlarını beğenmediniz mi?
Sevda'nın iç sesi: Aslında o bankanın çalışma saatlerinden ve maaşından memnun değildim, bunu müdüre söyleyeyim mi? Ayyy, hayır söylemeyeyim.
Sevda: Hem başka bankadan daha iyi bir teklif aldım hem de orada mutlu değildim. Bu sebeple oradaki işimi bıraktım.
Müdür: Bu kadar iyi seviyede Rusça ve İngilizceyi nerede öğrendiniz?
Sevda: Liseyi çok iyi bir kolejde okudum. Kolejin eğitim dili İngilizceydi ve orada ikinci yabancı dil olarak Rusça öğrendim. Üniversiteden sonra da İngiltere'de yüksek lisans eğitimi aldım. İki yıl Londra'da yaşadım.
Müdür: Sevda Hanım, özgeçmişiniz çok iyi. Bizim de sizin gibi tecrübeli, İngilizcesi iyi, ikinci bir yabancı dil bilen birine ihtiyacımız var. Sizinle çalışabiliriz.
Sevda: Teşekkür ederim, Müdür Bey. Çalışma saatleri hakkında bilgi alabilir miyim?
Müdür: Sevda Hanım, bankamızın mesai saatleri hafta içi saat sekizden akşam altıya kadardır. Peki, maaş beklentiniz nedir?
Sevda'nın iç sesi: Maaşı yüksek mi söyleyeyim? Normal bir ücret mi isteyeyim?
Sevda: Müdür Bey maaş beklentim ikinci plandadır. Benim için bu bankadan yeni şeyler öğrenmek ve tecrübe edinmek maaştan daha önemlidir.
Müdür: Peki, ne zaman işe başlayabilirsiniz?
Sevda: İki hafta önce Kadıköy'de bir ev kiraladık. Bu hafta sonu da o eve taşınacağız. Sizden on gün izin rica ediyorum. Eve taşınıp yerleştikten sonra işe başlamak istiyorum.
Müdür: Tamam, Sevda Hanım. Peki, bebeğinize kim bakacak?
Sevda: Eşimin annesi İstanbul'da yaşıyor. O bizimle kalacak ve ben işteyken kızımla ilgilenecek.
Müdür: Peki Sevda Hanım hayırlı olsun, aramıza hoş geldiniz.
Sevda: Teşekkür ederim, Müdür Bey. İyi günler.

3 - (s. 64)

Hasan: Merhaba Doktor Hanım.
Doktor: Merhaba, hoş geldiniz. Buyurun, oturun lütfen. Kimliğinizi alabilir miyim? Evet, şikâyetiniz nedir?
Hasan: Yaklaşık bir haftadır özellikle geceleri uyurken çok öksürüyorum. Bazen öksürmekten uyuyamıyorum.
Doktor: Burun akıntısı var mı?
Hasan: Bazen oluyor.
Doktor: Nefes almakta zorlanıyor musunuz?
Hasan: Evet, genelde burnum tıkalı. Bu yüzden ağzımdan nefes alıyorum. Boğazım da ağrıyor.
Doktor: Herhangi bir şeye alerjiniz var mı?
Hasan: Bilmiyorum. Hiç test yaptırmadım.
Doktor: Peki. Gelin sizi muayene edelim.
Doktor: Ciğerlerinizi dinledim. Grip olmuşsunuz gibi görünüyor. Ama emin olmak için akciğer filmi istiyorum. Danışmadan randevunuzu alabilirsiniz. Akciğer filmini çektirdikten sonra lütfen tekrar gelin. Bir de daha sonra bir alerji testi yaptırmanızı tavsiye ediyorum. Şimdilik size bir öksürük şurubu ve antibiyotik yazıyorum. Öksürük şurubunu günde 3 kere tok karna, antibiyotiği de 8 saatte bir alacaksınız. 1 hafta sonra öksürüğünüz geçmezse tekrar gelin lütfen.
Hasan: İlaçları nasıl içeceğim tam anlamadım. Yavaş yavaş tekrar anlatır mısınız?
Doktor: Tabii. Öksürük şurubunu günde üç defa, yemeklerden sonra içeceksiniz. Antibiyotiği de 8 saat arayla günde 3 defa içeceksiniz. Yani, birinci hapı aldıktan sonra 8 saat bekliyorsunuz sonra tekrar içiyorsunuz. Mesela birinciyi sabah saat 10.00'da aldınız, ikinciyi 18.00'da, üçüncüyü de 02.00'da alacaksınız.
Hasan: Tamam, çok teşekkür ederim.
Doktor: Geçmiş olsun.

4 - (s. 84)

Mohsen: Merhaba, iyi günler. Ben İngilizce kursları hakkında bilgi almak istiyorum. Yardımcı olabilir misiniz?
Gözde:Tabii ki, buyurun şöyle oturun.
Gözde: İngilizce kurslarımızda beş kur vardır: A1, A2, B1, B2 ve C1. Eğer isterseniz sonrasında Akademik İngilizce kurslarımız bulunmaktadır.
Mohsen: Aslında ben Türkçeyi burada öğrendim. Dil Merkezinin eğitim sistemini ve ortamını çok sevdim. Şimdi de burada İngilizce öğrenmek istiyorum. Biraz İngilizce biliyorum. Kendi ülkemde uzun yıllar İngilizce diziler izledim. İngilizceyi çok iyi anlıyorum ama konuşmakta zorlanıyorum ve hiç yazamıyorum.
Gözde: Seviye tespit sınavlarımız var. Bu sınavlara girerek seviyenizi öğrenebilirsiniz. Seviye tespit sınavımıza girmek ister misiniz?
Mohsen: Hayır, teşekkür ederim. İngilizcenin kurallarını iyi bir şekilde öğrenmek istiyorum. Bu sebeple A1 seviyesinden başlamam daha iyi olur. A1 kursunuz ne zaman başlıyor?
Gözde: Şanslısınız, yarın yeni bir A1 kursumuz başlıyor. Kurs haftada dört gün sabah 08.30-12.30 saatleri arasında. Her kur yedi hafta devam etmektedir. Kur sonunda bir sınav var. O sınavdan geçtikten sonra bir üst kura devam edebilirsiniz.
Mohsen: Peki, tatil var mı? Çünkü belki bir ay sonra ailemi ziyarete gidebilirim.
Gözde: Tabii ki, A2 ve B2 kurundan sonra birer haftalık tatillerimiz bulunmaktadır.
Mohsen: Kurs ücretleri ne kadar?
Gözde:Elinizdeki broşürde kurs ücretlerini ve ödeme seçeneklerini görebilirsiniz.
Mohsen: Ödemeyi nasıl yapacağım? Kayıt için size hangi evrakları getirmem lazım?
Gözde: Ödemeyi orada belirtilen hesap numarasına yapabilirsiniz. Kayıt için ödemenize ait dekont ile beraber pasaportunuz veya ikamet belgenizin bir adet fotokopisini getirmelisiniz.
Mohsen: Tamam, teşekkür ederim. Gözde Hanım yakınlarda banka var mı? Bana tarif edebilir misiniz?
Gözde: Evet, tabii ki. Dil Merkezinden çıkıp sağa dönün, 400 metre ileride sağda bankayı göreceksiniz.
Mohsen: Gözde Hanım tekrar merhaba. Kayıt için gerekli evraklar burada, buyurun.
Gözde: Tamam, kursa kaydınızı yapıyorum. Hayırlı olsun. Yarın dersiniz 08.30'da başlayacak. Sınıfınız 3. katta, 303 numaralı sınıf.
Mohsen: Çok teşekkür ederim Gözde Hanım. İyi günler.
Gözde: İyi günler.

5 - (s. 104)

Ece: Ağabey, eline sağlık çay çok güzel olmuş.
Ağabey: Afiyet olsun, Ece.
Ece: Ağabey, seninle bir şey konuşmak istiyorum.
Ağabey: Tamam, anlatsana.
Ece: Ağabey, ben yurtta kalmak istemiyorum.
Ağabey: Nereden çıktı? Bir sorun mu var?
Ece: Keşke ben de senin gibi evde arkadaşlarımla kalsaydım. Yurtta aynı odada dört kişi kalmaktan nefret ediyorum.
Ağabey: Neden ki? Arkadaşlarına alışamadın mı daha? Üç aydır birlikte kalıyorsunuz. Tartışıyor musunuz yoksa?
Ece: Yok yok, öyle değil. Çok sorun yok ama bu kadar kalabalık bir odada yaşamak benim için biraz zor. Keşke tek kişilik odada kalsaydım.
Ağabey: Keşke paramız olsa da yalnız yaşasan. Ama sen zaten "İyi ki yurt arkadaşlarım var, okulda kimseyi tanımıyorum." demiyor muydun?
Ece: Ya, evet öyle dedim ama odadaki kızlarla aynı bölümde değiliz ki. Benim öğleden sonra dersim var, onların sabah dersi var. Sabah uyumak istiyorum ama onlar hazırlanırken gürültü yapıyorlar. Yani bilerek, kasten gürültü yapmıyorlar ama sonuçta küçücük oda. Ne bileyim, dolaplarını açarken, kahve hazırlarken, makyaj yaparlarken odada sürekli bir tıkırtı var. Rahatça uyuyamıyorum.
Ağabey: E, sen normalde erken kalkıyorsun, eskiden de geç saatlere kadar uyumuyordun.
Ece: Her sabah değil. Bazen gerçekten çok geç yatıyorum. Çünkü vize döneminde geç saatlere kadar ders çalışıyorum. Zaten odada çalışırken de arkadaşlarım ışıktan rahatsız oluyorlar.
Ağabey: Yurtta etüt odası yok mu?
Ece: Var ama küçücük. Sadece yirmi kişi ders çalışabiliyor. Sınav döneminde yer bulmak imkânsız. Keşke yurtta başka bir etüt odası olsa ama yok maalesef.
Ağabey: Ee, sen de bir tane masa lambası al o zaman. Arkadaşların daha az rahatsız olur. Evde kalmak da hiç kolay değil. Ben de bazen "Keşke yurtta kalsam, ev işleriyle uğraşmasam, sadece ders çalışsam." diye düşünüyorum.
Ece: Öyle deme ağabey ya, kendi evin, kendi hayatın. Oh ne güzel!
Ağabey: Ama ortak alanlarımız var. Bazen arkadaşlarım evde mutfağı çok dağınık bırakıyorlar. Bir bardak su içmek için bulaşık yıkamak zorunda kalıyorum. Bazen de okuldan arkadaşları geliyor ve ders çalışırken sesten rahatsız oluyorum.
Ece: Arkadaşlarından sessiz olmalarını ya da bardakları temiz bırakmalarını rica etsen.
Ağabey: Burası hepimizin evi. Sınav dönemlerinde kimse her gün temizlik yapamaz. Ev arkadaşlarının arkadaşları birlikte ders çalışmak için geliyorlar bize. O yüzden ses olması normal. Birbirimize anlayış göstermemiz lazım.
Ece: Yani evde kalmak çok rahat değil.
Ağabey: Eh, şöyle söyleyeyim. Sen en azından temizlik yapmak zorunda değilsin. Her gün odanız ve banyonuz temizleniyor. Evde bu işleri kendin yapmak zorundasın. Yurttaki yemekleri sevmiyor olabilirsin ama en azından sıcak bir çorba içebilirsin.
Ece: Yurtta kalmanın iyi tarafları var, kabul ediyorum. Yalnızca sınav ve ödev dönemlerinde biraz zorlanıyorum.
Ağabey: Bence arkadaşlarını biraz idare et ve onlarla konuş. Birlikte ortak kararlar alın. Işık ve ses sorunlarınızla ilgili konuşun. Hem belki seneye başka oda arkadaşların olur. Yurtta

kalmaktan vazgeçme bence. Belki iki sene sonra, şehre ve üniversiteye alıştıktan sonra sen de arkadaşlarınla ev tutarsın ama biraz sabret.
Ece: Tamam ağabey. Seninle iki sene sonra bu konuyu tekrar konuşalım. İkinci bardakları ben doldurayım.
Ağabey: Sağol, Ece.

6 - (s. 124)
N: Merhaba arkadaşlar, kanalıma hoş geldiniz. Ben Nihan, bugünkü konuğum Mehmet. Kendisi bir gezgin. Yani dünyayı gezmiş, dolaşmış, farklı kültürlerle tanışmış. Onunla seyahatleri ve tecrübeleriyle ilgili konuşacağız. Mehmet, sen anlat biraz.
M: Ben Mehmet. Ailem Hataylı. Ben de Hatay'da doğdum. Bunu özellikle belirtiyorum çünkü biliyorsunuz Hatay hem çok eski, tarihi bir şehir hem de kocaman bir mutfak. Künefe, içli köfte, tatlılar, dolmalar, kebaplar... Yani yemek kültürünün içinde doğdum ve büyüdüm. Şimdi de farklı ülkeleri gezip oranın geleneksel ya da ünlü yemeklerini yiyorum.
N: Peki, mesleğin ne? Parayı nasıl kazanıyorsun?
M: Şu anda bir gazetede gezi yazarıyım. Her ay Türkiye'de bir şehre gidiyorum. Bir de yılda 4-5 kez yurt dışına gidip oralar hakkında yazıyorum.
N: Peki, seni şaşırtan bir yer oldu mu? Yani, bir yere yüksek beklentilerle gidip hiç pişman oldun mu? Ya da gitmeyi pek istemeyip sonra oraya gidince "Buraya iyi ki gitmişim." dedin mi hiç?
M: Ya, inan her yerde bambaşka şeyler oluyor. Her gezi beni şaşırtıyor, çünkü her gezide farklı insanlarla tanışıp farklı yemekler yiyorum. Gezilerim hep sürprizlerle dolu. Dünyadaki farklı kişilerle tanışmak çok ilginç bir tecrübe.
N: Hiç sorun yaşamıyor musun?
M: Konaklama ile ilgili sorunlar olabiliyor bazen. Bazen iletişim sorunları yaşıyorum çünkü İngilizce ve Fransızca biliyorum ama o ülkedeki kişiler bu dilleri bilmiyorsa onlarla konuşamıyorum. Bazı kültürlerdeki kişiler fotoğraf çekmemi istemiyorlar. Ama genellikle hep olumlu tecrübelerim var.
N: Bize ilginç gezilerinden birini anlatır mısın?
M: Hımm.. Bir seferinde Afrika'da bir kabileye konuk oldum. Himbalar. Namibya'da yaşıyorlar. Yemek ihtiyaçlarını karşılamak için hayvan avlıyorlar ve ağaçlardan meyve topluyorlar. Kültürleri ve dilleri çok farklı. Hayvancılık da yapıyorlardı. Bu kabiledeki kadınlar da çok çalışkan, su taşıyorlar, ev inşa ediyorlar ve çocuk bakıyorlar. Bu kabile ile üç gün yaşadım. Kıyafetlerinden ve yaşam tarzlarından çok etkilendim. Himbalar bizim gibi banyo yapmıyorlardı ama temizlik için güzel kokulu otları yakıp, duman banyosu yapıyorlardı. Her gün vücutlarını bir macunla kaplıyorlar. Macun toprak gibi. Tam detayını ben de bilmiyorum. Ben orada kalırken tabii dil sorunumuz oldu. Neyse ki bir çevirmen bize yardımcı oldu.
N: Dünyada en sevdiğin yer neresi?
M: Hatay tabii ki. Ama "Türkiye dışında neresi?" diye sorarsan Küba derim. Küba'ya üç kez gittim. Küba'nın insanlarını, sokaklarını ve kültürlerini çok seviyorum. Herkese de Küba'ya gitmelerini tavsiye ediyorum.
N: Peki, sırada neresi var? Senin de bir listen vardır?
M: Bu yıl Sırbistan, Karadağ, Makedonya ve Bulgaristan'a gideceğim. Planları yaptık. Birkaç arkadaşım da benimle gelecek hatta. Balkan gezi yazısı planlıyorum.
N: Gezgin olmasaydın ne iş yapardın? Hayal edebiliyor musun?
M: Seyahatsiz bir hayatı düşünemiyorum açıkçası ama reklamcı olurdum herhâlde. Yani yaratıcılık içeren bir iş yapmak isterdim. Ama gene de sık sık seyahat ederdim.
N: En çok nasıl seyahat etmeyi seviyorsun?
M: En çok uçak ve trenle seyahati seviyorum. Özellikle uzun tren yolculuklarında farklı gezginlerle tanışabiliyorum. Uçakla seyahat etmek de çok pratik ve hızlı elbette.
N: Bu kadar çok seyahat etmek ne kazandırdı sana? Seni nasıl bir insan yaptı?
M: Seyahat etmek bana hayatta kalmayı öğretti. Dünyada milyonlarca kişi var ve herkesin hayatta bir amacı var. Açıkçası insanlarla tanışınca hayatın anlamı üzerine daha çok düşünüyorum. Bu gezilerle hayatımı daha anlamlı hâle getirmeye çalışıyorum.

BU KİTABI NASIL KULLANMALIYIM?

"Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe" öğretim seti Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde belirlenen dil düzeylerine göre hazırlanmıştır. Öğretim setimiz A1, A2, B1, B2 ve C1 olmak üzere beş dil düzeyi için hazırlanmış kur paketlerinden oluşmaktadır. Her bir kur paketinde ders kitabı, çalışma kitabı, dinleme ve video kayıtlarına ait karekodlar yer almaktadır. Elinizdeki bu kitap Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde yer alan kazanımlara uygun olarak seçilen konu alanlarına göre düzenlenmiş 6 üniteden oluşmaktadır. Her bir ünite, üç farklı alt konuya ayrılmış ve ünite başlarında öğretilmesi hedeflenen beceriler, dil bilgisi konuları ve kelime grupları sunulmuştur. Ünitelerde yer alan bölümler ve bu bölümlerin nasıl kullanılabileceğine ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır:

BAŞLANGIÇ ÜNİTESİ, A1 düzeyinden önce bir ara aşama olarak planlanmıştır. Bilindiği gibi Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninin 2001 baskısında A1, A2, B1, B2, C1, C2 olmak üzere toplam altı düzey bulunmaktayken, 2017 baskısında bu düzeylere bir de "A1 öncesi" düzey eklenmiştir. A1 öncesi düzey, "öğrenicinin henüz üretici bir beceri edinmediği, bir dizi sözcük ile kalıplaşmış ifade dağarcığına sahip olduğu" (Council of Europe, 2017, s. 47) bir düzeydir. Bundan hareketle kitabın Başlangıç ünitesinde, öncelikle öğrencileri Türkçenin seslerine alıştıracak dinleme etkinliklerine ve duyduğu harfi ayırt etmesini sağlayacak sesletim çalışmalarına yer verilmiştir. Ardından öğrencinin günlük hayatta en çok kullanacağı temel sözcükler ve sayılar resimler yoluyla sunulmuştur. Ayrıca uluslararası öğrencilerin günlük hayatta en çok ihtiyaç duyacakları temel kalıplar (selamlaşma, nerede olduğunu sorma, telefon numarasını sorma-söyleme) diyaloglar biçiminde verilmiştir. Bu ünitenin işlenmesinde öğretmenden beklenen, herhangi bir dil bilgisi açıklaması yapmaksızın gösterme, beden dilini kullanma, görsellerden yararlanma, çok sayıda örnek verme gibi tekniklerle öğrencilere Türkçenin seslerini kavratması, günlük hayatta en çok gerekli olan sözcük ve kalıp ifadeleri öğretmesidir.

Başlangıç ünitesinden sonraki her bir ünite, üç farklı alt konuya ayrılmış ve ünite başlarında öğretilmesi hedeflenen beceriler, dil bilgisi konuları ve kelime grupları sunulmuştur. Ünitelerde yer alan bölümler ve bu bölümlerin nasıl kullanılabileceğine ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır:

ALFABE

1 1 **Dinleyelim, tekrar edelim.**

A a	B b	C c	Ç ç	D d	E e
F f	G g	Ğ ğ	H h	I ı	İ i
J j	K k	L l	M m	N n	O o
Ö ö	P p	R r	S s	Ş ş	T t
U u	Ü ü	V v	Y y	Z z	

Ünsüzler	Ünlüler
b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, v, y, z	Kalın: a, ı, o, u
	İnce: e, i, ö, ü

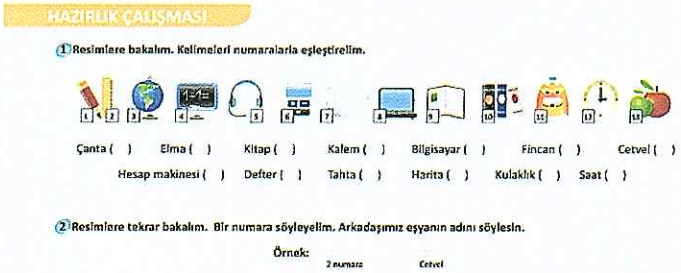
HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Resimlere bakalım. Kelimeleri numaralarla eşleştirelim.

Çanta ( ) Elma ( ) Kitap ( ) Kalem ( ) Bilgisayar ( ) Fincan ( ) Cetvel ( )
Hesap makinesi ( ) Defter ( ) Tahta ( ) Harita ( ) Kulaklık ( ) Saat ( )

2 Resimlere tekrar bakalım. Bir numara söyleyelim. Arkadaşımız eşyanın adını söylesin.

Örnek: 2 numara Cetvel

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI bölümünde ünitedeki konuya ilişkin öznel sorular, kelime çalışmaları gibi etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde amaç; konunun ve ünitede yer verilen okuma metninin anlaşılmasını kolaylaştırmak, öğrencinin konuya ve okuma metnine aşina olmasını sağlamaktır. Bu nedenle Okuma bölümüne başlamadan önce Hazırlık Çalışmaları mutlaka yapılmalı ve öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmeleri sağlanmalıdır. Hazırlık çalışmaları esnasında mümkün olduğunca farklı öğrencilere söz hakkı verilmelidir.

OKUMA bölümünde öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konu alanına, öğretilecek dil bilgisi yapısına uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler okuma becerisini ölçecek etkinliklerle birlikte sunulmuştur. Burada öğrenciden beklenen; metne bağlı kalarak yazılı ve sözlü çalışmalar yapabilmesidir. Metinlerde kullanılan etkinlikler, öğrenciyi metne bağımlı bir dil kullanımından, metinden bağımsız bir dil kullanımına yönlendirecek şekilde düzenlenmiştir. Okuma esnasında dil bilgisi çeviri yöntemi kesinlikle kullanılmamalı; ders hedef dilde işlenmelidir. Öğrenciler, bilmedikleri sözcükleri bağlamdan çıkarmaya, eğer bağlamdan çıkaramıyorlarsa sözlük kullanmaya teşvik edilmelidir.

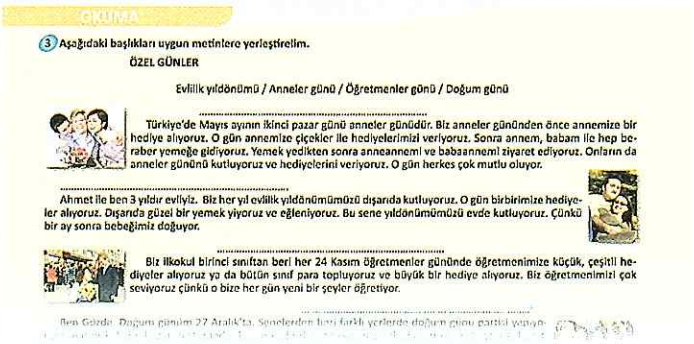
OKUMA

3 Aşağıdaki başlıkları uygun metinlere yerleştirelim.

ÖZEL GÜNLER

Evlilik yıldönümü / Anneler günü / Öğretmenler günü / Doğum günü

Türkiye'de Mayıs ayının ikinci pazar günü anneler günüdür. Biz anneler gününden önce annemize bir hediye alıyoruz. O gün annemize çiçekler ile hediyelerimizi veriyoruz. Sonra annem, babam ile hep beraber yemeğe gidiyoruz. Yemek yedikten sonra anneannemi ve babaannemi ziyaret ediyoruz. Onların da anneler gününü kutluyoruz ve hediyelerini veriyoruz. O gün herkes çok mutlu oluyor.

Ahmet ile ben 3 yıldır evliyiz. Biz her yıl evlilik yıldönümümüzü dışarıda kutluyoruz. O gün birbirimize hediyeler alıyoruz. Dışarıda güzel bir yemek yiyoruz ve eğleniyoruz. Bu sene yıldönümümüzü evde kutluyoruz. Çünkü bir ay sonra bebeğimiz doğuyor.

Biz ilkokul birinci sınıftan beri her 24 Kasım öğretmenler gününde öğretmenimize küçük, çeşitli hediyeler alıyoruz ya da bütün sınıf para topluyoruz ve büyük bir hediye alıyoruz. Biz öğretmenimizi çok seviyoruz çünkü o bize her gün yeni bir şeyler öğretiyor.

Ben Gizem. Doğum günüm 27 Aralık'ta. Sonelerden hani farklı yerlerde doğum günü partisi yapıyor

YA SİZ bölümünde; okuma metni ile aynı konuda olan öznel sorular bulunmaktadır. Bu bölüm sayesinde öğrenciler metindeki konu hakkındaki düşüncelerini kendi hayat tecrübelerinden hareketle açıklayabilmektedir. Bu kısımda öğrencinin okuma metninden aldığı bilgileri kendi hayatı ile ilişkilendirerek anlatması amaçlanmaktadır.

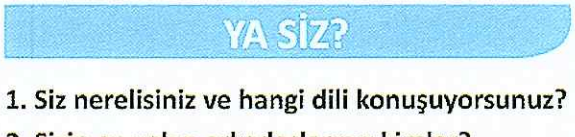
YA SİZ?

1. Siz nerelisiniz ve hangi dili konuşuyorsunuz?
2. Sizin en yakın arkadaşlarınız kimler?
3. Sizin arkadaşlarınız nereli ve hangi dili konuşuyorlar?

DİLBİLGİSİ bölümü; Okuma bölümündeki metinde geçen dil bilgisi yapılarını, bu yapıların açıklamalarını ve kullanım örneklerini içermektedir. Ayrıca kursa katılma imkânı bulamayan kişilerin kendi kendilerine Türkçe öğrenmelerini kolaylaştırabilmek için dil bilgisi konu ve açıklamalarının İngilizce çevirilerine de yer verilmiştir. Her dil bilgisi açıklamasının ardından verilen dil bilgisi yapısına ait örnek cümleler, dilbilgisi alıştırmaları ve öğrencileri önceki ünitelerde öğrendikleri dilbilgisi konusu ile yeni dilbilgisi konusunu bir arada sunan pekiştirici alıştırmalar yer almaktadır. Bu bölümde, öğrencinin hedeflenen dil düzeyinde kullanması gereken dil yapılarının öğretilmesi hedeflenmektedir. Ancak unutulmamalıdır ki sadece dil bilgisini bilmek, o dilde anlama ve anlatma becerileri kazanmayı sağlamamaktadır. Bu nedenle dersler sadece dil bilgisi ağırlıklı yürütülmemeli; tüm beceri alanlarına eşit süre ayrılmalıdır. Öğretilen dil yapısı mutlaka okuma, dinleme, konuşma ve yazma etkinlikleri içinde pekiştirilmelidir.

DİL BİLGİSİ

Yönelme Durumu (Dative Case)

Fiilin yöneldiği, yaklaştığı varlığı gösterir.
This case indicates the object to which the verb gravitate.

a, ı, o, u ⟶ -(y)a e, i, ö, ü ⟶ -(y)e

1. NOT: Ünsüz Yumuşaması: İki ünlü arasındaki "p, ç, t, k" ünsüzleri "b, c, d, g / ğ" olur.
Consonant Lenition: If there is one of "p, ç, t, k" between two vowels, they convert into "b, c, d, g/ğ".
p, ç, t, k ⟶ b, c, d, g/ğ

2. NOT:
Ben + e ⟶ Bana
Sen + e ⟶ Sana
O + n + a ⟶ Ona

Örnek:
Her sabah işe gidiyorum.
Öğretmen derse başlıyor.
Kedi ağaca tırmanıyor.
Annem bana çay veriyor.
Öğrenciler kitaba bakıyor.

5 Aşağıdaki boşlukları yönelme durumu "-(y)A" eki ile tamamlayalım.
1. Pervin otobüs..... biniyor.
2. Adam deniz..... bakıyor.
3. Ben ev..... yürüyorum.
4. Selin yurt..... gidiyor.
5. Sen o..... yalan söylüyorsun.

Uzaklaşma Durumu (Ablative Case)

Bu ek, varlığın bir yerden ayrıldığını, uzaklaştığını gösterir. Varlığın yerinin değiştiğini bildirir.
This suffix indicates object is leaving away, and it's place changes.

a, ı, o, u ⟶ -Dan
e, i, ö, ü ⟶ -Den

Örnek:
Taksim'de otobüsten iniyorum.
Aslı köpekten çok korkuyor.
Esra marketten geliyor.
Cenk işten çıkıyor.
Mustafa, Ali'den borç istiyor.

6 Aşağıdaki boşlukları ayrılma durumu eki "-DAn" ile tamamlayalım.
1. Begüm romantik filmler ..... hoşlanıyor.
2. Anne mi ben ..... [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]

DİNLEME

9 CD 1 Metni dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

KAPALIÇARŞI

A: ..... (1) neresi?

B: Burası Kapalıçarşı.

A: Şunlar .....? (2)

B: Onlar turist.

A: Kapalıçarşı büyük .....? (3)

B: ....., (4) burası büyük bir çarşı.

A: Şurası kafe mi?

B: Hayır, orası kafe ..... . (5) Mağaza.

DİNLEME bölümünde; okuma bölümünde olduğu gibi öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilecek dil bilgisi yapısına uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler için öğrencinin dinleme becerisini ölçecek etkinlikler düzenlenmiştir. Metni dinlemeye başlamadan önce, öğrencilerden dinleme sonrasında yer alan etkinlikleri incelemeleri, dinleme sırasında bu etkinliklerdeki soruların cevaplarını aramaları istenmelidir. Metin bir defa dinlendikten sonra, eğer gerek olursa bilinmeyen sözcükler, konu ve yeni dil yapılarıyla ilgili açıklamalar yapılmalıdır. Ardından metin bir kez daha dinletilmeli ve öğrencilerin bütün etkinlikleri tamamlamalarına fırsat verilmelidir. Sonrasında dinleme etkinlikleri sınıfça beraber yapılmalı, gerek görülen noktalar öğretmen tarafından tekrar açıklanmalıdır. Dinleme esnasında kayıt öğretmen tarafından sürekli durdurularak metin bütünlüğü kesintiye uğratılmamalıdır.

KONUŞMA bölümünde ünitedeki konu alanı doğrultusunda, öğrencilerin hem karşılıklı konuşma hem de sözlü anlatım becerilerini geliştirmeye yönelik öğrenci merkezi etkinlikler yer almaktadır. Müfredatı yetiştirme kaygısıyla bu bölüme ayrılan süre kesinlikle kısa tutulmamalıdır. Konuşma bölümünün işlenmesinde her öğrenciye eşit söz hakkı verilmeli, öğrencinin sözü kesilmeden konuşan öğrenci tüm sınıfça dinlenmelidir. Öğrencinin konuşma hatası varsa, iletişimi kesmeden doğru sözcük / cümle öğretmen tarafından tekrar edilmek suretiyle düzeltilmelidir. Özellikle başlangıç seviyesinde düzeltilmeyen konuşma hataları ileride kemikleşebilmektedir.

KONUŞMA

11 Aşağıdaki soruları arkadaşınızla birbirimize soralım. Arkadaşınıza kendi ana dilimiz hakkında bilgiler verelim.

1. Nerelisiniz? Ana diliniz ne?
2. Ana dilinizde Türkçe'den farklı sesler var mı? Alfabenizde kaç harf var? Ana dilinizde hangi harfler Türkçede yok?
3. Ana diliniz hangi dile benziyor? Türkçeye benziyor mu?
4. Hangi dilleri biliyorsunuz?
5. Kaç farklı dilde "Merhaba" ve "Seni seviyorum" diyebiliyorsunuz?

YAZMA

10 Aşağıda bir sosyal medya sitesi için bir profil bilgileri var. Profili kendimiz bilgilerimizle dolduralım.

SOSYAL MEDYA PROFİLİ

HAKKIMDA

YAZMA bölümünde ünitedeki konu alanlarına uygun yazma etkinlikleri yer almaktadır. Bu etkinlikler bütünleşik beceri öğretimine uygun olarak okuma-yazma, dinleme-yazma, konuşma-yazma biçiminde yapılandırılmıştır. Yazma çalışması sırasında öğretmen sıraların arasında dolaşarak her öğrencinin yazdığından emin olmalı, yazmak istemeyen öğrencilere daha fazla ilgi göstererek onları cesaretlendirmelidir. Öğretmen mutlaka her bir yazma çalışmasına dönüt vermelidir. Dönüt verirken öğrencilerin yanlışlarını kırmızı kalemle çizip üstüne doğrusunu yazmaktan ziyade; yanlışın altını çizmeli, öğrenciden kendi yanlışını kendisinin düzeltmesini istemelidir.

İZLE - ÖĞREN

SAYILAR

1 3 Videoları izleyelim. Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Mariam ..... yaşında.
a. yirmi üç b. otuz üç
2. Onun telefon numarası ..... .
a. 0508 038 86 89 b. 0508 308 86 89
3. Telefon ..... TL .
a. 1550 b. 1750
4. Türkçe sınıfı ..... katta.
a. üçüncü b. dördüncü
5. Ayşe'nin ..... kardeşi var.
a. üç b. iki
6. Kantinde çay ..... TL.
a. üç b. iki
7. Çantada ..... kalem var.

İZLE - ÖĞREN bölümünde ünitenin kazanımlarının pekiştirilmesi ve öğrencinin gerçek ortamdaki dil kullanımını görmesi amacıyla hazırlanmış video çekimleri ve etkinlikler bulunmaktadır. Videoyu izlemeye başlamadan önce, öğrencilerden video kaydına ilişkin etkinlikleri incelemeleri, izleme sırasında bu etkinliklerdeki soruların cevaplarını aramaları istenmelidir. İzleme sırasında öğretmen kaydı durdurup öğrencilerden sonra ne olacağını tahmin etmelerini isteyebilir ya da siz olsaydınız ne yapardınız, gibi konu hakkında düşündürücü sorular sorabilir. Video kaydı gerek görüldüğünde ikinci kez izletilebilir.

GÜNLÜK İFADELER bölümünde öğrencinin günlük hayatta sıklıkla duyacağı ancak ders kitaplarında hepsinin yer almasının mümkün olmadığı ifadeler konu alanlarına göre listelenerek sunulmuştur. Bu bölümün işlenmesinde, öğretmen öğrencilerden ilk önce kitapta yer alan ifadelere hızlıca göz atmalarını isteyebilir ve bunlardan hangilerinin anlamını bildiklerini sorabilir. Öğrencilerin cevaplarına göre, daha önce hiç duymadıkları ifadenin anlamını tahmin etmelerini ister, onun yerine başka hangi sözcük/sözcük gruplarını kullanabileceklerini sorar. Öğrencilerin cevaplarına dönüt –düzeltme verir, her bir ifadeyle ilgili örnek bağlamlar oluşturur. Eğer olanak varsa, bilgisayarda bir arama motoruna o ifadeyi yazar ve o ifadenin en çok hangi sözcüklerle kullanıldığını öğrencilere gösterir.

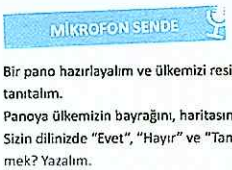

MİKROFON SENDE

Bir pano hazırlayalım ve ülkemizi resimlerle tanıtalım.
Panoya ülkemizin bayrağını, haritasını çizelim.
Sizin dilinizde "Evet", "Hayır" ve "Tamam" ne demek? Yazalım.
Alfabemiz farklıysa örnek harfler gösterelim.

MİKROFON SENDE bölümü öğrencilerin grup halinde çalışmalarına ve karşılıklı konuşmalarına olanak sağlayacak eğlenceli etkinliklerden oluşmaktadır. Bu bölümde öğretmen, öğrencilere ayrıntılı olarak oyunu/etkinliği açıklar, örnekler vererek her bir öğrencinin ne yapacağını tam olarak anlamasını sağlar. Öğrenci kendisinden istenenin tam olarak ne olduğunu bilemediğinde derse katılamamaktadır. Bu nedenle bu bölümde öğretmenin etkinliği ayrıntılı olarak açıklaması, sonrasında da öğrencilerin uygulamalarına dönüt vermesi, hataları varsa düzeltmesi gerekmektedir.

KENDİNİ ÇEK bölümünde öğrencilerden ünitedeki konu alanına uygun video çekmelerini ve bu videoları sınıfta paylaşmalarını isteyen etkinlikler bulunmaktadır. Bu bölüm öğrencilere ev ödevi olarak verilmeli, öğrencilerin çektikleri videolar sınıfta diğer öğrencilere izletilmeli, birbirlerinin videolarını değerlendirmeleri istenmelidir. Eğer sınıf kalabalıksa, elbette bir derste tüm videoların izlenmesi mümkün olmayabilir. Bu durumda öğretmen rastgele seçtiği videoları sınıfta izletebilir, geri kalanları kendisi izleyerek dönüt verebilir. Ancak öğretmen her derste sadece belli öğrencilerin değil, farklı öğrencilerin çektikleri videoları sınıfta izlettiğinden emin olmalıdır.

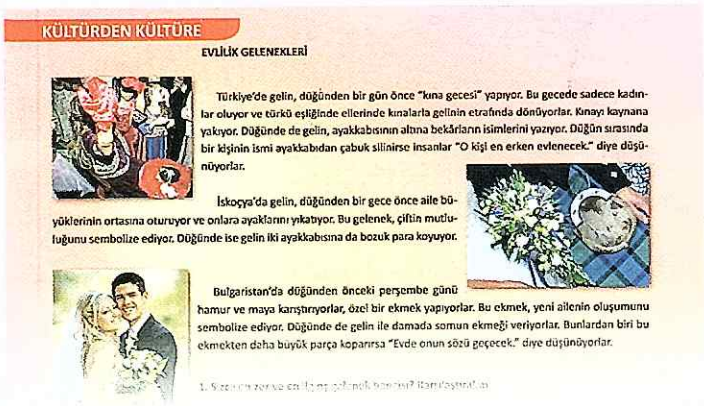

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

EVLİLİK GELENEKLERİ

Türkiye'de gelin, düğünden bir gün önce "kına gecesi" yapıyor. Bu gecede sadece kadınlar oluyor ve türkü eşliğinde ellerinde kınalarla gelinin etrafında dönüyorlar. Kınayı kaynana yakıyor. Düğünde de gelin, ayakkabısının altına bekârların isimlerini yazıyor. Düğün sırasında bir kişinin ismi ayakkabıdan çabuk silinirse insanlar "O kişi en erken evlenecek." diye düşünüyorlar.

İskoçya'da gelin, düğünden bir gece önce aile büyüklerinin ortasına oturuyor ve onlara ayaklarını yıkatıyor. Bu gelenek, çiftin mutluluğunu sembolize ediyor. Düğünde ise gelin iki ayakkabısına da bozuk para koyuyor.

Bulgaristan'da düğünden önceki perşembe günü hamur ve maya karıştırıyorlar, özel bir ekmek yapıyorlar. Bu ekmek, yeni ailenin oluşumunu sembolize ediyor. Düğünde de gelin ile damada somun ekmeği veriyorlar. Bunlardan biri bu ekmekten daha büyük parça koparırsa "Evde onun sözü geçecek." diye düşünüyorlar.

1. Sizce nasıl evlenmek lazım? Karşılaştıralım.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE bölümü kültürler arası farkındalığı arttırmak amacıyla, kültürden kültüre değişen çeşitli konular hakkında bilgi veren metinlerden oluşmaktadır. Dil kültürün bir parçası olduğundan, yabancı dil bilmek aynı zamanda o dilin içinde geliştiği kültür hakkında bilgi sahibi olmak demektir. Bu düşünceyle hazırlanan Kültürden Kültüre bölümünde amaç; öğrencilerin çeşitli kültürler hakkında belirlenen konularla ilgili bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır. Öğretmen bu bölümü işlerken önce öğrencilerden metinleri okuyup yorumlamalarını istemeli, ardından "…. konusu sizin ülkenizde/kültürünüzde nasıl?" diye sorarak öğrencileri konuşturmalı, ardından da o konunun Türk kültüründe nasıl yer aldığını açıklamalıdır. Bu bölüm işlenirken Türk kültürü empoze edilmeye ya da başka kültürler eleştirilmeye kalkılmamalıdır.

BİR ADIM ÖTESİ bölümünde derslerde sıklıkla kullanılan ve öğrencilerin bilmeleri gereken bazı kalıplar ve cümleler öğretilmektedir. Öğretmenden beklenen bu örnek cümlelere uygun bağlam oluşturmaları ve öğrencilerin verilen örnek cümleleri uygun bağlamlarda kullanmalarını sağlamaktır.

BİR ADIM ÖTESİ

YOK / DEĞİL

1. Aşağıdaki cümlelerde doğru seçeneğin altını çizelim.

1. O Türk yok/ değil.
2. Türkiye'de okyanus değil/yok.
3. Benim işim çok zor yok/değil.
4. Bugün ofiste işim değil/ yok.
5. Okulda kantin kapalı değil/yok.
9. Buzdolabında süt yok/değil.
10. Buzdolabı çok pahalı yok/değil.
11. Aç yokum/değilim.
12. Fırında sıcak ekmek yok/değil.
13. Odamda mavi bir masa yok/değil.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM bölümünde her bir öğrenme ünitesindeki konuların pekişmesini sağlayacak eğitici oyunlar ve eğlenceli etkinlikler bulunmaktadır. Öğretmenden beklenen, bu bölümü işlerken tüm sınıfın etkin katılımını sağlaması, her öğrenciye eşit söz hakkı vermeye özen göstermesidir.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki resimlere bakalım ve bulmacayı çözelim.

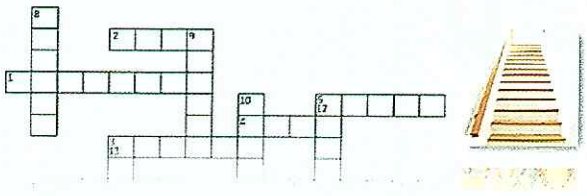

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları uygun biçimde tamamlayalım.

1. Eş..... ofis..... çalışıyoruz.
2. Deniz'..... bebek..... bakıyorum.
3. Arkadaş..... köpek..... korkuyorum.
4. O kız..... ayakkabı..... model..... çok güzel.
5. Yarın kardeş..... okul..... gidiyorum.
6. Onlar..... otobüs..... iki saat sonra geliyor.
7. O..... ev..... havuz var.
8. Çocuklar..... hiç kitap..... yok.

NELER ÖĞRENDİK bölümünde ünitede yer alan konuların ne kadar öğrenildiğini, öğrencilerin nerelerde eksikliklerinin bulunduğunu saptamak amacıyla oluşturulmuş kısa sınavlar bulunmaktadır. Bu bölümün ünite bitiminde derste yapılması, öğretmenin öğrencilerin yanlış yaptıkları yerleri tespit ederek o konuyu yeniden özetlemesi önerilmektedir. Çünkü bir öğrenme ünitesi tam olarak öğrenilmeden yenisine geçildiğinde, bir sonraki konunun öğrenimi mümkün olmamaktadır. Bu nedenle öğrencilerin her bir konuyu tam olarak öğrendiklerinden emin olmak için, bu bölümün dikkatlice yapılması ve kontrol edilmesi gerekmektedir.

ÖZ DEĞERLENDİRME bölümünde öğrenciler, Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde yer alan kazanımlara ne kadar ulaştıklarını kendileri değerlendirmektedirler. Öğrencilerden her bir beceriyi bölümde verilen puanlama sistemine göre işaretlemeleri istenmektedir. Bu bölümde, öğrencinin her bir beceri için kendini değerlendirmesi ve eksik gördüğü becerilerde o beceriye ait olan etkinliklere dönerek tekrar çalışması beklenmektedir. Öğretmenin bu bölümün doldurulması konusunda öğrencilere rehberlik etmesi, tabloda yer alan maddeleri öğrencilere açıklaması gerekmektedir.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Ailemi, akrabalarımı ve çevremi tanıtabilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve yazıları anlayabilir, bunları basit kalıp ve cümleleri kullanarak anlatabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER	FİİLLER
abla	almak
ağabey	dans etmek
ağız	çalmak
aile	hissetmek
amca	yazmak
anadil	

KELİME LİSTESİ bölümünde, o öğrenme ünitesinde yer alan yeni kelimeler isimler, fiiller ve kalıp ifadeler olarak gruplanmış olarak sunulmaktadır. Konu seçimi, öğrencilerin dil düzeylerine uygun yapıldığından konularda yer alan bu kelimeleri öğrencilerin öğrenmesi beklenmektedir. Ünite bitiminde öğretmen öğrencilerden kelime listesine göz atmalarını istemeli, bilmedikleri kelime olup olmadığını kontrol etmelidir. Ayrıca öğretmen, kendilerine ait bir kelime defteri tutmaları, yeni öğrendikleri kelimelerin anlamlarını kendi cümleleriyle bu deftere yazmaları konusunda öğrencilere önerilerde bulunmalıdır.

KAYNAKÇA

Adalı, O. (2004). Türkiye Türkçesinde Biçimbirimler, İstanbul: Papatya Yayınları.

Aksoy, Ö. A. (1984). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Banguoğlu, T. (2007). Türkçenin Grameri, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Council of Europe. (2017). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, Companion Volume Provisional Edition, Language Policy Programme, Education Policy Division, Education Department.

Demir, N., Yılmaz, E. (2011). Türkçe Ses Bilgisi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Demircan, Ö. (2002). Türkçenin Ses Dizimi, İstanbul: D-R Yayınları.

Ediskun, H. (1999). Türk Dilbilgisi, İstanbul: Remzi Kitabevi.

Ergenç, H. (2002). Konuşma Dili ve Türkçenin Söyleyiş Sözlüğü, İstanbul: Multilingual.

Ergin, M. (2004). Türk Dil Bilgisi, İstanbul: Bayrak Basın Yayın Tanıtım.

Karaağaç, G. (2012). Türkçenin Dil Bilgisi, Ankara: Akçağ Yayınları.

Karahan, L. (2004). Türkçede Sözdizimi, Ankara: Akçağ Yayınları.

Korkmaz, Z. (2009). Türkiye Türkçesi Grameri, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Özsoy, S. (2004). Türkçenin Yapısı I: Ses Bilimi, İstanbul: Boğaziçi Ünv. Yayınları.

TDK (2011). Türkçe Sözlük, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

TDK (2012). Yazım Kılavuzu, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

TELC-MEB, (2013). Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Öğrenim, Öğretim ve Değerlendirme, Frankfurt/Main: telc GmbH.

NOTLAR:

1. Yazarlar tarafından hazırlanmayıp başka bir kaynaktan alıntılanan metinler, öğrencilerin dil seviyelerine göre yeniden düzenlenmiştir.

YENİ İSTANBUL ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI

B1 Düzeyi Ders Kitabı

"Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti", dünyada en çok konuşulan diller arasında ilk sıralarda yer alan Türkçeyi hızlı ve etkili bir biçimde öğrenmek isteyen yetişkinler için Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde belirlenen dil düzeyleri esas alınarak hazırlanmış bir öğretim setidir. Bu setin hazırlanmasında iletişimsel ve öğrenen odaklı yaklaşım benimsenmiş, bu yolla öğrencilerin Türkçeyi dilin dört temel beceri alanında da etkin bir biçimde kullanmaları hedeflenmiştir.

Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti hazırlanırken dil öğreniminde kültürlerarası etkileşimin ve kültürel farkındalığın önemi göz önünde bulundurulmuştur. Öğrencilerin farklı kültürlerden gelen bireylerle bir arada yaşama konusunda olumlu tutum geliştirmelerine destek olacak metinler, etkinlikler ve uygulamalar öğretim setinin genelinde etkili bir biçimde sunulmuştur.

Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti, Zenginleştirilmiş, Etkileşimli, Kişiselleştirilmiş Kitap olma özelliğiyle diğer öğretim setlerinden ayrılmaktadır. Bu öğretim setini kullanan her öğretmen sınıfındaki öğrencilerin hazır bulunuşluk durumuna göre kitaba eklemeler yapabilmektedir. Kitaptaki öğrenme üniteleri video ve ses dosyaları desteğiyle zenginleştirilmiştir ve kitapta sunulan cevap anahtarı sayesinde öğrenci kendi öğrenme durumunu değerlendirebilmektedir.

"Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti" içerisinde yer alan bu kitap B1 düzeyi setinin ders kitabıdır. Bu ders kitabı, kullanıcılarını Avrupa Ortak Dil Kriterlerinde belirlenmiş olan B1 dil becerisi düzeyine ulaştırmayı hedeflemektedir. B1 dil düzeyindeki bir öğrenci:

- İş, okul, boş zaman vb. ortamlarda sürekli karşılaşılan bildik konulardaki net, standart konuşmanın ana hatlarını anlayabilir. Güncel olaylar ya da kişisel ilgi alanına giren konularla ilgili radyo ve televizyon programlarının ana hatlarını yavaş ve net olduğunda anlayabilir.
- Dilin konuşulduğu ülkede seyahat ederken ortaya çıkabilecek birçok durumla başa çıkabilir. Bildik alanına giren günlük hayatla ilgili konularda hazırlık yapmadan konuşmalara katılabilir.
- Deneyimlerini, hayallerini, umutlarını, isteklerini ve olayları betimlemek için çeşitli kalıpları yalın bir yolda birbirine bağlayabilir. Düşünce ve planlara ilişkin açıklamaları ve sebepleri kısaca sıralayabilir. Bir öyküyü anlatabilir, bir kitap ya da filmin konusunu özetleyebilir ve izlenimlerini belirtebilir.
- Bildik ya da ilgi alanına giren konularla bağlantılı bir metin yazabilir. Denemyim ve izlenimlerini betimleyen kişisel mektuplar yazabilir.

DÜZEYLER	
A1	TEMEL
A2	
B1	ORTA
B2	
C1	İLERİ

ISBN 978-6057079152
9 786057 079152

KÜLTÜR SANAT BASIMEVİ
www.kultursanatyayinevi.com
www.pressglocal.com